

14.defter

İçindekiler

1-Bir kişinin akı,dehası neyle ölçülür 2-Ahret alemi bu alemle alttan bağlı 4-Veciz sözler 6-İman etmedikleri halde hayvanların,çocukların,delilerin cennete girmeleri nasıl olur 8-Evlilikte sorumluluk duygusu 10-Sabır,Saat ve ahret 12-Nun 14-Öfke ve kızgınlık 16-Sırrı ihlâs,Sevgi ve saygı 18-Travmalardan kurtulmak...20-Empati,Bekâr evli 22-Arkadaş ve arkadaşlık 24-Saygı 26-Her padişahın denetlendiği bir zat olduğu gibi bizide denetleyen lazım 28-İnayeti İlahiyenin gelmesi için 30-Zaman 32-Zaman boyut 34-Herkese göre gayb izafidir 36-Karadelik 38-Hedefi olmayan kendini hedef seçmiş demektir 42-İsmi batın ve ismi zahir cihetiyle arş 44-Göreceliğin özel teoremi 46-Nar ile nur unsuru 48-Hayvanın hakları insanın haklarından daha hassasdır 50-Evlilikte sorumluluk 52-Birlikte yaşamayı becerebilmek öğrenilen şeydir 54-Muhakemattan psikoloji tesbitleri 56-Saygı hürmet sorumlulukla orantılıdır 58-Aşırı tevazu yapanlar içsel alemlerinde bencil insanlardır 60-Üç kişinin gıybeti olmaz 62-Marifet sahibi olmak için..-Vehmin sebepleri 64-Senin hislerinin kainatta ve insanlık aleminde karşılıkları var 66-Yalnız namaz kılariken Settar cemaatle kılariken Adl isminin tecellisinde olursun 68-Kelam ve uslûb 70-İnsandan kelam çıkarken çeşitli tabakalardan geçiyor 72-Sözden çıkarılan mana 74-Muyûlat ve alt yapısı 76-Kelamın bizzat içinde olmayan manaları insan hangi yollarla açığa çıkarır 80-Muyûlatların alem misaline uygulaması 84-Lisanların farklılıklarının sebebi 86-Kelâmın semeratı 88-Mana nedir 92-Maanî-i beyaninin aşılması ve telkihi 94-Kelimeyi manalandırmak için 4 gaye 96-Kelâmın yüksek tabakası şudur ki 98-Söz ile kelime arasındaki fark 100-Marifet 102-Allah cc kalbin batınını ne için yaratmıştır 103-Hakikat ilmini ve hakiki hikmeti istersen...104-İman nedir 105-Akıl,kalp ve ruhla alınanlar 106-Kur'an A.Âzamdandan başlıyor 107-Marifet marifetullahı nasıl dönüşüyor 108-Vacibul vücudda tevhidin mertebeleri olmaz 109-Marifetullahın içeriğinde 3 hakikat vardır 110-Marifet çeşitleri 111-Marifet (Hülasa) 112-İlimli burhanlı izahlar marifetullahıdır 114-Kürse kadarki makamları ve Kürsden K.Kavseyne kadarki meratipleri katetmek 3 yolla olur 119-Ayet 123-Çeşitli hakikatlerin eşyanın içine konulması 129-İman ve şuuru iman 133-Kürsi 143-Ayet hülasesi

153-Âyât 157-Âyat-ı tekviniye(Kevni ayet) 160-Âyâtın hulasası 166-Kıyası mürekkebe 170-Kelâmın selaseti 174-(Sözdeki)Beyanın istikametine devam edebilmesi için...176-Kelâmın her mertebesine niye hemen ulaşamıyor 180-Kelâm ve uslûbu etkileyen faktörler 182-Kelâmın delaleti vaz'iyesine neler yardım edebilir 184-Anlamak anlatmaktan daha kolaydır 186-Mantık ve onu oluşturan silsile 188-Bir milletin mizacı o milletin hissiyatının menş'idir. 190-Kelâmın hayatlanması ve neş ü nevası 192-Hakikatin keşfine mani olan... 194-Vicdan-Madde ve kanun nedir 196-Gaibi şahid suretinde görmek 198-Şatahat 200-Kalp ve paslanması 202-İnsanı hayvandan ayıran 3 noktadaki terakkisi...204-Kendini tanımayan karşısındakileri ve alemi de tanıyamaz-Kainattaki sırrı hikmetin delilleri 206-Ahlakın alt veri tabanı-Madeni hayat 208-Nev-i beşer niye perişan 210-Nebilerin nübüvve medar olmuş olan esasları-Tenkih-ül menat(İlletin ayıklanması) 212-Müstakbeldeki bedihi birşey mazide nazari olabilir 214-Delil iddia edileni ispatlamak içindir 216-Vicdan azabı 230-His duygudan daha latiftir 232-Marifetullah zihne Muhabbetullah hisse bakar 234-Vicdan azabının zihin yönünde karşılıkları 236-Takvadan maksat vicdandır

- Sonsuzluk latifelerin sonunda ?! Sende...

- Cem ve zahire söyle denebilir mi? = Zahir → Rububiyet
Cem ise → Uluhiyet

- Kabe dışarda iken gösterebilirsin. Kabeye gidersen gösteremezsin. Nereye yüzünü dönersen O oradadır. Dışındaysan kiblendir. İçer-
deysen her yönündür.

- Kapı dışardan çalınıyor. İçeriden açılıyor. Nerede duruyor-
san dışardasın çaldığına göre... İçeride olan kapı çalmaz. Kopye,
çalıyorsan dışardasın demektir.

- İnsan emeğini yemesi. Yani kendi (zahide-esbabda) üretiyor
ve kendisi yiyor.

- Dünyada bir işin bozulması demek, varifen başka bir işe başla-
madan demek. İki bozulmaz. Şekil değiştirir. O varifen ya tamamen
veya kısmen bitmesi, daha başka bir işe başlamaması demektir.
Psikolojide bozuldu demek, başka psikolojiyle tanışmak demektir.
Psikolojisi kalıyorsa.

- Mur-u muhammedi (caim) dan kainat yaratılmışsa, sebep sonucu
dopurmamış, sonuç sebebi dopurmuş. Çekirdek - ağaç gibi...

- Niyet; hayatının kiblesidir.

- Çekirdekten ağacın çıkması mı daha kolay? Ağaçtan (detaydan)
çekirdeğin (hülasalanmayı) çıkması mı? Kolay.

- Anne çocuğunu nasıl dopurur diye?

Bir kişinin aklı, dehası Allah (cc) anlayışı, kavrayışı kanımasıyla
okulur. Başka işlerinde gabisi, aptali gibi...

- ilah edindiklerinden kurtul. Sonunda kurtulamayacak olan
birşeyi göreceksin ki ona Allah (cc) denilir. Dolayısıyla hür olursun.
İşte asrı saadet.

- Kendinde bütünlük bilincini, suyunu yitirmeye **deli** deniyor.
- Kendini kendine sınırlarsan **hürsün**. Kendini başkası tarafından sınırlanırsan **kölesin**. Bunu der. Ben sırf akli esas alırım. Bu adam bir vasfının veya sıfatının kölesidir. Aklına köle olmuş haberi yok. Sen bütünlüğüne gelme nisbetinde hürsün, hakimsin. Sırf yaprak olma, sırf çiçek olma.

- Bazı hayatın yanlışlıkları, doğruya gitmenin trafik leuhaları gibidir.

Karga, çocuk, deli sana kötü söz söylese niye öldürmüyorsun? Çünkü iş boşaltılmış ses görüldüğünden ibaret olduğundan. İşini dolduramayacağın boşaltıyorum demesi inandırıcılıktan uzaktır.

Filimleri, yazıları, şekilleri bilgisayardan bilgisayara bilgi akışını **DATALAR** dan yapılır. Dataların akışıdır. Bilgi akışı olmaz. Onun yarılına olan datalardır. Bilgi insandır. İlim yaşanırsa bilgi olur. Bilgi yaşamın ifadesidir. Konuşmalar **haberdir**. Senin alemine gelen **ilim sende işlenirse bilgi olur**.

Haber, konuşmalar hep datalardır. İfadedir. İlim gösterendiği göstergelerdir. Nasılsa benzin deposunu ekrandaki görüntüye benzetmiyorsa... bu sayacın gösterdiği miktardan kimse şüphe etmez. O benzinin miktarı sayıya data olarak görünür.

Alınan bilgiyle kendini inşa etmek; **Anne karrında annenin suuru** bile olmaksızın büyümesi gibi. İnsanın ruine giren ilim insanı içeride kendi ikizini inşa etmesi lazım.

Alam-i Taayyünde Ahad, Ahmed'dir. Mim-i taayyünü kaldır,
Ahmed Ahad olur. İste Allah-ı samedin manasını anla.

O Zahir ahadiyenin aynesi kudreti ve o sıfat ve esma kad
velzharinin cevhari merkebi-i gaybe Ahad'dır, ve mertebesi şhadetle
ise, Ahmed'dir. İste her iki cihan sayrinin rumuzu budur.

Ahad, Ahmed'in mim-i taayyünde zahir oldu. Bu devirde
evvel ahirin aynı geldi. Ahmed'den Ahad'e kadar fark bir mim-
den, yani taayyünde ibarettir. Bütün mevcudat-ı cihan o
mim-i taayyün içinde müstagraktır."

- Endişe etmek ayrı bir histir. Endişemiz olmasaydı insan nasil olurdu.

- Peygamberlerin (as), evliyaların hayatları içsel denge için essiz bir
müdelidiler.

- Ben burlarına rastladımki otudukca cahil, solduğarı, bencil
vs vs sıfatlarla sıfatlanırs. Sonki suyu gören çimento gibi. Daha
kati, daha galim. Dahai cahil.

- Kur'an mebluk dekil. Sende. Canlı Kur'ansın. O zaman hepî tara-
fın kurandiki mebluk dekil...

- Ahiret alemi bu alemde alttan başlı. Nasilki adanın zemini ile
karanın dekilere alttan başlılar. Ama zahirde Okyanus bilmüş gibi. Tamelede
ayrı hatıkatın uzantıları, birbirinin farklı ifadeleri...

Dünyayı tanıyan ondan sordur,
ahireti tanıyan ona ısıtır,
Hak tealaı tanıyan.

O'nun nızasını tercih eder.

Geçmiş geleceği; suyun suya benemesi kadar benzer.

"Namaz, insan ile sirk ve küfür arasında bir perdedir. Namazı terk
etmek, bu perdeyi kaldırır" (H. Şerif)

- İman gaybdir. Gayb zahir olursa iman olmaz, tevhide olmaz.
Misali: Günışın batıdan doğması, sekerat anındaki durumu, fraşının son durumu imanı ortadan kaldırıyor. Artık şuhud oluyor.

M-E-T-i-N-

İmanını tazelenirmek, seni kayıpında canlı tutar.

İlma talep edene serilir.

Dışardan kopuk kendinde yopunlaşmasına dikkat denir
Matematik ve Fizik sekilsiz düşüncelerdir. İnsana sekilsiz düşünme
kabiliyetini geliştiriyor.

Nasılki bir denkleme yüzlerce denklemlerin hulasası olduğı gibi,
düşüncenin ürettiği manalarda arka tarafında yüzlerce mana
zemininden besleniyor.

Ben konuşurken benim alemimde mana izini benim gibi
süremiyorsan o aynı kelimadan ben başka sen başka şey
onlarsın.

Yürümüş yolları yurumeden yeni bir yolda yuruyemersin.

İnsanlığa, insanlara söylemeyecek sözün var mı? İddia ettiklerin
insanlığa mal olabilir mi?, hem uygulanabilir olmalı...

Bilmi formuğkuzede edebilmek soyutlamadır. Formüller mekandan,
şekillerden sıyrılıp aklin imal ettiği kendi katılıklarıdır.

Eşyadan soyutlanarak düşünmeyi becermen lazım.

Ben köprüden geçtim dememle sen köprüden geçmiş oluyormusun.
Demek manalar yaşamak için yoluyor. Yaşamın lazım.

Soyutlanan soyutlar

Getirdiğin gizliliğin, topağın gizliliğini ortaya çıkarmak için
topağına atarsın. Ki ta topağın gizlilikleri beri olsun. Aynı şekilde
insanın dimağındaki kileri beri etmek için kelam, söz, davranışları
onun dimağına tararsın ta ortaya çıksın.

Varlığı birliğe götüren, farklılıkları bütünlüğe Förmül diyoruz,
Fiziğin herbir förmülü birliğe götürür.

Eşya haber getiren şekillerin Mana ve haber taşıyan datalardır.

Dışardan desteklenirsin ama hür yapılmaz. Dışardan birilerinin
desteğine bağlı olanın hür olması mümkün değil. Özümün hür
riyet işel kemalâtına doğru harekete başlamaktır.

Kendisini sınırlayabilen özgürdür.

Sonlu hayatını (dünyanı) Allah ccc) belirliyor.
Sonsuz hayatını bu dünyadaki tercihleriyle sen belirliyorsun...
Tersi olmasını istemiydin?

Fiziksel alemde duanın tesiri oynen gözdeki şü'a gibi tesirli...

Senin tercihlerin; tercih edilen şu kainat içindekilerle sınırlıdır. Bu sistem içinde tercihlerin var. Ama bu sistemin kuruluşunda tercihin yoktu. Ahiretin varlığının ve varlığının şekli hakkında yine bir tercihin yok. Tercih içerisinde tercihlerin var.

= NECİZ SÖZLER =

İlmi olmayan beden, suyu olmayan şehre benzer (Şems-i Tebbi)
Ölülerinize Yaşın süresini okuyunun (H.Şerif)

Delolar, belli de sande bulunan yaramaz bir halin icabıdır (Geylani)

Bir kimse kardeşini bir kusurundan dolayı ayıptırsa o kusuru işlemeyen ölmez.
Hizmet ederken size iftira eden, hakaret edenler olacaktır. Sordüğünüz hatırına sabredin ^{H.Ş}

Kolaylaştırın, güçleştirmeyin, müjdeleyin, nefret ettirmeyin (H.Şerif)

Kişî dostunun dini üzeredir (H.Şerif)

Namaz, insan ile şirk ve küfür arasında bir perdedir. Namazı terk etmek bu perdeyi kaldırır (H.Ş)

Geçmiş geleceğe; suyun suya benzemesi kadar benzer.

Benim üzerime kim bir salat-ü selam getirse, Allah ona rahmet eder ve ondan on günah düşürür (H.Ş)

Kul 4 şayle yükselir. Bunlar: 1- İlim 2- Edeb 3- Emanet 4- İffetir.

Alimler emme basma kulumbasına benzer.

Çile terağında Meryemi dekuyabilirsen;

Aş ile aş arasında tencere var.

Çile imtihanında kadın ile koca arasında Abdullah var.

Ateşte aşın tencerestsiz durumu isen.

Rahman sıfatı → Ezeli Rahim sıfatı → ebede bakıyor. Kur'anı kerimde, Rahim ismi, daha çok Gafur ismiyle birlikte kullanılmıştır.

Böylece en büyük rahmetin mağfiret okuyununa dikkat çekilmiştir. Şu halde Mağfiret, Rahim isminin en güzel tecellisidir.

"Sizden her biriniz bir şeytanı vardır. Evet, benimde şeytanım var. Fakat Allah bana yardım etti ve şeytanım müslüman oldu, bana yalnız iyiliği emreder" buyurdu (müslim).

Ben kimim?: İddia veya söylediklerimle ben. Ben değilim. Ben => Olaylar karşısında sergilediklerim davranış ve sözlerimin toplamıyla benim.

Kişilere göre temizlik farklı. Senin için ıttıfain olmadıysa için o yer temizdir. Aynı yer bir başkası için necistir. Çünkü o yerin hali ona ıttıfai olmuştur...

İman etmedikleri - niyet etmedikleri - halde çocukların, hayvanların, delilerin Cennete girmeleri nasıl olur?

- Nasilli - hanefilerde - bütün ibadetlerin temeli olan abdestin alınmasında niyet farz değil. İmanı olanın suya girmesinde abdest hasıl oluyorsa; hayata gelenler fıtrî imanlıdır. Bütüncü gözüyle ona sahip çıkıp ikrar ederler. Kınutma her doğan-yaratılan - evamir-i tekvinîyenin mahiyeti olan imanlı doğardır. Ama müslüman olmalarında eyleme geçmeleri lazım. Bütüncü gözüyle kadar hem iman etmiş, herinde namaz, oruç, tutmuş gibi sayıldıklarından, Zil-madıkları namazlarını kaza etmezler. Çünkü kılınanlar kaza edilmez. Kılınmış sayıldığı için...

Olayları bir hep birbirleriyle ilişkilendirip karşı tarafa öyle davranıyoruz. Öyleyse bu sözünde, fiilinde birşey yok. Bunu tutup geçmiş halleriyle ilişkilendirsek hemen o doğru fiille bile sur-i zan edertz.

Nasıl boş kafa olduğumu: 28-4-2010 Kuzuluk köyünde anlattım fiilen.

Havuzda kafamı soktu. Teşehhüde oturur gibi havuzda oturdum ve kafamı suyun altına kadar soktum. Kafam hemen suyun üstüne çıktı. Hacmi - büyüklüğü - kütlesinden - boş olduğum - dan hem suyun üstüne çıktı. Demek boş kafalıyım.

Cennet de erkeklere dnyevi nisat hri
 danımlara dnyevi erkekler

başlık gibi görünen bu taksim Ruyetullah dolduruyor.
 hri + nisat erkek → dnyevi nisbiyet zirvesini yaşamak rinde.
 Geldiğin alemin son zirvelerini görmeyi rinde.

Cenneti cennet yapan bunlar değıt. Cennetin insanın ruhuna
 yaptığı en büyük inkilab ebedidir + Ruyetullah'tır. Cenneti
 Cennet yapan bu itisidiler. Bu itisi seğerevi hikmetin haricinde
 deki vucub hakikatlarıdır.

Kainatın bir sebeb-i vucudu muhabettir.

Muhabet etti kainat dirildi. Dirilen kainata ben sev dendi.
 Kainatta da camidatin, nebatatin, hayvanatin, vs vs lerin muhabetleri
 ortaya çıktı. Geçitli muhabetler zuhur etti. Oğama seni sevmeyi
 için, sen ilk önce sev. Sevki dirilisin. Sonra seni sevsin. Seversen
 dirilin.

- Hz Ali (r.a) " Bu kaidisiyle baki kaidedilen hak bir sözdür "

- Ehl-i hak derki:

incinme incide Nden

Kemat-ı noksan imiş

incinen incitenden (Alvarlı)

Takva; kulun rabbiyle arasındaki sevgiyi yıpratma korkusudur. O
 yatacak diye değıt, sevmeyecek diye korkmaktır. Çünkü yanmanın
 en büyüğü O'nun sevgisinden mahrum kalmaktır.

" Ne kadar akıl ve irfanda kamil kimseler vardıkı geçim yüzünden
 aciz kalmış ve ne kadar ahmak ve bitedir kimseler marzuk ve
 muferriah bulunmuştur. İste bu hal akılları hayrete biratmış, mahir ve
 mudabbik olımı zoruna yndık ve bidin etmiştir "

- İacid → sirullah
- Sücud → Zekullah
- Mevcud → nurullah' tır.

- İnsan benliğine gayb aleminde müşahade ederse O (HU) → Onda
daki ben.
- Sühud aleminde müşahade ederse → Sen → bendeki O
- Kendinde müşahade ederse → Ben → Ene demelidir.

İnsan benliğine:

- 1- Kendinde müşahade ederse → Ben → Ene
- 2- Sühud aleminde müşahade ederse → Sen → Bendeki O
- 3- Gayb aleminde müşahade ederse → O (HU) → Onda Ben

Evlilikte Sorumluluk duygusu: (14-5-2010.)

Savaşın ortasında komutan sığıldım diye vazifeyi terk edemez. Evlilikte de böyledir. Neya cerrah ameliyat ortasında bu işten sığıldım diye bırakıp gidemez. Senin evlilikteki sorumluluk duygunda böyledir.

Ailede sırf haklar yok. Sorumluluklarda var.

Ailede ben merkezli yaşamamalı

Sorumluluk duygusu ruhsal olgunlukla paraleldir. Ruhsal olgunluğa ulaşmamış insandan sorumluluk beklenemez, bekleme ve evlenme.

Bu sorumluluklarda vasatı elmalı. Herşeyde kendini sorumlu tutma.

Çocuksu çocuklar, kuşaktan indilirmemiş, gölge çocuklarda sorumluluk duygusu vasata gelmesi zordur. Bunun tersi ise, çocuk yaşta çok sorumluluklar yüklenmiş çocuklar ise aşırı sorumluluk hisseder.

Sorumluluk duygusunu düşük yaşta verilmalı.

Çocuğun günlük mutluluğunu sırf dışarıncımet gerekir. Hzun vadeli düşünüp davranmak lazım.

Kuru kuru gılt çekmekte sorumluluk duygusunun gerçeği değildir.

Hukuklar insanın sorumluluk sahalarının hududlarını çiziyor

Kişiyile diyalogun bir sebebi de onun ilgi alanıyla ilgilennettir. O zaman seni farkeder.

Kendine hedefler tayin et. Bu seni hayata bağlar.

Sorunu görmeden önce sorunu tanımlaman lazım. Sonra hangi yöntemle çözülsün ona karar vermelisin. Problemin, sorunun ne olduğunu net görmek lazım. Sakin yanlış hareket etme. Hatta problemin ne olduğunu kapsadığına sor ve net anla.

Daha sonra soruları çözüme metode kadında ve etikette farklı farklı olur. Niçin benim yöntemimi kullanmıyorsun dememeli.

Kadınlarda sosyal ilişki daha güçlü. Empatisi, kıyas-ı binetsi daha kuvvetli. Olayların his boyutlarına daha duyarlıdır kadın. Ama yanlışlığının emini olana kadar su-i zan etmemeli.

Sorun hissedince kadın konuşma ihtiyacını hisseder. Erkek ise kendi kabına çakılmayı tercih eder. Sorun çözümlerinde kadın süreçle erkek sonuçla daha çok ilgilenir. Kadın duygu aktarımını, ifadeyi daha ön planda tutar. Erkek bilgi aktarımını daha ön planda tutar.

Sorun çözerken insan kendinin ve karşı tarafın psikolojisinin bilgisine sahip olmalı. Yani ben şu anda duygu salıyım miçirinde yoksun asabiyettim mi? Karşı tarafı da böyle düşünmeli. İlk önce kendini tanımalı. Yoksa karşıya zaten tanıyamazsın. Nereye bir yere gideceksen haritayı önüne alıyorsun. Neredeyimce parmağını koy, daha sonra nereye gideceğine parmağını koy. Ve bu iki nokta arasındaki en kısa doğrultuyu bulursun. Nerede olduğunu bilmeyen nereye gideceğini bilmez.

Kendinin zaaflarını, korkularını, dayanılmazlarını, korkunçlarını ve yaşını vs vs'lerini iyice tanımlayıp tanımlaman lazım.

Söylenecellerinde yavaş yavaş indir bulut gibi. Bulut bir anda ölümlü yağmurunu indirirse kâr yerine zarar verir. Toprağı da yok olur. Kargı gibi yavaş yavaş yeri ve zamanında yağdığı yere tutunabilir.

İletişimde beden dili çok önemli. 10 dk konuşacağına 5er'ini dolu güzel bakış, bir illikat bir harmoni sitresi yok eder.

3 tür iletişim var.

- 1- Sözlü
- 2- Karşılıklı
- 3- cüvü iletişimsizlik.

En kötüsü de iletişimsizliktir. Karşılıklı iletişim dahi olsa iletişimsizlikten daha iyidir.

Karı koca bedensel beraber olabilirler ama ruhsal beraber olamazlar! Bu çok ilginçtir. Bazı bedensel iletişim yokken ruhsal iletişim yapabiliyorlar, yapabiliyor.

Çocu aileler iletişimi becerememek şöyle dursun, iletişimin ne olduğunu, mucizevari çözümlere vesile olduğunu bile bitiriyorlar.

Niyet okumak ruhen alınganlaşmamış salıvermiş yaşam tarzı sürenlerde ortaya çıkan psikolojik takıntı hastalığıdır.

İnsanın konuşması ve davranışını belirleyen elindeki bilgi malzemeleridir. Karşındakinin elinde doğru malzemeler yoksa doğruyu nasıl konuşsun ve yapсын. O zaman onun doğruluk malzemelerini sağlay.

Ailede uzun vadeli çözümler, formler üretmeli. Günlük sorunları elbette çözümlenmeli, fakat uzun vadeli planlar yapma. Ve uygulamaya samimi sarılmalı.

Konuştuktan sonra düşünme.

Evlilikte bir gün kör, bir kulajın sopir olması lazım. Ruayetindekilere hata yapma şansı tanıması lazım. Günah yapma değil, hata yapma fırsatını..

Sabir; iki ayrı parçaların kaynama muhtekı vermektir. Hata ile hatasız düzeye kişinin çıkmasındaki yolu, zemini. adı sabirdir. Sabir şerit: gibi, yol gibi bir zemindir. Onun üzerine parçaları monte edersin. Bir sonraki aşamada diğer parçalar takılır. Sonunda araba çıkar. İşte Araba fabrikasının başından sonuna kadar sürecin zemini, ortamına sabir denilir.

Sabir; hakikatların ortaya çıkmasına zemin olmaktır. Bitkinin büyümesine toprak olmaktır. Sabir; neyi ne zaman, niçin ne kadar yapabileceğini bilmektir. Hormetmek değil. Farklı çıkış yolları bulup olayı farklı pencerelerden bakmayı öğrenip, farklı tarafın uyanmasına ve kendi tahammül ve farklılığının farkına varma sürecidir sabir. Hedefesi görülmeyen, sahili olmaya denize çıkmamaktır. Ammadığın ve kendini aşan seviyelerle karşılaşmaktan da kendi donanımlarının farkına varma vesile olur. Hayvanlarda bu süreç fitridir. Şuurlu değil.

Bitkiler zamanla büyüdüğü gibi, kişilerde doğru davranışını da zamanla becermesine musade etmektir, fırsat tanımadır sabir. İnsanın fıtratında ceher olarak sabir var. Bunu nasıl, nerede kullanacağını bilmek öğrenmele mümkün ki bunun en güzel misali haçda oluyor. Orada toplumsal sabir öğreniyorsun. Kazanılması gereken beceridir sabir. Hadiseleri zamana yaymayı öğrenmektir sabir. Fabrikanın girişinde arabayı beklemek değil, fabrikanın sonunda arabayı beklemektir sabir. Sabir eşyanın kıymeti kadar değer vermektir.

Evlilikte %100 arama. % 70-85 arası iyi olursa yeter. Yaşlandıksa tercih sebeplerin hem artar, hem daha detayları ararsın. Hem kartlaşmış kök toprağa tutunamaz.

Aşık olur öyle. eulenirim yanlıştır. Ailede aşk değil iyi ilişkidir.

SAAT VE AHİRET

Gelecek zamanın delilleri olan, alemi tağayyürü, saatın çalışması... Saat sanki zamanı imal ediyor. Dozer gibi yok olan yolu açıyor. Gaybi aratıyor. Senin saatın geleceği getirmesinden şüphen varmı? Olmayan ve daha gelmemiş gelecek zamanından şüphen yoksa, bu alem saatinde ahireti aratıyor, onu burada var ediyor saat gibi. Saatin tık tıklarına mukabil kainat an be an şekil değiştiriyor. Saatte ses var ve hareket var. Kainat saatinde şekilde var, kokuda, mana aktığı, farklılıkları da var. Bu alem böyle bir saat. Hiç düşünün mü? Olmayan zaman nasıl var oluyor? Gelecek nasıl hayra geliyor. Hazır nasıl mazi oluyor bir yerde yapıyorlar. Bu 3 zaman nerede ve nasıl yayılmış? ki 3 zamanla vasıflandırıyoruz. Gelecek nereden buraya nasıl geliyor. An nasıl nereye geçebiliyor. Yoksa zaman bir zemle, bir serit ve bir ip mi? ki eşya an be an ona asılıp, konup gösteriliyor. Saatın çalışması gelecek zamanın en kesin delilleri olduğu gibi, kainatın tağayyür etmeside geleceğin, ahiretin kesin delilleridir. Tersini bi düşününki zaman donuk olsa. nasıl olurdu? Alem tağayyür etmiyor, saat tık tık yapmıyor. Sende olduğun gibi ve olduğun yerde durup kalsaydın...

Acaba saat kalkıp geleceği burayama taşıyor? Yoksa geleceğin buraya-hazıra-aktipinin geldiğinin haberini mi veriyor? Gelecek ve geçmiş zaman varsa, şimdi nerede acaba...

ن (NUN)

Elmalılı H. Yörük. Cild:8 sh:179-192

Sure-i Fatıha, sonra da Kalem nazil olmuştur.
(Alak: 96/4-5) "Kalem ile öğreten de. O insana bilmediği şeyi öğretti"

Yarıya kalem ile başlayacak ve bundan en büyük matlubun idrak ve ahlak olmasına tenbih için idrak ve ahlak-i Muhammedî'nin büyük-
lûpü ve imansızların, ahlaksızların, müdahiblerin algatılıpı ve itaat lûyık
olmadıkları...

İsm-i evvel ve âhiri bir olan ن لötürdür.

nezarımında bir merkeze nazir nisf-i küre şeklinde tecelli eden
ilemin arz ve semasiyle sûret ve manasını veya kalemle yazı yazılan
bir hokka ile mürettebini andırır bir şekilde yazılan ن harfinin bil-
hassa kendisini göstererek fitratta kalem ve yazının merge'ye geyesine
telih ve bunlara kalem ile lisanın ve yazının ve ehl-i kalem'in kıy-
metine tenbih ederek tehadidi, dâveti ifade eder bir harftir ki, zihinleri
bir noktada derintire götürerek kitab-ı münzelden kitab-ı hikmete ve
meb'de-i vücud kadar bütün harfleri düşündürür.

meye-i hayat olmak üzere taraf-ı Rahmandan nâzil olan Kur'an
ile diyet direbileceğine ve kalemlerin onun için çalışması lüzümüne da
zevkî bir delalet vardır.

Allah-ı Tealanın ilk halkettiği şey kalemdir. O yaratılınca bütün
olacaklar cereyan etti, sonra buhar yükseltildi ondan semavat
yaratıldı, sonra ن yaratıldı. Arz, o nunun sırtına döşendi, sonra
arz hareket etti.

(H.Ş) "Allah-u Teala nunu halk eyledi, sonra onun üzerine arz bast
edilip döşendi. Bu sebeble nun, ırdırob ile dıprendi. Bu sebeble arz,
meyd (meyl) ile şalkolandı, bu sûretle dâpitar
oturtulup ontarla tesbit edildi."

Lakin dikkatle okunacak buntar bize şuntarı antetmiş oluyor. İb-
tida da kalem-i âla denilen bir faktir-i ezeliye kıyamete kadar
ceryan edecek şeylerin bir prozesini yapan ruhanî bir mebd, bir
kuvvet yaratılmıştır ki, buna, bir çokları akt-ı evvel veya nur-u
muhammedî demişlerdir. Sonra madda yaratılmıştır. Buna, ceuher
dahî denilmiştir. Sonra bir su buharı gibi gaz halinde maddeden
ecsam-i semaviyyeye yaratılmış.

sonra kâsı-ı arz ta'bir ettikimiz toprak ve cemadet tabakası yaratıl-
mağa başlamış ve bu taraftan o Nun maddesinin üzerine bir kabuk ha-
linde yayılıp dâsenmiş ve bu suretle arz husûle gelmiştir.

Herşeyden evvel ve ahir bir olduğu için, herhangi bir şeyde bir
mabdeden nihayet aynı me'b'dee dönmek üzere vaki olan her hareket bir
devir demek olduğundan âlemin ve bütün ecramın hikmetinde asıl olan
kürreviyettir.

(H.Ş) "Habiriniz olsun ki, Allah ilk halkettiğinde kalem-i halk
etti de ona dedi ki: "Yaz" Ya Rabb ne yazayım ki?" dedi. "Kaderi yaz"
dedi. Dedi ki: "İşte o saatte kalem olmuş ve ilâ'le-âbed olacak ile
cereyan etti"

bütün ulum ve dünya ve âhiret umurunun kıvamıdır. Çünkü
kalem, lisanın kardaşı ve Allah tarafından bir ni'meti ommedir.

Kalem, gaibi, muhatob mevkisine koyar. Bu sebeble insan,
lisan ile yakınına anlatabildiği meramını kalem ile uzaya da an-
latabilir. Bu kalem, uzunluğu sema ile arz mabeyni kadar nurdan bir
kalemdir.

2/117 "Bir emri murad etti mi ona yazılır Ol den, olur verir"

rivayet olunmuştur ki "Allahın ilk yaratığı kalemdir".

Diğer bir rivayette de "Allahın ilk yaratığı aklıdır"

Diğer bir haberde de "evvelü mahalakâlah bir cevherdir ki, Allah u Teala, ona
heybetle nazar buyurdu. O eridi ve sühnet peyda etti. Ondan bir duhan
ve köpük çıktı. Duhandan semavati köpükten arz yaratıldı" diye
varid olmuştur. Bu haberlerin mecmuu delâlet eder ki, kalem ve akıl
ve mahlukatin aslı olan o cevher hepsi bir şeydir, yoksa tenakuz olurdu.

29/48 "Sen bundan evvel kitab okur dâpıldin, hata da elinde yazı
yazmazsın"

42/52 "Sen kitab nedir?, insan nedir bilmiyordun"

Peygambere kasem olunan kâlemlerden murad, O'na bildirilmiş ve önce ma-
lum olmuş bulunan kalem-i fitrat veya kalem-i evvel veya kalem-i o'la
denilen kalem-i ilâhi olmak lazim gelir.

Kalem, kalem-i ilâhîde bil ibare nass, dolayısıyla kalem-i beşer hak-
kında da bil işare zahir demektir.

Binaenaleyh kalem-i kasem edilmekle cinsi, cins olmak hayriyetiyle
tebeil edilmiş olmakla beraber her ferdi de tebeil olunmuş değildir. Zi
ra hakkı iptal veya ibadullahı ızzar yolunda şeytanet ve ahlaksızlık

veya idraksizlikle fitne ve fesad vadilerinde cereyan eden yalancı ve mecnunane kalemler tebciye layık değildir. Onlarda birer kalem olmak itibarıyla ehemmiyeti haliz iseler de, hak ve hayır cihetiyle değil, şerr ve zarar cihetiyledir. Bundan dolayı burada bu kâsımın arkasında cununun, fitnenin nefsi ve ni'met-i Rabbaniyyenin idrak ve ahlakın, ecrin büyüklüğünü beyan ve ahlaksızların, yalancılardan zemmile o cihete de, kalem-i Haktır.

Yazı yazan asıl kalem değil, onun arkasında göze görünmeyen bir akıl ve idrak sahibidir. Kalemde'nin maksad da, kendisi değil, o yazdılarıdır.

Bu bize şunu da anlatmış oluyor ki, bu ayetler nazıl olurken kalem-i a'lâ cereyan ediyordu ve daha edecektir. Nikâh - 8. Hadisi şerifi kalemın cereyanı tamamen durmuş demek değil, onları yazılmış bitmiştir fakat olabilecekler kalem kurumuş değil, onları yazmak için cereyan etmektedir demek olur.

Kalem-i beşere nazaran yazıcılar ehl-i kalem, akıl ve idrâk sahibi insanlar, hem de göze görünen bedenler değil, insanlık hakikatını teşkil eden suurlar, zekalar olduğu gibi kalem-i a'lâyâ nazaran da haricde süver-i eşyayı ve zihinde süver-i maniyi yazan Melaike, onları yazanda Hak Teolodur. Bunun için burada **وَمَا يَظُنُّونَ** un faili olan zamir, kalem-i beşere nazaran müdrük insanlara işaret olduğu gibi kalem-i a'lâyâ nazaran da Melaike olmak üzere tefsir edilmiştir. Bazı tefsirde nas, bazıların da da Melaike denilmesi bundan dolayıdır.

(Not: Benim ahlakım: Bu yazı Leuh-i mahfuz değil. Leuh-i Mahuisbattır. Yazılmaya devam ediyormuş. Ve melaikele ve insanlarla alakalı bir makamdır. İnsanlar ve melekler yazdırıyormuş).

Kadınlarda daha çok aptamatta, erkeklerde kızma olarak dışarıya çıkar. Vucudda asit salgılar ve bu yüzden yıkıcıdır. Vucuddaki tüm yapıcı maddelerin deposundan ayrılır kano karışır. Çünkü vucud onu savaş hali kabul ettiği için herşeyini kano karıştırır. Öfke vucudun nukteu- negatif- enerjidir.

Majlub etmek istiyorsan kendi olanına öfkelenerek gelmen lazım. Öfke bir kaynaktan besleniyor. O kaynağı kesince öfkede olmayacaktır. Kaynağı bulmak lazım. Öfkelenme demek çare değil. Öfke anında çözüme gitme. Öfke düşünceyi devre dışı bırakır. Eğer sen öfkeleneni düşündürmeye geç- bilirsen öfke duygusundan sıyrılır. Düşmanını majlub etmek istiyorsan öfkelenir ve kendi sahaya, olanına rahatlıkla geçebilirsiniz.

Karşı tarafı sevgiyi çok verirsen kendine bağlarsın. Karşı taraf bu sevgiyi kaçırılmamak için gayrete girer. Eğer diyalogda sevgi yoksa kaybedecek birşeyi olmadığını düşünür ve de bağlar zayıflar.

Sevgisi olmamak başka bir şey. Sevgisi var ama ifade edememek baş- ka bir şey.

Babaların sert durmalarının bir sebebi; reddedilmek korkularındandır. Saygı göstermezler korkusundandır. Bu korkudan dolayı sert durarak iletişime girmezler.

Hatalarda genelleme yapma. Kişileştirme. Sırf o fiiline ve eylemine veya sıfatına deyip ifade etmeli... karşı tarafta kişileşime hayır denmedi diye onlar ve rahat eder. Unutma her mestepini çiraklığı otlup'u gibi, her bisin terbiye edebilme çiraklık ve ustalık dönemleri vardır.

Rütlerini karıştırma. Her sahada herkesin ayrı rütleri var. Başarılarında var. Yaşam tarzıyla mestepini karıştırma (Komutan misali).

Çiçeklilik yaparsan nazik olursun, acıyan olursun. Yaptığın işin sana yüklediği yükleri, kağandırıcı fikir ve hislerine dikkatli ol.

Allahın yardımını olan inayet şu 4 sığata geliyor: 1- Sabır 2- Şükür 3- kazaya rıza 4- kadere teslim olursan inayet geliyor.

Müsi betin qop'al Marı ve kalbe yerleşmesinin sebepleri: 1- Merak- tır. Hem muvazenesiz merak kadere karşı bir nevi itiraz ve tenkid ve rahmete karşı bir nevi itkihamı işlemem eder "

Farkım nurcu oluşurudur.

= Sırr-ı ihlas =

- Meşveretlerde sana muhalif rey beyan edenı harm edebilmektir...
O meşveretten sonra o reyine göre muamele etmemendir.
- Hizmet-i Kur'anıye ve nurıyede başına ne gelirse kaderi farkedip etmek manasına gelen itirazı yapmamaktır.
- Karşı tarafın penceresinden bakabilmektir.
- Karşı tarafı insoftla dinlemeyi bilmektir.
- İş aleminde Allah'tan razı olma latifesini yaşamaktır.
- Meşrebleri ve mestekleri kuzaklayıcı halet-i ruhiyesini hissetmemendir, zerketmemendir.
 - Geçimsiz ve bapnoz olmamandır.
 - Kendine meşkul olmayı becerebilmendir.
 - Hadiselerin tarzıki altında iten kader-i ilahinin; irini, özünü, yüzünü farkedip görebilmendir.
 - Müstümanların imkanın dairesinde dertlerine koşmandır.
 - Duygularını, hislerini ve latifelerini kontrol edebilmendir.
 - Allahın rahmetini insanlara ulaşmasında ara formüllüğü'nun farkında olmaktır.
 - Allahın verdiği çok çeşitli pencerelerden bakmayı tasım olduğunu farkındalığına gelmektir. Kendi pencerelerini ve zavıyeni karar kılmamandır.
 - Her farklı boyuttan bakıp hiç bir boyuta hapsedilmemandır.
 - Dış dünyanın ağırlığına bile iş alemi pırl pırl ıslıdayan halet-i ruhiyeyi yakalamış olmandır.
 - Hiçbir şeyi davranın önüne geçirmemendir.
 - Herseyin ortası karar olduğunun iz'arında olmaktır.
 - Kazanılmış, varolan desthalarının kıymetini kaybolmadan, ölmenden önce bilip ona uygun davranmandır.
 - Netse hamile olup, onun istekleri karnına isteklerinin (ruhunun) içeriğinde saklı olduğunun uyanıklığında olmaktır. (Unutma: Onun görmesi, işitmesi, istemesi hep seninkilerle beraberdir. O başka gözü kullanmıyor. Senin kullandığın gözü vs organlarını kullanıyor.)
 - Doğruyu yapmak → ihlas. Bunu yaparken istemediğin şeyler dahi olsun Rızay-ı ilahiyi düşünüp, Rabbim bundan razı olmuş bana ne düşer → diyebilme halet-i ruhiyen sırr-ı ihlasındır.

= SEVGİ VE SAYGI =

İnsan duygu ve hislerle donatılmış. Bunları kontrol etme ve faydalıya kanallara etmeyi kişi öğrenmek zorunda...

İnsan cümen ve ruhen büyüdükçe sevgisinin çapı da büyüyor. İlk doğduğunda insan annem... daha sonra babam... daha sonra kardeşlerin, oyuncaklarını, çevrem ve alem-i İslam sathına kadar kucaklayan külli bir sevgi boyutuyla tanıyor.

Ruhunda da böyledir: İlk kendini tanıyor, kendini kontrol ediyor. Je kendinden zevk almaya beceriyor. Sonra meşrebimdekileri, daha sonra cemaatımı, daha sonra dîni cemaatları, daha sonra masî-hal-İskbal müslümanLARIMI sevmeye başlıyor ve kucaklıyor. Kucaklama nisbetinden muacel mukafat olarak da onların varlıklarından, sıfatlarından zevk almaya başlıyor. Kişinin bu dairelerin hududları ne kadar sa ruhen o kadar genişlemiş demektir. En geniş de Rabbim deyip sahib-leitmesi melekût boyutuyla beslemeyi beceriyor. Taassüb yapantarın taassüb hududları onun ruhen gelişmiş dairesi kadar o lduy'undan şüphe etme... Bunların sahası somuttan ta soyutun nihayet hududundan zevk almaya becerebilen bir ruhun boyutu ve ona açılan koridoru düşün.

Soyuta geçemeyen sevgi somutu kutsallaştırır. O kutsalla dışı şey de onun kıymetini ve değerini belirler, Je onun peşinde koşar durur. Çünkü kişi arabasından, parasından, kadından zevk alıyor. Biri model de düşünki somutun tümü aleminde yok olmuş soyutlardan zevk alıyor, vacib-ül vücud aleminden besleniyor... bu kabtiyarin dairesine bak...

İnsanın kontrol etmesi zor olan şeyler hakkında sevgisini daha temkinli harcaması lazım. Daha sonra kontrol edemirse o duygu insanı kontrol eder. Yani kontrol edilmemiş hisler ve duygular seni kontrol ediyor demektir. Yani yanında değilsen, nerede olursan ol nihcede benim yanımda değilsin... O zaman o seni kontrol etme nisbetinde sana acı vermeye başlar.

Sevgi duygusunu öyle şeye bôylaki o sevgi duygunu devamlı, canlı, taze taze seni beslesin. O seni besleyemersen sen onu besleme adına yaptığın eylem seni kendisine gömer. Sana o duygu mezar olur.

Sevpi telefon bataryası gibi.

Telefon kartın ise imanındır. İmanın yoksa, kartın yoksa telefonun demir yapısından ibaret kalır.

Telefon numarasını çevirmek, yani nihayetsiz kaniatlardan onu o numarayı çevirmek → sunnet-i seniyedir.

Sevpi → güven oluşur → korku azalıyor. → Kişiler arasında duygusal alış-verişler başlıyor. Yani sevpinin olduğu yerde güven de hisseder kişi. Kendini güvende hissedende korkuları zail olur. Korkularının zail olmasından ümitleri canlanır ve kişiler arasındaki diyaloglarında canlı ve samimi olur. Toplumu bütün yapan, canlı tutan sevpi duygusudur. Düşünebiliyormusun ki; senden sevpi kalksa ne olurdu?

Sevpi duygusu sende potansiyel olarak var. Sen onu uyandırıp üretmen ve yönlendirmen gerekiyor.

Başlar sevpidir. Ve de çok çeşitli isim ve sıfatlarla ifade edilir. Misali: Çouk annesini sever.

Çoucuğun babası o çoucuğun annesini (yani hanımını) sever. Başka insanlar o kadını (anneyi) başka maksad için sever.

Ne garib insanların başları var. Gözükmeyen fakat selikten daha saplam olan başlar hislerdir.

Sevpiyi uyandırıp yönlendirmek için kafa yörmek gerekiyor, yatırım yapmak gerekiyor. Sevpiden daha önemlidir sevpinin nesnesi. Yani neyi sevdiğindir. Sevpi hissi tarafsızdır. Senin yönlendirmeli değer alır. (aşm) mı Allah ccc) hakettiki için seviyor. Ey hasan sen hak etmediğini niye istiyorsun ve sahipleniyorsun?

Neyi seviyorsan aklını ona göre programlanıyor. Akıl onun sıfatlarını üretmeyle meşgul oluyor.

Bazıların sermayesi → para vsler

Bazılarında sermayesi → yönlendirilmiş, kontrol edilebilmiş sevpidir. İnsanın en büyük sermayesi duyguları, düşünceleri ve hisleri ve de hassasiyet-i ruhudur. Buntardan daha büyük sermayesi yoktur. Çünkü buntar diğer sermayelerini yönlendirir. Bu özellikleri sermayeleri yoksa maddi sermayelerini de yok olur.

İnsanlar sermayelerini ihtiyaçlarına göre değerli sevgilerinin yönlerine dönük yatırım yapıyorlar, yapıyorlar.

Sıpirin ve çocunun olası Her istediklerini veriyorsanız, çok iyi sıpirin çok kötü çocunun olur.

İnsan hak ve sorumluluk dengesini öğrenemeyen insanlar topluluğunda devamlı sorun ve sıkıntı çıkar. Haddini ve hududunu; hak ve sorumluluklarının dairesi çerçevesinde olmalı ve aramalı. Çocuklarına mutlu etmek adına hududları çizilmeli. Fiili olarak haddini öğret.

Acılar bana ne öğretti ve öğretiyor diye işeriklerini görmeli. Bu başıma niye geldi çare değil, bu bana ne öğretti diye bakmalı.

Yaşam tarzının ne olduğunu net görmek ve ifade etmen lazım. Ki ümitsiz ve karamsar hayat bakışından kurtulasın.

İnsanları bağışlamak ve affetmek anında beyinde mutluluk hormonu ortaya çıkartılıyor. Ve beyindeki çok tranvaların çözümüne yardımcı oluyor. Tranvalardan kurtulmak: 1- Tranvalı net tanımlamak. 2- Af yolunu seçmek. 3- Duygularını ve hislerini ve de aktırını ruhi dayanımlarında makul seviyeye çekmek 4) Kontrolüne almak. 5) Bastırmamak. Ağrıya çıkartıp onu mantiki ve ilmi çözümlerle karşılık vermek 6) İlteli, sorumluluk duygularına sahip olmak. 7) Zihinsel yüklerden kurtulmak için +, - görmek gerekiyor.

Ateşle çok ilgilenirsen yakar. Aız ilgilenirsen söyler. Seyide böyledir.

Eleştiri yapacağın zaman sen dilini kullanma. Beni kullan. Yani Sen söyle söyle yapıyorsun, yanlıştır gibiler yerine; senin o hareketin bende söyle karşılık bulup rahatsız oluyorum. Yani bana bakan tarafın; beni rahatsız edenleri öne çıkarmak daha doğru olmalıdır.

"Hedefi olmayanları, hedefi olanlar yönlendirir, hedefi Allah olanıda Allah yönlendirir."

"Cahilâne kalu selamo" deyin.

= EMPATI = (30-5-2010)

Kendinin güçlü ve zayıf taraflarını tanırsan, karşı tarafın güçlü zayıf taraflarını tanırsan daha isabetli kararlar verirsin.

Empatiyi yapamayan oradan kendini seyredermez.

Empati yapabilmek aynı zamanda beden dilini ve karşıdan kendini okumak, yazma becerisidir. Bu başlı başına okuma yazma becerisi gibidir. Bu duygusal okuma yazma melekesidir. Bunu beceremiyen duygusal kör ve sağır gibidir. Bunları küçük yaşta beceri olarak geliştirmeli. misali: Teni döpmüş fare yavrusunun 6 ay gözünü bantlıyorlar, hiç acılmıyor. Daha sonra farekelerin beyinde görme merkezi gelişmediği için kör kalmışlar. Oysa göz orpanları sağlam olduğu halde. O zaman bu melekeminde yani duygusal okur yazar ve sağır olmamak için küçük yaşta öğretilmeli... Empati düğün değil öğreniliyor. Öğrenilmezse çok zalim oluyorlar. Bu empatinin düşmanı ırkçılık, enanîyet ve ben merkezli olmak.

İnsanı en çok rahatsız eden; aşçıplanmak ve kendisinin yok kabul edilmesidir.

Sadece sonuçlara bakıp çözüm üretmezsiniz. Sürece, sebeplerine de bakıp çözüm üretilmeli.

Karşı tarafın duygularını nazara almamak sorunun çözümüne yaklaşamazsın.

Empati güzel ilişkilerin motorudur.

ideal yönetici; başkasının işini kendi yapmaz.

Karşı tarafın psikolog gibi olmasını bekleme. Karşı taraf beni anlasın, niyetimi okusun bana öyle davranmasını bekliyor. Bu yanlıştır. Karşı taraftan niyet okumalarını bekleme.

Aşırı fedakarlıkta dopru değildir. Karşı tarafın varifesini unutmamak ve tembellece atmaktır. Hem bençil yaparsın. Bazen de

fedakarlık kursu tarafı etkileyip kitleleştirmek için de olabiliyor.

Sadece sonuçlara odaklanma. Sebelerini de görmek lazım.

Kişilerin rolleri farklıdır. Odadaki rol. Dersteki rol. Mutfaktaki roller hep farklı farklıdır.

Kaliteli sebeplerin, ilişkilerin kaliteli sonuçları olması normal.

Lokantada dikkat edersen yemeği ilk önce koyarlar sofrayı süs-lerler ve yemeği aule ederler. Taki daha çok aksın, daha çok o yeşil-likler arasından yemeği tattım etsin. Adeta yemeği yeşillikler pa-keti ile sunarlar. Aynı bunun gibide, ilişkileride önceden hazırlık aşamalarını yapmak, daha sonra ona temayı öne çıkarmak. Dik-kat edersen malların reklam kutuların mallardan daha parlak...

Birşeyin payandaları, önermeleri, öncüleri olursa ilişkilerin ömrü kısa olur. Misali: Cevizin, elmanın kabuğundan çıkarılırsa ömür-leri çok kısa olur.

NE önemli ama NASIL da önemlidir.

Kaliteli ön hazırlıkların sonucunda kaliteli ilişkiler ortaya çıkar.

= BEKAR - EVLİ = (30-5-2010) (Zeytinburnu-İST)

Yaşamana, hayatına bir amaç verisen, yaşamak değer. Öyle bir yaşamın amacı olmaktır hayatını ona, o işe vermeye değer.

İyi bir ruh sağlığı iyi uyumlu, iyi iletişimi olanlarda görünür. Evlilikde iyi bir ilişkinin izinin kurulmuş.

Yaşam becerileri: 1- Yaşam biçiminin 2- Diğer insanları tanımada empatik iletişim 3- Uzlaşmacı olabilmesi 4- Muhalifine tahammül edebilmesi 5- Öfke kontrolünü yapabilmesi 6- Sorun çözme metodlarının varlığı 7- İletişim metodu 8- Tanış düşünce kalıplarının farkındalığı. 9- Stresle baş etme yöntemleri 10- Kendinden zevk alabilmesi 11- Kendi-style barışık olması, kişilik çatışması yaşamaması. Yani müvazenesi ve muhakemeli olması... Bu ve bunun gibi değerlerin toplamıyla ahlakı normlarını oluşturun

Hukuk: Bir menfaat paylaşımı ^{Kazınların} ~~veya~~ ^{Başlarının} belirtildiği menfaat paylaşımına hukuk denir.

Vicdan ise: Vicdanın belirttiği menfaat paylaşımına da ahlak deniyor. Vicdanında inkişafı, birisine hesap verme sorumluluğu hissetmesiyle gelişir.

Samimi ve saygılı ailelerde: 1- Birlikte zamanı çok geçirenlerde
2- Övgü çok kullanıldığı evlerde 3- Beraber ibadet ettikleri kaynak-
larının bir olan ailelerde huzurun daha fazla olduğu...

Bir yere ve işe uygun olan formülü tamim etme, genelleme.

Sorumsuzluğu hürriyet diye takdim ettiler

Bu sırada en büyük sorun ahlak erazyonudur.

Kalaylaşılma.

Birbirlerini tanımak için uzun arkadaşlık değil, uygun arkadaşlık
olmalı.

"Hüsn-ü Zannı olanın hayatı güzel geçer (i.azam)

Sizde olmayan meziyetlerle sizi metheden kimsenin, sizde olmayan
kötülüklerle de bir gün kötülüğe cepini unutmayınız

Kibir taşıyan kafada, aklı rastlayamazsınız,

Komşudan gördüğün ayıpları, emanet bil; sakla, kimsenin sırrını
kimseye söyleme. Seninle istişare edene doğruyu söyle

İlim meclisinde sakin kizma. İnanılması zor olan hikayeleri anlatma.

Yüksek sesle konuşma.

Susmayı adet edin

Seninle meşveret etmeyene fikir verme

Öğrenmenin ausını bir müddet tatmayanlar, hayatı boyunca
ehaletin zilletini yudumlar.

Sorun edinirsen sorun vardır. Sorun edinmezsen sorun yoktur.

^{Okundu} Doğru olmayı, doğru yerde durmayı becermen lazım. Bunu becerir-
sen orta ve uzun vadeli süreçte sen kazanacaksın. Kısa vadede de
teşirini pek görmeden bile... Kısa vadeli gözümle gündeliği kurtarabilirsin.
Ama bu çözüm değil. Belkide en büyük hatamız bu. Uzun vadeli çö-
zümün içinde ahiretin varlığıda gözümün bir parçası olmalı ve de
hadiseleri RAFINERİ etmeli... ilk önce hedefin net olmalı. Sonra
ona varmak için gözümün üretmeli. Almanya'daki sınıktaların
çözünü, kısa vadeli gözümle bakıldıkandan kaynaklandığını
gördüm. Maksadına varmak için en büyük vasfın ve sıfatın
SABIR olmalı. Sabir ruhun malzemesidir. Sürece uygun davran-
maktın Sabirda kısa vadeli gözümün kaldırmıyor. Küçük hesab-
larla büyük hesapları yapamaz hale gelmemeli. Sonrasında eyvah
diyoruz ama çare değil. Sorunu başkasına yitirmekle, onu suçlu gös-
fermette sorunu çözmüş olunmuyor. Bakarmısın ki sorunlarınla

baş etmek için çözüme katkısı olacak dostların var mı? Niye çok kendine sormayı becermeli ve hakikatlerle yüzleşmeyi bilmeli. Kendini değiştiremezsin ama yönünü, yolunu değiştirebilirsin. Değiruyol seni bulmaz. Sen değiruyolu bulacaksın.

Habibi vazifelerini yap. malayani şeylerle iştigal etme. Kaza ve kaderin vazifelerine karışma. Emniyetten gelen hadfuruşluktan uzak dur. Tenkid ve telas etme. Temkinli ol. Metanetli ol. İhtimam-ı kalbini kaybetme... Kader camid kayıtlanmış kitab değildir. Bilfiil işin beyunda icraat yapan fail-i muhtardır.

Arkadaş: Arkalarını birbirlerine dayandırmış kişiler demektir. Rahatlıkla birbirlerine sırtlarını dönebilirler. Kağıdan emin olur.

Çocuğun deşdedişinde ilk hissettirdi ve karşılaştırdı korku duygusudur. Bunu gidermek için Güven duygusunu arama meylediyor. Onuda annesinde buluyor. Serpi güveni artırıyor.

Kişiler arasında söğüklü hududlar konulma. Taki sonra kavgaya meyelir. Sınırsız ilişki seviyestiz ilişkiye dönebiliyor. mutlaka sınır konulmalı.

Mukemmelliyetkiler gelişkandırılar. İletişimleri söğüklü değildir. İltifatları ve taktirleri pek olmaları. Kullandığı dilleri SEN dilini kullanırlar. Yani sen böyle dedin, sen böyle yaptın gibi. Buntar inattıkları. Buntarla muhatap olanlarda öfkeleri gelişir.

Davranışlarında sunlar esas olmalı: 1-Taktir 2- Övgü 3-Onay esastir.

Eleştiri ve ceza istisna olmalı

Önemli ve önceliklerin belli olmalı.

İstidatları, becerileri iyi olanlar, bu becerileri öz olanlarla iletişim zordur. Çünkü beklentileri karşılamakta ya zorlanacak, ya da karşılayamayacaktır. Ne yapmak lazım. Karşı tarafın ruh halini, psikolojisini empati yaparak davranmalı. Beklentileri yüksek olanlar iletişim kurmada çok zorlanırlar. Buntar empati yapma becerilerini de kazanmaları lazım. Karşı tarafın ruh halini bilmeden, hayır olup olmadığını bilmeden karşı taraftan talepte bulunmak değir değildir. Talebelerin değiri dahi olsa.

Problemi çözmek için ilk önce problemi tanımlaması gerekir. Herkesin sorun çözüme silitili farklıdır. Hanımlarda empati daha güçlüdür.

Kendini tanıyan ve tanımlayan kişiler sorunu daha kolay çözüyorlar. Nerede olduğunu bilmeyen nereye gideceğini bilemez.

Bitkiler bile yeri ve zamanı doğru ayarlanırsa tutar. Sözlerde böyledir. Yeri ve zamanı çok önemlidir. Emir verir. Tarzda iletişim kurulursa karşı tarafta savunma duyguları uyanır.

Birşeyi ne yaptığını kadar da nasıl yaptığını önemli.

Niyet okuyanların eljünleşmediklerini gösterir. İnsanı yanlış yönlere yönlendirir ve iletişimin en büyük düşmanıdır. Bunu niye yapar? İnsan belirsizliğe tahammülü yoktur.

İyi olan herşey faydalı olmayabilir. Misali Et iyidir ama bebeye faydalı değildir. Her iyi ve doğru faydalı değildir. Bazı doğruları bilmem sana faydalı olmayabilir.

Birşeyi söylemediklerinde, yapmadıklarında sorumluluk getiriyorsa söyle ve yap. Getirmiyorsa söyleme ve yapma.

= SAYGI =

Saygı sorumluluğun neticesidir. Saygının derecesi sorumluluğun derecesine göre değişir. Kişinin standartlarını ölçüsüdür. Sadece kendini değerli, önemli gören insan saygılı davranma ihtiyacını duymaz. Hem karşı tarafın hukukunda görmez. Bir merkezli olanlar saygılı davranmazlar. Davranıyorlarsa da orta veya uzun vadeli beklentileri ve menfaatleri için yaparlar.

Kendini tanıyan kişi değerlere önem verir, ona sahip olanlara saygılı olurlar. Saygı aynı zamanda değer ve önem verdiği şeyi belirler. Misali: Dine saygılı olmayanın dindara saygılı davranmaz. O zaman saygı kişinin ruhunun iç halinin tezahürü de denebilir saygı.

Rüyaların iletişime büyük yararları olabilir.

Saygının varlığında; sınır ihlalleri olmazlar, olursada az olurlar.

q q q

- Adam dini sevmeyi için dindarları da sevmiyor. Adanı sevmeyi için dini de sevmiyor değil. Bu ölçüdür.

q q q

(4-6-2010. Z. burnu)

- Cahil ile alim arasında, ~~egitim~~ olarak en belirgin fark: Cahil intinkamsız duramaz. Alim ise bunu başarır ve düşmanını affetmeyle mağn tub etme yolunu seçer. Cahilin affetme kabiliyetleri gelişmiştir.

Kendini kontrol etme becerisini koruyanman lazım. Taki kontrol edilenme-
yesin. Kontrol etmeyen kontrol ediliyor demektir.

Sadakat her sahnenin simonması gibidir. Sadakati kale almayan-
la munasebetin çok titiz olmalı. Unutma: Sadakattli kişi bozuk
yerde de iyidir, iyi yerde de iyidir. Kötü adam iyi yerde de kötüdür, kötü
yerde de kötüdür. Hele sadakat dinde ve evlilikte vede aile hayatında
simonto varifesini yapıyor. saadat yapanların mukafatları
hemen verilir ve alır.

Kadın erkek beraber olmak diyojiktir ki bu da hayvanlarda da
var. Evliliği sürdürürebilmek bir kültürdür, bir meşyettir, bir ruhsal
olgunun varlığının ifadesidir. Bu da kendini öncelik verdiğini işlele
belirlersin, anlarsın. Yani kişinin öncelikleri nelerdir? Bu kişinin ruh-
sal yapısından haber verir.

Bir iş ilk önce fikir boyutunda doğrulanmalı. Buna duygular-
da katılabilirse fiile dönüşür. Yaşamaya devam ettikçe vedana
inkilab eder, alışkanlık haline gelip kişiliğini oluşturur.

Bir davranış ne kadar zamanda kazanılırsa, onu bırakmakta da o
kadar zaman gerekiyor. Tahrib kolaydır kaldesini de unutma.

Karakter her dütime benzer. Programları hazırdir. Herpi programı
yüklersen yükle. Potansiyel olarak hepsi orada var.

Herşeyin; iletişimin hatta aile hayatının en büyük düşmanı, ben merkez-
li, olmaktır ki buntar bencilik olarak dışı vurur. Ben bilirim, kurall-
ları ben koyarım, ben... ben... der hep... Bunun sebeplerinden biri-
de, zihninde doğrunun tek olması, o tek olan doğrudu bende var
zannetmesinden kaynaklanıyor. Buntar esnek deşiller, inatçı dışlar
ve zihinlerinde alternatifleri yoktur... Bu halinden taviz vermektan
korkarlar. Çünkü onlarca taviz aşşılanmak olarak anlıyor. Bunlar
aşşılanmaktan çok korkarlar. Buntar başkalaşma ile deşışimi karış-
tırlar. Deşışim; Zihninde ve hissinde alternatifliğin çöşşılması de-
mektir, başkalaşma demek deşşildir. Oysa kişi ta temel özelliğini
belirlemişse ona alternatif destekler vermek özünü güçlendirir. Ama
bencilik bunu özümü kaybediyorum diye anlar. Çünkü o özüne bu
fikirle ulaşmıştır. O zaman o fikir o ~~öz~~ aynı zanneder. Oysa insan
cam-ül erdaddir. Bundan haberi olmayanlarda uyum soşşılama
becerileri gelişmez. Özünü koruyarak farklılıkları farkedip hiçbir
farkta mahkum olmaktan bakabilmek feriletliktir. İşte asım efen-

dimiz. 8 yaşındaki kızı yaklaşımı. Kuşu olan yahudi çocuğuna yak-
laşımı. Munafıkları bildiği halde ontara batışı ve davranışı. Cena-
bulu Hak (cc) kati davranmadığı için methediyor. Ve sert sahabelere
davransa idin yanında kimseler kalmadı buyruluyor. Aişa valide-
mizin seviyesine inerek ona uygun davranması vs.

Farklılıkları olantların toplumda daha uyumlu ve daha huzurlu
ve de daha güzel insanlara varabildikleri ortadadır.

Yalancılık belki kısa vadede kazanır gibi görünebilir. Ama orta ve uzun
vadede kaybeder. Dürüstlük kısa vadede fani sıkıntı getirebilir ama
orta ve uzun vadede kazanır. ve çok büyük kazançla kendine döner.

Derlere geliyorum. Birişey alamadım. - Bu cemiyetin bozukluğuna
karşı variyetini koruyabilmek demek, cemiyetin bozukluğuna denk
kazanımların variki halinde durabildin. Yoksa dike vurmuş
olacaktın.

İnsanların sizi dinlemelerini istiyorsan onlara kendilerinden söz edin.
Sizi saatlerce dinleyeceklerdir.

Karşındakini yapmamak yerine onları anlamaya çalış.

İletişimde kati görüş ifade eden sözleri kullanmamaya çalış.

Herhangi birininle haram işlersen, o organından hayır bekleme. O or-
ganın sana itaat etmesi zorlanır.

Bir insan 2 feyi anlarsa değişime karar verir 1-Değişimin getireceği
yeni şartların kendisi için faydalı olacağından kesinlikle eminse

2- İşinde bulunduğu şartların kendisi için zararlı olduğuna kesinlikle
eminse.

İnsan kendisinin güçlü ve güçsüz yönlerini... hassas olduğu şeyleri,
iletişim stilini nasıldır. Olumlu ve olumsuz yönlerini bilirsem. Zayıf
taraflarının nelerdir diye kendisini tanır ve hem kendini, hem olayları
ve de karşındakini daha iyi kontrol eder ve iletişim kurar.

Her akşam eve gelince dün gelmemiştin. İlk defa bu eve şimdiki
gırseydin nasıl hissederdin kendini: Maazi taşıyarak değil. Her günün
yeni gün, her insanın sabit değerlerinden hariç bazı taraflarının da
yeni yeni uyanmış olabileceğininde hesaba kat. Nanki gözümüyüm ye-
rinde takili ama hala ben gözlük arıyorum.

Hata yapmamızın bir sebebi de alışkanlıklarımızdır.

İnsanda hesap verme duygusu yoksa hatayı çok yapar ve tekrarla.

Şiddetler nasıl dışardan denetlendiği gibi kendimizi de denetlendirmek gerekiyor. Kendimizi dışarı birilerine denetlendirmek aklımıza gelmiyor bile. Bunu bir derece cemaatlerde olabiliyor. Her padişahın denetleyeni vardı:

Harun Reşidin → Beytul danası

Fatihin → Akşemseddini

Yavuzun → Hasançarı

Peki sizin benim niye denetleyeni olmaz.

Yeni tanışmalarda olduğun gibi yerine olmama gerektiği gibi tanışsan kendini sonra fatura sonra çıkacağını unutmama. Çünkü böyle davranmayla risk almış oluyorsun.

Evlilikte kesin kurallar var. Birde istisnalar var. Ejzer esasatı koybedersen tekeruatta bozulursun. Esasat geneldir istisnalar hususi olmalı. Esasatına bağlı kalan istisnalar onu sarsamaz. Esasatlardan biri evliliği kesin tanımlaman gerekiyor. Evlilikten ne anlıyorsun. Öñünü hedefin net olursa rastladığın çukurların ehemmiyeti olmaz. Hedefine kilitlenen başka şeyleri pek görmez, görse bile esasata kıyas edip bunun esasata nazaran kıymetinin olmadığını anlar.

Kişinin kendini ve kardani tanımanın bir yolu da; ideallerini bilmektir. Kişinin ruhsal yapısını açıkça çıkarır. Ve de geçmişini. Ve de arkadaş gurubu. vs'lerle kendini dışarı ifade eder.

Kadınlarda romantik duygular hakim. Kocası bunun karşılığı olmazsa kadın telefonlarla veya başka şekillerle arkadaşlarla gidermeye çalışır.

Bu alem herşey olabilen alem. Çok tuhaf.

- Telaş etme. İhtiyatı elden bırakma. Kemal-i sabır ve sükret. Hakkımıydı cereyan eden kaza ve kader-i ilahi ve bizi hitmeye eden inayet-i ilahiyeye karşı teslim ve tevekkülle ve kardeşlerimle halisane ve teslimkarane ve samimane ve mütesanidane hakiki bir ülfet ve muhabet ve sohbet et. Ve evradlarımızda meşkul ol. İlmi derslerimizde meşkul olup bu geçici sıhatilere ehemmiyet vermemeğe çalışmak büyük bahçiyarlıktır.

Bu şiddetli imtihanı girmek ve inceden inceye sizi kaç defa altın mı? Bakır mı? diye mihenge vurmak ve her cihetle sizi insofsuzca tecrübe etmek ve nefislerinizin hisseleri ve desiseleri varmı yok mu üç-dört elektlerle elenmek; halisane, sırf hak ve hakikat namına olan

hizmetinize pek çok lüzumu vardı ki; kader-i ilahî ve inayet-i
Rabbaniye müsaade ediyor

Eşyayı farkeditçe mana daha derinleşiyor.

Huşşâ bak zatına kim zübde-i alemisin sen

Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin" (Şeyh Galib)

(Yani: "Kendine saygıyla bak, çünkü âlemin özü sensin, Sen, kainatın
göz bebeği olan insansın")

Gördüm ki:

Birisi birisini bana şikâyet etti. Söyledikleri zahide doğruydu.
Onu gündeme getirdim. Kendisinden şikâyet edinilen şahıs mesele
nereden kaynaklandığını hemen farketti. Tash edeceğini söyledi.
Sonra bana şikâyetini sunan zata iltifat etti ve ona makam
verip yanına oturttu. Zaman geçtikçe şikâyetle bulundupu şeyi
aynısını onla birleşerek yapmaya o da başladı. Fesubhanallah
dedim. Muzdarib olduğu, kendisine yapılan yanlış aynısını kendisi
başkasına yapmaya başladı. Mejer şikâyetinde doğruydu ama
arka planında beni kullanarak idareci makamına geçmek oldu-
ğunu gaman gösterdi. Zahide ne kadar masum şikâyeti vardı.
O despot ona makam verdi zulimliğine teşvik etti. Bu sefer
onla bir olarak diğer arkadaşlara itisi despotluk etmeye başladı.
O zaman Hz Ali (ra) şu haricilere söylediği sözü hatırladım
"Kendisiyle batıl kasdedilen her bir sözdür" sözünü. Hani hari-
ciler Allahın hükmüyle hükmetmeyenler kafilerin ta kendileridir
sözlerine karşı bu sözü söylemişti.

Yaşamaktan zevk almaya çalış.

Şimdiye kadar yeni ve doğru yaptırı şeyden eleştirilmeyenler yok gibi-
dir. Sen yılmayacaksın. Eleştirilmeyenler hiç birşey yapmıyorlar demek-
tir.

Birşeyden korkuyorsanız onu tanımiyorsunuz demektir. Onu tanı-
dıksa korkun yok olacak, yerine güven duygusu dolacaktır.

Değişime kendine başla.

Ne pratiğini bilmeyen onu hiç bir yerde bulamaz.

Hayattaki hedefini net gör ve ona varmak için ne yapıyorsun?

Soruna cevap ara.

Hedefine ulaşmak gerçekten istiyormusun? Buna ulaşmak için ne kadar fedakarlıklar yapıyorsun?

Başarımlarla başaramayanlar arasındaki en büyük fark: Karardır. Karar verme becerileri gelişmemişler kararlarında hep tereddüd yaşarlar.

Başaracağına inanmıyorsan hedefine ulaşamazsın.

Vazgeçmemek

Ampülün içine 200 ziyade tel koyduğu halde Edison başaramamış. Fakat yılmamış. Ben bu 200 telin ampüle konulmayacağını öğrendim dememiş. Başaramadım dememiş.

İç disiplin sahibi ol.

Hayatta muvaffak olanlar mazeret bulma hastalığından kurtulan kişilerdir.

Tembellik başarının en büyük düşmanı olan ruhsal bir hastalıktır.

Başarının diğer düşmanı aygırı da kötü arkadaşlardır. Kötü arkadaş: başarıları küçümsen ve başarıları alaya alırsın. Ve insanda devamlı tenkid ve eleştirir.

Yüksel insanlar bilgi ve becerileriyle değil; iradeleriyle yükselir.

Metodsuz, sistemsiz çalışma.

- Nefsi emmarene muhalefet et.

Fraşunluktan ve Robluktan ve keyfemâyesalıklardan vaz geç.

Buna dikkat etki: Sana göre sıradışı olan ikramın ve hareketin karşı tarafa sıradan gelebilir. Her iyiliği abtallara, akılsızlara yapma, anlamazlar. Cahillerden yüz çevir zaman verme. Bilme dilini bilene meşkul ol. Bazıları da yaptığın fedakarlığı meğbursun bana bunu yapmaya diye vefasızlık gösterir. Takılıp bunlara kalma. Sen yoluna devam et. Dünyada sırf sen varsın, başka kimse yokmuş gibi yaşa.

Kadere iman olmazsa hayat-ı dünyeviyeye saadeti mahvulur. Kadere imanını güçlendir. Çünkü bütün derdlerinin dermanı kader ilacıdır.

inayet-i ilahiyenin gelmesi için → Sabır ve

→ Şükür ve

→ Karaya rıza ve

→ Kadere teslim

ol.

Hiss-i Fekhat intişofı nisbetinde hased olmaz. Ona zülmedemez. hakkını yiyemez. Aldatamaz. Enaniyet yapamaz. Adeta karşı tarafa intişofı nisbetinde hiçbir kötülük düşünemez, yapamaz.

(aşm) efendimiz "Melekler nurdan yaratıldılar, cinler dumanlı bir alevden yaratıldılar. Ademde size vasfı yapılandan yaratıldı.

"Allah toprağı C.tesi günü yarattı. Ondaki dağları pazar günü yarattı; ağaçlar P.tesi günü yarattı. Mevruhlar salı günü yarattı. Nuru G.şamba günü yarattı. Ve onda hayvanları perşembe günü yaydı. Hz Adem (aş) cuma günü ikindi vaktinden sonra, ikindi ile gece arasındaki gündüz vaktinin en son saatinde en son mahluk olarak yarattı."

Feraset başka bir boyuttan bakış mıdır?

Mazi halden - şimdiki zamandan - önce var mıydı?

Mazide halde Yaşananlardan başka şeyler de var mı?

Mazi halin deposu, torbası mıdır, halin depolanmasıdır?

Karşıdakinin sözleri ve sana karşı hareketlerinin ihtisalı olup olmadığının bir mihneti senin. Yani senin ona karşı sözlerin ve fiillerini sen biliyorsunki ihtisalı mı? değil mi? Senin varışının yansıması olduğunu unutma

Allahın inayetine ve cezasının sendeki karşılığı; ferasetinde olupun duygu, düşünce ve hislerinde bilebilirsin. Hislerin, duyguların ve fikirlerin ve fiillerin dünyanı cennetine mi? Cehenneme mi? sebep oluyor?...

Dini cemaatler zahirde ihtilaf gibi görünmeleri, ehl-i dalalat ve tıpyanın hücumundan mahfuz kalmalarına...

Ama cemaatler askari seviyede ortak noktalarda birleşirler, şuur etselerde birleşiyor. Mevkiide topluma kazandırdıkları netice itibarıyla hepsi aynıdır. Çünkü hepsinden çıkarılan namus kılıp, ahirete, kurana inanıyorlar

Önceden karar vermişsen, ne yapacağını belli olmuş demettir. Sana ne nasihat ne de meşveret desir etmez. Meşveret ve nasihat ön yargılı olmayan, önceden karar verip niyetini saklayıp vitrine başka şeyi çıkararak insanla uzlaşmak imkanı yoktur. Uzlaşmaya yanaşmayanların; depolarındakiyle dükkandaki vitrine koydukları şeyler ayrı ayrı şeylerdir.

Dertlerin davlayan köpeklerdir. Bunlarla başetme becerilerini geliştirmen lazım. Dertler, sıkıntılar bir hazinelerin beşilipini yapıyorlar. Sana büyükürün hazineleri... demeler. Onları aşman lazım. Her ceuherin muhafızları olduğunu unutuyorsun. Muhafızı ve koruması olmayan şeyde hazinedepildir.

Sen ne iş yapıyorsun, ne işe yarıyorsun? Aleyin hesabına niye çalışıyorsun?

Bu devlette kavuşmak için neleri verdin? Aldığında verdiklerinin toplamı kadar kıymetli ve değerlidir. Bu devlet sana ucuz gelmemiş. Vererek elde ettin. Verirken alınan aynı ems değildir. Ondan belli olmuyor ne kadar kıymetli...şeye sahibsin.

Kendini aşılıdıkça diğer insanları ve zekalarını yüceltiriz. Önemli olan elinde olan değil, elindeki nasıl kullanacağını önemli.

Kartu fırsatları öster, göstermez.

Tembellik sinsi bir hastalık mikrobudurki çalışması adası beyindir. Oralarda müdahale etmek istiyor.

Sanatkarlığın en büyüğü OKUMAYI öğrenmektir.

ZAMAN:

Rüyalarımız, zamanın göre celipinin anlaşılması açısından oldukça önemlidir. Biz uykumuzda günlerce sürdüpün düşündüpümüz olaylar yaşarken, aslında sadece birkaç dakika hatta birkaç saate süren bir rüya görmüşürüz.

Einsteinin "Genel göreelik Kuramının Diliysel ortaya koyduğu bir gerçek şudur; Zamanın hızı, bir cismin hızına ve şekim merkezine olan uzaklığına göre değişmektedir. Hız artıkça zaman hızlanmakta, sıkışmaktadır; daha ağır daha yavaş işleyerek sakti durma noktasına yaklaşmaktadır.

Beynimiz belirli bir sıralama yöntemine göre işlediği için zamanın hep iteri aktığını düşünmekteyiz. Oysa bu, beynimizin içinde verilen bir karardır ve dolayısıyla tamamen izafidir. Genel görecelik kuramı ile de doğrulanmıştır.

Dünyanın kendi etrafında $6666 \text{ km/sn} \approx 6700 \text{ km/sn}$ Zaman mutlak değildir, meydana gelen olaylara göre farklı algılanan göreceli bir kavramdır.

Zaman eşyaların pozisyonlarını değiştirmeye ölçüsünden başka bir şey değildir.

Eşyanın sahibsiz olduğunu zannetmek eşyanın tabiatına zıddır.

= ACİZLİKTE - KUDRET VARDIR =

Çocuğun içsel alemi hiçbir belirlenisi olmadığından ruhu şekillenmemiş, bizim anlayışımıza göre içi boştur. Dolmaya zeminidir. Doluyu dolduramazsın, dolu su bardağı gibi. Nihayetsiz kuvvetin zemini ve tabinin boş olması lazım. Biz fitratımızı ve ruhumuzu belirlenmişlerden sıyırsak, içini boşaltınca, Rahmet-i ilahiyenin zuhuruna, dolmasına zemin teşkil etmiş olursun.

Hem çocuğun meşumane fitratı karşıya meşumiyet sinyali gönderdiği için kudretin celbine zemin hazırlıyor. Biz içimizi boş şeylerle doldurmuşuz. Nereye gitsin boşluk yokki...

Ruhun asidi → enaniyet. Oysa vuran tokusuda → ben merkezli yaşamak. Neticesinde depresyon denen bedensel sızıntılarına muhtaç olmak.

Yalnız kalıp hayalen karşına birini koyup oüp çevirip ona düşmanlık yapmak ruhun diğer asididir.

mirasta eşitlik yoktur, adalet vardır.

ZAMAN-BOYUT - Dinde ARŞ, FİZİKTE BOYUT TABİRİ

Eniştin rölativite kuramına göre, zaman sabit değildir, hızla bağlı olarak uzar veya kısılır.

Kuranda: Müminun: 112-114 " Dediki " Yıl sayısı olarak yeryüzünde ne kadar kaldınız? Dediler ki: Bir gün yada birgünün birer kadar kaldık, sayanlara sor. " Dediki: Yalnızca az (bir zaman) kaldınız, gerçekten bir bilseydiniz "

Meccic: 4 " Melekler ve ruh (cebrail), ona, süresi 50 bin olan bir günde şükabilmektedir "

Secde: 5 " Gökten yere her işi O evirip düzene koyar. Sonra (işler), sizin saymakta olduğunuz bir yıl süreli bir günde yine O'na yükselir "

te hf: 25 " İçlerinden bir sözcü dediki: " Ne kadar kaldınız? "

Dediler ki: Bir gün veya günün bir (koş saatlik) kısmı kadar kaldık. Dediler ki: Ne kadar kaldığınızı Rabbanız daha iyi bilir.

25 " Onlar meşaralarında 300 yıl kaldılar. ve 3 yıl daha kattılar.

Karadelik: Yakıtı tükenen yıldızların işine bürzülüp yerine sonsuz yoğunluk ve sıfır hacimdeki aklım alanı meydana getiren karadellitlerin ve karadellitlerin içinde maddenin yanısıra antimaddenin de varoluşunu isbatlanmış

Maddenin 112 boyutu olan ve bu anlamda paralel evrenler olan (ve kendi boyutları içinde de sonsuz boyutları içeren) 112 ve 112 boyutları...

H2- Süleyman (as) kıssasında olduğu gibi ikrillerde beşinci arz semasında, boyutunda yaşadıkları...

Alurdan, nardan, manadan, karanlıktan, nurdan, esirden, havadan, kelimeler bunlar birbiri içinde oldukları halde karışmamaları boyut farklılıklarından kaynaklanıyor.

Enfus derken birbirine girift olmuş farklı boyutlar alemidir... insan bu sonsuz boyutların camiidir.

- Mertebe-i hayatlarda boyut farklılıklarındandır.

- Ölümünde bu alem içinde başka bir aleme geçmedir.

- Hayatı bu cesede monte etmek, farklı boyutların cami olduğu gibi, ölümün yaratılması bu ruhun bu alemden ve bu cesed boyutundan sıyrılıp berzah denen boyuta geçmesinin adıdır.

Arz manası fizikte boyut manasına kullanılıyor.

"Ey cinler ve inananlar topluluğu! Arz ve Arz semalarında (melek boyutunda) çıkmaya gücünüz yetiyorsa çıkın. Ancak Allahın vereceği bir kuvvet olmadıkça asla bunu yapamazsınız."

H.Şerifte "Gecenin son 1/3'de Rabbim dünya semasına inerek dua edenlerin dualarını kabul eder"

Cinlerin başı olan iblisin ilk önceleri Cennet muhafızı ve yekin göçün sultanı olması bu boyutları itibarıyla'dır.

Küfürdeki kalbin mühürlenmesi ise; o alama geçme boyutunun yırtılıp işlerliğini kaybetmesindedir. Artık onun için böyle bir geçit boyutu yoktur.

Cinlerin ilk önce kârikatlerden haber almaları daha sonra semadaki kârikatlerden alakaları kesilmeleri boyutların sifresi değiştiğilerindedir.

Cebrael sıkıp oku demesi: Sıkmasıyla onu başka boyuta attı. Alemde boyut açıldı. Gördüklerini söyle manasına gelen oku dendi.

Gözümüz 0,4 - 0,7 x arası (Lamba) dalga boylarını görür. Sonsuz sayı olacağından sonsuz dalga boyu var demektir aynı noktada.

Hayvanlar nezarında bütün insanlar aynıdır. Çünki cesed boyutuna mahkumlar, ruh boyutları onlar için mutlak bilinmezliklerle doludur. Onlara ne kadar yaklaşsanız kendinizi tanıttiramazsınız.

Sırasıyla → Madde → hücre → molekül → atom → nötron → kuark → kuant → en sonunda teke çıkarsın.

Biz herşeyi dar madde sınırları içerisinde gözümleyip, dışardan dirmeye çalışıyoruz.

Kainat özünde aynı tek maddeden yaratıldığı için sonsuz kolay olmuştur Sonsuz boyutların ezmidir nur-ı muhammedi (arın)

Hiz Hatice (R. anha) Peygamber efendimiz birşey olmayacağına delilini söyle sundu: Hayır Jallahü. Cenab-ı Hak hiç bir saatit

" seni perişan etmez. Sen, akrabana iyilik eder, kulfetlere tahammül edersin, yoku kazanırsın, yoksulu kazandırırısın... Misafire ikram eder, ihtiyaç duyanlara yardım edersin... seni emaneti korursun, doğru söylersin..." diye teselli ettiler.

2:158 " O, ummi bir nebidir "

- (asm) zamanında inçil'de Terratı okuyup yazmayanlara okuma gozma bilsele de de ummi diyorlardı. Terrat ve inçili okuyup çap'at'lar bu namı takmışlar. (asm) ne okudu onlar ne de yazdı. Onlarda bundan dolayı ummi dediler.

- Astrolojiyi - burçlar ilmini - İdris nebi (as) icrah etmiş.

- Kulak 20 - 20.000 Hertz dalga boylarını duyar.

- Kierlan isimli bir bilim adamının geliştirdiği bir fotoğraf tekniği ile çekilen fotoğraflarda Astral boyuttan bazı görüntüler elde edildiği bilinmektedir. Bununla anlaşılır ki Astral boyutta başlı başına bir evren bulunmaktadır.

- Göz 0,4 λ (Lamba ile) 0,7 λ (Lamba) Hertz boylarını görür.

- Boyut kavramı mekânların iskeletini gösteren ve onu sembolize eden bir kavramdır.

- Herbese göre gayb irafidir. farklı farklı mertebeleri oluşturur.

- Bizim boyutumuzun dışında olanlarında boyutları, onların uzantıları veya ada onların gayb dedikleri boyutları vardır. Misal: Şeytanın, cinlerin, melekleri ve ruhaniyetlerinde; kendileri merkez olmakla beraber onların kendi boyutlarını aşmış, kendileriyle yakından alakalı olan boyutları vardır. (Bu tamamen benim tabitimdir). Cinler uyur. Şeytanla & melekler ve ruhaniyetler uymazlar. Buntara müdahale etmek; onların arka tarafları olan, onların gayb olan boyutla müdahale edilip yapıları değiştirilince (asm) efendimiz benim şeytanım iman etti diyor. Şeytana iman etmek yoktu. Bu cinlerin başı olan ifrit idi. (asm) buna değil, Bunun arkası olan, yine buna gayb olan boyutuna girmişler. Nasılki beni gündüz zor uyutursun. Ama benim ruime gir narhoju ver işeriden fethedilince dışım uyumak zorunda kalır.

- Eşyadan tefekkürler yapıp başka manalara varılıyorsa, penceler oluyorsa o eşya cismen semboldür. Sonsuzluk aleminin deliği, penceresi ni simgeliyor.

- Geylani meye koparması, o boyuta geçmesinin simgeselliğidir.
 - Boyutların birbirlerine keşime olmadıkları gibi, birbirinin içde değiller, dışında da değiller. Birbirlerine etkileyip yaratılışlarına zarar vermezler. Sese kokuların aynı ortamda olmalarına rağmen...
 - Boyutların terdidiyle değil, buradaki ifadelerinden onları tanıyıyoruz. dışı varlıklarından, eserlerinden intikal ediyoruz.
 - Fiziksiter zamanın ileri aktığını, buna mukabil kainatın genişlediğini; bir gün bunun durup tersine olacağını söylüyor. Çekirdek gibi sarılan filimlerin tersine doğru boşalacağını... Başka bilim kuramını göre; zaman geride alıyor ama biz onu göremiyoruz. Çünkü geriye atmak ileri atmanın bir ileri boyutu...
 - Üçüncü boyut ki hacmi meydana getiriyor. Olmamış olsaydı hacmi anlatmak mümkün olurmuymuştu? Çoğu insan inkar ederdi.
 - Derinliği olmayan 2. üst üst gelmiş arada 10cm olan A4 kağıdını düşünün. Derinlik olmadığı için en boyu görür, düşünür ve orada kalırları isitir.
 - Paralel kainatları Genel Relativite teorisiyle ortaya atan Albert Einstein oldu. Tabiki fizik dünyasında. Ve paralel evrenlerin birbirine bağlayan "köprülerden" bahsediyor. Karadeliğe de bu köprülerden biri olduğunu söylüyor... (bizde burada yok olası bir orada var olası). Aslında paralel evrenler bir 4 boyutta aynı uzayda aynı yerdedirler. Fakat araya bir zaman duvarı girmiştir.
 - Kara delik; nesneyi daha derinlere çeken olağanüstü bir çekim gücü vardır. Karadeliğin şekli ucu yoktur. O ucu bir başka evrene bağlı
- 1-Evren
→ Kara delik
2-Evren
- Beynin yaymış olduğu güçlü enerjiler cinleri yakıyor. Pisisirik, özgeçeni olmayanın, umutsuz, gayesiz ve maksatsız yaşayanların beyinlerinde böyle dalga oluşmaz. Dolayısıyla cinlerin boyutuna erişik olurlar.
 - Bilincin altı sandaletten timsalidir. Ne koyarsan daha sonra sana sunar.
 - Sanmağın mutluluk başkasından sana yapıyor...
 - Allahın (cc) cömertliğine, gençliğine şahidim; Benim var olmamdır. Benim gibileri ortaya çıkaran kim bilir ne kadar zarardır. Çöplüğü bulse.

- Kendi boyutun kalabilmemesi, başka boyutlardan zarar görmemesi için kuralını bırakma. Yani 5^{inci} seviyeye bu boyutun girişi, siperi ve muhafızı...
- Manentik alanda 5 boyut kabul ediliyor.
- Boyutlar birbirine köprü başları var, oradan diğerini etkiliyor...
- Kendi boyutundan çıkınca otomatik diğer boyuttasın...
- Her an ve her yerde nihaysiz boyutlar var demek; nihaysiz alemler birbiri üstünde kitap sayfaları gibi...
- Atom parçalanması demek bu boyuttan üst boyuta geçmesi demektir.
- Mirac boyut değiştirilmesinin ifadesi olduğundan; zamanın hem önüne hem de arkasına geçildi... Arkasına geçildi yetkinlikten boyutu vardı.
- Bilim adamları: Bing-Bang: Nihaysiz boyutların yumurta gibidir demişler...
- Yaşarken ölmek demek: Bu boyutta iken diğer boyuta habersiz olarak, kısmen o boyutunda tefeyyüz edin...
- Sıfırı bir anlamdır bakalım...! Yokun ifade-i sembolü. Sıfırın işi yoktur, ama bütün sayıları içinde barındırıyor.
- Zaman iki yönlü akar. Hem ileriye hem de geriye. Biz ileriye akana biliyoruz... Eğer ışık hızına ulaşırsan ters akana da görürsün. Çünkü bizim dünyamızdaki parçacıklar ışık hızından daha yavaş hareket ediyorlar.
- Serpi, muhabet, adavet ve vicdanî duygularımız ne kadar gerçek kavramlar ve latifeler... ama bu boyut cinsinden değildir. Ruhda bunun gibi nihaysiz hem zid latifelerin boyutları farklı olduğundan farklılar ve birbirindeki aşkın detayları gibi... ruh nihaysiz boyutların cami-ül ezdadi...
- Biz bu yaşadığımız boyutta an an onları geçtikçe ne geçmişimiz ne de gelecek zaman kavramı var. Nispet ediyoruz. Düşünebildiğimiz için var. Düşünmek, tefekkür etmek; bu manada o boyuta -arsa- geçmektir. Bu latifemizde o boyuta geçme yolları bulmaktır. Tefekkür bu alemlerle aleme geçiş yolu ve koridorudur ki sunuhat, tuluat vs tabirlerle ustadımız haber vermiş...
- Başta zaman - tayy-ı mekan boyut içinde boyutların adidir. Geylaninin, İ. azamın, ustadın yatsı namazında, İ. Alinin (ra) demiri çıkarma anında buldukları boyut ne kadar farklı boyutlar. Kısa zamanda risaletlerin yolu
- Boyut farklılıklarında farklı mahlukatın o hokları da malumdur. Hadis-i şerifte 'ateşe, küle, trzeye, gübreye işemeyin emri celilleri...

Uykuda - Uyanıklıkta - rüyada, yatağında boyutlar farklı olduğundan hükümleri birbirine karşıyor. Oralara geçmek için kara delikle mümkün oluyor. Uyanık iken canlı ve röl oynayan hislerle; uyku ve rüyada iken röl oynayan hislerin ne kadar farklı... Uyku karadelik gibi

- Ustadımın: 50 sene sonraki varlıkları bana göründü demesi...

Yerde işlenen günahların karşılıklarını öteki boyutta görmesi...

O boyutta herşey olmuş bitmiş. Çünkü burada an var. Oralarda 3 zamanı da içine almış. A. misal d A. manna d A. evah ve cennet çok çok farklı boyutların cennidir.

- Keşf süresindeki biryün veya günün birkaç saatlik kısmı kadar kaldık demeleri. Öysa 309 sene kaldılar. Bir üst veya birkaç üst boyut da - orada - olduklarından ceset oraya tabii oldu. Oranın 1 kaç saati, buranın 309 senesine mutabik gelmiş. Cesede o boyut hakim olduğu için ^{bozul-} ^{mamış} Kainatta da gün kavramın 50 sene kadar olan yerleri hatırla...

- Hayat meratibi 5'tir. Buda hayatın-meratibi - diyor. ilgilidir.

- Ölüm anında; sekeratta gülmeler, dehşet almalar, o boyuta sekerat anı demek - hayatın karadeliği demektir. Geçiş anını yaşıyor. Kimisi ne beyaz delik...

- Kalplerin mühürlenmeleri geçitlerinin kundi elleriyle kapatıldıklarını... hemide ölü boyuta kalpte geçildiğini...

- Büyük alış-veriş merkezlerindeki para daha fazla harcamaları için birbirine bindirilmiş hipnoz müzik sesinde şahidlik yapıyoruz. Bir sesle - boyutla - açılan koridora diğerrinin de elini tutup içeriye almaktır hipnoz...

- Hanımların ruh yapıları Alem-i gayble şehadet arasında hayatı bir arş- boyutların en kuvvetlisi. Erkeklerin Alem-i gayble şehadet arasındaki ruhsal boyutların en kuvvetli boyutu - arş -

- Tecrübe; bedeli ödenmiş hatalardır.
- Etkililiğin mukemmeli olmaz, idare edebilme mukemmelliyidir. idare edilmeyen eş yoktur, idare edemeyen eş vardır.
- Hey sen! imtiyazlaşma. - diyenler hisbissey yapmıyor demektir.
- Tenkid görmüyorsan, yerinde duruyor gayretin bitmiş demektir.
 - Birseyden, biriktiriden tatikam alacağını zann-ı tuzaflına düşüp serre vasıta olma.
 - Marketçilik yapan bakkalcılıkla uğraşmaz.
- Külli olup külli çakışmalar cül ve cüzi olanlarla uğraşmaya tiner-zül etmezler.
 - Önüne bakmayan sapı ve soluyla meşgul olanlardır.
 - Yürümeyenler duruyordur demektir. Geriye gidenler yürüyor demek değildir.
- Hedefi olmayanın kendini hedef seçmiştir demektir.
 - Yüzüne güleneler her zaman muhabeti göstermez. Bazan gülerken ipnasını sokarlar.
 - Bazan dava yaptığını söyler, meğer başkasının davasıymış. Benim davam zannetmişim.
 - Hak bir yolla batılı takip edenler kendi kuyularının ajzını genişletmiş olurlar. Yüzüne koyduğu ila; depodaki beküşmüş malını artırır.
 - Yüzüne bilmeyenler ve öğrenme gayretine girmeyenler, suyun çok insanı boğduğunu iddia ederler.
 - Erimeyenler kontraku makamının talibesi demektir.
 - Acılığın en kuvvetli silahı tahrib olduğunun unutmama. Acılı adam tahrib yolunu seçer.
 - Biriktirme dost olacaktın, farkında olmadan kendi dostuna düşmanlık makamına düşebilinir unutmama.
 - Dünya ne garib bir yerdirki; batılın içinde hak. Hakkın içinde batıl saklanabilmiş.
 - Muhabet bazan adavet içindir. Bazan da onu tuzafla çekmek içindir.
 - Aynı yerde durup senelerce aynı nakarati yapanlar aynı yerde senelerce yol almamışlar demektir. Eger yürümüş olsaydı aynı yerde olmayacaktı.
 - Kişinin yavaşlığı ve fikirleri şimdiye kadar sana zararı faydesine galib gelmişse o adamdan uzaklaş demektir.

- Kalbde nifak, su-i zan doluyrsa oraya ilham gelmez. O kalb devamlı azab içinde olur. İnce sırlı manular orayı mekan i'tihaz etmezler. İncelik ince kalbten çıkar.

- Bir insan niye aynı şeylerden bahsederken şikayetsi olur. 1- O elinden gidiyor zamanına kapıldığından 2- veya zaafını bastırmak için. Konuşarak kendi kendine telkin ederek o latifesi bastırıyor. Ve devamlı bunlarla insanlara tahakküm ediyorsun. Cemaat içinde kendini levm etmek yüceltmek içindir.

İnsanların yanlışlıklara, tahakküme karşı brdel ödemeye tahammülleri yoktur, kalmamış.

ESMALARIN ZUHURATLARI - APS- BOYLUT.

- Ölmeden önce ölünül hadisi, ve de orzail (as) ruh alma hadisesinin hakikatını araştırıyor. Ölmek başka bir esmanın mertebesine, orşın başka bir zuhuratına ve de başka bir boyuta geçmektir. Güzel bir misal.

- Dikkat edersen bunlar olurken başka bir mekana gitmiyor. Bütün bunlar aynı mekanda cereyan ediyor.

- Lanetlenmiş insan; en büyük zararı Rahmetten uzaklaşmış. Kendi kusurunu görmez. Devamlı fenkid eder. İşsel gatişmeler yay'unlupuna mazhar olur. İnsafli düşünemez. Kucaklayıcı olamaz. Ruhlari ve akılları etraflarında fenkid edilecekleri ararlar. Yeniltilere karşıdır. R. Nurdan niye bu manayı o çıkardı diye şahsa düşman ediyorum zannı ile R. Nurun mana mertebelerine karşı çıkarlar. Uyumlu değiller. Bapınar olurlar. Hasedlerinden liderlik vasfına göz dikerler. İken zor olurlar. Stopantları: Kardeşim imtiyazlaşmamak gerek deyim insanların frentlerine basarlar ve kendilerinden farklı yorumlayabillerleri sevmeyiz.

- Cimler ve ervahlar hayvantar formatlarına daha çok girerler.

- Mutlaka zaaf kapısı olan mahlukuz.

- Beklentileri olan mahlukuz.

- Hayatı ve hadiseleri yorumlamak ve eşyayı ve mekanı yerli yerine koymakta sorifeli olandır insan.

- Manyetik alanla insanlar boyut içinde boyut açıyorlar. Sinyallerle sinyalleri bozdukları gibi, görüneni sinyallerle, kısmen farklı boyuta geçirerek görünmez yapıyorlar. Daha çok askeri alanda yapıyorlar. İnsanların zihin depolarına şifrelerini kırarak bilgi hırsızlığını yapıyorlar. Amerikada bermuda şeytan üsseni dedikleri yerde 5 km içeride görünmez adaya karşıdan ve uzaydan korunması için manyetik alanla kaplayıp görünmez hale getirmişler. Haritada ada görünmüyor, uzaydan. Oralar insi ve cinni şeytanların toplantı yerleridir.

Kafanın ön lobu çok önemli. İnsanı kışkırtma buradan başlar. Onun için ve nice hikmetlerden biriside secde yazar olmuştur. Manevi boyutla sarmalanıp korunmak, manyetik alanına kimseyi yaklaştırmak istemiyorsan abdestli gez.

Vasintonun ilerisindeki adayı unutmama.

Bilgisayar karşısındaki tanıma, farketme, maksadı seçme gibi fırsatı yapı; metafizik boyutu yoktur.

Akil bir metni okudunda: Cümleler arasındaki mantık boynunu, anlamını, benzetmeleri, esas anlatılmak istenen mefhumu, anlama, kavrama, sezgi, genelleme yok, istiyatifi kullanma, tümünü fette, teki tümünde değerlendirmeye, alanı almaya intibahlandırmak, ilişkilendirmek gibi akıl yapıyor. Dolayısıyla şehadetle gayb arasında ara formatına benziyor akıl. Çünkü dünya evsine benzemiyor. İnsanın denanımları insanın çöpusundan haberi yok ve de kainatla alakası ve de kainatın buna kaynaklık yapabileceği özelliği yok. Ama insanda var. İnsan bu denanımlarının kaynağını, mebaını, ustasını düşünmek zorundadır.

Allah ccc) niye mekandan münezzehtir. Mekan bir boyuttur. Veya boyutların cemoldyü, cem-i ezad olanıdır. Buraya mahkum olmaz. Çünkü boyutlar yokken o vardı. Boyutlardan öncedir. O zaman ona benzemez ve mahkum olmaz.

Kuran cilerin gayıktan haber alma boyutlarının şifrelerini bozdu. Ruhânilerinde metafizikleri var. Ontarında üst boyutları var.

Fazl: inayet - Artma zemini - iman ile hikmet, adalet, seccat ve iffet sıfatlarına "feza if-i aslıye" tabir edilmiştir. Faziletlerin anaısı, zuhurat yeri.

Unsur: Tam olan birşeyin her bir parçası. Kök. Hakikati meydana getiren asıl kök parçaların her biri. Bunlarsız essillar, binalar olmaz.

Arş: Allah'ın (cc) ilim, kudret ve irade ile saltanatının ortaya çıktığı yer. Fevkiyet. Ulviyet. Mülkin kaynağı. ^(mülkün) Burasının zeminini: Zahiri Batin Evel Ahir isimlerinin halita ve karyıdır.

Bu orsa

İsm-i Batin itibarıyla Arş, meleküt; Keun, mülk olur.
İsm-i Zahir ile Arş, mülk; keun, meleküt olur

Demek orsa ism-i zahir ile nazarı ile bakılırsa; kendisi zarf, keunde mazruf olur. İsm-i Batin gözlepi ile bakılırsa; kendisi mazruf, keun zarf olur. Ve keza ism-i evel itibarıyla **وكان عرشه على الماء**

ayetinin işaret ettiği keununun bidayetini işine alıyor. Ve ism-i ahir itibarıyla **سقا الجنة عرش الرحمن** hadisi şerifinin ima ettiği keun

nihayetini işine alıyor. Demek orş öyle bir halitadır ki, şu dört isimden aldığı hisseter ile keun ve vücudun sığını, solunu, üstünü ve altını ihtiva etmiş olur

Arş, saakf demektir ki, bir binanın veya yerin muhit-i ulvisini teşkil eder. Bir eve nisbetle tavanı, tavanına nisbetle üstündeki çatısı, kübbesi, tepesindeki köşkü, tahtabaşu, cihannuması hep arş medlülünde şahittir. Buna müteferri olarak çadır ve çardak gibi yüksele bir göğe veren herşeyde itlak olunur.

(NOTLUM: Yürüyen arabaya dışarıdan bakarsan (İsm-i zahirle) gözükür şu: Araba insanları içine alıp götürüyor.

Arabanın içinden dışarıya bakarsan (İsm-i batinle görünür ki): Arabayı insan götürüyor. İnsan arabaya hakim ve kuşatmış. Araba süfürün içinde ve kontrolünde.

İsm-i evel: Çtkirdak.	} imam-ı mübin	} Leuh-i mahfuz.
İsm-i ahir: Meyvesi		
İsm-i zahir: Suret ve şekli	} Kitab-ı mübin	
İsm-i batin: Aşanın içinde işleyen tezgah		

İsm-i evel	} imam-ı mübin	İsm-i Zahir	} Kitab-ı mübin
İsm-i Ahir		Adl + ilim	
	Emir + ilme		Halkakiyete.

masisiz iktikbali olan varmidir? Havaya taş koyup bina yapamazsın. Örnekte tükürmekti ruzgar suratına atması. Arkası olmayan; seyahat halinde yastanacağı olmayan faltu'ya benzer.

Genellikle günahlar gece işleniyor, gündüz terbe ediliyor. Hem felâk da, "karanlık baskı" vakit gecenin şerrinden

- 1- yarattığı şeylerin şerrinden
- 3- büyüci kadınların şerrinden
- 4- hasetçinin şerrinden
- 5- kistanın şerrinden

Rabbine şip'm.

Nişin rabbinede ilmüne, iktidarına ve de jücüne denmemiş. Bunların tahriblerine arca RABBİM mütakabe edebilir. Güntü bu sıfatlarıyla çok müthiş tahribat yapıyorlar.

Hem gece suur mekanizması pek çalışmıyor. Suur nurla nisbet edilmiş, suur renklerle nisbet edilmiş. Simgesel Suur → nura-ziyaya-nübet edilmiş.

Aplamak: vücudu saran manevi asit blokasını duygular suyu dönüştürerek, sürükleyerek dışarıya atması ki, rahmet denmiş.

Başarılı insan verdikinden daha fazla alır. Dışerli insan ise aldığından daha fazlasını verir.

Kötülük ve günahlar ademidir. Yani iyiliğin olmadığının diğer adıdır. Nasıtki soğuk ve karanlık sıcaklığın ve de güneşin olmadığının diğer adıdır.

O selik ve sema'î? Kal'a: Kus'tandır. İçine gir, kurtul.

İşte ey ehl-i iman! Şeytanların bu müthiş tahribatına karşı en mühim silahınız ve cihazat-ı tamiriyeniz işti'fardır. ve EZZÜBİLLAH demekle Cenab-ı Hakka ilticadır. Ve kal'anız Sünnet-i Seniye'dir. (L: 72, 73)

Benimle meşveret edenler: 1) Hakiki samimi ki çok azdır. 2- Kendi bildiğini bana tasdik ettirmek için ederler.

Bir sözü veya hadiseyi kişilerin farklı farklı yorumlamaların sebebi; herkes kendisini onun içine katıp oradan baktığı için.

- Su-i zana vesile olmak, en az su-i zan eden kadar mesulumuz var.

Şiirindeki terle olaylar çözülmez. Karşının aklını ikna edersin ama vicdanını ikna edemezsin. Etmenin yolu: Hatayı samimi ifade edilip düzeltme yolunda fiili adımı atılırsa karşının vicdanını tekrar

kararını olursun.

Unutma! her haram şey veya zemini bir farz ve farzları yok eder. Haram zeminde hayır bitki büyümü? Hem zemini haramla donatıp otilla sınırlara talib edeceksin hemde huzuru ihtiyeye talib olacatsın? Senin inanmadıklarına karşın inancopını zannetme. Ejer karşı inanıyorsa inanma, inanıyor gözü - küyor. Eşini al. Huzurlu mekana git. Elinden tut. Fiziksel temas yap. Ve samimi samimi anlat. Bundan sonra bana güvenebileceğine delilim sana samimi olup ifade etmemdir de...

Boyutların farklılıkları, ora hakkındaki hükümlerinde değişmesine sebeptir. Bir boyuttaki haram ve helal kavramı diğer boyutta ve boyut ifadesi olan şeriat ve dinlerde helal olabiliyor.

5:55 " O hiçten daha emel bir hizmet olamaz ve

ve o asarı görünce inayetten daha emel bir inayet kabil değildir... ve emarâti görünce adaletten daha ecell bir adalet yaktır ve tasavvur o semerâti görünce merhametten daha eşmel bir merhamet edilemez.

; zıya, hava, su, toprak gibi kuvvetli ve

şümüllü dört anüsür-i mânevîye olan hizmet, adalet, inâyet, merhametin hakikatlarını nefyetmek ve ---"

ziya	→	hizmet	→	emel	→	Ahir	} ş-216-m. 236-
hava	→	adalet	→	emmel	→	Batin	
su	→	inâyet	→	ecell	→	Zahir	
toprak	→	merhamet	→	eşmel	→	Evvel	

evvel	→	} imam-i mübine (Emir + ilim + Adl)	} (evh-i mahfuz)
Ahir	→		
Zahir	→	} kitab-i mübin (Kudret + irade + Hallakîyete)	
Batin	→		

ziya	→	Ahir	} Azebi: Belan. Mucerred. Zevcisi olmayan.
Su	→	Zahir	
toprak	→	Evvel	
hava	→	Batin	

→ 02eb

Cam... bu cama güneş tutup güneş enerjisine ayna olsa, oradan elektrik üreten makinalar çalışır, karanlık yerler aydınlandığı gibi; Cam gibi olan ruh. Güneş gibi olan şems-i ezeli vurunca alemler aydınlandığı gibi, cam gibi olan kuran harfleri, kelam sıfatına ayine olursa, kelam sıfatının içerikleri olan ilim, iradet kudret tezahür eder, Maddi te'sir yapar. Kuran sahifesi insan kablosuyla (yani kablosuz uzaktan kumanda gibi olan koridor, arız veya loyutla) insanla kuran irtibatlanırsa, okursa insan; kuran aynasında, camın da elektrik üretilir. Ondan çıkan tıraat, okumak, telifurda aydınlatma gibi karşdakini aydınlatır, canlandır, ölü hâlerini, duygularını canlandırır, canlanarlarda cesedi yansıtır ve canlı tutar.

Göreceliğin Özel teoremi Albert Einstein: 1905.

Teoriye göre, bütün varlıklar ve varlığın fiziki olayları izofidir. Zaman, mekân, hareket birbirinden bağımsız şeylerdir. Aksine bunların hepsi birbirine bağlı fiziki olaylardır. Cisim zamanla - Zaman cisimle mekân hareketle - hareket mekânla ve detayısıyla hepsi birbiriyile bağımlıdır. Bunların hiçbirisi bağımsız şeyler.

Madde bile mekânda dâişe biliyor: 1- Bizler 3 uzay 1 zaman boyutunun meydana getirdiği, 4 boyutlu uzay, zaman eureninde yaşıyoruz. 2- Zaman boyutu ve Akışı, hareketli cisimlerin hızına bağlıdır. 3- Kütle, hareketli cisimlerin hızına bağlıdır. 4- Cismin hareket doğrultusunda bir boyut, cismin hızına bağlıdır. 5- 4 boyutlu eureninde "bunu anda olma" kavramında mutlak değildir. Görecelidir, yani aynı andalık gözlemciden gözlemciye değişir. 6- Farklı hızda hareket eden cisimlerin uzay-zaman referansları birbirinden farklıdır. 7- Işık hızı eurenindeki üst sınırdır. 8- Cisim hızlandıkça zaman cisim için daha yavaş olmaya başlayacaktır. Işık hızına ulaşıldığında zaman durmalıdır. **Çok mühim:** diyelimki gelişen teknoloji ile kademeli olarak değilde bir anlık ışık hızına erişebilmek yada ona yakın hızla erişebilmek mümkün olursa ne olacak? Öyleki ışık hızında zaman yarı yarıya daha yavaş ilerler. Yani size göre geçen 8 saat ışık hızında giden bir cisim için 4 saattir.

Öyle ise ışık hızında giden bir cisim geleceğe mesaj yollayabilir mi? Öyleki ışık hızına yakın hızla giden birine bir mesaj yolladığınızda

o zaten o mesajı saatler öncesinde almış olacak ve belkide siz mesajı saatler öncesinde almış olacak ve belkide siz mesajı yollamadan size o mesajın cevabını yazabilecektir. Özetle bu kuram newtonun zaman her yerde aynıdır teorisini götürmüştür. Xede dünyada bilim adına yepyeni bir sahife açmıştır.

Cinler dumanlız olarak yaratılmışlar. Misal: Elektrik dumanlız olarak misal olabilir

Şeytan vakitliyle cinlerin reisi idi. Azazel isminde. Sci büyük meketti. Secdeye etmediği için şeytan oldu. Bu azazel kötü cinleri etrafına topladı

Kalnet sanki bilgi alma kuruduru.

= Nur aleminin Bir Anahtarı =

Hususî dünyamızın dört unsuru olan toprak-su-hava-nur unsurları dört kâllî dil oldular

Toprak unsuru bir dil olarak bütün zihyotların herbiri bir kelimesi zihyot olup... toprak zemininde, nebatatın sıfatları sayısınca manaya camî toprak.

Radyo sanki ötleri buraya çapırma aleti. Sanki o özellik üpirttebi nişmeti çapırırsan gelire misal.

Harf ölü. Nasıl onda ilimî lade a kudreti farammun etmiş? Çekirdek gibi. Orada nasıl ukte-i hayatiye kodlanmışsa bu da öyle... Güneş enerjisiyle çalışan saatimizi kurdum. Geldi. Bak güneş enerjisi nasıl sese dönüştürülmüşse... Harf ruh-u insana etilince ortayan senin kuranın

Nasılki Cenab-u Hak (cc) ilmîylet kudretiyle ve iradesiyle her yerde; Allah'da (cc) böyle bir hakikatın hava sahifesinde ifade etmiş.

Misal: Unsur-u havanın sair ehemmiyetli vaziyetlerinden biride elektrik, cazibe, dâfiya, ziya gibi sair ketaifinde naklinde şayrmadan...

Huşa bir misal: Radyo nasılki mutlak ve muayyen olmayanı ayar ettirir, gözükmeyeni, görünmeyeni, en uzupını en yakın etmesi; zamansızlıkı zaman ve mekânı sıraya tebdil etmesi... havada zaman, zemin ve sırasız alanları zamana, zemine ve sıraya tebdil etmesi gibi; Kuranda bu radyo misali gibi; Mutlak olanı, gayr-ı muayyeni muayyen etmesi, mahluk olmayanı mahluk seviyesinde izah etmesi, insanı onunta izah etmesi cihetiyle de kuran sanki radyo gibi...

Hem bir tek hakikatin nihayetsiz yapmak, muayyen olanı gayr-i muayyen yapmıyor radyo misal. Nasilki odanda bir süre okusun, bir sevab var. Ama radyo vasıtasıyla gayr-i muayyen fatiha ve sevaba dönüştürür radyo. Radyo sizin hakikatlarını oralarda ibraz eder. Kuranda böyle...

Hem bu unsur olan Toprak Havat Sut Nur insanın hususi dünyasını oluşturmuş.

ihtiyaçtan → gelen ricalar

nimetten çıkan → sükürler ve ibadetler ve namazlar

nar ile nur unsuru yani

nar → hareketli → maddi

nur → hareketsiz → manevî

Kurandan - otuyunca - nasıl nur meydana geliyor? - Nasilki su trübüni çevirdiğinde endüviyi döndürüyor. O endüvi de nur ve nar nasıl hasil ediliyorsa... insana Kur'an bir araya gelince de böyle oluyor. Oradan çıkarak karanlıkları nurlarla dolduruyor. Nur mahluktur. Vucud-u hariciyi var. Ama dünya - alem-i şehadet - cinastan değil. O nur itiyeye ayrılır. 1- Nar 2- Nur. Narla yakar, yıkar, ısıtır, kurutur. vs vs'ler. Nur ise kaplanmış olan gülmeki nurla dolduruyor ve gülmeki başaltıyor.

Rüy-i zemini radyolar vasıtasıyla bir tek menzil hükmüne getirip...
Radyoları menfide ve müsbette kullanıldığı gibi; Kuranda menfide de kulla
nilabilir. Elektrikin iki yönü gibi. Hem hayır hemde şerde...

Ustad He'leri radyoya "radyo kabı" diyorlar.

Havada boşluk yok. Havanın künde boşluk yokki şirk girebilir.

Bir nokta beyaz kâğıtta, iki üç nokta konulsa, karıştıpı;
ve bir adam, muhtelif çok vazifeleri beraber yapmasıyla şaşıracağı;
ve bir küçük zihyete çok yükler yüklenmesiyle altında ezileceği;
ve bir lisan ve
bir kulak } aynı anda müteaddid kelimelerin beraber çıkması
ve, girmesi intizamını bozup karışacağı
halde

Unsur-u havanın sair ehemmiyetli vazifelerinden biri de elektrik, cözibe, Jafia, zıya gibi sair letaifin Naklinde şaşırmadan, muntazaman orada

... naklindeki vazifeyi gördüğü aynı zamanda bu vasifeleri gördüğü ...
 ... flava unsuruda bir "Hü" olarak, alim-i rüşid ve alim-i manaya
bir anahtar oldu.

... Bir şey ziddine intilabi muhal olduktandır;
 böyle birer derece en cüz'î, ziddi olan → en külli' olmak ...
 en küçük → en büyük olmak
en camid, cahil, suursuz, âciz → en muktedir, en diraytli ve
iradeti ve şuurlu olmak / teşim
 gelisti:

Senin en büyük hatalarından biri: Kamet-i kıymeti kadar değer verememek. Layık olmadığın kadar daha fazla kıymet ve değer vermek. İNAN BANA, ona kıymet vermiş oluyorsun. Bunu yaparsan da hala uygulayamıyorsun ve başın hep sıkıntıya giriyor (- 4.7-2010)

Bir iyiliği Allah için yaptığın, ondan tövülük görünce belli olur.

Zor olanlar seni olgunlaştırıyorlar. Bu 5 sene sonra bende kalmış olacak mı? Kustandığın her şeye sahibsin. Huzurlu olmanın sebeplerine sahibsin. Sahib olduklarına sahib ol.

5 sene sonra nerede olmak istiyorsun? Onun için ne yapıyorsun? İnsanların müsbet enerjileri olan dualarını etrafına sur yap. Onlar hayal edip sana yoğunlaşmaları manasına gelen dualarına müstteri ol.

Bir yolda gidilmişse o yoldan geri dönmek mümkün. Ömür ve dünya bir yöne doğru gidiyor. Zaman boyut ve orş ve, aynı yolu kullanarak geri dönmek fevkalade mümkün. Gerçeğine gelebilirsin. Yürünmeyeni yürümetten daha kolaydır geriye yürümek.

İnsanın yaratılışının gereği: Zorluk zor getmesi, çekirdeğin kabuğunu yitmesinden ileri geliyor. Başarıncada hayat boyu ondan ve o onu hayal etmekten zevk alır. Eğitimciler; raiyetinizdekilere kolay yolu seçmeyin. İnsan zoru başarmak aymini öldürürsünüz. Gayret insana zevk verir.

- Ne aradığını biliyor ve ifade edebiliyorsan inan bulacaksın. Evet arıyorsun ama ne aradığını bilmiyorsun.

Dikkat et kendine; ülfet olunan ve ülfet eden ol

- Eğer iftira etmeye, hucum etmen hizmetimize katkı sağlayacaksa sana hakkın helal olsun. Yoksa hakkın Allah'a aittir...

- Hukukta kadın-erkek eşit.

Dijer mevzularda üstünlük yok, verilen nimetin varlığı var. Üstünlük fakradadır. Püsüntü lisanı ve şuuru olmayan hayvanın hakları insan haklarından daha hassas. Çünkü sen insanla helal olabiliyorsun ama hayvanta asla, kalıyor ahirete... hayvanın hukukuna bu kadar riayet eden hukuk sistemi, insanın hukukuna ne kadar hassas davranacağı

malumdur.

• BILKUVVE - BILFİİL •

Hacda kimse olmadığını farzed. Sende haccer-ül esvede karşı bu heyecan olurmu? Olmaz. Zahirde haccer-ül esvede elimi dokundum zevkini yosartken; aslında o zevk o değil. Senin bilkuuve istidadın bilfiile çıkmaz o zor şartlarda ortaya çıktığından, her kabuğunu yırtanında lezzeti olduğundan o lezzet batında oluyor fakat sen haccer-ül esvedden zannediyorsun. Bu büyük yanılgıdır. Ama sendetini o asya akordiji için o lezzetin kendisini haccer-ül esvede zannediyorsun.

• EVLİLİKTE SORUMLULUK •

Kötülükleri, negatiflikleri seçmek olarak görme aleminde. Alemde onları sıratın gerektiriyor.

Bir insanın davranışındaki samimiyeti; veya evlilikteki samimiyetin ötekilerinden biride esasatı kaybedip ayrıntılarla meşgul olmaktır. Bu seni tamamen çıkmaya götürür.

Bazı insanlar gihnen istikametli

Bazıları hissen

Bazıları da ananeden ve yöreselden gelen fiili istikametleri var

Evliliğin kurum olduğunu, biyolojik ihtiyaçların karşılandığı germin olarak düşünmemek gerekiyor. Bunun fitri, hissi, sosyal boyutları olan, ucunun taaga ahirete kadar uzandığını idrak eden evlilikli... böyle düşünemeyen için evlilik sırtak ve küçük cezanetli olur.

Düşünki insan yaşıyor ama amacı yok. Ne kadar yanlışlık hissedersen insan.

Herşeyin en büyük düşmanı bencillik ve sorumsuzluktur. Bu sıfatlar evliliğin asididirler.

Dünyadan belledipin hem mantıklı olmalı hem de gerçekçi olmalı.

Birilerinden birşey beklemek empati yapamaktır.

Hizmeti ve evliliği epa şavacı haline getirmemek için; kendini; hizmetide ve evliliği iyi tanımlaması lazım.

Evlilikte müşterek amaç olmalı. Sırf bedensel ve çocuk amaçlı olmamalı. İnsani ilişkileri adaletli tutan ahiret hesab anlayışıyla daha canlı olur.

Aşk iyi ilişkinin sebebi değil sonucudur. İyi ilişkiler neticede iyi ortaklar ortaya koyar. Eğer ilişkinin sebebi aşk ise, sebebi bittiyinde ilişki de biter.

Akil → Arabanın direksiyonudur.

Kalb ise → motordur.

Ruh ise → hem araba hemde çevrenin tümüdür.

• Eleştirilerinde suçlama tabirlerinden kaçınman lazım.

• ilişkilerde: acıt - net - dürüst olmak lazım.

• Dindar olmak birilerine savaşa açmak değildir. Hizmette gitmek birilerine düşman olmak değildir. Hür olacakım diye hürriyetleri hiçe sayamazsın.

Rizaya dayalı ilişki, evlilik, hizmet kuruluşu dayatmalar ortadan kal-
tır.

• Kendin için fedakarlık yap. Ama başkası için fedakarlık yapamazsın.

Sorumluluk duygusunda yönetilmesi gerekiyor. Hatta yönetici duy-
gularında yönetilmesi gerekiyor. Herşey karşı kendini sorumlu tutmak
da ruhsal bir hastalıktır. Hizmetin yardımına koşup kendini yardıma
muhtağ duruma düşürmekte sorumluluk duygusunun kullanılmama-
dığını gösterir. Bunun terside sorumlu olduğu şeylere de ilgisiz kalmasında
yanlıştır. Ben estide herkesin yardımına koşardım. Bu yanlış olmuştur...
Sorumluluğun sınırlarını, hudutlarını çizip tanımını yapman lazım.
Ne alıyorsun, izah etmen lazım... bunu becerebilmek muhakeme ve
müvazenele doğru orantılıdır. Bunu kavranmak için özel özen gösteril-
meli, araba, bilgisayar öğrenilir gibi sorumluluk duygusunun akılla
kalb ve fiil arasındaki ilişkilerin izahı ve öğrenilmesi lazım.

Sorumluluk duygusu olup daha çok çocuksu karakterli olanlarda
kendini gösteriyor. Buntlar kucaktan inmemiş, şimarcılımış çocukları
evlendirirsen bu tip sorumsuz kişilik ortaya çıkıyor. Sorumluluk duy-
gusu az olanlarda kör zarar mukayesesi yapamaz. Bunu küçük yaşta
anne-baba yaşayarak öğretmeli idi. Herşeyini anne-baba yaparsa, ço-
cukta sorumluluk gelişmez.

Bu sorumluluk duygusu öğrenilendir. Doğrudan intişaf, etrafı, gırtlak
değil.

Sorumluluk hududunu tutuk belirtiyor. Asfiya-i mudakkikinin dusturları...
Bedelini ödemeyene hiçbirşey vermez... onun değerini biliriz, seride sıradan
birisi zanneder.

Problemi çözmek için ilk önce problemi tanımlaması gerekiyor. Sonra
hangi formülle sorunu çözerim. 3ü aşamada karar verip yanlış dahi
olursa kararını uygular. Sorunu çözme formülü kadınlarda erkek aynı yöntemleri
kullanmakta zorluk çekerler.

Sorun çözmeye hanımlar daha çok konuşarak ve diyalogları

kuvvetli olurlar. Sorun çözmeye kadın süreçle, erkek sonuçla ilgilenir. Kadın duygusallığı aktarma, erkek ise bilgi aktarımı daha ön plandadır. Bunları bilip karşıya davranman lazım. Taki karşı tarafın duygularını nazara alıyormuyum. Karşı tarafın haklarını nazara alıyormuyum diye kendine soru sor. Karşı tarafı tanımadan, tanımlamadan ve de kendini de tanımadan yani zaatlarını, öne çıkan taraflarını da bilmeden çözü- mü nasıl yapabilirsin ki (!).

Kendinin o andaki herpi hareket-i ruhîyelerimin tesiri altındayım, dışmanca fikirlerim ve davranışların tesirinde miyim... gibi içsel kontrol tarafını, radarını kullan. Unutma karşı taraf dava kardeşin veya dia eşindir...

Burada püt nokta insan kendini tanıma nisbetinde olaylara hakim olur, karşıya da şerh. Artılarını, eksilerini tanımlaman lazım. İletişimin en önemli aşığı kendini tanımlayıp belirtmendir.

Sözleri ve davranışları ↻ Yüründe ↻ Je zamanında karşıya diktersen tutar. Ve sonuç verir meyvesini yeysin.

Karşı tarafı emir verir gibi, kizilipini ve kimliğini rencide edici olma- mali.

Bu iletişimde de beden dili son derece önemli. Fiziksel temas, Tebe- süm. Unmadığında unmadıklarını, beklemediklerini yapmak.

Aynı bir söz ve davranış niçin farklı farklı anlaşılıyor ??? diye çok öteklerden beri merak ederdim. - Çünkü o sözün veya davranışın içine kendi- ni koyup öyle bakıyorduk ondan. Yani onu yorumlayanın ruh topografına kopili- ki gılan da orada su işaret ama...

İnsanın sözlerinin ve davranışlarının ruhu niyettir. Niyetini onun içine koymayı becermen lazım.

Alçak gönüllülü olmak, özgüveninden emin olup içsel aleminde kez- zetler yapıyor demektir. Kendi içsel alemine hakim olduğunu gösterir.

Aitedeki roller üstünlükten değil verilen davranımlardan dir. Misal uçak, üstün gemi mi?... denilmez. Butür düşünceler batıdan ve daha çok katolik mezhebinden gelmiş. Hastayı, kadını ve yayıfları hep aşaplamış. Başın- mayı bile haram kılmış.

Nasılki geminin sevki-i idaresi kaptana. Makina dairesindekiler de makinist karar verir.

Büyük balık küçük balığı yiyor. Bu senin için. O balık balık olarak görmüyor ki. O onu yem olarak görüyor. Hayvanlarda da böyle... hayattaki

bu dengeyi mücadele şeklinde yorumlamakta yanlış. Sen pratikne, ete ihtiyacı-
dan hayvanı kırıyorsun. Sen hayvanlara karşı mücadeleye girişip de mi kırıyo-
sun. Hayır. Bu filmi abartın mücadele diye yorumlamış. Aile hayatında
mücadele yeri değil, birbirini tamamlama yeri, yardımlaşmanın zemini
ve okulu, neslin fabrikaları....

İletişim esnasında paylaşımdır. Duyguların ve fikirlerin paylaşılmasıdır ile-
tişim. Sorunun ifade edilmesi bile iletişimdir.

Kadın çok konuşunca zemin müsaitse susturma. Konuştuğu rahatlayacak
dinlediğin içinde ona değer verdiğini idrak edecek. Yeterki dinlemeye sabret...

İletişimin; ummadığı anda dokunmaktır, hediye vermektir, güler yüz ve
nimik ifadeleri...

İletişimde A planı sonuç vermiyorsa B planını uygulamaya koy.

İnsanlar çözümlükle karşı taraf beni değiştirmeye çalışıyor anlıyor.
Bunun çaresi kendini değiştirmeye alimati olma noktasında kendini deği-
ştirmeyi denet... ona karşı duruşunu ve davranışını değiştir. Yani onu deği-
ştirmeyi bırak kendini değiştirmeye çalış.

Çözümün sibirli çözümü ZAMANA bırakmaktır. Doğruların bitmesi için
zaman zemine ot bitle...

Problemin kaynağına inmeditçe yüzyıllık çözümler uzun vadeli sorun
çözümde nadir rastlanır.

İyi ilişkinin sonucunda aşk kavramı oluşur ve gelişir. Tersi olan aşk
iyi ilişkiyi çözü zaman çözümler. İyi ilişkiyi kurmayı başarabilenler asl-
olan.

Bazen davranış benzerliği duygu benzerliğinden değil. Misal: İlgisiz
insanı merhametsiz zannedilmesi gibi. İlgisizliği merhametsizliğinden gel-
miyor.

Küfürlük nisbetinde aynı dili kullanırlar.

Birlikte olmayı, yaşamayı başarabilmek öğrenilen şeydir. Birlikte yaşa-
mayı öğrenmek aile için çok önemlidir.

Aynı katındakilerin hareketlerindeki hatalar, eksiklikler seni rahatsız
eder. Karşı tarafın oyuncuların hataları seni memnun eder. Çünkü sen on-
ları Lafine gevirmeye fırsatlar olarak düşünürsün. Dolayısıyla hataların-
dan memnun olursun. Doğrularından rahatsız olur ve kiskanırsın. Kendi
katımının doğrularından memnun olursun. Çünkü suusun vakti ka-
zanımların ortaktır.

İnsanlar hataları karanlıkta daha çok yaparlar.

mubahattan Psikolojî Tesditlerim:

Keresteye serit. } muhatap olur. Unutma. Kimin. Nesini.
Tahtaya planya } şekillen dirip yöndendiriyorsun.

İnsan kabahati niçin üzerine almaz: 1- Hubb-u nefis. 2- tarafdar-ı nefis 3- aarz ve enaniyetten 4- tebatt-i nefis 5- Kendi kabahatini başkasına atmak 6- Kabahatini ve yanlışını basan hadis-i şerife, kut-una veya büyük zatlara istinad etmek 7- Mevcuda kanaat etmemek. hayırda dahi mübahale etmekte kanun-u muvazeneyi bozmaktan 8- Bir şeyi yüceltmek veya küçültmek adına kusurının dehasini ve hakkını ketfetmek. 9- Ajlamak isteyen çocuk gibi veya intikam isteyen kine-dar düşman gibi bahane mahane aramak 10- Şübhahı sened tutmak 11- Bir müslimanın her bir sıfatı islamiyetten neşet etmek zannına kapılmaktan 12- Olayları, sözleri ve işleri metre + kantarla ölçüp her şeyin hakkını verememektен 13- her kemali mahveden yes'in canlı olmasından 14- Her bir saadetin mayesi olan ümidin kaybolmasından. 15- Maziyi müstakbele mukayese etme. 16- Yanlış düşünce ve haddimsel ve hududumsun sahasını bilmemektен 17- Evham ve hayallerimize ihtimam gösterdik (!) 18- Düşmanımız a- Taklid b- taassub c- istibdad d- Cehalet e) Kin-intikam-hased-fut-u ermel- bitme tüketme arzular f- ye'is g) bize istibdad yapıp yönlendiriler.

Çareler: a- meyl-i taharr-i hakikat b- muhabet-i insaniyet c- meyl-i insaf

Bu brnim tesbitine göre: Bir insan zahiri esbattan ve maddi sebebler hariç niçin deli olur. En mühim sebebi → hased ve ben merkezli olmak ve ona muaffak olamamanın ruhda açtığı yarapın adidir delilik veya depresyon. Cömert insanlarda bu halat-i ruhiyenin tahliye subablarından ay yararla kurtuluyorlar.

Hayaline hükmedersen kendine, aklına ve hatta ruhuna da hükme-debilirsin.

Sorunun çözümünde sen sorun olma yeter, çözümün parçası ol. maneviyat: hataik-i mahza ve mücerredat-ı sifre...

Sorunların sırf maddi problemlerin çözülmesiyle çözülüyor. Sorunların çözümünde maneviyat şarttır.

İmkânati vukuatla karıştırmay, ahkamları ayrı ayrı olup'u gibi kü-kümlede ayrı ayrı olur.

Zaman dahi bir müfessirdir. Ahval ve vukuat ise, bir keşiftir.

Birşey sabit olsa, lezazımatıyla sabit olur. İnsan ve oik parçalarına bölünme-
den bütünlük içinde bakılmalı...

Olayları hayallerinde büyütme. Hayalhaneye birşey düşerse; ya büyür ya
da küçülür. Haddinde kalmaz. Hayalini kontrol edebilen dine hakim
olur.

Kendine ve ailene sakın ha yalan sokma. Yalan yalana mukadder
olur.

Hakikati çıplak görmek istersen hurafatın kapısını açma.

Mübaleğalar insanın zerafetini tabiiyetten çıkarıp tasannuoya koş-
ma.

Muhabetini vs duygularını kontrollü kullan. Zira ihsan-ı ilahiden
fırla ihsan, ihsan değildir.

Cemiyete dahil olan, cemiyetin arzalarını ihtlâl etmemek gerektir.
Dastların a bakarken; bir şeyin şerefi neşinde değildir, zatında dir, ka-
idesini unutmama. Kisileri yüceltirken veya zemederken başkalarını ölçü
olma.

Rapbet ettirme veya korkutmayı bir ölçü dairesinde olmalı.

Olayları ve kişileri olduğu gibi tasvir etmeli. Mantığın mizantolarıy-
la tartmalı.

Herşeyi zahirle göre hükmetmemek gerektir. Muk^{ha}kkın şerhi; garvas
olmak, zamanın tasiratından tecerrüd etmek, maslain ömürüne gir-
mek, mantığın teraüzüyle tartmak, herşeyin menbaini bulmaktır.

Mantığı ve belâğati rehber etmek gerektir. Hadiseleri şeriatin müva-
zenesiyle tart.

Cahlin istibdadına kuvvet verme. Herşeyi zahire çözülmeyi gibi,
batınlada çözülmeyi. Hikmeti ve şeriatı elinden bırakma. Musa, Hzir gibi...

Teferruati esas, asliyi teferruat gösterme.

Hadd-i evsati gösterecek, ifrat ve tefriti kıracak yalnız felsefe-i şeriat-
la belâğat ve mantık ile hitmettir.

Ehvenüşşeri ihtiyar etmelidir.

Başkalarını taklid etme. Onların kullandığı ölçülere sana uymaya
bilir. O söyle yaptı deyip maymun gibi taklidçi olma. Ölçüyü şeriatı,
hikmeti ve mantığı yapmışsa febiha...

İlimini devamlı yenile ve çoğalt. Çünkü yeni hadiseler eski maluma-
nın ve ilmin yetmez.

Birbirine kuvvet verip tamamlamayan parça parçaları birleştirip kendini ve insanları acube yapma, Olayları çözümlenemeye getirme.

Bir insanın soykudipi ve düşünmeden yaptığı her daim tabiatından sıkmaktır denilmez.

Başkaların bazı hallerini başka birilerine yargılamak için kullanma. Yani kıyaslama. Onun şöyle şöyle halleri sende niye yok gibi. Bira bunun da onda olmayan başka güzel halleri de var. Herkes mustakildir unutmama.

Hayata parça parça bakma, tümünü görüp okumaya çalış. Nasıki bir filimin içindeki bir kare rümi tümünü gösteremez, ihata edemez.

Birisinde başkalarından kapmış kötü sıfatından term etme. Onun güzel sıfatlarına parmak bas onun çapını genişlendir. Ki kötü sıfatı dairenin içinde yok olsun. Nasıki bir evin tevarimatı bir dükkandan alınmaz.

Hissiyatlarına ve ruh atimine ve de aile ortamına taksim-ul a'mal yap. Estipi gibi konuşma ve yapma. Haddini aşarak, hirs-i karib ile ve de re's-i riya ile meylü 't - tefeyvuk ile zayi edip söndürme. Yoksa cehennem-i cehl ile muazzab olursun. Bu azabdan kurtulmak taksimü'l-a'mâl kanunuy- la amel etmektir.

İnsan bütünlüğü ile kendini gösterdiği gibi; insan insanlarla beraber olursa mutlu olur. Beraber yaşamayı öğrenmesi lazım.

Saygı, hürmet sorumlulukla orantılıdır. Aynı zamanda saygı kültürel seviyesini de belirler. Karşıya değer vermektir, anma vermektir. Saygılı olabilmesi için ben merkezli olmaması gerekiyor. Kendine özgüveni olmayanın saygıyı almamak diye anlar. Takım ve grup çalışması gelişen kilitlerde saygılı olur. Burada sıkıntı için yaparlarki bu bakımdan hariçtir. İçin ortasını farkederler; kişilere saygılı olmalarının sebebi tasdikları sıfatlarından saygılı olurlar. Bu noktadan anlaşılır ki; dava advarın bir güzel sıfatıda; dava arkadaşlarına saygılı, hürmetkar ve değer verme halatini yaşarlar. Çünkü kişiye saygı, hürmet tasdiği sıfatları, temsil ettiği gayeye göre gösterirler.

Davası olana, ilkesi olana saygı duyulur. Çünkü kendini ilkesiyle, davasıyla hududlamış.

Herkesin aynı şeyleri tipa tip olmaları bekleme GERÇEKİ değil. Ua fitrata ziddir. Yeterki amacınız ve gayeniz tek olsun. Davanda samimi olup olmadığına içsel bir delil; onu hatırladığında sevgi, muhabbet mi? çitıyor, yoksa ona karşı nefret duyguların mı? öne geliyor...?

Beraber olmanın bir şartıda belirli standartlara sahip olması. Bununla hududlarının, karşının hududlarını bitenyle mümkün olabilir. Haddini bilmeyenin hududu olmaz. Hududsuz insandan ne beklenebilir, ki kendisine faydesi yok. Karşı tarafın hududlarına girme onun MAHREM alanına giriyorsun. Allah'ın (cc) bile merası vardır. Onun hududları, çizgileri, haramlarıdır. buyurdular (vism) e fendiraz. Allah'ın (cc) merasına girme. Görmüyor musun ki çizgilerde sevrili...

Karşıya atlay etmek, gülmek, dalga geçmekte hak ihlali ve de kul hak ki olduğunu ne çabuk unuttuyorsun.

Samiriyetin, dürmetin ve saygının büyüleyici tevirini unutmak. Karşıya tesir ettiriminin bir delilide sana yapılırsa sana nevi tesir ediyorsa onada öyle tesir ediyor.

Şu andaki saygının, saygıya dönüşmesi için kararlı tutumuna bağlı. Ne kadar olguk gönüllü, saygılı davranırsan da ^{metresiz} ~~metresiz~~ ve kantarsız yapıyorsan, yani muhatemeli ve muvazenetli, kararlı hayatın yoksa karşıya saygı güveni vermez... ve daki; mutlaka bir gayesi ve menfaati vardır der inarlar...

Kararlı + Tutarlı + devamlılık + ilişki kurabilen insana saygı duyulur ve güven uyandırır ve bunun arkasından güvenle gidilir. Bu sıfatların kside oturması ve davranışına dönüşümünün yaşda 40 yaş civarındadır. Eğer karşıdaki birim ne yapacağını kestiremiyor, bana saygı duymaz. Vic-darında saygı uyanıyorsan sen tutarlı, kararlı ve ölçülü insansın.

Bir insanda kusa zamanda davranışında ve sizlerinde estkiye nazaran gözle görünür değiziklikleri görünürse rahatsızlık alarmidir.

Alında hasar almussa, davranış bozukluklarının bedensel durumundan haber verir. Alın secdeye devamlı tescil edilmesi kontrolün. elinden kaçmaması için. O alanı kaptırmaman lazım.

Saygı duygusu sahiblikme hissiyle alakalı. Birde şuna dikkat etki: Toplumdan topluma, kültürden kültüre farklı davranış biçimleri farklı anlaşıyor. Bir gelmekte normal olan davranış, diğere gelmekte saygısızlık manasına gelebiliyor.

Kendi ve karşıdakiinin hududlarını net görüp ifade etmelisin... ta ki saygılı yani sınırların belli olsun. Devletler arası bile vizeeler var. Kişiler arasında vizeeler olmalı. Ama bazılarında vizee kalkmalı.

Başarına seçeneğini seçenek olmaktan çikar. Kurumsal, global düşün... battakçılık yapıpanda

Ne uyruna kendinden vazgeçmişsin...

Kendini yaşamayan başkasını yaşamak zorunda kalır.

Taşın ilerledikçe bazı tarlaları etmeje kapat.

Nişin öldüğünü bilmeyenler diriltmeyi hak edemezler.

İnsanın çöküntüsü haricin işe yansımalarıdır. İnsanın haricinin yola koyulabilmesi ümit noktalarının varlığıyla mümkündür. İnsanın en çok muhtaç olduğu, yokluğunda ise ruhen çökmesine sebep umudunun kaybıdır.

Benzen benzerini çeker...

Psikolojide kural: Her anormal olan duygu ve davranış bozukluğunda erkaya bakmalı ki, hangi deşirularımıza hücum oldu, hangi mahrem alanımıza girildi tanımlayabilersen kendini tanıma fırsatını sana doğurur. Eğer bunların cevabını bulamazsa gereksiz kendine savaşa başlar. Hangi beklentilerim, hangi standartlarım bozuldu, hangi olmazsa olmazlarım alt üst oldu diye cevaplarını gör, netleştir ve mutlaka bunu kaydedip yaz. Bu kendini tanımaya, geliştirmeye, hangi derstere, kişilere ihtiyacının olduğunu belirtmeye fırsatlar tanır sana... Bunların cevabını aramazsan gereksiz kendine dönüp savaşa başlarsın. Eğer bu sınırlılık halini benimsemişse çaresi olmuyor. Eğer kurtulmak istiyorsa onun arkasındaki tetikleyen sebeplerinden uzak durursa bu hali zamanla kalkar ve ruud ona göre salgılama yapar. Öfkeyi bastırmak değil, öpütme gerektir. Tanımlamak ve tanıman gerektir. Öfkenin arkasını tanırsan bir sürü derstler çıkarırsın. Pikasına geçmeyle öfkeyi sen yönetmeye başlıyorsun.

Asiri fevazü yapantlar işsel alanlarında bencil insanlardır. Röl yaparak karşıyı bloke ederler. Asiri olarak gönüllü görüktür. Bunlar iki derecede bencil insanlardır. Fırsat elatine gestirni buntar asta affetmezler, buntarda merhamet azlığı olduğundan sesiz tahribatları çok büyük olurlar. Buntarin epoları asiri kabarık olurlar. Buntar nasıl bu hale gettişler? - İş mücadelelerinde savaşı kaybettiklerinden çar naçar bu röta girmeye ihtiyaç duyarlar. Bunları çözümlülük, katliamların aravnında olmaları lazım. Buntar yönetimde ise sorpulanmalı ve sorpulanacağıni bilmeleri lazım. Buntar farklı fikirlerin içinde olmak isterler. Çözümlülük içinde bulunmaları, yönetimlerini sorpulanmalı ve öyle bilmeleri lazım. Sorpulanmayacaklarını bilirlerse fevazü riyakarlıkları ve epoları artık ne kendisi ne de başkaları tarafından kontrol edilemez duruma

gönlükler. Bunlara fikirler bryan edilemez. Zahirde farklılıklara açık gibi gözüktelerde içten farklı fikirlerle muahafet diye anlatılır ve gırtlı gırtlı onlara savaş açarlar. Bi şekilde onları etkile ederler. Öne sürdükleri vede kendilerini aldattıkları gerekçeleri de karmasıklıklardan, fitneden ve tevhid-i kible olduğunu ve bu tür negatifliklerden kurtardığını iddia ederler. Gersi kısa dönemde muaffak gözüktede orta ve uzun vadeli durumlarda parçalanmayı ve kaymayı içinde barındırır, aynı zamanda fitne besler. Ejer başkalarına fırsat verilirse negatif fikir ve hislerin gelişmesini önlemiş olur. Zira o fikir ve his insandan dışarıya atılmış olur. Yuvada kalsaydı neş-u nema bulurdu. Hz. Ömer'in kılıncıyla düzeltiriz bunu iyi bir misaldir. (asım) efendimizin mayserete önem vermesi gibi...

Kendini yönetmek, kontrol etmek öğrenilerek kazanılan beceridir.

Kası taraftan gelen davranış veya fikirlerin sende karuluk bulmasının zeminini devamlı kontrol etmek gerekir. Sende asit kuyuların olsun. Kasıdan gelen negatiflikleri o kuyuya atıp yok et. His gelmemiş, duymamış gibi olursa ve kendini onun yararından uzak tutmuş olursun. Bunu yapamıyorsan, o fikir ve davranışları böl, parçalarına ayırıp yok et. Çünkü yanlış davranış ve sözlerin içerisinde fikir var, hisler, duygular vs vs'ler var ki onların cemi idi.

Kader tarafından sana biçilen role ve elbürye razı ol. Olursan kendinde uyumlu olursun.

Ben merkezli ler kendileriyle yüzleşmeyi severler. Fikirleri kendilerine açılmış savaş zannederler. Eksiklikler, hatalara rastladığı zaman aramızda fitne girer vs vs'lerle tevii ederler.

Kendi kendine laboratuvarcı ol. Kendini devamlı tahlil et. Kendini yaşa. Yoksa başkasını yaşamak zorunda kalırsın. İyi kararlar iyi bir analizlilikten geçer. Duyguların arasındaki vizeleri kaldırma. Buna en büyük mani egosudur, bencillikidir.

Standartlarına, kurallarına mutlaka uygunsan orta ve uzun vadede çok kazanımların olacak.

Ruh sağlığı olanların aile hayatları da iyi götürüyorlar. Ruh sağlığında sorun yaşayanların aile kurmalarında sorunlar daha da artar. Sakın hoşu hataya düşmesin: eukerence ruhsallığı düzelir. Bu çok yanlıştır. Söplam nesiller sağlamlar temeller üzerine kurulur.

Sorun çözüme yöntemleri, kuralları olmayanların kendileri sorun ve problemlerdir. Sitrule başatma becerileri, empatiçi becerileri, empatik yapabilir.

Bütün başla

becerileri, öfkeyi kontrol edebilme becerileri, soruntarı kısa, orta ve uzun vadeli çözümler yollarını bilmesi, yaşam sıklığı, ulaşılabilir olabilmesi, yanlış düşünce kalıplarını bilme becerileri bilme nisbetinde hem kendisi hem de aile yuvası sağlam olur. Ruh sağlığı bu sıfatları bilen ve uygulayabilenlerin özellikleri cennet gibi olur. Yoksa bitakistir. Bunların tümü yaşam becerileridir, hayatı anlam ve yorumlama seviyesini ifade eder. Aynı zamanda bunları etkiliyorsa Ahlakî normları, hisseleri etkili rol oynar. Vicdanın intisafı da bunların fiile dönüştürülüp tekrar insana geri dönme vicdanını oluşturur.

Hukukun belirlediği menfaat paylaşımına hukuk, kanunlar deniyor.

Vicdanın belirlediği menfaat paylaşımında ahlak deniyor.

Kişinin kişiliği ile ciwayetinin ayrı tutulması gerekiyor.

Duygularını kontrol edebilen muhakemeli insan doğru insanla hoşlandığını insani ayırd edebildir. Apayrı şeyler olduğunu idrak edendir.

Uzman olduğunu iddia ettiğin şeyi sana yap dnmesi insani sorumlulukla itham etmiş olursun. Bu insanda işine karşı kaygı ve umutsuzluk gelişmeye başlar. Misal: Bana derslerki A. Nurdan ders yap. ders kende nasıl kaş- larır.

Sorumluluklarını bilmemek haddi bilmemek demektir.

Bütün kaynakların temelinde; bulunduğu yeri bilmemekten kaynaklanıyor. Yani: Temsil ettiklerin, zayıf yönlerini, artı yönlerini. Nereye ne kadar yatırım ol- caksın; ne kadar uzak olacaksınız, güçlü ve zayıf yönlerini, imkanları fırsat- ları, tehditleri destekleyenleri bütün bunları bilirse nerede duracağını, nere- de harekete geçeceğini bilir, yatırımı nerede ne kadar yapacağını dilip har- ket eder. Bu noktalardan kendinden kendine bakabilirsen...

İnsanlarla beraber olursa savcı ve avukat gibi bakma, Halim gibi :

Bak. Hakim olaylar üstü bakar. Savcı ve ~~avukat~~ sırf elindekiyi savunur.

İşte aile hayatının en büyük düşmanlarından biri de budur. Ki objektif bakabilmenin yollarından biridir yukarıda saydıklarım.

Başkalar ne der diye gıyme, hareket yapma. Biglelikle köleşmeye gidiyorsun. Buna isimsiz köleşme dir.

Ezra bazan fahmolunan şey, muradın gayrisidir.

Olaylar tek tek, ve birbirinden uzak duygu ve hislerin ve de zamanda vücutta gelmişler. Buntarı birleştirmek her bir zamanın, her bir his ve duygunun hükmü var kaidesiyle rahat nefes alanın imkanını versin.

Karşı tarafın sende getirdik mesabesinde olan zanlarının apayları

Karşı da var cennetler. Kaf dopu gibi yapma. D. şehadet amüsali çekirdepidir. Almindeki zanlarının karşılıkları, oyalı o insanda teterrüatıyla mevcut zan netme.

Ancak ölümler hata yapmaz. Hata yapmaktan korkup ~~mekan~~ ^{kelimaktan} çekinme.

Başkalarının hatalarından ders al:

Girişimcilikten çekinme hata yaparım diye. Tabiki hataların olacak. Ta öpürüne kadar. Biliyormusun taşlarda hata yapmıyor. Hâ'larından ders çıkar o gaman hatalar seni bir yere taşıyacaktır...ve seni bir yerlere taşıyacak.

Başarılar tabii rizikolarında barındır.

Hepsi duygunu bekleseydi, sartlarında, topraklarında bulunursa büyük.

Kişinin yanlısını düşman olmaksızın yönlendirebilir. O düşmanlık hissinin öldürmeyle ama yönlendirebiliriz. Alternatifini uyandırmalı.

Histerin, duyguların ve davranışların dilini bitmek lazım.

Tohumların etilmiş bahçede güç ne ise, evede serpi öyledir.

İnsanlar putlaştırıldıkları ile cezalandırılır. (El ceru min cinil d'ri)

Kübler ülkelerinde ayne satmak ve hediye etmek suçtur.

İhtidar küfürle dopu, zülümle yoktur.

- Müslümanlardan müslümanlara; } köçürme.
nurlardan nurluluğu

- Denge: Zillete varmayan Tevazü

Gürura varmayan Yoktur

- Güler ömürlerin sahifesidir.

- "Fitne akasını yakan içinde yanar" (H.Ş)

- Ejer yasakladığımız büyük günahlardan kaçarsanız, sizin küçük günahlarınızı örteler ve sizi şerefli bir yere sokarız" (4/39)

- Üç kişinin gıybeti olmaz

1 - Xetisinin aruzlarına uyanlar

2 - Fiskini ilan edenler

3 - Zalım hükümdarların (H. Basri)

- Fitne uykudadır, uyandırana Allah lanet etsin" (H.Ş)

- İmanın zirvesi, hükme sabır ve kadere rızadır (Eb-u derda)

- Dünyada en huursuz kimse, gününde hased ve kin tutandır (i. Şafii)

- Dertsiz adam dersiz adamdır

- Kendini hak ile meşgul etmensen, batıl seni işgal eder (i. Şafii)

→ Sözü dost, özü düşmandan usandırm.

... Dili mümin, kalbi şeytandan usandırm.

Hıtesin kabri şatılır amma;

Ben davasız müslümandan usandırm²

- Çalışmak seni 3 şeyden kurtarı 1- Cansızlığı 2- Kötü alışkanlıklar 3- Yoksulluktan

- Zindana atılan kişilerle mukafatlarını seçme hakkı verilse bu onların hürriyetlerini te'min eder mi? :

- Başkalarını memnun etmek adına yaşamaya değmiyor.

- insanlığın kıyamık hastalığı **MİLLİ YETGİCİLİK**TİR.

- Küçük insanların gururu da, kinide, hasede de büyük olur.

- Evladına bakan diken; ya ettiripin yada sömmedirkin dikenlerdir.

- Atamun için çıkarmak ne kadar ilim ve teknoloji lazım. Ta insanın içinin etkarmak için nasıl ilim lazım sen düşün!

insanlara hitab ederken; Onların seviyesine tenezzül et. b) müraat-ı ef harr c) ihtiram-ı hissiyat d) mümaşat-ı ezhan yapmalısın.

İfade ettiklerin hak olması, doğru olması yetmez, tarzı ifade ve süret-i mâinası dahi beligane ve ulvi olması lazım (33muh)

Karşı tarafın değerlerini, yanlışlarını bilmeden yapılan sorumluluklar, sahiblenmeler itici sorumluluklardır. Sorumluluk zannıyla hududları ortadan kaldırmamak lazım. Hududları tanımayan sorumluluk ya mütebiş enaniyet hastası, yada ruhsal hastadır.

Karşı tarafa buyurgan davranmak, karşı tarafta savunma tarafları derreye giriyor. Bıyı ailelerde sorumluluk ağaçları birbirlerine çok yakın oluyor.

Herkesin sermayesi başka başkadır. Ömrünün neticeleri senin sermayendir.

Çok bilgili olmaksansa, zaafatlarını, zayıf yönlerini bilip ona göre davranması daha muaffakiyet doğurur.

Kendini tanımak ↔ Karşı taraf tanımak ⇒ Sonunda da ilişki kurabilme becerisini kazanmak.

Eksikliklerini bilmeyen en büyük zenginliklerindedir. Psikolojik zenginlik yerine maddi imkan zenginliğine daha çok değer veren insanların vaziyetlerine bak. Toplumlarda ağır sanayi yerine bilgi sanayisine geçildi.

İnsani ilişkilerin en büyük düşmanı inatçılıktır.

Herkes kendisine düşmanlık yapıyor.

Doğ gibi ol; hizmete gilebilecek fazallıklara mukabil ol. Doğ nasıl

denizin tasallutundan kurtarmak için duruşuna bak... aynı zaman-
da dâpler → suyun mahzeni Sende → insantara ab-i hayat ol.
→ cez-b-i rutubet ise Sende → insantara teselli ol.
→ havayı tarıyor ise Sende → insantara nokta-i nazar ol

ilim sahibi olmak senin ütopine bağlı. Marifet sahibi olmak içinde
ilim değil halisyyet lazım, yani samimi olmak, işten hesablı olmamak,
bütün süfli sıfatların anası olan HASEB'den uzak olmak, ben merkez-
li düşünmemek ve eylemlerini gözden geçirmek...

Tahayyül ve tevekkülün lakifelerini kontrol et. Senin kontrol etme-
diğin, bilmediklerin, seni kontrol ediyor demektir.

Birsey niçin şok revaç buluyor? - insanların talebinden. Bu avıda insan-
ların müziğe, laklakalara, epilençelere şiddet-i ihtiyacı ruhual yanpın-
larından kaynaklanıyor.

imkanatı, vukuata karıştırmak ve iltibas etmemek (mh: 75)

Aklının hududlarını bilmen lazım ki haddini bilsin. Aklının potansiyel
sermayesini, ihata alanlarını ve de bağlama mertebesini bilmen aklını kont-
rol edebilirsin. Aklının hakikatını ve mahiyetini bilmen onu kont-
rol altına alabilme imkanına sahip olursun.

Yalnız bir söz, yalnız bir fiile bakıp durma...

Yakîniyat olanlara şüphe etme. Yakîni olmayanlarada su-i zan
etme ta bedihi olana kadar.

Halinden razı ol ki kontrol edebilesin. Her yaşın, her cinsin, her me-
kanın, her yaşın, her ortamın vs' vs'lerin hali olur. İnsanda tesitleri
olur. O halinden şikayetsiz olma. Bunu nasıl lehime çevirip ilet-
bilirim de... bunu çaresi çözü zaman, zamana bırakıp yay-
mak lazım. Zamana yayılan görünmez. İnsanda bir hareketini
ölmesi demek giddinin diriltmesi demektir. [imkan-ı vehmiyi, imkan-ı
akli ile iltibas ettiklerindedir. Halbuki imkan-ı vehmi, esasız olan irk-ı
katliden fevellüd ile safsatayı tevlid ettiğinden

Bu imkan-ı vehmi → galiben muhakemesizlikten,

→ kalbin za'f-ı avabından

→ aklın sınır hastalığından

→ merzu ve mahmulun adem-i tavarrurundan

ileri gelir.] mh: 76

Aklını şer'i burhan üzerine gitmektir. (Ta yukarıdan duraya kadar: muk: 76)

hakikat → ışık veren fitildir.

mecaz → zıyasını tezyid eden şişesidir.

Evvel muhabet kalbde ve

akıl dimağdadır. Elde ve ayakta aramak abuttur.

Demek ne kadar akılda hakikat mümkünse; mecaza tecavüz edemeler.

Hareket birinsel asidin atılmasına vesikedir. Zira → mevtin biraderi → adem'in ammizadesi olan atalet-i mutlakı...

Bir yerde günah işlemişsen, o yerde o elbise ile iyilik işlemekten ayrılma ve o elbiseni çıkarma..

Sadaka ve zekat → el Rezzak esmasının fiili zikridir.

İyiliğe niyet bir sevabı var. Onu yaparsa en az 10 sevabı var. Şerri düşünüp, niyet etmede yapmazsa günah yazmam.

→ Nafileye nafile denmesi zait -olduğu içindir.

Sendeki vücudda zaidisin. Çünkü Allah vardı sen yoktun. Sonra sen oldun. Vücut hadisi zaid oldu demek, sen vücud hakkında nafilesin, binanaleyh senin için nafile denilen ameli yapmak lazımdır. Zira o, senin eslidir. Farz olan amelleri de yapmak lazımdır. Çünkü onlarda vücudun eslidir ki, Hakkın vücududur. Farzların edasıyla sen onun için oldun. Nafileyi edayla sen, senin için oldun. Sen onun için olmak için bakımından onun sana muhabetini, sen senin için olduğun cihetteki muhabetinden çok üstündür.

(asm) ashobanın bazı adetlerine "güzel adetlerdir" der ve bunları icad ederler, diyamete kadar sevab kazanırlar.

iftira Etme ayetleri: nisa/112, Nur/4, 88, 20, 23, 25, Hucurat/11, 16, Hümeret/1

Kutsi hadiste: * Ey kullarım, zulmü neksime haram kıldım. Kendi aranızda da haram kıldım. Artık kimseye zulmetmeyin kullarım... *

"Kullarım, siz gece gündüz hatalar, suçlar işliyorsunuz. Ben günahlarınızın mağfıret ediyorum. Benden mağfıret isteyin sizi affedeyim, mağfıret edeyim."

Yapamam, edemem gibi şeyleri seçenek olarak düşünmemek gerekiyor. Hala tercihlerinden biri olarak duruyorsa baştan %50 kaybettin demektir.

Başkalarının mukemmel görmek isteyen kişi, itiraz etse bile hem kibirlidir hem de enaniyetli tiplerdir. Mukemmelliğin her daimi bu dünyaya ait kavram değil. İsteklerin mantıklı ve gerçekçi olması...

Eşyaya, paraya ayrı değer verip kutsallaştırarak asla evlenilmemeli.

Eşyaya aşırı düşkün olanlarla eulennmek manevi inlibardır.

- Mülkette israf ve abes yaktır. Ö zaman senin hâlin ve halit-i ruhiye krininde kâinatda ve insanlık âleminde karşılıkları var... bazı hâletlerin dilini bilirsin görürsünki onlarla seninle konuşuluyor ve seni yönlendiriyorun...

- Senin fikrini ve istikametini taşıyıp eden ölü kaynaklarını birbirine mezedip karıştırmaktır. Birinin metodunu alıyorsun neticesini başka metoddan çıkmanı bekliyorsun. Misali: Avrupa metodunu alıyor ve uyguluyorsan, neticesinin den istem ahlâkî meyvelerinkini bekliyorsun.

- Şahsın üslûb-u beyanı, şahsın timsal-i şahsiyetidir.

insanları, eşini kendine benzetmek çabasının sebeplerindedir.

- Bir ailede sevgilerin verildiği yuva ise, oradaki çocukların sevgi oktalatına, fuzaklarına daha çabuk düşerler. Küçük bir sevgi tuzakına düşüp evi bile terk ederler. Çünkü evinde ona sevgi verilmemiştir, sevgiye muhtaç ve hasret kalmış. Sevgiye doymuş çocuk veya ev biriyi dışardaki sevgilere illifat etmez.

- İki kurbana süt kazanına düşerler. Biri çok büyük kazan ben buradan kurtulamam diye umidini kesiyor ve direnmeyi bırakıyor ve kopuluyor. Diğeri ise umidini yitirmiyor. Çabalıyor çabalıyor, çabalamasıyla yağ oluşuyor ve oda (yağdan) meydana geliyor ve oraya basıp çıkıyor. Dertlerinin çaresini hepî kârdan nasıl arayacağını bilen pes etmez. İnsanı canlı tutup harekette geçiren emel ve umidinin olması. Emeller hedeflerdir projelerdir. Bunların olması umidini canlı tutuyor. Umidinin hareketli ve canlı olabilmesi için mutlaka yüksek ideallerinin olması lazım. Bazan bir destunun umid verici emelleri, projeleri, hedefleri gösterip önümüzü açması ömür kıymetindedir. Çünkü ömür kıymetli yapıyor, manalarla dolu dolu yaşatıyor. Karamsar insanlar karşı tarafın umidini çalan insanlardır. Eyleşiride çalışma sevkini kıracar.

- Şaka dahi olsa kesinlikle insanlara aşajlama, rencide etme, itham etme.

- Hâlere gentelleme yapma. Misali: Sen zaten hep böylesin deme...

- Çocukken annesi çok konuşup yerli yerinde çocuğunu eyleştirirse o çocuk büyü-

şüpü zaman çok konuşan kadınlardan rahatsız olup fevli verirler. Duygularını aklı analistler yapabilirsen, Zamanlama, sıralama, planlamaya dikkat et. Bunları öğrenilmesi gerekiyor kendiliğinden oluşmuyor. Ayrıntıda baputma. Senin yönetemediğin zaman o seni yönetir.

- Etkilenmeden, iştirakmeden önce dokümanların, malzemelerin, bilgi ve tecrübenin davranış becerilerinin ne kadar iyi olursa daha iyi olacağı ümit edilir. Binaı yapmaya kalktın ama malzemen yok. Kullanacağın malzemen ya yok ya kalmamış.
- Zarara rızasıyla girene merhamet etme. Acı getirmesi onu olgunlaştırır, içtihatlarının aşırısı çıkmamasına vesile olur.
- Beden dilini kullan, güler yüzlü ol. Her soruya cevap verme. Bazılarına sonra cevaplarım diye zaman kazanmaya bak.
- Büyük planların risklerinde büyük olur. Risk almaktan çekinme. Bir şeyi nişin istiyorsun veya nişin istemiyorsunun cevabını kaydet.
- Paylaşımınla dost ol. Senin sermayene ortakım, benimkine sen orta diyenden uzak dur. Birbirini tamamlayıcılar birbirlerine ihtiyaç duyarlar. Birbirleriyle aynı olanlar da çidlatırlar. Bu ölçüye göre dava arkadaşını, hanımını seç.
- Davada arkadaşlarınla; eğer işinle mekanik hayatından bazı sıradışı hareketlerin, sözlerinin sızı birbirinize bağlanmaya vesile olur. Mühendis hesapları gibi her şeyi hesap prosedürüyle değerlendirme.
- İlkesiz, kararsız, matizsiz olma. Alim olmak kuralları olmaktır. Arif olmak ise o kurallara, o ilme yorumları vardır. İnsanlar namazı nasıl kılacağından ziyade niye kılacağını diye soruyorlar.
- Yaptıktan sonra yaptığını sev demektense,
Sevirdikten sonra yapmayı daha yapıcı ve devamlı olur.
- Bu sırada sermayenin yerine ilim, bilgi sermayesini satmak öne çıkmış. İnsanlarda da servetleri değil ruhsal sâhîlikleri, kendini motive edebilme becerileri kazanabilmiş ilim, irfan sahipleri öne çıkmış.
- Vitrinlerin arkasını göz. Çoğu insan dışındakini vitrine koyar. Kamşusundan emanet aldığıını koyar.
- Duygularının yolunu kapatma mecrasını değiştir.
- Sabir salâhını bırakma.
- Cimrilik maddeleri ya gelen gelinler yer. Ya da damatlar.
- Doğruluktan ayrılma - emanete hiyanet etme - Yalandan uzak dur - Hain olma - vaadinden dönme - Karga ettik için dahi olsa haktan ayrılma - Hayali ol.
- Yanlız namaz kılarken - sâttar ismi fecelli altında olursun
- Cemaatla 11 " → Adl " " " " " " "
- Kimsenin ~~arasını~~ asma. Doş zamanın olmasın. Ada üzerine **Boş**

Ana babana merhametli ol. Bir daha rahmet hazinelerini bulamazsın.
Yediklerini, iyiliklerini unut. Onları Allah (cc) yaptırmadı.

Özürleri kabul et. Kimsenin malına göz dikme. Sana ayrılan hisseye kanaat et. Borcuna sadık ol. Kendi işini yok eden hepki iş olursa olsun senin işin değil.

- Kişiyeye temas olan herşey, kişiden olması lazım gelmez (mh:83) Kişinin bazı yanlış davranışları tabiatından, zihniyetinden gelmiyor. O yörenin, kişilerin basturundan, yapmak zorunda bıraktıklarından yapıyor olabilir. Burada yapa yapa almış olabilir.

- Şahsın üslub-u beyanı, şahsın timsali şahsiyetidir.

- Bir milletin miracı (huyu-fıtrata tabiatı) → o milletin hissiyatının menşei olduğu gibi,

Lisan-ı millisinde hissiyatının makasidir.

(Hissiyatın menşei → miracdır (Yani: huyu-Tabiatı-Fıtratın)dan çıkar. Lisanda hissiyatının aynasıdır. O zaman Miractan → hissiyat → hissiyattanda → Lisan-ı milli çıkar.

Mirac → hissiyat → Lisan-ı milli

İnsanın sadrında (göğün meydanında) ümitle ye's karga ediyorlar emel ile ye's karga ediyor

mh-30/3 mesle: 28

[Hayaline sahip olan hayatına hakim olur.

Üslubuna, yani kalib-i kalamına dikkat et. Buna tesir eden → Ta dikkat-ı nazar veya teragül veya mübaşeret (yokunluk) veya yaptığı sanatın insana yaptığı tesir ile hayalde ortaya çıkan meyllerin hüsnüyatından teşekkül eden süretlerden toplanıp, cem olup benzetilen misallerin parçaları toplanmasıyla manayı ifadeyi gösteren kişinin meşret bina tesir edip ortaya konan üslub, kalamın kalibi olduğu gibi, cematın mâdeni ve güzel ifadelerin terzihidir.]

Kelamın-ı elbise-i fahirai } üslub ile dir. Yani üslub olarak ortaya
→ cematî } çıkar. Yani kalib-i kalamdır.
→ süretî }

İnsan o üslubü niye kullanır

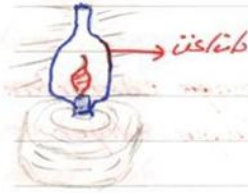
- 1- Akıl o manayla alakadar. Düşünür, tefekkür ederse
- 2- O manayla mektul olursa

- 3- Daha öncekilerine yakın mana ise
- 4- Yaptığı işe yakınlığı, onu hatırlatıyorsa
- 5- Meyillerinin hayalde arzularını şekillendirmişse

Bunlar bir araya gelirse üslub, yani kelamın kalıbı ortaya çıkar. Aynı zamanda bunlar → cismanin madeni. Onları ifade ettiğinden üslubü yani kelamın kalıbına tesir edip güzelleştiriyor.

irade; Aklın borozanı. Borozan ses ve gürültü yaparak uyanımları uyandırır. Kalbin karanlık köşelerinde yatan manalar çıplak, yalın ayak, baş açık olarak şüphelerinden süretlerin yapıldığı yer olan hayale girerler. Sonra kelam yani üslubü yani ifade tarzı dışarıda bir kelime ile kendini ifade ederek nerede terbiye olduğunu, nerelerden tesir altında kaldığını gösterir. Üslub-u beyan, aynıyle insan yani oğrımı her aşışta, başkaları oradan işinle sayırdırlar.

Üslub denilen; hakikatın şişesindeki zülal-i mana (saf, temiz mana).

Kelam farklı farklı manaları cem edip ifade ediliyor. Tıpkı camdan dışarıya bakan bahçeye bakınca ne kadar çeşitleri görüyor. Kimple gördüğünün hulasasına kelam. Onu ifade etmesine de üslub deniyor.

Üslub: kelamın kalıbdır ve süretidir. Bunun alt yapısı çok zengin. Bunu ettileyen, bunun bulunduğu yerler çok ama çok derin ve çeşitli. Burada ötekleri beri ediyor. Adeta farklılıkları bileştiren yapılandırıcı balıq gibi kelam... ki "bir şey sabit olursa tevaazimleyle sabittir" sırrıyla bir cüz'ü tahrik etmekle kışsaten küllünü ihtizara getirmektedir. Güya müttezellim, üslubün bir köşesini muhataba gösterse, muhatab kendi kendine vlev bir derece karanlık olsada, fannarını göre bilir. (mh:92) Ahif: 183,

PSIKOLOJİ

1- öfkeli halinde 2- icinde sükuti varken 3- Aq karnına 4- acele bir işin varken hüküm verme.

Bir kadına başkası talib olmuşsa sen talib olma. Başkası bir mala, paralık ederken, sende aynı mala talib olma. Kabirler üzerine oğurma. Kabe ve insanın yüzüne doğru namaza durma. Sıkıntıdan deloyle ölümü isteme. Adasını, nezrinin yerine getirmeye çalış. Hediyeyi red etme. Kimseyi taahhir

etme. Lüzumsuz şeyleri sorma. Mallarını israfa harcamama. Allah'tan umidini kesme. İstifşara devam et. Her gece tahareyi 200 defa get.

Atşam yatı arası tesbihatla zikri bırakma. Lüzumsuz şeyleri çok sorma. De didududan uzak dur. (Su üç şeyden kork 1- Allah'tan 2- Nefsinden 3- Allah'tan korkmaktan). İhtiyarlara hürmetet. Düşkünlere sana muhtaç olantara elini uzat. Hzanenin eli geri çevirme. Borçlu olmamaya çalış. Kimsenin kusurunu araştırma sen kendinde meşgul ol. Edebi öğren ve YAŞA... hanımında sohbet et, onunla iyi geçinme yollarını ara. Kimsenin tarafında çitme. Cenaze, düğün hastalarına ve düşkün müslümanları ziyaret et. Kadınların ve çocukların yanlarında fazla, uzun oturma. Evlere haber vererek gir ansızın girme. Eşek zeytani görünce, horoz meleji görünce ses çıkarırlar. Akşamdan sonra çocukların dışarda olmalarına mani ol.

- İhtiyar, serveti kendi gayretiyle elde etmiş insanlar bu servetlerini ucuz vermezler.

- Araştırmadan insanlar hakkında peşin hükümlü olma.
- Başkasının hatırı için dest edinme, düşman edinme, talak, nikah yapma, Yemin etme, söz verme, haram işleme...
- Duaların matul ve ısrarcı ve suurlu olsun. Silah-ı rahmi kesme.
- Kapıyı besmele ve ayet-el kürsî ile kapat, ört.
- Yol üstüne, gölgeliklere, apaq altına, su kenarına, kabirlerdeki deliklere, suyaq izme.

mh:33

Dördüncü mesele

- Kelamin kuvvet ve kudreti ise; diğer latifelerin, hislerin ve duyguların ona kuvvet vermeli, onu desteklemeli. Je haride de karşılık bulursa istihbar koranır.

- Mana: Zihin üstünde restlenip nazar-ı aktli ile alınandır. Karşılık mana olmaması için diğerleri buna cevap vermeli, yardım etmeli, mukadder sorularına cevap olmalı... Bundanda tenaüb fevellid edip hüsün ve ermel parlar.

Nasıl ki insan canlı kullandır Her bir ayete müstakildir. Fakat birbirine bakar. İnsanında hiçbir ahvali müstakil düşünmen lazım. Yoksa zülmelmiş olursun.

mh:34

Öyle bir zamandı ki; Alefa gavr-i in'idama getildi. Tufan-ı qadı feverana başladı. Kavl ve amel ortasında uzun bir mesafe açıldı (mh:36)

İnsanın hissiyatının çıkıp çekillenmesine bir sebeple korku hissinin tahrik edilmeidir. İnsanın ruhunun derinliklerindeki uyandırıp beri etmenin muamme

lesi hiss-i hauf'tır. Bu hiss-i hauf kendisi bizzatiki nişmet olduğu gibi, bazı hislerin de ortaya çıkmasına zemin oluyor.

Öyle üslub kullandı ki kalbin ince ve tatitlerini yandırdı. Geçmişteki güzellikleri aklında canlandırır. Güzül şeyleri düşündürür. En negatif, olumsuz görünenin olumlu yönlerini bulur.

Bazen kişi kasdetkiyi manayı kelâmı ifade edemiyor veya sen yap-
lıf anlarsın ana sor, sen bunumu? kasdettin?

Klasik bir kamyon topraktan 1 Öyle altın almıyor, hülâsolanıyor. Öy-
nen bunun gibi kelâmda müteaddid manaların hülâsa-ı camia ve bir-
birine jid olanların ortak ifadesi ve ifadeleri:

me'föhim-i mütekevitenin suret-i teşekkülü budur ki: (mh: 97)

1- Te'sirat-ı hariciyeden kalbin bir kum hissiyatları ihtilaza getirmekle
meyvülât tevellüd eder. 2- Önden muayyenleşmemiş (hevai?) manalar bir
derece aklın nazarına ihtilal ile kendine müteveccih eder.

3- Sonra buhar halindeki mâna⁴ bir kısmı tetasüf (katılaşarak) etmekle
temâyülât ve tasarrurâtın⁵ bir kumı muallak kalıp, 6- bir kısmı dahi
takattür ettiğinden akıl ona rıjbet gösterir. 7- Sonra mâyi halindeki
kısmından 8- bir kum tasallub (seçilmek) ve tahassül (havil olma) et-
tiğinden akıl onu kelâm işine alıyor. 9- Sonra o mütesallipten bir resm-i
mahsus ile temessül ve tecelli ettiğinden, akıl
(katılıktan)

onun kemetine göre bir kelâm-ı mahsus ile onu gösterir

10- Dermet müteşahhis olanı kelâmın suret-i mahsusası içine alıyor.

11- Ve tasallub etmeyeni, fehvârın (mana) eline verir.

12- Ve tahassül etmeyeni, işaret ve keyfiyet-i kelâmı yükler.

13- Ve takattür etmeyeni, kelâmın müstetbe'âtına havale eder.

14- Ve tabahhur etmeyeni, üslûbun ihtilazatına (sevk ile meyil ve ho-
reket) ve kelâm ile rekabet eden mütevellimin etvarıyla rekbeder.

(insandan kelâm çıkarken çeşitli tabakalardan, talikelerden, hislerden vs
tabakaların etkisiyle çıkıyor. Tıpkı demir fabrikasındaki borular, kazanlar,
süzgeçler gibi... Önden oraya, oradan oraya neticede demir çıkıyor. Fabrika-
daki her bir işi birde his gibidir. Her bir bölüm veya kazan veya süzgeç
sıfatların tecellisi olan bil kuvve duygulardır, tatikelerdir.)

İşte bu silsilenin borularından (surecin tüm detayları, yani kazanlar, süz-
geçlerdir, arıtmada vs vs yerler) ismin müsemması (o kelimenin semâ olma-
nın de ortaya çıkardığı ve kendini ifade ettiği manaların görünmesi, mana kendini

şakillendirdi) ve

fiilin manası (Bu madenin demit olmasına kadar fiillerin manası nasıl ise; kainatta müşahade ettiğimiz fiilleri almımızca mal olana kadar ne kadar borularımızdan, süzgeçlerimizden, arıtma ve ayırıştırma tesislerimizden geçip bize mal oluyor, manasını ifade ediyor. surecin manası.) ve

harfin medlûlü (dikkat edersen yukarıdan aşığıya inceleşiyor. borulardan, müsemmeden, fiillerin kendileri, ... şimdide harfin ifade ettiği mana. Harf burada. Geride fiilin ifadesi. Beynimde harf yok olmuş arun getirip almımızca meydana gelen delil manaları. Harf taşıyıcı. Onun taşıdığı püresi alemimize boşalttı.) ve

nazmın marufu (harflerin dizilişi öyle bir hal almıştı zarf olmuş, mana deposu haline gelmiş. Kainattaki şakiller ve hadiseler öyle dizilmişler, öyle bir nazma dılmışler, manayı depolaya bilmişler, manayla mezc olmuşlar. Yani ben edemle mezc değilim. Çünkü ben canlı oda cansız.. Bu öyle değil. Bizzatiki hadiselerin nazmı, sıralanışı, mananın menbaı, ve gaybi şahadete taşınması haline gelmiş... aşığıda misalde geleceği gibi, mahbubun tüm orpanları öyle bir ahnak içinde nazmedilmişler, **dişilmişler**ki bütünlük içinde ruhsal yapısını taşıyor, dışıya bilecek gibi dizilmişler bir araya gelmişler) ve

hey'etin mefhumu (Kendisinin tıpa tıp anlattığı mana değil senin heyetten anladığın, çıkarttığın mana ki, bu sana yaptığın tesir kadardır, senin heyetle olan münasebetin derecesi nisbetindedir. Aşığıda misalde geleceği gibi seyyidinin tesirinde kalması, bir başkasının işini bile getmemesi.. demek hey'etin mefhumu herkese göre ayrı şeyler ifade ederken, birden hakikat canibinde mana külliyyatı.. tümünün, heyetin sana ifade ettikleri ve de senin ondan aldıkları, sana ifade ettikleri mana..) ve

keyfiyeten mevruzu (ana kemayı, manayı remizle göstermek. Remizden onu yakalamak. Yani ana manayı dışarıda sarıhen, işaretlen ve remizle de gösterilip ifade ediyor. Dışarıdan bakanda remzen aldıkları..) ve

müstetbeatin müşarünileyhleri (Yukarıda remzen, işaretlen ifade edilen manalar vardı. Burada da ana mana değil yan manaların işaretlen bildirdikleri. Öyle bir kelamki yan manalarını da işine almış, ana işaret ediyor. Kelamın işaretinde yan manaları taşıyor. Dinleyen yan manalarada intikal ediyor.) ve

kitabı teyyi' eden etvarın muharikeleri, (öyle tavırla davranıyorsun ki

o tavrın aynı zamanda hitabını taşıyor. Etker karşı tarafın muharrikleri oluyor, tahrik ediyor, onda manalar uyandırıyor. O etvörin ve tavrın hitaba uygun.. yani hitabına uygun beden dilin ortaya çıkıyor..

Hitapta bazen isim cümlesiyle başlıyor. Seya hitab makamı var (iyyake...) hitab makamı var. Bazısında goib makamında zikrediyor. Mesela: Elhamdülillah.. diye.. bunlar hitab çeşitleri. manaya göre hitab çeşitleri kullanıldığı gibi, tavizlerde kullanılıyor. hem de Döllün bil-ibare maksudu (ifade veya sözden muayyen bir mananın hükümün anlatılması)..

Mesela: Zekat müslümanların fakihlerine verilir. Hiç bir zaman zenginine verilmez ibaresi zekatın yalnız müslüman fakihlerine verilmesine delalet-i mutabikiyye ile delaletidir. Zengin olan belli şahıslara verilmeyeceğine delalet-i tarammuniye ile delalet eder. Zekat hususunda zenginler ile fakihler arasında fark bulunduğuna da delalet-i ihtizamiye ile delalet eder. Dali: delil olan. delaleteden. Yol gösteren. Yol bildirici) ve Döllün bil-ışaret (sözdeki mananın işaretine göre delil olmak. 3. nevi delaletten biri ile serkedildiği mananın gayrisine, yani; söylenince maksud-u asli olmayan bir manaya delalet eden ta fızdır. Mesela: "Erna-bu-Hak ecc) bey'i helal, ribayı haram kılmıştır" ibaresi, bey; yani alış-veriş ile riba (faiz) arasında fark bulunduğunu beyan için serk olunmuştur. Bundan owl murad budur. O halde bu ibare mesru alış verişle faiz arasındaki fark bulunduğuna delalet-i mutabikiyye ile delalet ettiği gibi, beyin helal, faizinde haram olduğuna da yine delalet-i mutabikiyye ile bil-ışare delalet etmiş olur. Yine bunun gibi bir malın abde verilmesine veya verilmemesini isteyen bir kimseye karşı "bu halde hiç bir şahısa vermem" sözü de bu malın abde verilmeyeceğine delalet-i tarammuniye ile "bil-ışare" delalet eder.

"Evladın nafakaları mevludun leh üzerinedir" ibaresi de çocuklarının neseblerinin, babalarından sabit olacağına da delalet-i ihtizamiye ile bil-ışare delalet eder. Çünkü, babanın mevludüleht olması, nesebin kendüsünde sübutunu müstelzimdir (is. fik. Kam) Zuhiren söylenmeyen mananın işaretten delalet teşkil eden işari mana. İste bu işari manaların ihtiza ettikleri işari manalarla delil getirilmiş olunur. Yani yukarıda bey helal. faiz haram. İşari manada bey ile riba arasında farklı

olduğuna işari manada delil getiriliyor. Zahirin denemesi emri o onu işari olarak iktiza edip delil oluyor. ve

Dâllün bit- fevâ' nin mefhum-u kıyası (söylenen sözün veya ifade-lerin hülasasından çıkan manaya göre delil ve işaret olmak → Dâllün bit-fevâ mefhum → Anlaşılan. Mana. Söyden çıkarılan mana. Kelamın bende uyandırıldığı çeşitli anlamların birbirlerine kıyas ederek, ortadaki kelamdan benim aklimde kıyas yaparak anladığım mana veya ortaya koyduğum mana. Haristen duyduğum kelam aklimde birsürü anlamların ortaya çıkarıyor, bunları birbirine nisbet ederek kıyaslıyor ve bundan zahirde kelamda belirtilmeyen manaya delalet ve işaret oluyor. ve

Dâllün bit- iktiza' nin manayı zorunlusu (iktizayla delalet eden. Şer' an muktedirin iteyh olan bir lazime delalet eden lafızdır. Başka bir tabirle; var olduğuna manadan mukaddem isbatına şer' an lüzum ve ihtiyac mevcut olan bir me'dlüle delalet eden ibaredir. Meselâ: Bir kimse bir şahsa hitaben: " evini şu kadar liraya benim nâminde medrese yap." deyip o şahıs da evini medrese yaparsa, o ev o kadar lira mukabilinde o kimse nâminde medrese yapılmış olur. Çünkü: bu söz ile: " evini şu kadar liraya bana sat " sonra: " onu benim medrese yap " denmiş olur. "Evini medrese yap" denilmiş olur. "Evini medrese yap" emri bir muktedirdir. Evini satılmasında muktedirdir. Bu muktedir olmadıkça öyle bir mananın emri hükümsüz kalır. Artık öyle bir emrin sıhhati için evvelce bu muktediranın vücuduna lüzum ve ihtiyac vardır. Binaenaleyh, o emir bu muktediraya bit-iktiza delalet etmektedir.) orada söylenmesi olanları söylemeden, atlayarak en sonunu söyleyip, bunu söyleme ile ilk ve orta cümleleri demiş olur. Misali: Evini bana 100TL sat demiyor. Diyor ki: Evini 100TL medrese yap. O zaman o evi 100TL karşılığında medrese yapınca, bana evini 100TL sat sonra o evi medrese yap sıralamalarını ifade-siz, gizli demiş oluyor. Buna Dâllün bit-iktiza o onu iktiza ediyor deniyor. Kelamda da böyle. Sen en sonu ifade edince aradıkları ifade etmiş, yerinden oynatmışsın demektir. Ortadakilere zaruri demiş oluyor. Birşeyi deyince otomatik bazı şeyleri demiş oluyor.

İşte kelamların bu yönleride var. Bunun için mefhum-u malikî onun içinde.

daha başka mefahim (anlaşılan mana çeşitleri) umumen bu silsile- nin birer tabakasından inkiad (meydana çıkar) eder ve şu maddeden çıkar. Ejer seyretmek istersen kendi vicdanına bak, şu menâ-i'si göreceksin.

mh:97 "Altıncı mesele"

Kelâmın sîmeratı ise; tabakaları muhtelifede, } teşekkül eden
suvur-i müteaddidede. } mâânîdir.

Muhtelif tabakaları etkileyerek, her tabakaya, ona uygun hakikatın gelirdesini bırakıp, o gelirdesinin karşılığı olan ayıracına doğru sevk etme meylini tabrik edip...

müteaddid sûretlerde kendini farklı farklı ifade etmesi.. farklı farklı mana hakikatlerini ve sûretlerini ortaya çıkarması.. Cömûlü, ve gırtlı olan toprağın altındaki gelirden manaları, farklı kimyevi ve çiftçilik muameleleri neticesinde farklı oğuşların ortaya çıkma vâcibini ve muammesini yapan kelimelerdir. Kelâmın sîmeratı bunları..

İşte böyle bir kaynaktan, alt yapısından "Kelâm denilen mâân-i mütefavitenin fotoprofıyla" (Çeşitli manaların ittifaak ederek bir resimle kendilerini ifade etmesi. Yani: Her mana o kelama o manayı ifade edecek veya o manaya götürecek alamet bırakıp ona takması.. böyle mana çeşitlerinin kelama te'sir edip, böyle camî-ül cem mana kulliyatını dışarıda veya karşıya kendini ifade eden şey HÂLÂMDIR Mâani-i mütefavitenin fotoprofıyla alınmış muhtasar bir HARİTANIN istiaab ettiği gibi..

Bir fotoprof makinesi ki ne kadar parçalarından müteşekkil, ahentlenmiş.. işte böyle bir cihazın çektiği fotoprof ki kelâm denilir. Kelâm tek şeyi gösterip ifade etmez, harita gibi..

Kelâm; nasıltki bir bahçeyi fotoprofını çeksen. Ne kadar farklı çeşit çeşit şeyler bir bahçede cem olmuş. Sende onun garib matnına ile sürretini alıyorsun. İşte bu sûret (resim) kelâm.. harita kelâm.. bundan sonrası 70 sh da devam ediyor.

↓ devam ediyor "me'hafim-i mütefavitenin sûret-i teşekkülü budur ki;"

Sen fotoprofı çekince hafıza gitmeyen ama oranda orada olması lazım olan şeyin ve hayvanın veya kurumuş bir otun manzarada olmamasını isteyebilirsin.. ama var. Sen o fotoprofta o olsun o olmasın diye tercih olmaz. Çünkü fotoprofı çekince komple alır. Veya haritada meyhaneye veya gayri-i mâru yeri görülmeyi isteyebilirsin, ama uydudan çekilen fotoprofa o doru giriyor. Aynı şekilde kelâmda da senin kast etmediğin, karşı tarafın zannına vesile olacak manzaraya görülmeyi, onu rencide edecek yan manaların bulunması

veya onun zihnine teda-i eflakına vesile olacak gırtlı veya asıkâr manaların kelâmında bulunması hem kelâmın zararı vermez, hem de kelâm sahibini mesul etmez. Muhatabın fahim tabakalarının arızalığından dolayı o kadar şeyden onu görüp ona tatılmış. Raket gibi.. Adam demiş bana tevil olmayacak bir cümle söyle, senin onunla idam ediyim..

1- Te'sirât-ı hâriciyeden kalbin bir kısmı ihtisâsı ihtizaza getirmekle müyûlat-ı muallâk eder"

Yukarıda anlatıldığı gibi; böyle câmi-ül cem olan kelâm geldi bana. Haricin te'sirinde kalarak kalbin bir kısmı hissi canlanıp kendiliğini göstermekle, kalbin bu hissiyattanmayla canlanmayla meğiller canlanıyor. Meğilleri uyandıran hissiyatlardır. Kâretmiş, gırtlı örtülü meğilleri hissiyatlara uyandırıyor. O zaman müyûlatın arka tarafı, alt yapısı hissiyatlardır. 2- İndan hevali mânalar bir derece atlin nazarına ilişmekte atli kendine müteveccih eder"

Akıl da karşılığı olup muayyenleşmemiş manalar atlin işini çekip kendisiyle meşkul edebiliriz. Akıl o muayyenleşmemiş fakat işi sahasına girmiş manaya yönelip ilgilenmeye başlamış. Bunun da alt yapısı müyûlatdır. Meğillerin işi içinde nihayetsiz hisler ve gayr-i muayyen mana çeşitleri ve meratibleri var. Bu müyûlatın şu haline atli ilgi duymaya başladı, o ana müteveccih olmaya başladı.

3- 4- Sonra o buhar halindeki mâna bir kısmı tetâsüt etmekle temayyûlat ve tasavvurâtın bir kısmı muallâk kalır.

Müyûlatı meydana getiren mana meratiblerinden bir kısmı buhar halinde.. bir kısmı buluta dönüştürülmüş, muayyenleşmiş.. Mana kulliyeti var tetâsüt etmekle (muayyen, belirlenip, mana ifade edilebilir hale) etmekle..

O müyûlatın alt yapısı olan a- temayyûlat 2. tasavvurât'ların bir kısmı muallâkta kalır (Yani onu dışarıda ifade edecek kelimeye bildirilmemiş. Aleminde belirlenmiş, ifade seviyesine getirilmiştir..)

Demek Müyûlat = temayyûlât + Tasavvurât'ların cemiden olur. Bunun da ifadelendiği yerler = kalb + Akıl

tatattur: Damla. Damlama. Damla daima olma.

5- " bir kısmı dahi tatattur ettiğinden atil ona râybet gösterir" Kalbten çıplak mana kendini hissiyat şeklinde.. atilda tasavvurat şeklinde gösterdi.. bu mertebeye gelince akıl tasavvurat + temayyû-

Latin muayyen kısmına rübet göstermeye başladı. Akıl bu seviyede devrede oluyor, devreye giriyor.

5- "Sonra mâ'î halindeki kısımdan bir kısım tasallub ve tahassül ettiğinden akıl onu kelâm işine alıyor"

O fakattur eden mana; yani tasallub (Sırtlasmak, katılaşmak, sapılaşmak) manası kesinleşmek, zantlardan, otalırdan sıyrılıp net haline, muayyen haline gelen mana.. tahassül ettiğinden (Havul olma. Üremek. Husule gelmek. Netice olarak çıkmak. Farklılıkların bir araya biritip sabit ve bâki olması) farklı temayülâtların + tasavvurların nihayetsiz mertebelerinden o havul olan mertebeleri bir araya gelip, farklılıklarını kaldırıp tek bir hakikat haline gelmesi ki bu tasallubdan vesvese ediyoruz, muayyenleşmiş.. işte akıl mâ'î halindeki kısımdan bir kısım tasallub ve tahassül eden kısmını kelâmın işine akıl alıyor. Demek akıl kelâm haline getirdiği kısım manaların tasallub + tahassül eden kısmını..

En temelinde: müyülât (müyülâtda → Te'sirat-ı hâriciyeden

müyülâttan → mana

manadan → tekasüf etmiş. Bir kısmı etmemiş.

Mananın içerisinde: Temayülât + Tasavvurlar var

Bu temayülât + Tasavvurların bir kısmı fakattur edince akıl onu kelâm işine alıyor, kabına koyuyor.

7 - "Sonra o mütesallibten bir resm-i mahsus ile temessül ve tecelli ettiğinden, akıl onun karnetine göre bir kelâm-ı mahsus ile onu gösterir"

Sonra o mütesallibten (sırtlasmış, katılaşmış) hani yukarıda geçmişti; temayülâtin ve tasavvurların bir kısmı fakattur ettiğinden akıl ona rübet gösterir.

Burada da tasallub ve tahassül eden akıl kelâm işine alıyor. Evet akıl ona kelâm işine alıyor ama, ona uygun kelâm işine, veya ona en yakın kelâmın işine alıp onunla -kelâmı- gösterecek.

Kelâmda resimdi.

Ona uygun resm-i mahsusun işine alıyor.

Kelâm aynı zamanda ayna..

Bu aynaya mütesallib olan mana kelâm aynasına vuruyor.

Burada dikkat edince faraf şu: Temessül: Çekiledikten aynanın

çıkması.

Tecessüm ise: Aynanın şebirdeğe hülâsolanması.

Ö zaman düşünki 7 orayı bir arada o ldu'ü ampul. Aynaya vurso. Aynaya 7 renk temessül eder. Aynadan bir yere vuran taraf değil. Aynadan çıkan değil. Aynaya vuran, aynaya giren taraf. Aynadan kelam. Kelama tasallüb ve tahassül eden mana cem-i mahsusla (yani ona uygun, onu en güzel ifade edecek aynaya) vurdu, temessül etti. Sonra bu temessülden ayna bununda boyando. Tamamen vuranla bloke oldu işte burada "tecellî ettijinden", atıldı onun kâmetine (yani mananın kemmiyet ve keyfiyetine göre) ona mahsus kelâm-i mahsus ile gösterir. ⁸Mananın müteahhiz olanı, kelâmın sur-et-i mahsusası içine alıyor. Yani kelama gelecek kısmını kelâmın içine alabilirsin. Kelama girmeyecek, ona girmeyecek, orayı zemin ve kabî ittihaz edilemeyecek manayı kelama alamassın, olanda o hevali mana orada durmaz, orayı mesken kabul etmez. ⁹Ne tasallüb etmeye (muayyenleştirme) Buhar halindeki mana), fehvanın (mesfhum. kavram. anlam. mana. kavramın, mana meratiblerin. mananın kelama, kavrama, anlamaya gelmeyecek kısmını) eline verir. ¹⁰Ne tahassül etmeye (kelamla kavranamayanı, kelamla muayyenleştirilmeyeni, ortaya koyub gösterilemeye)ni), kelâmın müstet-beâtına havale eder (söz, kelama tabii olan manalar. Sözdaki telvihat ve telmihat. Söz söylerken arasında işaretle anlatmalar) Kelâmın bizat içinde alamayanı, bazen brden dili, bazen mimiklerle, bazen sükûtle, bazen davranış biçimiyle ancak ifade edilebilen mana. Bu mana o kelama bağlı. Ama kelâmın içerisinde değil. Mîsal: Kötün sana bağlı ama kötü senin içine hapsolanıyor. Mimiklerin, davranış biçim ve şebirlerin, üslûbun, ses tonum ve zamanlamayla vs vs hake ancak ifade edilebilen, kelama bağlı olup onun gibi muayyenleştirme manalar) havale eder.

11 - "Ne tabahhur etmeye, üslûbun ihtizazatına"

O kelama gelmeyen ve gelmeyen manayı üslûbun ihtizazatına (yani kelam e manaları uyandırır, harekete getirir. Kıştaın değil üslûbun ihtizazatına. Üslûbun hareketlendirip, ince ve derin manaları uyandırıp yusularından çıkarıyor, ucuruyor.)

12. :- " ve kelâm ile refakat eden mütetekellimin etvarıyla rabt eder
Yani: Kelâm mütetekellimle beraber.

Burada tabahhur etmeyi mütetekellimin etvarıyla ifade ediliyor. Daha önceki (11. maddedeki) tabahhur etmeyi üstü-
bun ihtisaratına bağlanmıştır. Burada ise tabahhur etmeyi
kelâm ile refakat eden mütetekellimin (konuşanın, onu ifade
edip ortaya koyan şahsın) tavırlarına, mimiklerine, jestlerine ve
de davranış biçimine bağla... o gibi mana mütetekellimin bu
sıfatlarıyla ancak ifade edilebilir.

mh: 37, 38, 39

inşallah uygulayabilirsem: Karşılığını yine devamında konursa;...

- 1- Te'sirât-ı hâriciyeden kalbin bir kısmı ihtisaratı ihtisara gelmekle müy.
- 2- Ondan heval' mânalar bir derece aktin nazarına ilismekle aktı kendine
- 3- Sonra o buhar halindeki mâna bir kısmı tetâsüf etmekle → his
- 4- temâjülat ve tasavvurâtın bir kısmı muallâk kalıp, → ömâl ve mü
- 5- bir kısmı dahi takattur ettiripinden aktıl ona râjbet gösterir → imdad
- 6- Sonra mâyi halindeki kısımdan bir kısmı tasallüb ve tahassül etti
- 7- Sonra o mütesallibten bir rum-i mahsus ile temessül ve tecelli etti
- 8- Demek o mütezahhis olanı, kelâmın suret-i mahsusası içine alıyor →
- 9- ve tasallüb etmeyeni, fehvanın eline verir. → ve ta'zim ve te'dib

iltihaba: Alayla dirmek. Yanmak.

zûlat tevellüd eder → Senin mahbubun vakti gözünün pınceresinden şua' ve
berk-i hüsnünü vicdanınıza ilka ederse,
mütevecih eder → o aşk denilen nâr-ı mûkade birden yandırmaya baş-
ladığından,
siyaf iltihaba başlamaktı,

zûlat dahi heyecana gelip birden o âmâller üst kottaki hayalin tabanını
deler.
istediklerinden o hazinetü'l hayalde safbest-i hareket ve mahbubun
mehasinini ellerinde tutmuş veyahud onun mehasinini hatıra getir-
mekle tasvir eden,

şinden akıl onu kelâm icine alıyor → başkasının mehasini ile işkâ' olud-
muş olan hayalât ise o âmâlin imdadı-
na koşarlar;

şinden, akıl onun kametine göre bir kelâm-ı mahsus ile onu gösterir → bir-
bir hücum edip hayalden lisanı kadar inmetle beraber zûlat-ı vîsâle
olan meyli erkularında..

İc firaktan olan tevellümü sağda..

ve işliyatı sola..

10- Ve tahassül etmeyeni, işaret ve keyfiyet-i kelâma yükler → ve terah

11- Ve fakattur etmeyeni, kelâmın müstetbeâtına davale eder → ve he

12- Ve tabakkur etmeyeni, üslûbun ihtizazatına ve kelâm ile refakat

Alame uygulanırsa:...

Batının zahir tarafı:

1- Okyanus → Mahbubun varlığı	7- Kar, dolu → Amâlî, müyülâat
2- Güneş → Te'sirat-ı hariciye	8- Toprak → hayal
3- Buhar → Berki-hüsnünü	9- Nebatât → Mahbubun hüsnünü ^{tasvir}
4- Bulut → Neden	10- Hayvanat → Lisanın mekle
5- Rüzgâr → Ateş	11- İnsan → meyil, teklüm, ^{iştiyak,} mehasin
6- Yojmur → hissiyat	12- Nem → Aşk.

Şimdi insandaki batın tarafına:

1- okyanus → kalb	7- Yojmur → Buhar halindeki mananın ^{bir kısmı} tekarüf edip
2- Güneş → Haris	8- Kar, dolu → bir kumuda fakattur etti- ^{ginden}
3- Buhar → hissiyat	9- Toprak → kelime
4- Nem → müyülâat	10- Nebatât → Kelâmın müstetbeâtına
5- Bulut → Hexâ' manalar	11- Hayvanat → Lûbun ihtizazatına
6- Rüzgâr → Atıl	12- insanîyat → mütelâmın etvarına

Usûlde ve belagattaki karşılıkları:

1- bu sâibenin berularından ^{ismin} müsemması	7- müstetbeâtın müşarûn ilteyleri
2- fillin manası	8- hitabi lefzi eden etvarın muharrikleri
3- harfin medlûlû	9- Dallûn bil-ibare
4- nazmin mazrufu	10- Dallûn bil-îşaret
5- hey'etin methumu	11- Dallûn bil-fehva
6- keyfiyetin mermuzu	12- Dallûn - bil-iktizaz

hüm ve lütfu iktizâ eden mahbûbun mahsûsini önkisine..

diye olarak medihanın gerdanını ve sinanın düstürünü ellerine almakla beraber

eden mütekebbimin etvarıyla rabteder. → التَّارُوقُ دَعَا عَلَى الْأَقْفَلَةِ

(Kalbimin üzerinde yakıcı ateş)

iftlakına şayan olan o ateşi söndürmek için zülâl-i visâli erbeden tavsif-i bi'l fezail ile arz-ı hacet ederler.

mh:100 İşareti "Nasıl bir hükümetin intizamında,

her memura

istidadı nisbetinde,

vazife derecesinde,

hizmet miktarınca ücret vermek layımdır. Üstüde, böyle

meratib-i mütefaviyetden ibtihâl eden (karışan) manalar ise, garaz-ı külli olan (külli maksat ve gaye) mesûl-u kehül - kelâmın (kelâmın söyleniş gayesi, garazı ve maksadı) mertebine kurduğu nisbetinde ve maksuda hizmet derecesinde herbirine inayet ve ihtimarda hisse ve nasiblerini taksim-i âdil ile tefrik etmek gerektir. Ta ki o muâdelele (o manayı destekleyici dentlik, manaların uygunluğu) intizam ve o intizamdan tenasüh ve o tenasülden hüs-n-u vifak (Güzel bir şekilde, farklılıkları görülmeyecek şekilde, sanki tek şey imiş gibi birleşmek, anlaşmak. Farklılıkların uygunluğu, manaya hizmet etmelerinde kendi varlıklarının yok olması) ve o hüs-n-ü vifaktan hüs-n-ü muâşeret (Mana farklılıklarının olmasınca rafmen güzel şekilde beraber olmak, olabilmek.) ve o hüs-n-ü muâşeretten kelâmın kemaline bir mizan-üf-ta'dil (öyle kelâmki herşeyin, her mana mertebesinin haklıını vererek bir arada bulunmuşlar. Farklılıkları vasat hale ortak bir manaya çekmek.) Lisan o hale gelenişki herşeye hakkını vermiş) şıkabilsin. Yoksa vasîfesi hizmetkarlık ve tabiatı çocukluk olanlar, büyük rütbeye girmekle tekebbür eder. (kelâmın vasîfesi hizmetkarlık, tabiatı manası, aslı o kullanılan manaya göre çocukluk. Büyük makamda büyük hakikatlere hizmet edeyim derken, manayı kendine çekip, gizleyip, ana mana yerinde kendi yan masını ana mana diye ortaya konarsa o zaman diğer manalara tekebbür etmiş olur.)

Tekbür etmekle tenasübünü bozup muşeretini teşviş eder. (O kelâmın içindeki bir mana böyle tekbür ederse tenasübü bozar. Hangi tenasübü? Hangi önceden geçmişteki farklı farklı manalar kendilerinden sıyrılıp bir manaya hizmet etmek için bir araya gelmişlerdi. İşte o manalardan bir mana tenasübünü bozup muşeretini (mana bütünlüğünü) teşviş eder. (etmiş olur). Demek kuyudat-ı kelâmın istidatlarını nazara almak gerekir. (Kelâmın bütünlüğünü oluşturan yan manaları nazara almak lazım. Ve sen âlemden işari, remzi ve mutekellimin tasvirlerinin hepsini düşünerek konuş). Evet herşeyi istidadı nisbetinde terfi etmek lazım. (bazı manaları diğerlerin sırası olmadan sıyırtmamak gerekiyor. Veya ana göyeyi dahi yakını ise, anagöyeyi daha fazla yükleniyorsa onu öne çıkarıp terfi edebilirsin). Zira görünüyor ki, göz, burun gibi bir üze ne kadar güzel olursa, hatta altından olursa, haddinden büyük olduğu halde süreti şirkin eder. (evet yukarıda mana bütünlüğünü buradaki misal çok güzel izah etti.)

Tebih:

Nasılki bazan en küçük bir nefes bir hizmete mesela dışman ordusuna keşfi röze gider, müşir gidemez. Şeyahut bir küçük kalbe yaptırıp işi, büyük bir ölim yapamaz. Çünkü büyük adam herşeyde büyük olmak lazım gelmez. Herkes kendi sanatında büyüktür. Kevalik, o maâni-i mütezerahime içinde bazan bir küçük mâna riyaset eder. O kıymetdar oluyor (o mevzuda yani müşir o konuda nefesden daha basit oluyor. Ama o noktada. Casuslukta nefes büyüktür müşirden). Zira onun vazifesi şimdi gelecek bir esbab ile ehemmiyetlidir. (nisinini şimdi anlatacağım) Buna işaret eden ve kıymetine menar olan (ışık; işaret) sarih hüküm ve lüzum-ı karibinin adem-i salahiyetidir ki, (yetersizliği

Buna işaret eden (küçük manaya) ve kıymetine menar (işaret) olan sarih hüküm (sarih hüküm küçük manaya işaret ediyor, kıymetine işaret ediyor) olan sarih hüküm (sarih hüküm küçük manaya işaret edip kıymetine ışık tutan sarih hüküm) ve lüzum-ı karibinin adem-i salahiyetidir ki, (sarih hüküm ve lüzum-ı karibinin (sarih hükümdeki ana esas mana) yetersizliğinden dir ki, (yani müşirin yetersizliğinden nefes yapıyor. Nefesin yaptığını müşir yapamıyor.) onun hatırası için (küçük mananın) ırsatı lafz (o küçük mana olması, hükümünü yerine getirmesin hatırı için) ve sevki hitab

edilsin (Yani küçük mananın hatırı için, hükümünü icra edebilmesi için irsal-i lafz ve sevk-i hitab edilsin ve de kelâm dahi postacılık yapsın. (Yani: küçük mana için hem kelâm postacılık yapsın, hem sevk-i hitab edilsin hemde irsal-i lafız yapılsın. Niye? Çünkü küçük manaya hizmet. Eğer kelâmı fak edersen o küçük mana yok olur. İki kişi arasında postacılık kim yapacak. En ayından kelâmın ana manası için değil, küçük mananın hatırası için kelâm postacılıkta kullanmalı. Kelâmı irsal-i lafz ve sevk-i hitabtan vaz geçilmemeli küçük mananın hatırası için))

Zira ga bedihi ve mâlumdur, görünüyor (sarih hüküm yeterliliği; sarih hüküm ve nazm-ı karibini nazardan azl küçük manaya yönlendiren cihetler) (Ya o kelâmın anlatıldığı şey demeye gerek yoktu. Çünkü bedihi ve mâlum, görünen şeyden bahsediyor.)

veyahut hafif ve zayıftır, (o küçük mananın yanında hafif ve cılız ve zayıf kalıyor. Küçük mana örtüyor) **aul garazda ehemniyeti yoktur** (O kelâmın sarahi manası aul maksatta ehemniyeti yok. Çünkü aul ortada. Yani misal: Dersen ki benim arkadaşım var. Onun iki eli, iki ayopu var demeye gerek yok. Arkadaşımı ifade etmeye, isbat etmeye hiç ama hiç ehemniyeti yok bu iki ayoplu ifade) **veyahut onu kusun-ü telâkki ve kabul edecek ve ona kulak verecek muhatab yoktur** (onu kelâmın manasına. Kelâmın küçük manaya için kulak veriyorlar. Yani yukarıda misal gibi; kim benim arkadaşımın 2 ayopu var, iki eli var deyince kulak verir. Ama arkadaşım var ana mana. Fakat bunun şu özelliği var desen herkes kulak kesilir. Veya nâferin geçirdiği, casusladığı mananın en basit teferruatında kulak verirler) **veyahut mütakellimin haline muvafakat** (konuşanın haline muvafakat edemiyor. Halini güzel tasvir edemiyor, haline tercüman olamıyor. Ve onun teklümüne konuşmasına: sebep olan argusuna hizmet edemiyor, arzusunun, meramını gösteremiyor. Ondan kelâm dıkketmiyor.) **ve teklümüne dâir olan arzuya hizmet edemez.** **veyahut muhatabın şâhi ve hayiyetine imtizâc, istimzâc, edemez.** (imtizâc: muvafık ve mutabik olmak, mezc olmak. uyusmak. iyi geçinmek. Karışmak. istimzâc: Uyuşmak. Birbirer karışmak. huyunu, mizacını öğrenmeye çalışmak. reyini fikrini sormak) (Kelâm muhatabın işiyle hayiyetine uymuyor ve de

miracını, hüyunu, fitretina, karakterine uymuyor, yansıtmıyor kelam)
veyahut kelâmın makamında makamında (kelâm o makamda o hâli anlatacak yeri gümanı değil. Her mana kelâmı, veya kelâm manaya ecribi görünüyor. Kelâmı bu manaya bırak... imtizâz yok.) **ve müstakbeatin tevâbiine ecribi görünüyor** (Söz, kelâm ve favıra mana ecribi görünüyor. Yani mana kelâmı, favrılara, davranışlara ve de mananın kametine giydirilemiyor) **veyahut garazın** (kelâmdan maksat olanlar) **muhafazasına** (kelâm maksadı muhafaza edip işinde barındırıyor.) **ve kervazimin tedarikine müsaid değildir** (maksadımıza hizmet edecek yan manalarının da yanına, olabilmek durumu olmuyorsa kelâmın. Kelâm öyle olmalı ki garazına, maksadına layık olacak kervazimâtlar, malzemeler tedarik etmeli)
Demek her bir makamda bu esbablardan yalnız birinin sözü dinleir. (Bu hâllere dikkat edilirse, her bir makamda söylediklerimizden bir veya birkaç tanesine haiz olarak söyleniyor. Keşke bu söylenenlerin tümüne haiz olsaydı kelâm. Kelâm bunu koruyamadığı için küçük mana ehemmiyetli olmuş. Peki bu küçük mananın hâti için kelâm postakülük yapar, irtisâz lafz yapar, sevk-i hitap ediliyor ki ta küçük mana yapacağını yaparın. Ya kelâm bu söylediklerimizin ziddini, müsbetine haiz olsay.. nasıl olurdu o kelâm)
Sâdat umumen ittihad etseler, kelâmı en yüksek tabakaya çıkartırlar (Eğer anlatılanlara haiz olup, zafında barındırabilse işte o zaman kelâmın en yüksek tabakaya çıkartılmış olur ki kelâm-i belîğ bu olur.. ondandır ki ayet ve hadis-i şerifler ehemmiyet kazanmış. Onlar bunlardan daha çok manalara camidirler, haizdirler. Ayetin bir tarafına dokunsa, oynatsa herman yan manaları dökülür)

Harpîye: Kendi başına müstakilen bir manası ve tesiri olmadığı halde, kendi civarından bir topluluğun içinde olduğu zaman ancak bir vazife gören.
Hesâiye: Hava gibi hafif ve lakif karakterde olan. Hava nasıl ki muayyenliği yoktur. Her yerde, herkese girebilen

mh: 86-87

Efkâr ve hissiyatın mecrâ-i tabisi nozm-ı maanidir

nozm-ı maani' ise

mantıkta müfayyeddir

mantığın üslûbü ise

müteselsil olan hataika mütevecihdir

hataika giren fikirler ise

karşısında olan detaike mahiyette nafideler

Detaike mahiyet ise

âlemin nozm-ı etmeline müreidd ve müstemiddir

nozm-ı etmelde

herbir hüsnün menbâi olan hüsn-ü mücerred müstemiddir

hüsn-ü mücerred ise

mızağa ve lezzet denilen belagat çiçeklerinin bostanıdır

çiçeklerin bostanı ise

cinan-ı hilkette cilvegeçen olan eahara pervestîş eden ve sair denilen ^{bülbüllerin} nâgamatıdır

bülbüllerin nâgamatına

âheng-i ruhani veren ise, nozm-ı maani'dir.

mh: 87

Lisanların farklılıklarının sebebi: milletin emreçleri muhtelif olduğu gibi, lisanlarındaki istidad-ı belagat daha mütefawittir. Bir milletin hissiyatlarının merçei o milletin mızaıdır. Milli lisanlarında hissiyatlarının makası ayınsıdır. Yani lisanın kaynağı → hissiyat → hissiyatlarının kaynağı → mızaçları (huyları, fitrat ve tabiatları) elfaz hissiyatının ve efkârın mecrâlarıdır.

Lafızperestlik bir hastalıktır

Lafız perestlik + Sürat perestlik + Kafiye perestlik + üslûb perestlik + tebhîh perestlik + hayal perestlik → hastalıklar

ALTIYINCI MESELE mh: 97
Kilamın semerati ise;

Mefahim-i mütefavikin sūret-i tevkülü budurki:

- 1- Te'sirat-ı hariciyeden kalbin bir kum ihtisası } → ismin müsemması → { Senin mehbubun vakti görünüşün pınceresinden suu' ve ber-i hüsnünü
ihtisasa getirmekle müjülat tevelliid eder
- 2- Ünden hevai manolar bir derece atlin nasarına } → fiilin manası → o aşk' dān'ın nā'ir-ı mükade birden yandırmaya başla dıyından
ilimle akti kendine mükteccih eder
- 3- Sonra o buhar halindeki möina bir kumı tehasül } → harfin medlūlü → hissiyat illihaba bağlamakla;
etmetle
- 4- Temajülat ve tasavvüratın bir kumı muallak } → nazmin merrufu → { âmāl ve müjülat olabi heyecano gālis birden o âmāl'ler üst kottaki
kalb, hayalin tabarını deler
- 5- Bir kumı kabî takat'ün ettiyinden akti ona rap'et gösterir → hayatin mefhumu → imdad istediklerinden o hazinet-ül hayal'de saf baste-i hareket ve mehbubun
mehasinini ellerine tutmuş eyahud onun mehasinini hatıra getirmekle tavire eder,
- 6- Sonra mayı halindeki kumdan bir kumı tasallüb ve tahassül } → Keyfiyatın } → başkasının mehasini ile işba olunmuş olan hayalat ise o amel'in imdadına
ettiğinden akti ona kılâm işine alıyor } merrufu } bozarlar
- 7- Sonra o müteşabihaten bir kumı mahsus ile t'mansül ve tecelli } → müst'abakın } → beraber hücum edip hayalden lisona kadar inmekle beraber zülal-i vıvāle
ettiğinden, akti onun kametine göre bir kılâm-ı mahsus ile onu gösterir } müjâvünit'ülkülli } olan meyli ortalarında
- 8- Demek o müteşabih olanı, kılâmın sūret-i mahsusası işine alıyor → hitabi te'vii eden et'vān muharrikini → ve firaktan olan te'velli'ni se'vāda
- 9- ve tasallüb etmeyeni, fe'vānın eline verir → Hem de Dallūn bil ibaresinin mak' sūdu → ve ta'zim ve te'dib ve isti'yatı sola.
- 10- ve tahassül etmeyeni, işaret ve keyfiyat-ı kılāma yūktler → ve dallūn bil- işaretin medlūlü → ve ferakkum ve lūf'ü ihtisā eden mehbubun mehasinini önlüme
- 11- ve tabahhur etmeyeni, kılāmın müte'be'atına havale eder → ve Dallūn bil- fe'vānın mefhum-u kıyası ve → ve hediye olarak medihānın zıddanını ve
senenin dū'lerini ellerine almakla beraber
- 12- ve tabahhur etmeyeni, üslūbun ihtisāratına ve kılām ile
refakat eden müte'velli'nin efvānıyla rabte der → Dallūn bil- ihtisāratın mana-i zāhi- nısı → $\text{أَنَا الْمُرْتَدُّ عَلَى الْأَقْلَادِ}$ Hakkını zıyan olan o ateşi söndürmek için zūlo.

(i vizali etlbeden fāssil-i bi')- fe'zail ile arz-ı havet ederler

Muh: 99

"İşte bak kâş tabakatta bildiğin mânadan başta ne kadar mana baş-
larını alıyıp görünüyor."

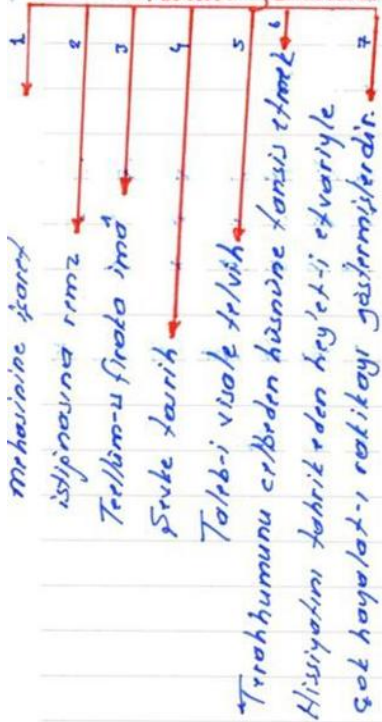
Demek manolar tabakaların ifadeleri. Aklın burda ifadenin bir sürü de manalardır veya mana deniyor. **U zaman mana nedir? diye sorulunca:** Aklın-gaybtaki tabakaların burda ifadenin, veya zihinde temessül eden rume mana diyoruz.

insanlar gördüklerini yorumlarlar yaniyla, öysa vicdanlarını ifade ederler. Misal: Beyitlerini mealleri: 1- Tutuşturulmuş bir ateş ki, kalbe kadar işler 2- Göz ucuyla yanıklara bir gül diktirir, diktirip gülsü koparı-
mak gözümün hakkıdır. 3- Biri ziyaret eden doktor, göz ve iç organlarını için "Hel ete" süresinin birinci ayetiyle "Tebbet" süresinin 3 ayetini okudu. Daha süresi 96/te. "Görüşten insan üzerine dehşetli ayte bir zaman gel-
di ki, o vakit insan olmaya değer bir şey değildi"
Tebbet: 111/3: "O, bir ateşli ateşe girecek"

4- Aklın dudakından: Kaya rınkı, benim seni siddetle sevdiğime engel-
aba: Halbuki üstünden param parga olmuştur.

5- İç organlarını dikmeli organ tutuşmuş ateş kuru üzerinedir. Gözlerim ise güzellikten oluşan bir bahçede delazmaktadır.

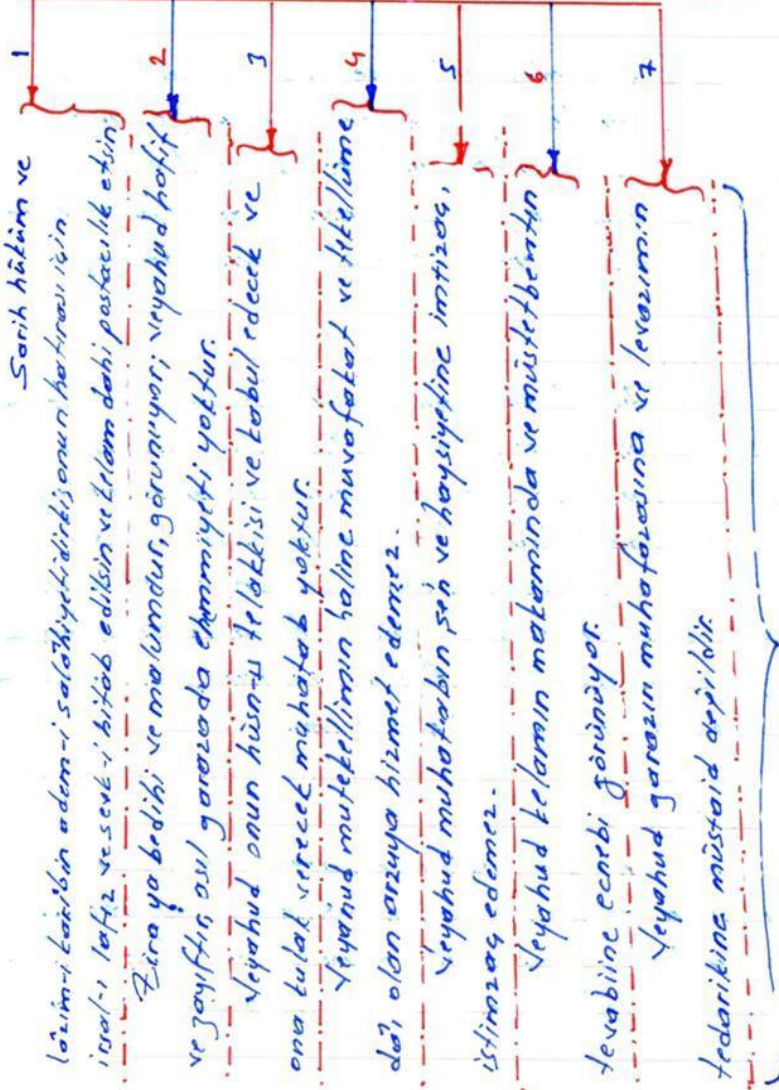
Kelamın zahirinden haric zımnî manaları: mah: 100

Ana merkez manayı ifade ederken kelama takilip kalma. Yan manalarla ana maksadı tahrif etme. Kullandığın kelama harif yordamı etmeli. Kelamın hedefinin değişmesine musade etme. Kelamın maksuda hizmetli derecesinde birbirine inayet ve ihtimamda (özenme, ana manayı gözden kaçırmama) hisse ve nasiblerini sakıncalı ölçü ile tefrik etmek gerektir. Bunları neyara alırsan, o kelamdan müadeleyle (müsavıfite, denetlik, kapsullü uyumluluk, eşitlik) ki bu sıfatların eminden intizam, intizamdaki tenasüb ve o tenasübdan hüsn-ü vifak (bir birine uygunlupundan ortaya çıkan güzelliği) ve o hüsn-ü vifaktan hüsn-ü müşerret (manalar arasında uygunluk, bir birine ayne olmak) ve o hüsn-ü müşerretten kelamın kemale bir میزان-üt ta'dil şakabilsin. (adalet ölçüsü, her şeyin hakkını verebilme hisini)

Kelamı ifade ederken takilip edilen maksadın eşitliliği:

muhit

Demek, her bir matamda bu esbaplardan yalnız birinin sözü dinlenir. Sözü anmadan itihâz etirken, kelamı en yâksek tabakaya şakırtıyorlar.

mh:102 "Tedinci mesele"

Belagatin uklesi hayatiyesi, } hariciyatın nevamisi ve mekayidini temessül
 beyanın felsefesi } etmektedir.
 Siirin hitmeti

Belagat + beyan + Siir → Hakaik-i hariciyedeki konuları kıyas-ı temsil cihetiyle içine alıp ifade ederse, belagat, beyan ve siir ruhunda bunlar bulunması... hariciyetsiz olmamalı.

Devran tarikiyle; Kainatın hakikatını, ruhunu telâmda, belagatta, beyan-
 da ve siirde göstermek, ruhuna nüfûz ettirmek.

vehmin tasarrufıyla, sairane olan maneviyat; distant gelen (hariciyattan) gelen tesirle hissi uyandırıp vehim bu manayı imal etmeye yönlendirilmesiyle... haric hisse, hisde vehim hareketlendirip hakaikin, realiteyi bu beyan-
 larda ifade edip göstermek...

ahvalde yerleştirilmektir; bunu ifade ede ede, taklid ede ede artık ahvale yerleşir, artık hariciyatla düşünüyor, onu kelimelerle ifade eder hale geliyor.

"Demek ayine gibi haricden in'ikas eden hakikatın sualarını temessül eder." İnsan artık o hale gelirken hakikat hayatının her safhasında jüründür ve ifade edilmeye başlanıyor. Harici, hakikati gösteren ayna durumuna gelmiş oluyor.

"Güya kendi san'at-i hayaliyesiyle ve nakş-i kelamıyla bîkâat ve tabiatı taklid ve muhâkât eder (taklid eder, yani hakikatın karşılığı kâin-
 disinde bulunan bilkuve hakikat karşılığını bulur). Manalar kelama dönüşmeden önce, manalar ham malzeme durumunda... bu hammaddeleri hayal sanatıyla (ki kuvve-i hayaliye imalat hanedir) o manayı hakikate uygun şekillendiriyor. Daha sonra kelamın içine alıyor. O manayı kelamın içine nakşediyor, kelamın ruhunu oluşturuyor. O mana → hayalde şekilleni-
 yor, o mana kelama ruh yapılıyor, nakşediliyor. Ruh aldığını söyle anlarsın; o kelamı sıksan içinden o manadan başka birşey çıkmaz.

"Evet telâmda hakikat olmaz ise de, en ekall sebih ve nizamından istim-
 dad etmek ve onun danesi üzerinde sümbüllanmek gerektir"

Kelam harici tam ifade edemiyorsa, en az o hakikate işaret etmeli, ona benzetmeli, o hakikatın ruhu hükmünde olan kanuniyetine benzetmeli...

O zaman • kelam ne-üs nevama bulur, kaybolmaz, fi'ratlarda karşılıklı-
 rını bulur. İma hakikatın tüm meratiblerini de istememek gerekiyor. Cirmi,
 ve fi'ri yapısı kadar istemeli...

mi? di? birseyi bilme ihtiyacı...

O fiili tanıma, failin maksudını, faili tanıma merakına cevaplar arar. Bir mamule, fiile, söze temen onu tanıma adına vısral ihtiyar. Yani onun işerliğini ayar etmek, dışarıya çıkarmak ihtiyar sorular sorard. Mamulün içrisinde mukadder sorulara cevaplar var.

Kaidedir ki fail ötreli gelir. Fail kendini ötre ile ifade eder. Ötrede hareketlerde en kuvvetli olanıdır. Failde ötrej kullanır. Mamul içinde faili ötre ile belli eder. Burada 'mesela' gibi tabirlerle de ortaya çıkarır. Sorulara mesela diye açıklık getiriliyor. Soru sorulmazsa açıklığa, mesela diye izah ihtiyar duyulmaz. Bu izah, bu açıklama senin izahındır metnin deşil. O zaman mesela denip izahlara harıştir. Mesela deyip açıklık sen getiriyorsun. Bunu ifade için "mesela" harış ve kainatta cari olan künunların birer öksü misalidir"

Sen mesela demeden kainattaki künunların ortaya çıktığı... zümündir Nahiv ve sarf ilmi. Burada izah yok o cümlelerin ve kelimenin künunlarını nizamını, 'hal'ini (= mukadder suallerin cevaplarını) sistemin içinde var. Sen mesela deyip izahın senin akladıkların. Aslına ifade eder veya tutturamazsında olur. İzahın içindeki fail ve goye deşil, metinde açık gözükten fail ve goye... burada nahiv (cümlelerin yapısını, sarf (kelimenin gramer yapısını ineliyor) senin izahına, meselana ihtiyar biraktıyor.

Bu felsefe ise (nahiv ve sarf) varın (o kelamı söylüyordun hikmetini, maksud ve gayesini) bryan eder.

mh:103 "Sekizinci mesele"

Maâni-i beyaniyenin aşılması ve

telkiki ve

manâların becayiş

ve

intilâbları ; "

"aşılması" = Birşeyden alınıp diğer bir şeye aktarılan madde. Yabancı veya
cinsi adı bir ağaca cinsine yakın diğer iyi bir ağaçtan vurulan kalem ve yap-
rak aşısı. (Bana ait misal: Ağacı aşılama gibi). Belirli yerden ve ^{zamanda} müdahale var.

"telkiki" = ilâk etmek. Aşılama. Aşı. Cinsinin üremesini sağlamak (Bana
ait misal: Zıpat. Sütün mayalanması gibi). Mukaddemede var. Bunla başlar.

Zahirde örfî manaları aynı olan aşılama ve telkih... hakikat manaları
farklı. Yani: Birinin ağacın kökü estisi, yarısından sonrası başka birşey. Kök
ayrı. Telkih de ise kök ve sonrası yok, tamamen baskılaşma çocukun veya
sütün yopurt olması. Ağaçta ise kök ve gövde başka, dalı başka oluyor.

Bunu aşapıda şöyle diyor "işaret: Bir şey merkeb ve binilmiş ise (ج) ^ج
lâfzına müstahak olduğu gibi."

Burada birşey merkeb ve binilmiş ise diyor. Yani kök gövdeye dal
bindiriliyor. Aşı estiyeye binmiş. Eskiye zemin etmiş. Estiyi bozmamış. Mana
kelamı bozmuyor. Sanki 24 kare mantajınada benziyor ki sesin üzerine
daha az sesle başka ses bindirilmiş.

İkincisinde, "zarf gibi işine aldığından (ج) lâfzını ister."

تَجْرِي فِي الْبَحْرِ gibi (Denizde (gemiler atıp gitmekte)

II. CI BİR MANASI:

"Maâni-i beyaniyenin aşılması ve telkiki" itisi aynı manayı kuvvetlen-
dirmek için kullanılmış. Yani ikinci bir örnek veriliyor.

"Birşey merkeb ve binilmiş ise (ج) lâfzına müstahak olduğu gibi (bu
na misal aşılama). Üstüne bindirilip konuyor. Ağacı aşılama gibi. Arabaya
yük yükleme gibi. Bunun için ج kullanılıyor.

Aynı mana için fakat işine bindirip konuyora misal ج edatını
kullanılıyor. Cimada telkih kullanılıyor aşılama kullanılmıyor. "zarf gibi
işine aldığından (ج) lâfzını ister. تَجْرِي فِي الْبَحْرِ gibi" diyerek.

İkinci yani aşılama ile telkiki bir kabul edildi. Üstüne koymayla işine koy-
mak Mekan olduğunda ج, merkeb olduğunda ج lâfızlarını istiyor.

Becayiş: Değişiklik. Birini verip diğerini alma.

inkilab: Başka tarafa değişiklik. Bir halden diğer hale geçme. Başka türlü olma. Altüst olma.

Garaz: Maksud. Niyet. Gaye. Kısık. Kötü niyet. Kin.

Buradaki garaz bu manalara...

"**Kelimenin mânâ-yı hakikisi**", (Kelimenin bir süreti var, orfi anlamları var, birde işareti var. Kelime manalarının için şu 4 gaye takip edilmeli:

1- Kim söylemiş?

3- Ne için söylemiş?

2- Nime söylemiş?

4- Ne makamda söylemiş?

Kelimenin mânâ-yı hakikisinin socayaktarını, kuşasını oluşturuyor...

Bu kelimenin hakiki manasını bu dört şeyin işinden "**ya garaz**" (kişinin maksadı, niyeti, gayesi ve kastı etkiliyor. işine (kelimenin işine) bunlardan birini veya tamamının kayup kelama ruh yapmaktır...

"**seyahut manâ-yı muallakadan birisini tesserüb**" ve iş...

"tesserüb" manayı kendine getme. Mesreb sahibi olma.

Bu cümleyi mh:101 hatimede anlatıyor. "**Etra işine girdiği vakit sahibül beyt olan hakikata ve esasa dönüyor**" Burayıda aynı yer olan 101 de hatime çok güzel buluşa etmiş.

"**Ne asıl lûkân sahibi olan mânâ ise bir süret-i hayatiyye dönüyor**"

Asıl lafız var O lafız cesed gibi işaretdükileri bir arada canlı tutmaya vesile oluyor. O asıl kelâmın işine; garaz + manâ-yı muallakadan tesserüb ve işine cezbe eder ama garibde kelimenin mânâ-yı hakikisi onları tutup götürüyor. Ne o kelâmı hakikisi bunları canlı tutuyor ve bütünlükte tutuyor. Ondandiki bu kelâmı asılanıyor, telkik, becayiş ve de inkilab yapıyor. Kelama bunları yaparak asılanıyor. Bunları yapmazsan o kelâmı canlı ve ruhlı ve de farklı manalarla denirimsiz, olmazdıkini ve bu manâ-yı hakikiye böylelikle meded veriyor. Meded verentler asılama ile telkik ile becayiş ile inkilabla oluyor...

musettebaht Söz, kelâma tabi olan manalar. Sözdeki telvihat ve kelvihat, söz söylerken arasında işaretle muallakalar.

Manayı hakiki mütebeattan istinad ediyor. Ama akl manaya kuvvet vermeli onu örtmemeli, mana-yı hakikisinden çıkarmamalı. "İşte bu sirdandır ki, kelime-i vahidinin madai-i müteaddidesi oluyor." Bir tek kelimenin çok manası bu sirdan geliyor. "Ve beca-yiş ve telkihat bundan çıkar" kelamı söyleyen İsmi garazına, maksudına göre müteaddid yan manaları barındıran kelamı, kendine uygun maksuda göre kelama beca-yiş ve telkihat yapıp kısıya ifade ediyor. Yani içindeki yan manadan bir manayı esas yapıyor, yani beca-yiş yapıyor ve ifade ediyor. Teşâhüşü eslatama manasında o mana-yı hakikisinden başka yan manayla eslatıyor kelam zahide yan mananın hakimiyetine giriyor. Misal: Süte maza vurularak yopurta dîn dürübresi. Bahide yopurta ama veri tabanı süte... "Bu noktadan gâflet eden, büyük bir kelâzât, kaybeder" işte bu onokuluntarı kurandan ve hayattan misaller veriyor işaretler:

ف : Arapçada harf-i cerr'dir. Mekân ve zamana aidiyeti bildirir.

Tâ'il için, isti'la için ve yine harf-i cerr olan "ba, ile, min, ma" harflerinin yerine kullanılır. Geçen mef'ul ile gelecek fasıl arasında geçir. Tâ'il manası da vardır.

Başka bir ifade ile kısaca (fi) içinde, işine, hakkında, hususunda, üzere, dair, müteadair, behrine ve herbirine manalarına gelir. Kelimenin başına yazılır ve o kelimayı "i" diye okuttuğu için ona harf-i cerr denir. Farsça da "Der", "Fi" yerinde kullanılır.

ع : Arapçada harf-i cerr'dir. Buna isim diyen de olmuştur. Mütead-

dit mana ile kelimenin başına getirilirse manevi istila ve teferük bildirmek için, ekseriya mecrusunu istilaya delâlet eder. Bazen mecrusunun mukabiline müstali olur (maa) gibi müshâbet için gelir. (lam) gibi talil için olur. Mücevize için olur. Harf-i cerr olan (min) manasına ve jüf-yet için ve harf-i cerr olan (ba) manasına isim olur, "yukarıda" manasına gelir. Üstünde, üzere...

ح : Ta ki, nihayet, e kadar manasında harf-i cerr'dir. İki sıfatla vasıflandır. Gaye bildirir. (fa) olarak, kadar, bite,

(Lahi, hem, de...) manalarına gelir.

إلى (ila): Son, nihayet, dek, depin... ye kadar (manalarına gelir, hauf-ı cer'dir.

باء: Kendinden sonraki kelimeyi "esre" okutan ba. (Bismillahi'deki gibi)

لام (Lam): Kelimeğin sonunu "i" diye okutur. Lillahi, Licillahi de olduğu gibi. istiklak ve ihtisas; ha ve müstehak ve garfiyet, illet manasını verir.

تَجْرِي فِي الْبَحْرِ → merkeb + Zarf istiklak cameden ayet: → في + عمل

تَعَدَّتْ السَّطْحَ بِالسَّلَامِ → ba ifade eden ayet.

حَتَّى + إلى → ba olduğından

← son nihayete kadar.
→ harfin son nihayete depin hareketi.

Artı

وَالشَّمْسُ تَجْرِي فِي الْوَسْطِ الْمُسْتَقِيمِ

في + لام → ba olduğından

Simdilik anlatıma: 1 de bulunan في + عمل ye manâ-i beyan'ın beyanını ve telkibi

2- de bulunana - باء ye manaların beyanı

3- cuye إلى + حتى } manaların inkılabları;
في + لام

Yani:

merkeb + Zarf olduğında → في + عمل

Alet olduğında → باء

Mekan + Merkeb oldujunda → $\text{عَل} + \text{فِي}$

Gaye oldujunda → $\text{حَتَّى} + \text{إِلَى}$

illet + Zarf oldujunda → $\text{فِي} + \text{لِأَم}$

Cemedejimi:

فِي → Zarf + Mekan oldujunda. $\text{حَتَّى} + \text{إِلَى}$ → Gaye oldujunda.

عَل → Merkeb oldujunda. لِأَم → illet oldujunda.

بِأَم → Alet oldujunda.

Mh: 104 "Dokuzuncu Mes'ele"

"İrade-i cür'iyeyi ve tasovvur-u basiti" } auz bırakan kelâmın yüksek tabakası şudurki:

- 1- Mütedahilen müteselsil olan maksâdın taaddüdü ve
- 2- Mütenasilen murtabit olan metâlibin teselsülü ve
- 3- Netice-i sahıdeyi tevlid eden esılların istimalı ve
- 4- Her biri ayrı ayrı semere veren fûrû-u keşfinin istinbatına istidad veya ferâhamunu ikidir.

1. cüsü olan mütedahilen müteselsil olan maksâdın taaddüdünü birinci paragraf olan "Mak sadül-makasid olan en uzak ve....." ağılmı burası.

2. cüsünün shf:105 deki "ikinci nokta:....."

3. cüsünün shf:105 deki "Üçüncü nokta:....."

4. cüsünün shf:106 deki "Dördüncü nokta:....."

Kasrı müşeyyed: Tahkim edilmiş, Söylam yapılmış büyük bina. Büyük apart-

nen.

Maksad: Kastedilen ve istenilen şey. Merâm. gâye.

Makasid: Maksadlar. İstetler. Gayeler. Niyetler

Maksadü'l-makasid; maksadın, gayesinde maksadı ve gayesinde gayesi var. Ne harika donanım ki bir maksat, gaye, hedef edinebiliyorsun? Zahirde vucudları yok. Ama hakikatları var. Niyet de fuhaf değil mi? Konumu, vaziyetinden sıyrılıp daha ileri ve cami bir hakikati maksad yapmak... Maksadın, gayenin, niyetin insanlarda varlığı, bulunduğumuz alem-i şehadetde nihayetsiz boyutların varlığını gösteriyor. Birde maksadın maksadı olması...

Bu maksadlar, gayeler nerede bulunuyorlar? Ki "en yüksek ve en uzak hedef-i garazdan ayrılmış gelmekte olan maksadlar birbirine murtabat ve birbirinin noksaniyetini tekrar ve tamamlama hakkını eda etmekle kelâm-i süs'at ve azamet verir"

Oralarda nihayetsizliklerden birini maksad ve gayesi olunca oradan ayrılmış geliyor.

İ zaman maksad → insana bakar ki bilkuve maksadlar deposu gibi
makasid → maksadın maksadları ki bilfiil o gayb ve matkât-i esya
Fitratinın fitratı

Gayemin gayesi

Maksadının maksadı

Hedefimin hedefi vs vs...

İnsan fecer-i bilkutin bilkuve karşıdır.

Kainat insanın bilfiil karşıdır.

İnsan kelâmını kullanırken habiri olmadan o alâmetin bazı hakikatlerini buraya taşımış oluyor. İS suada (esm) efendimiz için, alem-i gaybi alem-i şehadete taşımış deniyor. (5:62)

"en yüksek" → Esmanın nihayetsiz mertebesine işaret ediyor.

"en uzak" ise → insanın aslı olan - nur-u muhammedi - ene, me'ûl

makam-makasididir. Ki fenay- mutlak ile S.T.G:149'da ifade edilmiş.

İşte bu iki sıktan hedef-i garazdan ayrılmış gelmekte olan maksatlar

"hedef-i garaz" = Esmanın nihayetsiz mertebesine ve de

Fenay- mutlakı olan çekirdeği aslı olan enesi-me'ûlu..

Uzak ve yüksek hedefi gararlar birbirinin noksaniyetini telafi...

Kelamın bu temellerden geliyor...

en uzak → vüs'at

en yüksek → azamet

Kelamın böyle temel yapılarından sıka geldiği için, zahide ifade edilmiş manalarında vaz'eder.

Kelama süs ve azamet verikbilmesinin alt tabanında bunlar yatıyor.

Gelirdik bir kelamın kabul edilse, oradaki mana tabakaları; çiçeklis, meyvedir, kokudur, tatdır vs'ler.

Kelamda bilkuve hayat var.

Kelamda bilkuve irade var.

Kelamda bilkuve kudreti fazamun ediyor.

Bunlara misal şekerdektir.

Şu şekerdeği karşı taraf olan insana gönderen oğaç olup bilkuve-i hakikatını bilfiile dönüştür ve canlanır.

Ş: 114 "Çünkü bütün meyvedar oğaç ve nebatlar; mizanlı ve fasahatlı yapıtlarının dilleriyle ve süslü ve cezalelli çiçeklerinin sözleriyle ve intizaralı ve bilgeatlı meyvelerinin kelimeleriyle beraber"

meyveleri kelama nisbet ediyor. Meyvede oğacın tamamına taşıyan şekerdeğine hamile... şekerdek te oğaca hamile...

Kuranın kelamı bu kadar camii... oğacın tamamına camii olan şekerdek, kelam-ı itahide kudret + iradeye ve hayata camiidir.

Kuranın okunusu insana → çiçek gibi geliyor.

Kuranın yazılışı insana → meyve gibi geliyor.

Çiçekte → nezaket, lehafet, koku ve rahattakan şebil var.

Demek söz → Çiçek gibi } insanda karşılık buluyor.

Kelime → meyve gibi } söz ile kelime arasındaki fark.

Yani: Tabir-i şifreki; yazılışı kelime.

Okunusu söz oluyor kulan.

[10. NOTA: L:128]

Cenab: Büyüklük ifade etmek için, hürmet maksadıyla söylenir. Cenib. Etrafı, çevresi. Kusatıcılığı ve yönü ve avamati ifade etmek için kullanılır.

Cenab-u Hak olunca; Allah manasına olmakla beraber, Kur'anın, dinin ve İslamiyet sahibi yönünü ve büyüklüğünü içerir ve onu gösterir. Kainatın sahibi.

Hakk: Bakiğin zıddı. Doğru. Gerçek. Vacib ve loym olan. İktidar. Bir şey üzerindeki malikiyeti. Din. İslamiyet. Kur'an. Nuhun vacib.

Nur: Kur'an-ı Kerim. İslamiyet. Peygamber. Allah yerin göğün nurudur. Eşyanın hakikatını anlatır.

Marifetine: Bilme. Hünar. İlim ve fihlele tahvil olunan mülumat. İrfan kazanmak. Vasıta, tavassut.

İrfan: Bilmek, anlayış. Zekadan aklı gelen zihni kemal. Esrarı ilahiyeye iman ve Kur'an hakikatlarına sukufiyet (ilim ile irfan ve marifet arasında fark vardır: İlim, veç-i külli ile yani, her veçesiyle bilmektir. İrfan ve marifet ise; veç-i cüz'i ile bilmektir. Bu cihette Cenab-u Hakka irfan ve marifet ünabelunamaz. Fıtri istidad eseri olarak inceleyerek tafetür edip bilmektir. Buna "ilm-i ledün" ve "ilm-i Rabbanî" de denir.

Delil: Mechulu keşfetmekte ve malumun sıhhatini isbat etmekte vasıta ve delil ittihaz olunan husus. Beyyine. Burhan.

Burhan: Takini mukaddemelerden meydana gelen kıyas. Reşve inkar için itiraz kabul edilmeyecek surette isbat-ı hakikat eden kavi hücece. "Omüstin bilmezmiği, neticinin koyumunu imandır.

"Burhan, ancak onu görmek için bir menferdir. Veya bir süpürge gibi o neticeye konan sehimleri süpürür. Burhan bir değil, bin değildir. Zerrat-ı alem adedince burhanlar vardır Çeşitleri:

	Bürhân-i akliyye
Bürhan-i temânü	Bürhân-ı enfüsi
	Bürhân-ı innî
	Bürhân-ı kat'i
	Bürhân-ı Limmî
	Bürhân-ı mantiki
	Bürhân-ı nâtik
	Bürhân-ı Nübüvet
	Bürhân-ı Risalet

MARİFET 21-10-2010

Marifet: Bilme. Birşeyi cüzi ve cihle bilmek. Hünar. İstidatlık. Vasta. Tavasut. İlim ve fevlele tabii olunan malumat. İrfan kazanmak.

İki türlü marifet var. 1- Mahbub bir marifet. 2- Dahşet, vahşetli bir marifet. Kazanılan marifet bunu değiştiriyor. (s. 37)

Marifetullah: Mavnuat-ı ilahiyeye ve Kur'ani hakikatleri tafakkür ve tahsil ile veya külf-i ilahi ile kalbi inkıraf ve bastırmakla sahip olmak. Esma-i ilahiyeyi tanımak. İlahi hakikatlara şukûfiyet. Her işte Allah rızasına en uygun hareket tarzını bilip amel etmek. Marifetin ziddi inkârdır. İhmin ziddi ≠ ebidir.

s:124 Hayret içinde bir marifet olursa suarla mukabele oluyor.

s:290: Marifet tabakaları ortaya çıkıyor her bir bürhan geldikçe.

s:316: hayvanın vasıfesi marifet kusbetimle şerakki etmek şerh'dir.

s:329: O da iman ile marifet ile mukabele eder.

s:352: melekler → zikir ve
tesbih ve
hamd ve
ibadet ve
Marifet ve
muhabetin } envarıyla teyaddi edip talezzüz ediyorlar.

s:360: Marifet ve } vermikle muhit bir nura seni çıkarmış.
Muhabeti }

s:481: herşeyden bir ders-i marifet alın.

s:545: hakikat ve } yolunda
Marifet }

S:619 lezzet-i marifet gibi bizzat meziyetler, gayr olsun olmasın, şu meziyetler tebeddül etmez.

S:634: Siz fitratınızdaki Cenab-u Hakkın Zat ve Sifat ve Esmasına sarfedilecek muhabet ve Marifet İSTİDADINI ve sükür ve ibadet cihazatını, istidad → marifete (burada)

M:330: O mesteyin hakikatının bizdeki karşılığı marifet. Ne ise o, onun insanda karşılık bulmasının adı marifet... Herşeyin sendeki karşılığına marifet. Dolayısıyla herşey imr-ı marifet olur.

M:336: Marifet değil şهادettir. Ki marifet insanın istidadında karşılık bulup imana mahsus olan, o marifet o şahsa mahsus kalan...

L:356 insan ise marifet ve muhabet-i ilahiyeye için yaratılmış.

Ş:33 itil miraç-ı marifet kefederek tabiiyuntarı boğan aynı yerde ab-ı hayatı bulmuş.

Ş:68 Hem o imanda marifet ve muhabetini verdi.

S:154: Aradığımız hakiki tevhid, yalnız tasavvurdan ibaret bir marifet değildir.

İs:67. Sual: Şeytanın kalbinde marifet var mıdır?

Demek marifet hem aklın hem kalbe bakıyor.

Bmes:638 Marifet akla bakıyor.

Ei:146: Marifetten üstün → iman

tasavvurdan üstün → fadiktir.

HŞ:139 Allah kalbin batınını iman ve }
marifet ve } yaratmıştır.
muhabet-i için }

PAÖr:15 cehaletin düşmanı → Sanat } silahıyla cihad edeceğiz.

Zaruret'in düşmanı → Marifet }

ihtilatın düşmanı → ittifak }

Zaruret ≠ Marifet.

İmes:110 Marifet; bizdeki bilguve istidadların ve hakikatların kaynağına ude bilfiil olan kainatta canlı munasebetin ve boğan derecesinin adıdır. Adeta tabiri caiz ise çarapını kaynağına çevirip ruhuna aksedentler marifetin.

Marifet onla baplılık hali ve seviyesidir. Ondan koştunmu ulum ev hama intilak eder.

L:128 Marifetin nuru olur. Nuru marifetine yetişmek diyor.
demiyor ziya-ı marifetine yetişmek demiyor!

Enedeki nur ve mananın → nur tarafı ki halikat-ı muhammedîye tarafı. Sendekilerin kaynağına doğru urucun...

"Cenab-ı Hakkin nur-u marifetine yetişmek ve bakmak"

Cenab → yön tarafı ki bastan yazmıştım. Hal isminin özneti, yönü-nü ve kuşatıcılığı,

Hakkin nur-u marifetine. Yani enede mündemiç olan nurd mana menbainı yetişmek, ulaşmak, yani fenafillaha, yani fenay-ı mut-laka ki insanın varabileceği nihayet noktadır.

"ve ayet ve şahitlerin AYINELERİNDE cilvelerini görmek"

ayet ve şahitlerin ayineleri var. Ve orada nur-u marifetini gösteri-yor. Ayet ve şahitler ayna. Bu aynada nur-u marifet zahir oluyor. Bu aynada görmek

"ve birahin ve deliller mesematıyla temasa etmek iltiza ediyordı;"

s:477 Halikat itmini, } istersen → Cenab-ı Hakkin Marifetini kayan.
haliki hikmeti }

Cenab-ı Hakkin marifeti demek → halikat itmi } fi tazammun
→ haliki hikmet } ediyor.

Halikat itmine } sahip olursan nur-u marifetine mahar oldun
ve de } demektir seviyen kadar. Bu esma esma-i ilahi-
haliki hikmete } yeye bakıyor. Ki esma-i ihatiyenin biddetli karsılıkları

s:538 de Kainatta gelince envar-ı marifetini kullanıyor "duyguları, etkâr-ları Kainatın envar-ı marifetini getirdiği vakit, nefsinde onu

onu tasdik edecek, }
ışıldandıracak ve } bir madde bulmadığı için süreter "
idame edecek }

s:593 de ta nasın envarına saltanatının haysretini, } izhar edip göstereceğini,
hem serretinin şaşasını,
hem krndi sanatının harikatlarını }

im:110 Cenab-u Hakkin marifetiyle demler lezzetlere intikal eder. Sanki niyet gibi, toprağı altına sevirdiği gibi. O zaman duada marifetin tazarruya, niyaza, sıyrılmaya, ayrılmaya, arınmaya vesile veya marifetin dua sıtındaki mananın içyüzü. Marifet duaya denünce buntarı içeri- yer dua. Dua edebilmek marifetle bağlı...

s:337 de " ve ilim ve hikmetle ve ahlak ve marifetle hakikati aramaya giden" marifet burada kazanmış hakikat olup ilimimizden ayrı birşey... galiba esma-i ilahiyenin bil.kuvve biradikilerin uyanmış hallerinin mecmuuna hakikatımız, marifetimiz deniyor. kazanılmış marifetimiz.

En:103 * Bir çekirdekten, ta büyük hurma ağacına kadar. ve eldeki ayinide görünen misali günışten ta deniz yüzündeki aksine, ta güneşe kadar

mertebeleri ve intisafı olduğı gibi,

imanın o derece kesretli hakikatları var ki,

- birbir esma-i ilahiyeye ve
- sair erkân-ı imaniyenin künat hakikatlarıyla alakadar çok hakikatları var ki;

Bütün ilimlerin ve marifetlerin ve kemalat-ı insaniyenin en büyüğü imandır ve iman-ı tahkikiden gelen tafsilli ve burhanlı marifet-i kudsiyedir "

Bütün ilimlerin ve } en büyüğü imandır.
" marifetlerin ve }
Kemalat-ı insaniyenin } " iman-ı tahkikiden gelen → tafsilli ve
→ burhanlı
marifet-i kudsiyedir.

İman → ilm
 → marifet
 → Zımmat-ı insaniyyin } külasası câmiyasıdır.

İman tamamen marifet-i kudsiyedir.

Kazandırmış kudsî kalıfatların nurudur. Demek marifetin kudsi mertebesinde vardır. Kudsi demek arızî değil, tamamen saf marifet

m:456 iş işe girmiş daire gibi; imandaki → marifetullah
 marifetullahtaki → muhabetullahın

zevkinin

Bunların dünyadaki karşılıkları:

Marifetullah → dünyanın vahset-i mutlakasından } kurtul-
 muhabetullah da → kainattaki gurbet-i mutlakasından } maktır.

Ş:144 "kendi ruhuna dediki:" Kim diyen? "Bir mir'acı imanı ile gaibane marifetten hazırlane ve muhabetane bir makama terakki eden meratli ve müstak yolcu adam, kendi ruhuna dediki;"

mir'acı imanı → hazırlane ve muhabetane bir makam → 'me'vut makamıdır. Ruh işe kab'ı kavsey den aşığı bütün varlığın hakikati ve sebirdeği... ruhuna diyebilmesi için ene de me'vut makamında muhabetane makamda olması lazımki; geri dönüp ruhuna desin...

L:354 Hem insan,

nasıtki hayat-ı câmiyasıyla

Zat-ı Bülcelalînin sıfat ve şuanatına bir mikyası marifettir. ve cilve-i esmasına bir fibristedir ve şuurlu bir aynedir."

sıfat + Şuanatına → bir mikyası marifettir.

cilve-i esmasına → bir fibristedir ve

cilve-i esmasına → şuurlu bir aynedir.

m:222 Marifetullah içindeki → muhabetullah.

m:330 Marifetullah ilm-i kelama delajusıyla okla bakıyor.

Akılla → Marifetullah

Kalble → Muhabetullah

Ruhla da → Lezzet-i ruhaniye

} alınıyor

Br:8 Marifetullah → burhana

Ez:231 de iman hakikatlarının izahına → hem ilim, hem de marifetullah, hem huzur, hem ibadettir.

Demek ilmi burhanlı izahlar → Marifetullah'tır.

Mui:135 " Marifetullah denilen kâ'be-i kemalâta giden minhacların..."

İnsandan başlayıp kemalâtin kâbesine kadar olan sürecin tümüne marifetullah deniyor. Kemalâtin kâbesi yani kiblesi, yani yönü... marifetullah'tır. Tümünün adıdır. İnsandan başlayıp kemalât makamına son meratibi olan kab-i kavseyn yönünün tüm sürecin adına marifetullah deniyor.

S:310 " Arş-ı Azamdan uzatılıp gelen Ayat-ı Kuraniyeye yapış. Burak-ı tevfike bin, semavat-ı hakaikte uruc et, Arş-ı marifetullah'a çık "

① Kur'an Arş-ı azamdan başlıyor. Levh-ı mahfuzda yazılmış. Zaten kainat arş-ı azamda başlıyor. Kainat aynı zamanda Kur'an-ı kebir-i kainat idi. O zaman Kur'anın ayetleri arş-ı azamdan başlıyor. O zaman senin marifetullahın nihayet meratibi Kur'anın başladığı yere kadardır ki, o zaman marifetullahın nihayet meratibi arş-ı azamda... Alem-i şehadette → Arş-ı azam arasındaki zühurat alemlerin hakikatlarının bil kuvve insanda. İnsandaki bil kuvvetlerle bil fiil alemlere münasebet kurabilecek meratibin senin marifetullahın oluyor. Marifetullah kâideli hakikatların uyanması ve imbatlarıdır.

S:412 bütün tabakaları → en yüksek ve } ilm olan imana
→ en dakik }

en geniş ve } fen olan marifetullah.
nurani }

en ehemmiyetli ve } ahkam-ı islahiye
mütenevvi maarif olan }

Burada marifetullah akla bakıyor. Akli hakikatların inkisafatına bakıyor.

bahsediyor kur'an. O âlemlerdeki esmaların birde karşılık bulmasınada imanın hakikatları denilir. Buna sahip olmakla marifetullahıta terakkini ifade eder. Bu masedip hissedersen lezzet-i ruhani alırsın.

Vacib-ul vücudda tevhidin mertebeleri olmaz. Çünkü zıdların müdahalesi yaktır. Hakikat-ı esmaların zuhurat zeminleri ki buna hakikat-ı muhammediye ve şecere-i hikmet de deniyor. Bu âlemlerin farklı farklı olmaları, muhar oldukları esmaların farklılıklarından etkiliyor.

S:316 Ulüm-u hakikiyyinin esası ve
 modeni ve } marifetullahıtır → bunun da
 nuru ve } üss-ül esası da iman-ı billahıtır.
 ruhu

ulüm-u hakikiyyinin esası → Sıfat-ı subutîye olan ilim.

ulüm-u hakikiyyinin modeni → Esma-i ilahiye

ulüm-u hakikiyyinin nuru → Alur-u muhammedi

ulüm-u hakikiyyinin ruhu → Şecere-i hikmet ki hakikat-ı muhammediyedir (asım)

m:222 "Ve insanıyetin en âli" mertebesi ve } iman-ı billah içindeki
 beşerıyetin en büyük makamı, } marifetullahıtır."

"Beşerıyetin en büyük makamı" Kürsün nihayetine kadardır. Derrek - Kürsün üstüde Cennetü Cehennemdir - Kürse kadar makam tabiri kullanılıyor.

"insanıyetin en âli" mertebesi" burasıda kabrı kavseyn kadar olan âlemlerdir - ki bu âlemlere merete diyor. Beşerıyetin en ileri, âli" mertebesi kabrı kavseyndir ki bundan sonraki durum fena-yı mutlakıtır. O zaman insanıyetin en âli" mertebesi) O! e kadardır.
 ↳ esma
 ↳ meclul
 ↳ Kabrı kavseyn.

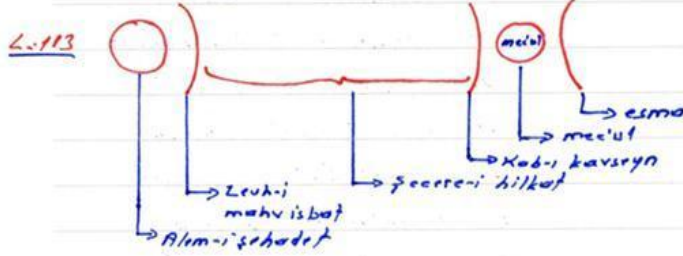
Kürse kadar makam tabirini kullanıyor.

fena-yı mutlakı kadar ki - meclule kadar - âlemlerde merete kullanıyor.

İman elde ayakkı arama, imanın yeri kalbtir.

Dimoş ise oluyor kalbin maked-i efkari dimoş...

İmanın içindeki marifetullah; akıl müktes-i etkari dimağı... akıl kalbin içinde ve sübesi...

Bu alem-i şehadetten laaa Kub-ı kavşeyne kadar alemlerin hakikatına marifet-i ilahiye de denir. Bu makamları ve mertebeleri katet-

- mek 3 şekilde oluyor. 1- hareket-i fikriye
2- Seyahat-i kalbiye
3- inkisafat-i rubiye

hareket-i fikriyede → ilm-i telâmcılar kullanıyor.
Seyahat-i fikriyeyide → tasavvufcular kullanıyor.
İnkisafat-i rubiyyeyide → Asfiyânî mudakkikinler kullanıyor.
(Siddikî'n-i mudakkikî'n)

Üzaman marifetullahın içerisinde 3 hakikat var. Fikirle, kalble, ruhla seyahat.

Mu:119 " kalbdaki ukde-i hayatiye olan marifet-i sâni dahi;"
marifet-i sanînin bilkuve kâsîpini bıraktığı yer kalb.

L:163 İmanda kuvvet var. → " iman-ı tahkikinin kuvvetiyle"
tefekür-ü imani → Lemaat ile bir nevi huzur kâsîp marifet-i
sanî netice veriyor.

" mânuattaki tafekkür-ü imanıden gelen lemaat ile bir nevi huzur ka-
zanıp "

Mânuattaki tafekkür-ü imanıden → Lemaat geliyor.

Lemaattan da → huzur geliyor.

Bu sürecin tamamlanmasıyla insanda marifet-i sanî netice veriyor.

Marifet derehleri:

- 1- Marifetullah
- 2- Marifet-i ilahiye
- 3- Marifet-i imaniye
- 4- Marifet-i islamiye
- 5- Marifet-i kamile
- 6- Marifet-i tasavvusiye
- 7- Marifet-ün Nebiye
- 8- Marifet-i kudsiye
- 9- Marifet-i Kabbaniye
- 10- Marifet-i Sani
- 11- Marifet-i tokva
- 12- Marifet-i fomme
- 13- Marifet-i Zülcelal
- 14- Marifet-i şerhi

MULASA-I MARIFETİ

- Marifet suuru hem oluşturuş, hem canlı tutuyor. (S:124)
- Her bir bütan marif tabakalarının ifadenisi oluyor, onu gösteriyor (S:230)
- İmanın içerisi marifet, marifetin içerisi de muhabetullah. iç içe gir-
miş daireler. (S:329)
- Vucuda gelen "fev" denilen her mahlukta esma-i hüsnadan, esma-i fi-
liyyeden ve de şecere-i hilkatten numinesini sıratmış. Şeyyi tetekkür eder-
ken seviyen kadar o numine pencere olup aslına baktırıyor. Ve sende
o alemle karşı marifet kazanmış oluyorsun. Dünyadaki her şeye bütün
şecere-i hilkatin numinesi ve pencere bırakmış. Sendekileri tetikleyip o
alemlere pencere açıyor. Bu halin sırat o alemlere karşı kazanmış olduğun
marifetlerindir. (S:360)
- Hayvanlara o alemlerden numine bırakılmamış. O zaman marifet
kâsb edip taatli olmak yoktur. (S:316)
- Marifet bizzat lezzettir. Gayr olsun olmasın. (S:619)
- Marifet → istidada (S:634)
- Şecere-i hilkatin bir numinesini insana bırakmış. İnanta aslına bakabil-
me mertebinin adı sırat marifetidir. (M:330)
- Marifet; o alemlerin insanda karşılık bulup, insanda o alemlere kendi
praveresiyle bulmasından hasil olan suuru imandır, marifetidir. (M:396)
- İnsan ise marifet ve muhabet-i ilahi için yaratılmış. (L:356)
- Cenab-ı Hak cem insana marifet ve muhabetini verdi. (Ş:68)
- Tavavurda marifetin bir mertebesidir. (Ş:154)
- Şeytanın kalbinde marifet yoktur. Dernek marifet imanın içerisinin-
dendir. (İs:67)
- Marifet okla bakıyor. Aklin marifetlerinin mecmuuna verilen isim. (Am
4:38)
- insanın kalbin batınını → iman ve
→ marifet ve
→ muhabet-i için } yaratmıştır. (HŞ:139)
- Marifet; devamlı Cenab-ı Hakla bağlılığın adidir. Eğer ondan
koparsan evhamla intilab eder (im:110)
- Enede nur dımana var.
nur tarafı → Marifete bakıyor. } bu maktamda.
mana tarafı → muhabete bakıyor }

nur-u marifetine yetişersen. Nurun son menbaı fıray-ı mutlakta bulunan nur yönüne intisabındır, o yönündür. Onun alemlere dağılmasının sana bıraktığı bilkuvvelerin pencere olup araları seyretme seviyendir. O alemlere şurlu munasebetin adıdır nur-u marifetine... (L:128)

- Cenab-u Hakkin nur-u marifetinin bizdeki karşılıkları → Hakikat ihlâsı
→ Hakiki hikmeti
Buda Esmâ-i İlahiyyeye dayanıyor.

O zaman esmâ-i hüsnaların + Esmâ-i İlahiyelerin + Esmâ-i fiiliyelerin sende bilkuvvelerindeki hakikatlarının intişaf ve imbisatlarının adıdır nur-u marifeti...

nur → hakikata → varlığın, mevlukluğun vücud-u hariciliğine bakar. Vücud-u hariciler sana nurunu bırakmış. Bunun uyandırılma mertebesinin adıdır Marifetin oluyor (S:473)

- Kainattan duygularımız ve etkilerimizye getirdiklerine → Envar-ı marifet
Bizde karşılık bulup uyanmış seviyemizde → nur-u marifet deniyor. (S:53)

- Kazandığın marifet sana lezzet-i ruhaniye olarak ifade ediliyor. Eğer bu yolca alemlere, sıkiyatılara maruz kalıyorsun. Duanın iseropi marifettir, marifetin hakikatlarının mecmuasıdır dua (im:110)

- Marifetimiz; Esmâ-i İlahiyenin bizdeki bilkuvvelerin uyanmış hallerinin mecmua-i halasalarının adıdır. (S:33)

- Bütün ilimlerin ve
Bütün marifetlerin ve
Kemalât-i insanîyenin } en büyüğü imandır.

İman-ı tahkikiden gelen → tahsilli ve } marifet-i kutsiyedir. (E:103)
→ bushanlı }

Dolayısıyla iman → marifet-i kutsiyedir

- Marife tullah → dünyanın vahşet-i mutlakasından
Muhabetullahda seni → Kainattaki gurubet-i mutlakasından } Kurulmanın
halidir, ismidir. (m:456)

okunmadı.

- Mirac-i imani? → haziranî ve muhababane makamı → me'ul makamıdır. (Ş: 144)

- İnsan Cenab-u Hakkin:

Sifat + Suuat-ı zatiyesine → bir milyarı marifettir.

Cilve-i Esmasına → bir fibristedir ve

Cilve-i Esmasına → şuurlu bir aynedir. (L: 354)

- Akilla → Marifetullah

Kalbe → Muhabbetullah

Ruhla → Lzzet-i ruhaniye

} alınıyor.

(m: 330)

- Marifetullah → burhana bakıyor.

106 / (Br: 8)

- İman hakikatların izahına → hem ilim,

→ hemde marifetullah,

→ hemde huzur,

→ hemde ibadettir.

İlimli, burhanlı izahlar → marifetullahtır

106 / (Ez: 231)

- Kemalatin kâbesi, kiblesi → marifetullahtır.

Sen meratibide kab-ı kavseyindir. O gıman insandan başlayıp kab-ı kavseyin arasındaki makamın ve meratibin tümünün adı → Marifetullahtır.

106 / (mu: 135)

- Kainat - Xuran-ı Kebir-i kainattır.

Kainat → Kab-ı kavseyinden başlayıp insanda nihayet bulur.

Senin marifetin Xuranın başladığı yere kadardır.

Me'ul marifet değil, herşeyin esli olan çekirdeğine dönüşün, sürecin adıdır.

(S: 310) / 106

- Bütün tabakalarda → en yüksek ve } ilim olan imano
→ en dakik

en geniş ve } fen olan marifetullahı
en nurani¹ }

en ehemmiyetli ve } ahkam-ı islamiye
mütemenni marifet olan }

106 / S: 412

- insan kainatın özet, haritası ve çekirdeği.

Bu kainatın akla bakan yönü var.

Bu kainatın ruha bakan yönü var. Ruha bakan yönü var.

Akla bakan yönünün hülasesinin adı → Marifetullah.

Kalbe bakan yönünün hülasesinin adı → Muhabetullah

Ruha " " " " " → Lezzet-i Ruhaniye 107/5:659

- Akılları → marifetullahı } kus olduğundan
Zekaları → ilme

107/5:174

- Akli melekelerin inkişafı ve inbisiati → Marifetullahı

İstidadın bulunması → Zekayı → itmi emrediyor → ameli emrediyor. 107/5:174

- "Kemalat-ı hakikiyenin medarı ve esası olan } marifetullahı terakki verir"

107/5:690

- "Kemalat-ı insaniyenin medarı ve esası → iman-ı billahı ve
Kemalat-ı insaniyenin esası → marifetullahı neşet eden muhabetullah olduğunu bilen"

İman-ı taklidi → İman-ı billah

İman-ı tahkiki → Marifetullah

İman-ı şuhudi → Muhabetullah

Lezzet-i ruhani

107/5:120

- Esma-i ilahiye olsun, esma-i hüsnâ olsun ve de esma-i zatiye olsun meratib yoktur. Meratib zıdların müdahalesiyle ortaya çıkıyor. Zıdlar zuhuratlarında veya civvelerinde.

Kuran çok maksadları tatibem marifetullahı (insanın bilkiuve alemelerin karşılıklarından) ve

tevhidin mertebelerinden; yani alemelerin makam ve meratiblerinden.

İman hakikatlarından (lavib-ut suud alemelerinden)

ders veriyor.

107/5:249

- Ulûm-u hakikiyenin esası → Sıfat-ı subutiye olan ilim
 Ulûm-u hakikiyenin madeni → Esma-i ilahiye
 Ulûm-u hakikiyenin nuru → Nur-u muhammedi (awm)
 Ulûm-u hakikiyenin rubu → Şecere-i hikmet ki hakikat-ı muhammediye
- Marifetullah'tır İman-ı billah'tır.

108/5:316

- * İnsanîyetin en âli mertebesi ve } → iman-ı billah isindeki
 beşerîyetin en büyük makamı } → marifetullah'tır"

Kürse kadara → makam tabirini kullanılıyor.

Kab-ı kavseyne kadarki alemlere → mertbe tabiri kullanılıyor.

Te kürse kadarki makamları

Kürsten te kab-ı kavseyne kadarki mertebeleri kat etmek 3 şekilde oluyor:

- 1- hareket-ı fitriyede → ilm-i telamimlar kullanıyor
- 2- Seyahat-ı fitriyeye → tasavvufular kullanıyor
- 3- inkışafat-ı ruhiyede → Asfiya-ı mudakkikin ve } kullanıyor.
 Sıddikin-i mudakkikinler }

O zaman marifetullahın içerisinde; fikirle + kalble + ruhla seyahat var.

- Mainuattaki tefekkür-i imaniden → Lemaat geliyor.
 Lemaatten da → huzur geliyor.

Bu sürecin tamamlanmasıyla insanda marifet-i sani netice veriyor.

108/4:163

Marifet aşkılları:

1- Marifetullah	8- Marifet-i kutbiye
2- Marifet-i ilahiye	9- " Rabbanîye
3- " İmanîye	10- " Sani
4- " İslamiye	11- " Fakırah
5- " Zamîne	12- " Tamme
6- " Tasavvufîye	13- " Zülcelal
7- Marifet-ün Nebîye	14- Marifet-i şer'î

Handwritten text in a decorative box at the top of the page.

Handwritten text on the first set of lines, including a bracketed section.

Handwritten text on the second set of lines.

Handwritten text on the third set of lines, featuring a vertical line and arrows.

Handwritten text on the fourth set of lines.

Handwritten text on the fifth set of lines.

Handwritten text on the sixth set of lines.

Handwritten text on the seventh set of lines, with a bracketed section.

Handwritten text on the eighth set of lines.

Handwritten text on the ninth set of lines.

Handwritten text on the tenth set of lines.

Handwritten text on the eleventh set of lines.

Handwritten text on the twelfth set of lines.

Handwritten text on the thirteenth set of lines.

Handwritten text in a decorative box at the top of the page.

Main body of handwritten text on lined paper, including a list of items with numbers and descriptions.

Kimsenin inkâr edemeyeceği açık delil. Nizan. Alâmet. İzzet. Menzil. Mekan. Kuranda her bir cümle. Menen uyanmağa, intibaha sebep olan hadise.

Bm:461 Ayetin çok esrarı var.

S:255-6. Ayet varlığın hududunu çiziyor.

S:256 Ayet izâret ediyor.

S:421 Ayet gösteriyor.

S:421 "Her su ayet ism-i azâmın meharı oldığından"

1- Ayet ayinesinde ism-i azâm görünüyor. 2- isimler ayet olarak ifade ediliyor.

S:548 "icad-ı eşyada herbiri birer ayet olan sılsile-i mevcudata"
mevcudata ayetler deniyor.

S:602 Ayet emrediyor

S:657 Ayet vücub ve vahdeti gösteren büyük bir penceredir.

M:28 insanların tabakatına göre → bir tek ayet → müteaddid vücublarla,
→ herbir tabakanın fehmin göre
bir mana ifade ediyor.

M:439 hadis dahi olsa, bşerin en kâşî dahi, ayetin belogetine yetipemez,
ona benzemez.

L:37 her bir ayet çok veciblerle ihbar-i gaybi nevindedir.

L:248 Ayet bildiriyor

L:423 "intisab-i imani vesikasıyla" iman intisabıdır, intisabın vesikasıdır.
Tanrı kabul etmiştir, emin elmanın Allah tarafından tasdik olundu-
ğunun delilidir iman... Allahın sana verdiği vesikadır.

S:135 Bu ayet, → kainat üstünde, } öyle bir perde açtı,
→ dünyanın yüzünde } ışıktandırdı,

→ bu sermedi? ferman

→ bu ezeli nutuk.

bu ayet → kainat üstünde → öyle bir perde açtı → bu ezeli? nutuk

bu ayet → dünyanın yüzünde → öyle bir ışıktandırdı ki, → bu sermedi? ferman

Ş:156 Ayet nazarı dikkati celbediyor.

Ş:246 Ayet tehditkarane haykırıyor. → uşaklara

→ orada

→ semavata

Ş:592 "ayet, iman hususunda o hayvanı konuşturmuş"
Ayet konuşturuyor.

Ş:693 "Ayet, manasının müteaddid tabakalarından → içeri bir tabakadan
→ semai bir perdeden"

Ş:699 "şu nurlu ayet,"

Ş:701 ayetin ıkeripi her aıra bakıyor.

İş:33 Kuranın hükümleri uzun bir sürede,

uzun süre kısa bir sürede

kısa süre bir ayette,

bir ayet bir cümlede,

bir cümle bir kelimede,

o kelimede sin, lam, mim gibi harufu mukattada ihtisam eder, görünür."

Ayetlerin manaları birbiri içinde ihtisam edip görünüyor.

İş:105 Muhammed (csm) min en büyük mucizesi kurandır

im:232 "her ayet için bir zahir var,

bir batın var;

bir had var,

bir muttala var

Br:236 "ayet → hem cümleleri

→ hem kelimeleri,

→ hem harufakıyla

} ayrı ayrı varite gördükleri halde,

manayı maksudun etrafında topluyor

ona bakıyorlar"

Ni:52 "Ayete işe amandır"

Ş:66 "Yine o ayete müracaat ettim; dedi ki:"

Ayette bana şu ayetlere dikkat et, senin ile beraber lisan-ı hal ve lisan-ı kal ile kimler ayeti söylüyorlar, dinle"

Ayet ustadla konuşup harita çiziyor

S:139 Ayetin hakkaniyetinin anlatılmasının bir yoluda kurlan nazil olmadanki zamana ki asr-ı cahiliyette ve o sahra-i bedeviyette farzet ki,

"kendini o asr-ı cahiliyette ve } farzetki, → herşey zulmet-i cahil ve

o sahra-yı bedeviyette } → gaflet altında perde-i cumud u tabiata sarılmış edebiyatı bir anda."

"
 o ar-ı cahiliyette → herşey zulmet-i cehil ve
 o sahra-yı bedeviyette → herşey gaflet altında perde-i cumud-u tabiyle
 sarılmış olduğu bir anda

birden Kur'anın lisan-ı ulviyeden ayetleri işit, bat"

S:253 Kur'an hem işaret eder
 hemde remzeder

m:369 Kuranda sırlarla dolu.

L:18 Ayet → toyy-ı zamanı ve } gösteriyor. Demek o ayetler ora-
 → bast-ı zamanı } ların ifadesi.

Ayetin işaretine girebilirsen bunları yazayıp görülebilir.

L:59 "âyeti imdadına yetisti"

Ayet her imdadına yetisti, hemde emniyetli } bir gemi hükmüne geçti.
 sâlametli }

L:422 "âyeti gelerek perdesi kaldırdığını"

S:61 "âyeti imdadına geldi, dedi: "Beni dikkatle oku"

Ayet imdadına geliyor.

Ayet benimle konuşuyor, yol gösteriyor, doğru düşünme ve bakma
 usulü öğretiyor

S:579 Kainat → bir muntazam şehir,

bir muhtaşem saray,

bir muvazzan manidar kitab, ^{herbir}

bir cürmani ve her ayeti, hatta her harfi ve her bir noktası
 mücizetâr bir Kur'an hükmünde bulunmasıyla

Kainat → cismanî bir Kur'an hükmünde.

Kaina Kur'anının:

- her bir cümlesi } mücizetâr bir Kur'an hükmünde bulunmasıyla
 - her ayeti } o cismanî Kur'an-ı Kebirî"
 - her bir harfi
 - her bir noktası

S:616 "nev-i beşerde istikamet nimetine"

İstikamet büyük bir nizamettir. Bu istikameti bozan o nisbetle

nikmettir.

S:693 "bu ayet, manasının müteaddid tabakalarından"

Ayetin manasının müteaddid manalarından...

B:153 Şeytanın desiselerine muhtela olan bigare insana,

- hayat-ı diniye,
- hayat-ı şahsiye ve
- hayat-ı ictimaiye selameti ve
- sıhat-ı fikir ve
- istikamet-i nazar ve
- selamet-i kalb için

mükemmât-i Kur'aniye mizanlarıyla
ve Sünnet-i seniye terazileriyle

- amel ve muvafakatı tart ve
- "Kur'anı ve S. seniyeği daima rehber yap."
- "Euzübillahi minessyatanirracim" diyerek
Cenab-u Hakka ilticada bulun,

- hayat-ı diniye
- hayat-ı şahsiye
- hayat-ı ictimaiye
- sıhat-ı fikir ve
- istikamet-i nazar ve
- selamet-i kalb için

selameti ve

- mükemmât-i Kur'aniye mizanıyla ve
- Sünnet-i seniye terazileriyle
- Kur'anı ve
- Sünnet-i seniyeği
- "Euzübillahi minessyatanirracim" diyerek Cenab-u
Hakka ilticada bulun,

amel ve hatıra-
tını tart ve

daima rehber yap

E:53 "âyeti gözümü açtı"

E:258 "Nun-u Na'büdü" kopısıyla"

Bm:376 Kalnat Kur'anının:

hikmet sahifelerinin

mizan satırının

nizam ayeti

S:547 "âyetin büyük hazinesinden"

L:51 Eşyanın misal bir elmanın müteaddid manaları var. Öylede ayetinde müteaddid mana mertebeleri var. Çünkü o elma felvini âyettir. Kelam ayetinin muemel hulasa-ı camiası ve cisimleşmiş halidir.

L:51 "Ruh, kemal-i emniyetle ve sürurle o ayetin içine girdi."

Ruh ayetin içine girmesi...

L:66 "Âyetin manası ayrıdır ve

O manalara efradı ve } ayrıdır"
O manaların masadıkları

L:212 "âyetin sırrıyla → insanın hikmeti hikmeti ve } samimi dua ve
→ sebabi kıymeti olan } samimi niyazın"

L:250 "âyetin hakikati,"
imanın zıyasından gelen → nur

âyetin → hakikati var

imanın yapısında → zıya

imanın eylemdeki karşılıkları (sana yaptıkları, yaptırmadıklarının tümünü)
tümüne) → nur. (imanın eyleme dönüşüm karşılıkları.

L:312 "Kuran-ı Azim-i Kâinatın → her bir âyet-i tekviniyesi, o
âyetin noktaları ve } mucizeler gösterdiklerinden.
âyetin harufu }

Kainattaki her esya, Kuran-ı Azim-i Kâinatın → o âyetin noktaları ve
→ o âyetin harufu dur.

S:135 "Kuranın lisanından → bu âyeti dinleten gördü:"

Kuranın lisanı var ki hiçbir lisanla benzemez, bütün lisanelerin kuvvetinin ermine haizdir.

"dünyanın üstünde → öyle bir perde açtı, } → bu ezeli nutuk ve
dünyanın yüzünde → öyle ışıktandırdı ki, } → bu sermedi firman

kâinatın üstünde → öyle bir perde açtı → bu ezeli nutuk

dünyanın yüzünde → öyle ışıktandırdı ki, → bu sermedi firman

Bm:314 Âyetin mealleriyle olayları tartma. Tefekkür için bak. Firman ahkam çıkarma.

Bm:412 Âyetin semasına çıkmak için yedi basamaklı bir merdiven vardır.

Yani 7 mana tabakası vardır. Her bir tabakanın içeriğini bilemiyoruz...

B:335 Âyetin → Hakikati var. Mahiyeti var. Sureti var. Mana tabakaları var. Belageti var. Düsturu, ibaresi, nüktesi, definesi, zemmi, kaydı var..

K:29 Âyetin → Denizinden

→ Okyanusundan

Bm:448 rû'ların nâ'ralarına tekvini âyet deniyor.

ms:62 "Bu hakikatlar, kavsi kuseh renkleri gibi macun, bir takım nurani ayetlerdir"

Hakikatlar esyanın içine konulmuş.

Eşyaya da ayetler diyor.

Gök gösütlü hakikatların esyanın içine konulmasına misal → Güneşin fotonlarına, yani hiçbir şeye benzemeyen fakat esyanın ayinedarlığına göre şekillenip görünen fotonlara benzeyen eşya...

Bu fotonlarda bulunan 7 ayrı renklerde, esyanın içinde de farklı manaların bulunması, fotonun için birbirinden farklı renklerin bulunmasına misal...

Hem nurlu fotondaki enerji ve u hakikatleride hem araba çalıştırıyor, aynı yapılmış elektrik üretilecek lambalar vs ler çalışıyor. Yani güneşten elektrik, elektrikten de bütün cihazları çalıştırıyor. Her bir cihaz → insanın donanımlarına misal. Ayet → Fotona misal. Ayette 7 vucuhun bulunmasına da → fotondaki 7 renk misal.

Zahide bir foton. Hiçbir beliriciliği bulunmayan, fakat esyanın gizliliklerini aydın eder. Yani; bazı şeyler kokusuyor. Bazıların içi bozuktu güneşle ortaya çıkıp kokusmaya başladı.

Foton vuruyor eşyaya, eşyada kasıplı var. Eşyanın hakikat getirdikleri fotonu tanıyor. Foton onu aydın ediyor.

Güneşe → Kur'an

Fotona → Ayet

Kavsi-1 kuseh → Ayetin 7 vucuhu, 7 hakikati, 7 meratibi ve 7 tabakası. Ayetin ilmi, iradeyi, kudreti taranma etmesine misal → Güneş enerjisiyle çalışan bir cihaz-ı insanı, her bir nebatı ve hayvanı alemi, her bir toprak vs alemi...

Ayet nurlu kudreti taranma edere? → Güneş enerjisiyle elde edilen güçle neler yapmıyorsunuz? Panellerle elde edilen enerjiyle...

Kainat büyük Kur'anı → Elimizdeki Kur'an tûmünü içine alıp konuşuyor. Küremiz olan şey kainata nisbeti ne ise → Kuranda da o nisbetle bahsediyor.

Ayetlerin tekrar edilmesine → fotonların tekrar edilmesindeki mastahat misal..

Ayetin zahiri, batını, evveli ve ahirine misal → fotonun evveline, ahirine, zahiri ve batını misal..

Göçün kurani → Hava kapalı, geceye misal.

Haur ehlina misal → Güneşli, açık havadaki, bahardaki mevcudatın durumu...

Ayetlerin birbirini izah etmesi, birbirine bakmasına misal → Eşyanın birbirine bakması, münasebeti ve birbirini izah edip işini tetmil etmesi misali...

S: 80. "Madem şu mevcudat; → hak söyleyen sadık kelimeleri,
şu hadisat-ı kainat → doğru söyleyen nâtik ayetleri

Kainattaki hadisat → nâtik (konuşan) ayetleri...

S: 139 Kuranın gülümahı, değirtipine misal → Kapalı hava, } güneş ortadan
Karanlık geceyi } nasıl kaldırıyor-
sa bu da böyle. Güneş vurunca gülümah, sis, karanlık örtüsü kalktığı gibi...

S: 245 Kuran okurken peydan gelir celiflenme... istadada gelmiş soru sormuş..

S: 264. Kuranın ekser ayetleri, → hecbiri birer hazine-i kemalatin anahtarı ve
hecbiri birer define-i ilmin miftahidir."

hazine-i kemalatin → anahtarıdır.

define-i ilmin → miftahıdır.

hazine → kemalat → anahtar

define → ilim → miftah

S: 440 " Behr-i hakaik olan Kuran
ın ayetleri dahi,
o deniz içindeki
definelerin bir gavvasıdır "

Kuran → Behr-i hakaik

Ayetlerin her biri → definelerin gavvasıdır...

Kainat Kuranının ayet-i kübrası ve } insan.

ism-i özümü taşıyan âyet - el kürsîsi }

insan → âyet-i kübrası ⇒ işte insan gavvası gibidir. Kuranın behr-i ha-
kâikinden defineler çıkarıyor... defineleri çıkaranda defindedir.

S: 497 " hem o cennet-i buraniyeden }
nûmine için } bazı nükteleri söyleyeceğiz."
bazı nûminesi nev'inden }

Kuranı Cennette benzetiyor.

Ale istiyorsan burada var. Gavvas olup istediğini çıkart...

S: 682 " işte kainat kadar büyük bir pencere ki; onula bakılırsa... اللّٰهُ خَالِقُ
ayetleri, BÜYÜK HARFLERLE kainat sahifelerinde yazılı olduğunu, akıl gözleriyle

de görülecek"

Kainat büyük bir pencere → bu tarafı → insan

Kainat büyük bir pencere → öbür tarafı → 'Acib-ul vücud

Kainat büyük kuran ise → kuranın sahifeleri kadar alemler var ki: Ortalama 604 shifeki, alem.

Büyük harfler → Kuran harflerinin vücud-u haricileri olan feşer-i hikmet, veya hayat-ı maddiyay-i muhammediye olan kainat.

Küçük harflerin mecmuası → insanlık alemi.

Ortalama her aşıda 6 milyar insan var. Bazı aşıtlarda 3, bazı aşıtlarda 75, 8 milyarı buluyor.

M: 395 " O ayn-ı hakikat olan hayalden "

Ustadımızın hayal dediği - onun aleminde - hakikat alemi...

..... belki Nun-u Ale'üdü gibi bazı harflerin dahi mühim hakikatların ourlu ANAHTARLARIDIR "

Kuranın harfleri → anahtar

L: 128 " Semavat ve arzın yüzlerine yavlan ayetleri tekrarı ediyor "

Sema ve arz → sahife.

Her bir mevlukat ve me'nuat → ayetler.

Sema sahife ise → ayetleri nedir? Ayetleri → şimşekler, yağmurun her bir tanesi, yıldızlar, gezegenler ve daha görmediklerimiz mevlukatlar ve me'nutlar, ervah-ı hakiseler ve tayyibeler.

Toprakta bazı şerikelerin dirilmesi, bunlarının ölmesi → Kuran ayetlerinden bazılarının ölmesi, bunlarının dirilmesi...

ve devamında " Mesela: semavat ve arzın hikmeti ve samedan yağmurun yağdırılması ve arzın dirilmesi gibi bildiklerimizi okunmuş ve görünen ayetleri ders veriyor "

Kuran ayetleri musahhaslansa nasıl olurdu denince - cevap bu kainat gibi, arz gibi, eşyaların gibi olurdu. Ki onun donmuş hali...

F: 134 " Kuran, bu dünyada öyle nurani ve

saadetli ve

hakikatli bir surette

} Bir tekdil-i hayat-ı igtimaiye
ile beraber "

" insanların hem nefislerinde,
 hem kalblerinde,
 her ruhlarında,
 hem akillarında,
 hem hayat-ı şahsiyelerinde,
 hem hayat-ı ictimaiyelerinde,
 hem hayat-ı siyasiyelerinde

öyle bir inkilab yapmış ve
 idare etmiş ve
 idare etmiş ki;

onüç asır muddetinde, } 666 ayetleri,
 her dakikada } kemal-i ihtiramla
 hiç olmazsa 100 mil-
 yondan ziyade insanların
 dilleriyle okunuyor.

insanları terbiye ve
 nefislerini terbiye ve
 kalblerini tasfiye ediyor "

§: 135 Sen manaları ne kadar müşahade edersen o nisbette âyetin derecesi
 belâgatını zerkedersin.

§: 245 Tojmur fanelerinin tekrarı ihtiyastandır. Hem bu âyet orada, bur-
 da mevzu edilmesi ise → her fahir bir sahife. Oraya yojmurun yojdirilmesi
 kaxun için. Burada yojdirilmesi gay için. Şurada yojmurun yojdirilmesi;
 ayağ için, rahatlamak için, elektrik barajı için, mahlukatın ve mesevatin
 ihtiyag miktarı ve adedi içindir. Bu yojmur fanelerinin tekrarı ist-
 miyoruz diyormuuz. Bulut bir sahife. Bulut bir âyet. Tojmur faneleri
 âyet veya âyetin harfleri... nasıl bakıyorsan...! O fanesü vücudunda nasıl
 fayda veriyor karşılıklarını buluyorsa, kuran harflerinde ruhuna ve cesedine
 öyle faydeleri var. Yucudumuza gıda ve mesrubat giriyor. Ondarı gaita ve
 sıdık çıkıyorsa, insanda haramları ve menhiyatların çıkmasında öyle oluyor..

§: 208 " o âyât-ı Furkanîyenin burhanları ve
 âyât-ı hakkanîyetinin alametleri ve
 hakikatlarının hüccetleri ve
 hak kelâmullah olduğunun delilleri "

âyât-ı Furkanîyenin → burhanları ⇒ Furkan → burhan
 âyât-ı hakkanîyetinin → alametleri ⇒ Hakkanîyet → alamet
 âyât-ı hakikatlarının → hüccetleri ⇒ Hakikatlar → hüccet
 âyâtın hak kelâmullah olduğuna → delilleri ⇒ Kelâmullah → delil.

İs:166 Bir oğaçta; yaprağı, çiçeği, kokuları, şekilleri vs. Bunlar birbirinden farklı olmakla beraber bir hakikatın tamamlayıcıları, bütünlüğün cüz'leri... Aynı bunun gibi de sureler, ayetler ve de ayetlerin harfleri bunun gibi birbirlerini tamamlıyorlar.

im:95 " Cin ve insan → en çok isyanlarını,
→ en şedid tuhyunlarını } tevlid eden şöyle bir vaziyet-
→ en azim küfranlarını } teri di ki;
nimet içinde in'ama görmüyorlar.

im:127 Büyük bir tenasüb, } vardır ki; ayetlerin
tecarüb, } birbirine cenebi
teavün } olmadı gibi,"

im:139 "Kur'anın ayetleri birbirini tefsir ettiği gibi,"

im:141 "Kur'anın bir meziyeti de şudur ki: Düşün uluma ve eht-i mesreb gibi herkes hidayet-i için"

im:326 "Cezalet-i beyanı görmek istersen, → hüyyar ve } bir kulb ile "bak
→ müdakkik }

im:414 * nizam, ıntizan, intizam, tasvir, tezyin ve imtiyaz
ayetleri,"

İ:209 Risale-i Nur Kitab-ı mübindeti ayetlerin → ayetleridir.

S:781 Ehadıyet-i zâtiyesiyle → külliyyet-i ef'ali; ve
Vahdet-i şahsiyesiyle → muinsiz umumiyet-i rububiyet ve
Ferdaniyetiyle → şeriksiz şümul-u tasarrufatı; ve
Mekandan munezzehiyetiyle → her yerde hazır bulunması ve
nihayetsiz ulviyetiyle → herşeyi yakın
bir tek zât-ı ehadî olmakla → herşeyi birzât elinde tutmak

Ez:86 "Her bir ayetin sair ayetlere-münasebetimi
her ayetteki eümlelerin birbirine karşı → nisbetlerini ve nizamını

her cümledeki heyetlerin ve harflerin mana-yı maksuda karşı → nisbetlerini ve fevccüklerini

âyetlerin → intizamından ve
Cümlelerin → nizamından ve
her cümlelerin → heyetinin nalmından } bir lem'â-ı ic'âl göstermesidir"

S=38 " Bir şeyi kersey ve
her şeyi bir şey yapmak } → her şeyin Hâlikına has ve } → nizamı,
} → Kadîr-i küll-i Şey'e mahsus } → bir ayetlik

İs: 22 " Zâhiri ve → } duygular, → { âfâki ve } deliller, → { enfusi ve } burhan-
Bâtini → } → { harici } → { dâhili } tar

→ Peygamberin irsalıyla, } risâletler itibarıyla
→ kitapların izali gibi }

Birleştirsem:

Zâhiri → duyguları, → âfâki → deliller, → enfusi → burhanlar, → Peygamber
Bâtini → duyguları, → harici → deliller, → dâhili → burhanlar, → Kitaplar
insana Kainata Kainatın risâletler
bakıyor bakıyor insanda karşı Burhanları
lik bulma seviyesi ni da'irub-
ma miheng
gemini...

Bm: 246 " Şükür ve } Lezzetin tarâa kendisidir Şükür ve } manası { nimet
Hamd } Hamd'in } sermesin-
de ve arkau-

inâm şecerelerini görmek ise → nimetin tasavvur-u zevâlinde gelen elem ve üzün-
tü,
gam ve keder zâil olup hamdile lezzet varıştı"

L: 257 " âyetinin rasathanesine girib } bu âyet-i Haublyenin en uzak tabaka-
imanın dürbünüyle } larına ve
Şuur-u imani hurdebini ile en ince esrarına
battım, gördüm.

Bir iman var. Birde suur-u iman var. İmanın suuru.

"suur-u imani" hurdebini ile en ince esrarına battım, gördüm:

Ustad h'lerinin miracıdır. Ayetin tabakaları demek ta arş-ı ozamdan alem-i şehadete kadar ki alemler ayetlerin vücud-u haricileri... ve her bir alem "ayneler, şakeler, şeffaf feyler, hatta kabarcıklar; Güneşin ZİYASININ gizli ve sesit sesit esmalini ve ziyarın elvan-ı seb'a denilen yedi ceppinin mütenevvi güzelliklerini gösteriyorlar..."

"battım" → Ayetlerin bilkuvveleri olan bizdeki karşılıklarıyla, sende uyan namlarında...

"gördüm": Ayetlerin kainattaki karşılıklarını, tabakalarını. O tabakalar ayetin "gizli güzelliklerini güzel izhar ediyorlar"...

Kurani anlamamla, marifetimle bende ayetlerin karşılıkları uyanmasıyla - marifetullahımda - karşılıkları olan vücud-u haricileri olan kainatla münasabete geçmesiyle kazanılan ruhdaki hassasiyet-i ruhiyedeki lezzet-i ruhaniyi düşün...

5:74. "Ayet-i nur'un rasadhanesine girip imanın durbünüyle

Ayet-i Hasbiye'nin en uzak tabakalarına ve

Suur-u imani' durbünü ile

en ince esrarına battım,

gördümki:"

Ayeti → rasadhaneye benzetiliyor.

imani → durbüne benzetiliyor

Ayetin en uzak tabakaları → A. Şehadetten, L. mahy isbatından, kürsten, dalre-i hayattan, hayattan, L. mahfuzdan, ta arş-ı ozama ve kab-i karseyne kadar hepsi ayetin tabakalarıdır.

Ayetin en ince esrarı → Ayetin en ince esrarı; ayetin sıkış kaynağına kadar. Yani Ayetin en uç sıkış noktası ki vücud-u hariciye dönüşüm noktası kab-i karseyne makamıdır ki mahlukiyetin belirsizlik noktasıdır. Beşerin nazîⁿⁱ oraya kadar sıkıyor, sıkıktırıyor.

L:254 " Ayt-i Keriminin sirri intişaf etti "

Sirri intişaf etti, ortaya, açıya çıktı. Ayt-i Keriminin sirri, sirrimize bakıyor. Sir intişaf ediyorsa o mana tabakasının adı sir dir. Yoksa sir olarak kalsın, gelecek demek değildir. O ki sırda ustada, dolayısıyla R.Nura konmuşsa aynı konuya mazhar olanlarda mümkün demektir. Eğer Ustadın zatına has idi ise Umumun malı olan R.Nura niye konmuş! Konmuşsa herkes buna muhataptır, verir vurmaz başka meseledir.

S:635 de " Fitrin sanık ise;

Kulânın güneşi altına gir,
imanın nuruyla bak ki: "

imanın nuruyla bak.

Kulânı Güneşe nisbet ediyor, benzetiyor.

S:235 " Şu kitab-ı kibirin

âyet-i kübrası olan
Hâtem-ül Enbiya (asm) dir "

Kainat → kitab-ı kibir-i kainat olursa

Âyet-ül Kübrası → (asm) ekendiniz olur.

S:307 " Kitab-ı kibirin → âyet-ül kübrası ve o

Kuran-ı kibriyede → ism-i azamî ve

o fecere-i azamînin → getirdeği ve

o fecere-i azamînin → en münevver meğvesi ve

o sarayı âlemin → güneşi ve

Âlem-i İslâmın → bedr-i münevveri ve

rububiyet-i ilâhiyenin → dellal-ı saltanatı ve

taksim-i kainatın → keşif-i zihâmeti

olan seyidimiz Muhammed-ül Emin (asm),

bütün enbiyayı → sayesi altına alan → risalet cemahtir

bütün âlem-i İslâmî himayesine alan → İslâmiyet cemahtir

hakikatın fazakatında uşan

ve

bütün enbiya ve
bütün müşselîni,
bütün evliya ve
bütün siddîkîni ve
bütün auliya ve
bütün müdakkikîni

ortasına olup bütün kuvvetiyle şahdanıyeti göz-
terip orası ehadîyle yol açıp gösterdiği iman-ı
billah ve isbat ettiği şahdanıyet-i ilahîye hiç
vehim ve şüphenin haddi varmı ki, kapatabilsin
ve perde olabilsin."

L:328 "Şahsiyet-i maneviyeye-i Muhammediye (asım), → kainatın manevi bir

günesi olduğu gibi,

→ Bu kainat denilen Kuran-ı

kâbirin → âyet-i kübrası ve

→ Fıtkan-ı Azamın → ism-i azamı ve

ism-i ferdin cilve-i azamının bir aynası"

Şahsiyet-i maneviyeye-i Muhammediye (asım)

→ Kainatın manevi bir günesi

→ Kainat denilen Kuran-ı kâbirin → âyet-i kübrası

→ Fıtkan-ı azamın ve

→ ism-i azamın ve

→ ism-i ferdin

} cilve-i azamının bir aynası

S:218 "İnsan İlahîyat-ı Muhammediye (asım) cihetiyle → cehennemdeki aslı ve

İnsan Kainat Kuranının → âyet-i kübrası ve

İnsan İsm-i azamı taşıyan → âyet-el kübrası ve

İnsan Kainat sarayının → en mükerrem misafiri..."

S:226 "Şu herbiri birer âyet-i mücesseme hükmünde olan şu öğrelerden"

L:312 "Kur'an-ı Azim-i Kainatın → herbir âyet-i tekvinîyesi,

Burada âyet-i tekvinîyesi diyor. Yukarıda S:226 da da herbir öğre

âyet-i mücesseme diyor. O zaman âyet-i tekvinîye → âyet-i mücessemeler...
 Namazdaki 2-11-2011 inkiabahim: Âyetin; ayat-ı tekvinîyesi olan ayet-i
 mücessemini ifade eden → kainat.

illet-i tammesi olan → evamir-i tekvinîyesidir.

O zaman ayetin illet-i tammesi → ayat-ı tekvinîye

ayetin illet-i tammesizi → evamir-i tekvinîye

Nasıl ki Ruhun v. harici tarafı var.

Birde ruhun vücud-u harici tarafı olmayana var.

Kainatında böyle... Kainatın vücud-u harici tarafı → ayat-ı tekvinîye
 Kainatın vücud-u haricisiz tarafı → evamir-i tekvinîye

5:514 "Herbir ayet-i tenzil, birer menzildir. İşte su menzillerden bak."

Herbir ayet-i Kuraniye o alemlerin lafzen buradaki ifadesidir. Bu lafzı okur-
 ken aslında o aleme giriyorsun demektir... Sanki ayetler okunan alemlerin şif-
 releri, seni ruhen, manen oraya sokuyor. Âyet o alemlerin surlu sûreleridir...
 yani o alemlerin surudur... misal: "قُلْ أَزْجَىٰ إِلَىٰ" surlu sûreye gir, onları gör,
 dinde ne diyorlar. Onlardan ibret al. Bak diyorlarki: "çölye devam ediyor. Yani
 Cin sûresi cin alemini anlatıyor, oraya girme şifrelerini sana veriyor.

KURSI

Bak: 14 defter 341.

Lügatte üzerine münferiden oturulan ma'lum şeydir ki, esasen taht ve ilmi-şerifin aynı surette olan makam-ı mahsusu ve mümtazı demektir. Nefs-i ilmi ve alime dahi itlak olunur. Bilahare iskemle ve sandalye gibi şeylere dahi tahmim edilmiştir. Lisanımızda en şük makam-ı ilimde müs-femeldir. Herhangi bir şeyin altına ve topladığı yere dahi kürsi denilir. Nitekim kürsi-i memleket, pay-ı taht manasına gelir. Bunun aslı olan 'kürs' kelimesinde istima ve tatihas ile kese gibi giriftleşip muhtemel olmak manası vardır. Haslı, hakiki manasıyla kürsi, ancak bir kişi oturabilen en yüksek bir nevi sandalyedir. Binaenaleyh yerleri gökleri kaplamış bir kürsi tasavvuru bu mana-yı ma'rufun aynı olmayacağı da şüphesizdir. Aynı zamanda bu kelimenin bize bir hakimiyet ve sultanat, bir ilim, bir şeref-i azamet ve nütuz mefhumu ifade ettiğinde de şüphe yoktur. Dîz, bir memlekette bir kürsi, bir taht tasavvur ettiğimizi zaman

Evvela: Bir memleket → Osmanlı

Sarıyeri: Onun içinde bir pay-ı taht → İstanbul

Salişen: O pay-ı taht içinde Arş, bir saray → Topkapı sarayı

Rabian: O saray içinde bir taht. → Padışahın oturduğu taht

Harisani: O taht üzerinde bir reisi hakim → Padışah

Sudisani: bu hükümdarın bütün memlekette şamil bir nütuz tasavvur ederizki, bunda hükümdar zarf, zarf içinde memleketle tamamen muhat. Ve aynı zamanda nütuzuyla muhittir ve bunda en şayan-ı hayret olan nokta da bir şeyin hem muhit ve hem muhat olabilmesindeki sirdirki, aynı ilimde de vardır. Ve bunokta, insantlara Şahdet-i ilahiyeyi en güzel telkin edecek olan bir lemahadır. Ayet-i kürsi, bize bu mazmunu telkin etmekle beraber gösteriyor ki, memleket-i ilahiye semavet-i arzdir. Fakat bunlara Kürsi-i ilahi muhat değil muhittir. Bizim kürsi tasavvurumuzun hilafıdır. Allahı tebedkür ederken hep muhattan muhita değire garmelidir.

1- Kürsi: Semavet-i arz kaplanmış bir cisim-i azimdir. Buna, Arş'in kendisi diyenlerde olmuştur. Lakin ahbar-ı sahîha, "Kürsi, Arş'in tahtında ve semavetin fevkinde bir cisimdir" diye varid olmuştur. Kürsi mevz-ı kadimeyindir. Semavet-ü arz, kürsinin cevfinde, kürsi, Arş'in altında ve iki ayapının mevzidir. Semavet-ü arz, ma'lum olan bütün âlem-i cisma-

ninin ifadesi olduğu cihetle bunları kapsayan cef-i kürsînin bir cism olması

Kürsî, bir cisimî mütehayyız değil, ayn-ı hayyız olan bir cisim demek oluyor ki, bunun, cismaniyeti maddî ile değil, imtidad-ı mutlak, tabir-i vâhîde, ale'l-umum mahallü mekân denilen bu'd-u mücerred ve cef-i külli ile tasavvur olunmak mümkündür. Zira mekân-ı mutlak denilen bu'd-u mücerred, feza, madde imtidadının (boy, uzunluk) künhünü ifade eden bir imtidad-ı mücerreddir. Bu'd ve imtidad ise, cismaniyetin en umumî manasıdır. Fakat e'câm-ı maddîye bunda mütehayyız olduğu halde bu, başkaca bir hayyızda mütehayyız değildir. ve diğer e'câm ile tabir-i tedahül-ür. Lâkin şu âlem-i cismanide görülen kuvva-i maddîye ve suunat-ı vücudiyenin mevkî-i tecellisi de budur. Bütün e'câm-ı ülvîye bunda mütemekkin ve aralarında tî âlem-i esiriyi varıncaya kadar bütün mevac-ı mekfûfe bunda kâ'indir. Harekât-ü sükûn bunda caridir.

"Kürsîde semavat-ı sebî", bir kalkan içinde atılmış yedi parça gibidir". Arş'ta kürsî, büyük bir sahraya atılmış demir bir halka gibi bir şeyden ibarettir." (H.Ş)

Semavat-ü arza nazaran büyük bir mekân, Arş'a nazaran da pek küçük bir daire olduğunu ferasit etmektedir.

Kürsîyi mekân-ı mutlak mefhumuyla tasavvur etmek elbette daha muvafıktır

Nitekim kürsî, ruh-ı orzâmın veya diğer büyük bir melekân mevrî-i kademeyni denilmiştir.

2- Kürsî, sultanat-ı kudret ve mülk demektir. Zira ilahîyyet ancak kudret-ü scad ile tezahür edeceği gibi lisanında da, taht ve kürsî denildiği zaman bizzat kudret-i hakimiyet murad olunduğu vardır.

3- Kürsî-i ilahî, ilm-i ilahî demektir. Zira kürsî-i ilim, taht manasından daha me'ruftur. ve bu münasebetle nefs-i ilme dahi mecazen kürsî denilir. Bu rivayet, ibn-i Abbas Hz'lerinden mevcuttur.

4- Bu kelimeden maksad Allah'ın emmeti kibriyasını mahzû' bir tahttır.

Bukara 2/255 "Onun kursisi bütün gökleri ve yeri kuşatmıştır". Arş-ü kürsî hakkında da maksud, orzâmet ve kibriya-yı ilahînin fâsîrinden ibaret olduğunda tereddüd edilmemek lazım gelir.

Balâzıldiyine göre Kürsî-i ilahî, bir taraftan e'câm-ı maddîye me'zmuv olan semavat-ü arzın hepsini kaplayıp fütan muh-i e'câm bir şeydir. Biz,

bunun Kürsî ümmiye mevcudiyetine iman eder ve hatikatını idrak ve ihata edemeyecipirizli anlarsız.

Kürsîyi mutlak bir ilm-ü saltanat tecelligahı olmak üzere mülakaza ederiz. Je binacraaleyh hadd-ı zatında azamet-i kibriyanın tasavvur-ı mücerred değil, süret-i tecellisinin de bir ifadesini tasammun etmiş bulunduğunu tasdik ederiz. Je bütün ecam ve ecam-ı ülvîye ve süflîye Kürsînin içinde kaldığından O'nun üzerinde icrayı hükmeden sahib-i ilm-ü saltanat cismaniye fekinde bir vücud-u alâ olduğunu da yakinen anlarsız.

Kürsî-i ilahi semavat-ü arzda tecelli eden bütün maddelerin, kuvvetlerin kaynaşıp durduğu bu'd-u mutlak, yani ilm-ü irade ve kuvvetten muarına olan sadece feza-ı mücerred değil, bunların bir mis'at-ı tecellisi bulunmak husiyetiyle mekan ve hayyiz-i küll olmak mühtemildir.

Bunun fekinde daha vasi olarak alem-i ukul ve ervah-ı muhtevi ve melaike-i mutarebin ile mahfuf Arş vardır. Je burası fevkal mekandır. Artık burada mana-yı cismaniyet yoktur.

Kürsî, ilm-ü Rahmetin bizim alemimize mahalli tecellisidir. Mülk-ü tasarruf, zabt-u teshir, ve hüküm-ü emir gibi tecelliyat ile bir izafet-i Rububiyettir. Bu izafet, bu tecelli sayesinde ki, ervah ile ecam, zihin ile haric birleşerek nokta-ı tahakkuklarında vücud-u Hakk'ın bir leh halına mis'at olurlar da yerlerin göklerin mekânların zamanların, Kürsînin Arş'in ihata edemediği vücud-u ilahiyi kalb-i mümin, eşyanın her zerresinde, mekânın her noktasında, zamanın her lâzımında marifete yol bulur ve herşeyi idrakte orcaat bununla muvaffak olur.

(Elmalılı c.2 sh:154) alındı.

KÜRSİ (Tedbirât-ı ilâhiyye) 'den toplama

Kürsî saha-ı tabiattır. Zina biçümüle a'vatim-i şehadîyenin mensuc olduğu mahal desgah-ı tabiattır. Nitekim ayat-ı kerîmede 2/255 buyurur. Je semavat ve arzin tekvün ettiği feza-yı tabiatın nâ-mükenahi nüs'atı vardır. İşte nümüne-i alem olan nefsi insani dahi bu desgah-ı tabiatta mensuc ve mütekevindir. Je nitekim ruhun mahalli bu âlem-i ülvîden, yani meratib-i ülvîyeden, Arş'tir. Nefsün hazzı âlem-i ülvîden, yani meratib-i ülvîyeden, Kürsîdir. Kürsî saha-ı tabiattır. Gazali hâ'leri muhakkak ruh nefsi nâkah ettiği kisinin arasında cisim

tevellüd eyledi," kavlinde nefis halitenin kerimesi, yani hâlikisi ve hürrisi ol-
duna işaret eyledi.

Rabbimiz; ve ulviyyat babalarımızın ve süfliyyat analarımızın Rabbi dedi.
Zira ulviyyat babalarımızın tabiri de nefse raucidir. Ve effelinin kaffesi, alem-i
shadette ruh ile nefsin mecmuundan sadır olur. Ve nefsin muharribi ruhdur.

Ve suver-i kesife-i esya' gayriyyet libasıyla

Vücüd-ülhakkin zuhurundan ibaret olup makam-ı tekrîkidir, yani ayrılık
mertebesidir. Ve bu makamı tekrîka hadd-i kürsî'dir, yani saha-i tabiatıdır,
nefs-i külli bu destgah-ı tabiatıta mütekrîkidir. Ve evvelki makam-ı cem ise
hadd-i arz'dir, yani mertebe-i vahdetdir, o mertebede gayriyyet yoktur.
Şimdi viter (Tek olan şey, çift olmayan. Tenha) ve tek olan vücud-u Hak,
iki kademin, yani Cemel ve Celalin, mevzi-i zuhurundan ibaret olan
kürsî'ye, yani nefsi küllinin tetevvün eylediği saha-i tabiatıta varid olur. Ve
arz dedikimiz vücud-u izafî olmine şef'iyyet, yani çiftlik, tekrîb eyler. Ve
bu mülk, yani vücud-u izafî mertebesi, teyle-i mübarekedirki, (44/4) ayet-i
kerimesi mücibince o teyle-i mübarekede her bir emr-i hakim ayrılır. Zira
nefis kesefet-i tabiiyye-i zulmanıyye içindedir. Ve Hakim olan Hak Teala
hâ'lerinin her bir şe'n-i ilahisi, yani gerek esma-i cemaliyyesinin ve gerek
esma-i celaliyyesinin ahkamı, o mertebede yetkilerinden ayrı bir sûrette zahir
olur. Ve mertebe-i vahdet mertebe-i ahadiyyenin istiva eylediği bir arzdır.
Ve o hakikat-ı muhammediye den ibarettir. Ve bu mertebeye mertebe-i
ulviyyet mertebesi dahi derler.

(Benim notum: Buradan son paragraftan: kainattan insanın ayrıldığı
nokta mertebe-i kürsî'dir. Şeytâbilmesi için nefsin fakilmesi lazım. Nefsin
fakildiği yer. Yalnız gayri ulvi nefis burada fakildi, süfliyi alem-i şha-
dette fakildi buyuruyorlar. Hayır ilâhın fakildiği yer orası...)

Devam:

252 shf: Ve o arz sıfatın mahallidir, yani sıfat-ı rahmaniyyetin mahal-
li fecellisi'dir. Ve o arz makam-ı ebrardır.

Muhakkak Kürsî mahall-i fukandır; ve o da nekistir. (31/7-8)
buyurdu. İşte bu kâlibin fukânıdır. (burada da benim anladığım: Kainat
insanın nefside Kürsî'dir. Kürsînin insandaki karşılığı nekistir).

Âyah ol, o Kürsî'dir ki; mevzi-i kademeyndir. Ve bu memail da'r-ı sün-
nettir.

shf: 319 Ey seyid-i Kerim olan ruh! Bu cism-i unsuri' senin için Kürsî-
dir. Ve bu kürsî izah ettikimiz vech ile emr ve nehyin taalluk eylediği

Bir mevzi'dir. Ve bu emir ve nehiy menzili dâr-ı sünnettir, yani Hz. şerîf
 (sav) Efendimizin olval ve ef'ali ve ahvat-i seniyyelerinin mahall-i taht-
 bitidir. Ve sünnet-i seniyye düzmanın tecavüzüne mani olan bir hâmidir

„ Başka bir kaynaktan:

Kürsî: Mecazi olarak ilim, hakimiyet, kudret, sultanat, azamet man-
 larına gelir.

Bir hadiste " Yedi gök, kürsî içinde bir kalkanın içine atılmış yedi parça
 gibidir" buyruluyor. Bir başka hadiste de, Kürsînin Arş içindeki büyüklüğü
 şöyle tasvir edilir. Arş içinde kürsî, bir çöle atılmış demir bir halka kadardır.

Kürsî için, "Arşın altında, Yedi kat semanın üstünde" şerhinde bir tarif
 getiriliyor. Buna göre kürsî, bütün madde âlemini küsatan esir maddesini de
 içine almakta, kusatmaktadır. Kürsî bütün semaları ve arşı kusatmakta,
 bütün cisimleri âlemleri içine almaktadır. Buna göre, Arşın kürsîyi içine
 alması bir maddenin bir başka maddeyi içine alması gibi düşünülmez. Arş
 madde ötesi ve mahiyeti meçhul olan bir kavramdır. Kalbin ve ruhun bedeni
 kaplaması nasıl maddi bir kaplama dâhilse arşın kürsîyi içine alması da
 maddi değildir; onu idare etme, onda tasarrufla bulunma manasındadır.

Başka bir kaynaktan da:

Kök anlamıyla üst üste kattanmayı, bir araya toplanmayı belirtir. Belli
 parçaların bir araya toplanmasından, üst üste eklenmesinden oluştuğu için
 sandalye, koltuk, taht gibi üzerine oturulacak eşyaya kürsî denmiştir.

Mecaz olarak da ilim, güç, egemenlik sultan gibi anlamları dile getirir.

Hadis-i şerifte (Taberinin kaydettiklerine göre 7 gök kürsî içinde bir kalkan
 içine atılmış 7 dirhem gibi kalır). Eb-u zerrin rivayetine göre " kürsînin
 arş korusundaki durumunu belirtir. "Arş içinde kürsî, yeryüzünde bir çölün
 içine atılmış demir bir halka (yüzük) kadardır" (İbn-i Kesir Tefsir-ul Ku-
 ran-il Azim 1/309.

Kürsî arşın altında, yedi semanın üstünde...

Kürsî Allah'ın hükümrânlığı, kudreti ve mülkü... kudretinin azamî zuhur
 yeri...

Kürsî, Allah'ın hükümrânlığını gösterdiğinden kürsî ilmin zuhur yeri, a-
 zamî zuhur yeri... bu nedenle ayetteki kürsî Allah'ın ilmini ifade eder.

Diğer bir anlayışta Allah'ın iradesinin azamî zuhur yeri.

Çünkü Allah'ın ilmi irade + kudretin azamî zuhurat yeri.
 Varlığın vucud + harici yönünün başlangıç zemini...

Die erste die ich mir aneignen sollte, ist die
- (mit) Beschleunigung der Arbeit zu thun, so schnell wie möglich
denn die Zeit ist das kostbarste Gut, das wir besitzen.

Die zweite ist die, die ich mir aneignen sollte, ist die
- (mit) Beschleunigung der Arbeit zu thun, so schnell wie möglich
denn die Zeit ist das kostbarste Gut, das wir besitzen.

Die dritte ist die, die ich mir aneignen sollte, ist die
- (mit) Beschleunigung der Arbeit zu thun, so schnell wie möglich
denn die Zeit ist das kostbarste Gut, das wir besitzen.

Die vierte ist die, die ich mir aneignen sollte, ist die
- (mit) Beschleunigung der Arbeit zu thun, so schnell wie möglich
denn die Zeit ist das kostbarste Gut, das wir besitzen.

Handwritten signature or mark at the bottom right corner.

Handwritten text in German, appearing to be a list or a series of notes. The text is written in blue ink on lined paper. The handwriting is somewhat cursive and difficult to read due to the image's orientation and quality. Some words are underlined in red. The text seems to be organized into several paragraphs or sections, with some lines starting with numbers or bullet points. The overall appearance is that of a student's notebook page.

Ş: 218 " ve ism-i azamî taşıyan âyet-ül kürsî "

Kuranda âyet-ül kürsî nasılsa, insanda kainata öyledir.

İnsan zıddının emmidir. O zaman kürsî de zıddının cemolduğu yerdir ve zıddlar kürsiden başlıyor. Kürsiden yukarıya doğru zıddlar yok.

İnsanı insan yapan nefsidir. Kainat insan-ı ekberin nefside kürsî'dir. Âyet-ül kürsîde hay ve kayyum ism-i azamîleri var. Buna en cami aynı insandır. Bir şeyin cami aynı olması en uğ zıddı olması layım. Mavukî toprak diğer unsurlara göre en cami aynıne. Niye? -Çünkü en kesif. En kesif en latîfi en iyi gösterir. İnsanda Allahın zıddiyet noktasından en uzayı bu noktadan. Zülmetin derecesi nisbetinde nurunu dahi gösterir.

Kainat → insan-ül ekberdir.

İnsan → kainat-ı süperdir.

İnsandaki nefis ükî ve süflî diye iki ayrılıyor. Nefsin dereceleri var. Kainatın nefside → kürsîdir. Cozalıya göre: Nefsin ükîsi kürsiden takılmış. Süflîsi ise dünyanın zıddiyet noktasındaki bütün gülmek tarafları cem olup insana konmuş. Süflîsi dünyada ona takıldı diyor...

"

Buna ait nok: Âyet: delil, nisan, Alâmet, işaret, menzil, mekân, aâde delil.

Âyet-ül kübrada altam u Altam → Leuh-i mahfuzla Arş-ı azam arasında dali âlemin adı. Bu âlemin lâfzen Kurandaki kaatîpî âyet-ül kübra.

Buna Leuh-i mahfuz da denir.

Buna Arş-ı azam da denir.

Çünkü âyete bir manasıyla MEKAN deniyor. Delil deniyor. Arş-ı azamda ne mekân var ne de delil. Orada şuhud var. Orada emirlik, şüphesizlik manasına gelen iman bile yok. İmanın kendisi var. Ki müşahade de tulla...

O zaman Arş-ı azam ile

Leuh-i mahfuz

↓

Âyet-ül Kübra.

Ki insan "kainat Kur'anının âyet-i kübrası" deniyor insana.

İnsan → Arş-ı azamdan başlıyor insanlığı.

İnsan → meclûde insanın şerhîpî var insan yok.

Kainatda → Arş-ı azamdan başlıyor.

Bu noktadan bakılırsa Arş-ı Azam mahluk olduğundan, mahlûkiyetin en son noktasına oluşturdüğünden Arş-ı Azam → Âyet-i Kübradır. "

Ars-ı azamda herşey oradan başlıyor.

Levh-i mahfuzdan herşey başlanıyor.

O zaman Ayet-i kübra risalesinde de herşey var. İman esaslarının, İslam esas-
larının tamamı var ki cem-ül camdir. Bu noktadan da bakılırsa da arş-ı azam
ayeti kübra'dır. Hem "ayet-ül kübra risalesinde dünya seyyahı, Halikini aramak,
bulmak, tanımak bütün kainattan ve enva-ı mevcudatından sorduğu ve otuzüç
yağ ile ve kat-ı burhanlarla hakikini itaalyâkin (en gıvvesi levh-i mahfuzdu)
ve aynel yakin (göze görmenin son mertebesi Arş-ı azamdır) bildiği gibi;
o aynı seyyah asırlarda ve arz ve semavat tabakalarında akliyle (Levh-i mah-
fuzdan başladı akil. Aklin nihayet kududuna kadar), kalbiyle (ilk başlama
noktası Arş-ı azamdır), hayaliyle gezen (alem-i misale) gezen yerulmaz,
tek olmaz, bütün dünyayı bir şehir gibi görüp teftiş ederek, - - - - -"

Burada da anladığımız: ^{Levh-i mahfuz} → Ayet-ül kübra makamı.

Çünkü: Ayet-ül kübra demek → büyük ayet. Büyük delil. Büyük mekan.

O zaman en büyük ayet

en büyük delil

en büyük mekan

bu sıfatlar
mahfuz
ait. En
büyük mekan
arş-ı azamdır.

Kainat atomleri kuranın ayetleri kadardır. Ayet-el kürsü ayeti kürsü
ifade ettiği gibi, ayet-i kübrası da Levh-i mahfuzdur.

Kübra büyük demektir. Ekber en büyük demektir. Hem en büyük Arş-ı
azamdır. Hem bütün ayetlerin bir yerde cem olmasına gemin L-mahfuz
dur. Hem arş-ı azam delil, burhan, mekan gibi şeyler yoktur. Orası
fena makamıdır, şuhud makamıdır.

AYETİN HÜCRASI

- Âyetler bütün âlemlerin Rabbinden geldiklerinden ayetlerin çok esrarları var
Bm: 461/118
- Âyet varlığının hududlarını çizip belirtiyor.
S: 255-6/118
- Âyet sıfat bildirmiyor aynı zamanda gösteriyor, işaret ediyor.
S: 421/118
- İsimler ayetler şeklinde. İsm-i azamîlerde işrafi zengin, camii ve kusatıcı olan ayetler olarak ifade ediliyor.
- Silsileri mevcudata ayet deniyor.
S: 421/118
S: 548/118
- Ayetlerin pencere olduğu
S: 657/118
- Ayetler müteaddid vucuhlarla herbir tabakanın fihmine bir mana ifade ediyor
M: 28/118
- Hadis dehi olsa ayetin birliğine yetişemez.
M: 479/118
- Herbir bir ayet çok vaciblerle ihbar-ı gayb nevindedir
L: 37/118
- Âyet konuşuruyor mevcudatı
Ş: 592/119
- Âyetin müteaddit tabakaları var
Ş: 693/119
- Kuranın hükümleri uzun bir sürede → uzun süre kısa bir sürede → kısa bir süre bir ayette → bir ayet bir cümlede → bir cümle bir kelimede → bir kelime sin + lam + raîm gibi haruf-u mukattaada irtisam eder, görünür. Ayetler birbiri içine irtisam ediyorlar.
İş: 33/119
- Herbir ayet için → bir zahiri var
→ bir bakını var
→ bir dâd var
→ bir mutfala' var
İm: 232/119

ayet → hem cümleleri } ayrı ayrı varite gördükleri halde, mana-
 → hem kelimeleri, } yı maksudun etrafında toplanıp ona
 → hem harfleriyle } bakıyorlar.

Br: 276/119

- Ayet ise ammidir

Ali: 52/119

- Ayet ustada konuşup harita çiziyor. Ayetler ustada itaz ediyor.

Ş: 66/119

- Ayetlerin hakaniyetini gösteren ayınlardan biri de ayetlerin nüzulü ve şartların çok ağır olması, cehaletin ve zulmün tahammül haricine gelmesi zamanını düşünerek bak. Öyle geminde, şartlarda o hakikatların ortaya çıkması...

S: 139/119

- Ayetlerin iscrisine girebilisen bastır zamanı ve taşıyıcı mekanı yavaşla-
 sıo.

L: 18/120

- Ayet ustadan hem imdadına yetişti, herde ehemmiyetli ve selametli bir
 jermi hükmüne geçti.

L: 51/120

- Ayet geldi perdeyi kaldırdı ve dedirdi

L: 422/120

- Ayet imdadına geldi. Benimle konuşuyor, yol gösteriyor, doğru düşünme ve
 bakma üsûlünü öğretiyor.

Ş: 41/120

- Kainat cümmani Kuran hükmünde

Kainat Kuranını:

- her bir cümlesi } mucizekâr bir kuran hükmünde bulunmasıyla
 - her bir ayeti } o cümmani Kuran-ı Kebirin"
 - her bir harfi }
 - her bir noktası }

Ş: 599/120

- Ayetlerin müteaddid manalarından, tabakalarından.

Ş: 693/121

- hayat-ı diniye
 hayat-ı şahsiye } selameti ve
 hayat-ı iktimaliye } muhkemat-ı Kuraniye ve
 Şihati fikri ve } Sünneti seniye teraziyle } aimal ve hakiki-
 İstikamet-i nazar ve } Kurları ve } rahını tart. ve
 Selameti kalb için } Sünneti seniye } daima rehber yap.

Br: 153/121

- Ayeti gerümü açtı E1: 53/121

- Kun-u Ala' budi kapıyla E1: 258/121

- Kainat Kuraninin:

Hikmet sahifesinin

Mizan satırının

Mizan ayeti

Bm: 336/121

- Ruhu kemal-i emniyetle ve suretle o ayetin işine girdi. L: 51/121

- Ayetin:

Manası ayıdır ve

o manaların efradı ve } ayıdır.

o manaların masadıkları

L: 64/121

- ayetin sırrıyla → insanın hikmeti hikmeti ve } → samimi dua
 → sebeb-i kıymeti olan } → samimi niyatin"
 L: 212/122

- Ayetin hakikati var. Hakikat diye ayrı ifade ediliyorsa, ayetin mahiyetinde vardır ki orası da sıfat alemidir.

Birde imanın ziyasından gelen nur diyor.

L: 250/122

- Kuran-ı Azim-i Kainatin → her bir ayat-ı tekviniyesi,
 Kainattaki her esya, Kuran-ı Azim-i Kainatin → o ayetin noktaları ve
 → o ayetin harufu denir.

O zaman Evamir-i Tekvinin → illet-i fahmülüne ayat-ı tek-
viniye deniyor. Evamir-i tekvinin vücudu haricisi olan mah-
luk yönü. L:312/122

- Kuranın lisanı hiç bir lisanı binazmez. Bütün lisantarin cem-i kuvvetine
hazırdir.

Kuranın lisanı:

Kainatın üstünde → öyle bir perde açtı → } → bu ezeli' nutuk ve
Dünyanın yüzünde → öyle ışıktandı ki, → } → bu sermedi' firman
Ş:135/122

- Ayetin semasına çıkmak için 7 mana tabakası vardır. Buraya çık-
mak için mana tabakaları basamaklar hükmünde kullanılır.
Bm:412/122

- Ayetin → Hakikati var
→ Mahiyeti var
→ Süreti var
→ Mana tabakaları var
→ Belagati var
→ Dusturu var
→ İbarası var
→ Nüktesi var
→ Definisi var
→ Zemmi var
→ Kaydı var

Br:335/122

- Ayetin → Denizinden
→ Okyanusundan

K:29/122

- Ra'adların naralarına tekvini ayet diyor Bm:448/122

- Ayette 7 ayrı mana tabasının bulunmasına misal → fontlardaki 7 renk...

Güneş misal → Kelamı sıfatı ki kuranın menbaı.

fontlar → Kuranın fevzi

Dünyadaki her bir esya → ayete misal.

Kavim-i kuzuh → Ayetin israpına alemi şhadetteki ifadelenişine misal

Ayetin ilirade ve kudreti tarannun etmesine misal → Güneş enerjisine

bakan güneş panelleriyle elde edilen elektrikle kullanılan sahaları... makine çalıştırması, fabrikaların ayrı ayrı cihazların enerjisi olması... veya güneş enerjisiyle - ki fotokarla - yapılan ajarda hem ilim, hem irade ve kudreti tasarruflu ediyor.

Dünyanın kainatta kıyaslanma ne ise → Elimizdeki mushafda Kitab-ı Ke-
bir-i Kurana o nispetle olur.

Ayetlerin tekrarı → fotokarın tekrarına misal.

Ayetlerin evveline, ahirine, zahirine ve batınına misal → Ağacın da evveline,
Ahirine, Zahirine ve
Batınına misal.

Gafil insana göre Kuranın konumu → Kapalı semadaki güneşine insana
karşı konumuna misal...

Varlıklarda Kurana bakantara misal → Panellerde elde edilen güneş enerjisi,
veya yanıyor coşandan güneşten is-
tifadisine misal.

Huzur ehline karşı Kuranın durumu → Herik hasada direkt güneşe muha-
tab olması...

Ayetin birbirine bakıp muavenet etmesi, birbirlerini izah etmesine
misal → Dünyadaki eşyaların birbirine bakması, muavenet etmesi,
birbirini izah etmesine misal...

ims: 62/122

- Şu mevcudat ; → hak söyleyen sadık belimeleri,
- Şu hadisat-ı kainat → doğru söyleyen nâtilik ayetleri
- Kainatlı hadisat → nâtilik (konuşan) ayetler.

s: 80/123

- Kuranın ekser ayetleri: → hazine-i kemalatin → anahattır.
- define-i ilmin → mistahiddir

hazine → kemalat → anahattır

define → ilim → mistahid

s: 264/124

- Kainat Kuranın ayet-i kübrası ve } insan
- İsm-i özami taşıyan ayet-el kürsisi } insan

s: 440/124

- Kainat büyük bir pencere → bu tarafı → insan
- Kainat büyük bir pencere → diğer tarafı → vacib-ül vücud.

s: 682/124

- Nun-u Na'bü'dü gibi bazı harflerin dahi mühim hakikatların nusu anahtarlarıdır.
Kuranın harfleri → ^{nur ke} anahtar gibi... m: 395/125
- Sema ve arz → sahife
Her bir mevluk ve masnuat ise → ayetler
- Sema sahifasının ayetleri ise → Şirasetler, her bir yapımur tanesi, yıldızlar, gezegenler, rûadlar, görmediklerimiz evvâh-ı kâbilat ve tayibeler
- Arz sahife ise ayetleri → arz sahifesindeki mevlukat ve masnuat.
L: 128/125
- Sen manaları ne kadar tefekkür ve müşahade edersen o nispetle ayatın derecesi belâgatına zerkedersin... ş: 135/126
- Sema sahife. Dulut ayet. Yapımur tanesi harf. Bu harflerin a tanaya, sibiryaya, japoniyaya yapıldırılmasıyla farklı farklı mevlukatın ve masnuatın çıkması, bazı yerler de barajlar için... her harfin herbeste farklı karşılık bulmasına misaldir. ki, o yapımur tanesinden elektrik, kavun, karpuz vs vs lerin çıkması gibi. Tanelerin tetraer de tetraer yapıldırılması usang vermiyor, ibliqura teterrüründendir. Kuranın harfleri de böyle. Her insana bir başka şey için yapıyor. Havlti su vücuda her bir araya faydeleri haricinde gaitanın ve edipin çıkması yine o sudan kaynaklanmasında kafilere işaret.
ş: 245/126
- âyât-ı furkanîyinin → burhanları
âyât-ı hakkaniyetinin → alametleri
âyât-ı hakikatlarının → hüccetleri
âyâtın hak kelamullah olduğunu → delilleri
- Furkanın → burhan
Hakkaniyetin → alamet
Hakikatların → hüccet
Kelamullahın → delil.
ş: 208/126

en ince esrarına → nur-u muhammedideki karşılıklarına ki makamı arı-ı azam-
dır. Burdan ilerisi olan nur-u muhammediye...

Kainatın konuniyeti → evamir-i tekviniye.

Bunun illat-i tammeli tarafı âyet-i tekviniye

âyet-i tekviniye → Kainat. Vucud-u haricinin tümü. ki zemrin, mahluk.

Bu zeminde insan bulunuyor. İnsanda kainatın harikası var. Pyriyeten insanda zata, suunat-ı zatıyeye bakan tarafı da var. İnsanda ehadiyet-i zatıye ve de ferdiyet-i zatıye de mevcud. Bu tarafla insan kainattan iradiyetli olmuş. İnsanda var, kainat da yoktur. Mesela: İnsanda Zat-ı Ehadiyet ene-sinde var. Fakat kainat da bu yok. Kainata sığınmamış insanda sığınmış... Bu insanın sırrıdır. "Hani insan benim sırrımdır, ben de insanın" hadis-i kudüsünü hatırla. İnsanın sırrı bu. Mesela sırrına vakif olması, sırrına suuru olması, sırrının farkına varması. İnsanda kainat arkası da var. Bu sırrın-
Jan dolayı kainattanda sıyrilabiliyor. Bunu S.T.6.149 "Zat-ı Ahmediye (asm)'in verasetiyle Habibat-ı Muhammediyesinde (asm) kendini gördüğü gibi, FENAY-I MUTLAK ile Cenab-ı Hakkın TECELLİ-i ZÂTİDİNE mahariyeti noktasında,"

Fenayı mutlak: Vaslık adına, mahlukiyet adına, ayinedarlık adına hiç bir şeyi kalmaması demek. O zaman HASAAA hâlikmi oluyor? — Hayır. İste burada da zoruri olarak 'ene' berzahiyeti ortaya çıkıyor. Madem mahlukiyetin tamamen fena bekuyorsa, mahlukiyet adına bir şey kalmamış. Berzahı intar edenlerin zoruri kabul edecekleri Berzah ortaya çıkıyor. Eninin zoruri berzah oluşunu en bariz delillerinden...

Ayetin kaynağı, menbaı → Sifat-ı subutiye ki, kelamı sıfatı.

Ayet, kainat olarak vucud-u harici olarak zühuratı olduktan sonra bir dalimda, yani o kainatın uçlarını insana koymuş ve insani kainatla bağlamış.

Fenayı mutlak mahlukiyet sıfatından tamamen sıyrılmış. Peki ne oldu? nur-u muhammedide kendini gördü ki, kainatın çekirdeğine girdi.

- Ayet-i kerimenin mertebelerinde sır meratibi var. Bu vücud-u harikisi var, insanda da nûminesi var. Ki ustadımız "âyet-i kudsiyenin sırrı inkişaf etti" diyor. Allah-u alim bu sır bu mukamda fenay-ı mutlak yeri olan 'ene', nur-u muhammedi' makamıdır. Yada orş-ı oram makamıdır. Allah'ın insandaki sırrını dediği karşılığı ki sırr-ı 'Ehadîyetki. Ustadımız fenay-ı mutlakını, ruyetullahını anlatıyor; muciracını ifade ediyor. Şuâ-ı imanını...

L: 244/130

- Şu kitabı kebirin âyet-i kübrası olan → Hakem-ül Enbiyo (asm) dir.

S: 235/130

- Şahsiyet-i manevîye-i muhammediye (asm):

- a- Kainatın manevî bir yönü
 - b- Kainat denilen kuran-ı kebirin âyet-i kübrası
 - c-1- Fırtınanın ve
2- İsm-i oramın ve
3- İsm-i ferdin
- } ciltve-i oramın bir aynesi

O zaman âyet-i kübrası demek; aulının tamamını içine alan ruhunun ruhu olan, "kainatın şekerdeği olan nur-u muhammedi". Bunu her insan taşıdığı için: Ş: 218 "Hakikat-ı muhammediye (asm) cihetle şekerdeği-i aslîsi" bu nur-u muhammediyi taşıdığımızdan. Her bir insanda var...

Ve insan; "kainat kuranının âyet-i kübrası" Yani kainatın harikası, nûminesi, şekerdeği olması hesabıyla âyet-i kübrası. Yani büyük âyet. Yani vücud-u harikî olan kainatın içine alan âyet. Diğer âyetler olan hayvanlar, otlar ve vs'ler kainatın âyet-i kübrası olamazlar. Kainatın bi tamamıyla nûminesi insanda var. İnsanda nûminelerin vücud-u harikeleri var. Sır olarak, latifeler olarak, hissiyatlar olarak, duygular olarak, fikirler olarak, ruh olarak insan denen cem-ül cemm ve camî-il ezced mahluk.

Kainatın şekerdeği-i aslîsi tarafı → Evamir-i tekviniyeye hâiz olması.

Kainat kuranının âyet-i kübrası tarafı ise → Ayet-i kübrası

Biri illet-i fâmmeli → ki âyet-i kübrâsı tarafımız.

Biri de illet-i fâmmesiz. → ki evamir-i tekviniye tarafımız.

İllet-i fâmmesiz tarafımız; biride

illet-i fâmmesiz tarafımız.

L: 328/131

- insan: Hakikat-ı Muhammediye (asım) cihetiyle → kainat oğacının çetir-
insanı; Kainat Kur'anının → âyet-i kübrası dik-i arslisi.
insanı; İsm-i azamî taşıyan → âyet-ül kürsisi
insanı; Kainat sarayının → en müstessem misafiri?...
- "Şu her biri birer âyet-i mücesseme hükmünde olan şu oğaçlardan" Ş: 218/131
S: 226/131
- Kainatın vücud-u haricî tarafına → âyet-i tekvinîye
Kainatın vücud-u haricî olmayan tarafına da → evamir-i tekvinîye
Nasılki ruhun meğiluk tarafı var, bir de meğiluk olmayan tarafı var.
ki "Kur'an-ı ezim-i kainatın → her bir âyet-i tekvinîyesi," Z: 392/131
- Her bir âyet-i tanzil, birer menzildir. O alemlerin şifresi, giriş formülüdür.
Okuyanın şuuru nisbetinde o aleme giriyor. O alemler cehalet, gaflet ve-
sair sebeplerle surludur lar, şifrelidirler. S: 514/132
- Kur'anın ayetleri kadar kainatta alemler var. Ayetin manası: Delil, bur-
han, mekân olduyundan ⇒ ayet-i kübra → büyük ayet } bu sıfatlar-
→ büyük delil } do Allah u
→ büyük burhan } alem Leuh-i
→ büyük mekân } mahfuzdur.
- Çünkü bütün ayetlerin cemolduğu ayet L. mahfuzdur. Leuh-i mahfuz-
dan sonra delil yoktur, mekân yoktur şuhud vardır, fena vardır. Hem
kübra büyük demektir. Ekber en büyük demektir. Ş: 218/140

= AYAT =

16 / 11 / 2010
Aytemir - Rize.

Lügatı: Ayetler. Kuran-ı Kerimdeki cümleler. Allahı tanıtan varlıklar.

- 5:69 " bütün ayet sadık burhan "

2:128 " Cenab-u Hakk'ın nur-u marifetine "

Allahın da marifeti var. O marifetine yetişmek ve balmak için sende o marifetin nurunu koymuş bittüve... Allahın marifetinin nuru → taada nur-u muhammediye ye kadar gidiyor. Allah u alem Allahın marifetinin bittüve bendeki karşılığı aklı melekelerimdir. Allahın marifetine yetişmemizi istiyor. Orası da nur-u marifeti olan 'ene' deki nur ve manadır. Bunların nuru ona bakıyor. O emdeki "nur" varlığın vücud-u haricisine bakıyor. (24:35)

Bütün alemleri Allah nur'dan yaratmış. Alemler nurdan yaratılmış. Bu alemlere yetişmek için marifet lazım. Marifetin yoksa yetişemezsin. Marifet ise senin melekelerinin inkıraf ve inbisatına bakıyor.

O marifet nuru mevluk aldujuna "yetişmek ve balmak" delildir. Mevluk almamış olsaydı ne yetişilirdi ne de babilabilirdi.

İşte Cenab-u Hakkın bu nur-u marifetini nerede gösteriyor? "ayet ve şahidlerin AYINELERİNDE cilvelerini görmek"

ayet ve şahidlerin

ayinelerinde

bu ayet ve şahidlerin ayinelerinde
cilvelerini görmek

"berahin ve deliller mesametiyle,

temaza etmek.

ayet ve şahidlerin → ayna oldyü. Bu aynalarda nur-u marifet görünüyor.

ayet ve şahidler → hem aynadır

→ hem berahin ve delillerdir.

mesmat: Deliller, görmeçler

berahin ve delillere

mesamat diyor.

mesamela → temasa etmek.

Bunları istiyorsan. Böyle olmasını istiyorsan: senin üstünden geçen,

senin kalbine gelen ve

senin aklına görünen

her bir nuru

→ tenkid parmaklarıyla yetk lama

→ tereddüd eliyle tenkid etme.

tenkid parmaklarıyla

tereddüd eliyle

tenkidi → parmaklarla } hem izah ediyor, hem ontara nisbet ediyor.

tereddüd → ellerle

kalbe → geliyor.

aklına → görünüyor

üstünden → geçiyor (senin üstün neretiyse) ??? ... senin üstün neresi?

Allahın marifet nuru olur. Bizde de bilkuve marifet olur. Eğer uyandırabilirsen o marifet marifetullahın olur.

Ayetin delil olması, burhan olması, ayne olması → Levh-i mahfuzla başlıyor. Arş-ı azamda delil, burhan, ayne olma yoktur. Orada şuhud var. Levh-i mahfuzdan önce nur değil mana hakim. Nuru yani; vücud-u haricinin ayne olması, delil olması ve mekan olması Levh-i mahfuzla başlıyor.

Cenab-ı Hakkin zati nur-u marifetine yetişiyor. Çünkü orası ve o vacib-ül vücuddur. O zaman nur-u marifeti demek mahluk tarafı. Yarattığı mahluk marifet nuruna yetişmek... hem buna yetişilmesi ve görütmesi, bakılması gerekiyor.

yetişmek → mekanı ifade ediyor.

Bakmak → şuhud olmanı ifade ediyor.

Yetişmeyi → Allah-u aləm Levh-i mahfuz

Bakmak → Allah-u aləm arş-ı azam

} Çünkü mirac risalesinde de aynı sıralama var.

Sz 566 " ve cihazatının mahzeni olan Cism-i muhammedi" (asm), elbette Onun ruh-u alisiyle Arşa kadar beraber gidecektir "

Yetişmeyi bedenlen deniyor ki burada arş diyor, arş-ı azam deniyor.

âyet: Yaşlımın fümü

Şahidlerin: Yaşlımın içinde suur sahibi olanların aynelerinde...

Bürhan: Delil, isbat vasıtası.

Delil:

Burada iki nokta-i nazar çıkıyor.

1. nokta-i nazar:

1- Cenab-u Hakkın nur-u marifetine yetişmek ve bakmak

2- âyet ve şahidlerin aynelerinde cilvelerini görmek

3- berahin ve deliller mesamatiyle temaya etmek

Bunlar "iktiza ediyor ki"

2. Nokta-i nazar

Cenab-u Hakkın nur-u marifetine yetişmek ve bakmak için fatih edilecek yol, yöntem şöyle olacak: âyet ve şahidlerin aynelerinde cilvelerini görmek ve

berahin ve deliller mesamatiyle temaya etmek

Burada 3 ü ayrı ayrı değil. Birinci önermeyi görmek için iki tane yöntem, formül şablonu veriliyor.

Bana geliyorki 3 de ayrı ayıdır.

- ① Cenab-u Hakkın nur-u marifetine yetişmek ve bakmak ✓
- ② âyet ve şahidlerin aynelerinde cilvelerini görmek ✓
- ③ berahin ve deliller mesamatiyle temaya etmek ✓

Bunlara mukabil gelebilecek:

- ① senin üstünden geçen } her bir nuru teftih parmaklarıyla yoklama ve
- ② kalbine gelen } tereddüd eliyle teftih etme.
- ③ aklına görünen

3 yol 2 şer fark ile yap: Yani

- senin üstünden geçen → her biri nuru teftih parmaklarıyla yoklama
- her bir nuru tereddüd eliyle teftih etme.

nuru marifetinde hedef var. Mutlak her tarafını kuşatma yok. Sen ona yetişeceksin ve batabacaksın. Su da öyle. Mutlak ihata etmemiş. Su hedefte. Ona (suya) yetişeceksin ve batabacaksın.

Hava ve nur öyle değil. Hedefte değil. Yetişmene gerek yok. O seni ihata etmiş, kaplamış. Sen havayı hissedeceksin. Nuru göreceksin. Su bir yerdedir.

s=469 "Şu kainat denilen, → kudretin Kur'an-ı Kerim'inin âyâtı dahi şu hükmü Kur'anîyi,

1- nizam ve	} gibi âyât-ı tekvinîyeyle → tasdik ediyor"
2- mizan ve	
3- intizam ve	
4- tasvir ve	
5- tezyin ve	
6- imtiyaz	

Bunlara âyât-ı tekvinîye diyor. Kevali ayet.

Kainat → kudretin Kur'an-ı Kerim'i

insan ise → kainatın tüm ayetlerini şahında cem etmiş.

âyât-ı tekvinîye → evamir-i tekvinîyenin illet-i tammelîsi, tammesi.

Kur'anın → illet-i tammesiz taraf → evamir-i tekvinîye

Kur'anın → illet-i tammelîsi tarafı → âyât-ı tekvinîye

s=469 "Şu kainat kitabının → manzum mektubatı } şahadet ederki,"
→ mezzun ayatı

s=570 "âlem-i mubseratin anahtar hükmünde olan → gözünü ve mesmuat âlemindeki âyâtı temaşa eden → kulâpını,"

anahtar hükmünde olan → gözünü

âyâtı temaşa eden → kulâpını

temaşada kulâpın kullanılması garib...

L=128 "Üslûb-ı Kur'anîde öyle bir → cezalet } vaki"
→ selaset
→ fetrîlik

Bunlar üslûbda var.

Bm:579 " hikmetinin âyatını izhar eder "

hikmet de Cenab-u Hakkın ayetlerinden bir ayettir...

Bm:591 " yıldızlar mürekkebiyle yazılan manevi bir Kur'an, kendini enzar üstünde tekvini azamet ve ceberut âyatıyla okuttuğu zaman, aynı onunla başbaşa ve müvazi olarak semin gözbebeğindeki hücrenin bir zerrasi üstünde atom zerratiyle yazılı bulunan bir Kur'an, kendini ilim ve hikmet âjneleriyfe okutturmaktadır "

tekvini → azamet ve } âyatıyla
→ ceberut

ilim ve } ayetleriyle
hikmet }

s:310 " Binler elektrik kuvvetinde bir sırac-ı hakikat bularak, Arş-ı azamdan UZATILIP gelen âyat-ı Kuraniyeye yapış "

Kuranın gahurat yeri Arş-ı azamdan başlıyor.

s:597 " Tahavvülât-ı zerrat, Nakkas-ı Ezelinin kalem-i kudreti,

Kitab-ı kainatta → yazdığı
âyat-ı tekviniyenin

kenpamındaki ihtizazatı ve celexanıdır "

Murekeb → zerrat

Kalem → kudret

Kitab → kainat

Mevcudat → Ayat-ı tekviniye

âyat-ı tekviniye sahife yazıdır, sahife değil. Sahife kudretlis yazılanlar ilimdir.

s:594 " Ve bütün onların fevkine çıkarsın ve

kurbanı huzuruna müşerref etsin ve

ahiret âlemlerinde geçirsin,

umum ibadına bir muallim ve

saltanat-ı Rububiyetine bir dellal ve

marziyat-ı ilahiyesine bir mübelliğ ve

saray-ı âlemdedi âyat-ı tekviniyesine bir müfessir gibi,

şak vâzife-
len ile
tavzif
etsin. "

s: 469 " Şu kainat denilen, → kudretin Kur'an-ı Kebirinin → ayatı "

Kainat kudretin Kur'an-ı Kebiridir.

Elimizdeki mushaf ise Kur'an-ı Kerim de mükemmeldir.

nizam & mizan & intizam & tasvir & tezyin & imtiyaz

âyât-ı tekvinîye

Kainatın vücud-u haricisi → Kudrete

Bu kainatın şekillenışı ki; nizam nizam... âyât-ı tekvinîyesi → mükemmellim ilim ise → bu 6 tane nizam mizan... nın bütünlüğü

Konuşmanın alt yapısı ilme bakıyor.

Konuşmak daha zahit ilim konuşmaya göre daha batin...

s: 131 " Evi o fukandı ki; şu kainat sahifelerinde ve zamanların yapraklarında kalem-i kudretle yazılan âyât-ı tekvinîyeyi "

Kainat → sahifelerinde

Zamanlar → yapraklarında

s: 366 " Kur'an şu kitab-ı Kebir-i Kainatın bir tercüme-i ezeliyesi... ve Kur'an ayât-ı tekvinîyeyi okuyan mütelevvisi dillerinin tercüman-ı ebedîsi... "

Kainat ezel-ebedin ayrıldığı nokta, ifadelenmesine vesiledir Kainat Kainat yokken bu işlemi me'ul yapıyordu.

Her kainattaki mevcudata âyât-ı tekvinîye deniyor. Evamir-i tekvinîye denmiyor.

Nispet " Şu sahife-i kainatta kalem-i kudretle yazılan âyât-ı tekvinîyeyi "

kainat → sahife

Kudret → kalem

Oraya yazılan şeyler → âyât-ı tekvinîye

Kudretin kendisi kalem. Yani Cenab-u Hakkin kalmi → kudret
Kainata sahife

Zamana yaprak

Bu kâinat sahifesinde kudret kalmiyle âyât-ı tekviniye yazılır.

Bsm: 214 Kurandaki ayetlere → âyât-ı tenziliye deniyor.

Kainattaki ayetlere → âyât-ı tekviniye deniyor.

Başta yerde Kurandaki ayete → âyât-ı beyyinat deniyor.

= AYATIN HULASASI =

Bütün âyet sadık burhan

s:695/152

- Kainat → kudretin Kuran-ı Kebiri
 - Âyat-ı tekvinîye → evamir-i tekvinîyenin illet-i tamme tarafı
 - Kuranın illet-i tammesin tarafı → Evamir-i Tekvinîye
 - Kuranın illet-i tammeli tarafı → Âyat-ı Tekvinîye
 - Kudretin Kuran-ı Kebirinin ayetleri → nizam
 - hitmet → mizan
 - mevzun → intizam
 - aramet → Tasvir
 - Ceberut → Tezyin
 - ilim → imtiyaz
- } Âyat-ı Tekvinîyenin ayetleri.

B. m. 391/158, s:463/152, 533/158

- "Şu kainat kitabının → manzum mekkubate } şhadet ederki"
- mevzun ayeti

s:469/157

- "Ar-ı aramdan uzatılıp gelen âyat-ı Kur'aniyeye yapış"

s:310/158

- "kitab-ı kainatta yazdığı → âyat-ı tekvinîye
- Zerrat → murekkeb
- Kudret → kalem
- Kainat → kitab

Âyat-ı tekvinîye → mevcudat

Kitab → Kudret

Âyat-ı tekvinîye ise → o kitaba yazılan

s:547/158

- Kuran-ı Kebir → Kudretin kainat Kur'anı.
- Kuran-ı Kerim ise → dirimdeki mushaf

Sahife → Kudrete

Bu sahifede yazılan nizam mizan Tasvir..... → âyat-ı tekvinîye.

Bu âyat-ı tekvinîyelerin işaretlerine → ilim.

Bu ilmin sendeki karşılıklarına → marifet → Onun adına olursa → marifetullah

s:469/159

- 1- Cenabı Hakkin nur-u marifetine yetipmek ve bakmak → Senin üyünden geçen → her bir nuru tenkid pormaklarıyla yetleme → yetler ababulom fecrüd et → su gibidir → şübhüdur
 2- Riyâlet ve şahidlerin eyimlerinde ciğerlerini çörmek → kalbine gelen → her bir nuru tenkid e liyle tenkid etme → onlara mütevecih ol → hasse gibidir → hissedilir → hissedilir
 3- Berahin ve deliller misummatıyla firmaya etmek → aklına gormen → sana itiklanan bir nuru tutmak için elini usafama → onlara mütevecih dur → Nur gibidir → fakat şübhüdur
 şübhüdur
 fakat şübhüdur
 hissedilir şübhüdur
 kullunma kullunma
- L. 128 / 152 - 156

- Kainat → sahifelerinde

Zamanlar → yaptıklarında

(Benim tefekkürümden: Esmaların nihayetsiz mertebeleri var. Misal: Sabur isminin nihayetsiz mertebeleri var. Her an bir mertebesini tecelli ettiriyor ki buna her an bir şanedir. Her an bir şande olma mertebesini biz 'AN' olarak ifade ediyoruz. Bütünlük içinde bakılınca ZAMAN oluyor.)

S:131/159

- Kainat ezel ve ebedin ayrıldığı zemini.

Kuran şu kitab-ı Kebir-i Kainatın bir tercüme-i ezeliyesi...

Kudret

Çünkü "şu kainat denilen → Kudretin Kuran-ı Kebiri"

O zaman

Kainat Kudretin Kuran-ı Kebiridir.

Bunu kuran söz değil metin olarak ifade ediyor → Kuran ki, kut'-anın bu tarafı ezel...

Kuranın bir de ebed tarafı var ki → âyat-ı tekviniye → Bunu da Kuranın okudupu tarafında ebedisi deniyor.

Bu mevzu: Kainatın vücudu sifata bakıyor. Yani Kudrete istinad ediyor. Bu zeminin üstünde esma işliyor.

Ebed tarafında "okuyan mütelevvisi dillerinin tercüman-ı ebedisi"

Yani okuma var, sözellik var.

EBEL tarafında ise sözel yok metin var. Yani: "bir tercüme-i ezeliyesi" Burada metin var.

Kainat yok iken ezel ile ebed ayrımını Sifat ve Esma ayrımı yapıyordu. Veya meclül yapıyordu. Hem Sifat tarafına → Ezel

Esma tarafına ise → Ebed } tarafı.

S:366/159

- Kurandaki ayetlere → âyat-ı tenziliye

→ âyat-ı beyyinat

Kainattaki ayetlere → âyat-ı tekviniye

Bm:314/160

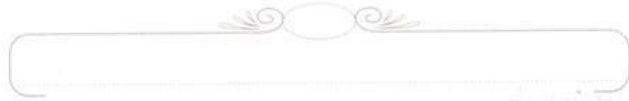
- Kalem → Kudret

Kainat → sahife

Zaman → Yaprak

Sahifede yazılana → âyat-ı tekviniye

Ni:104/159

[Faint, illegible handwriting on lined paper]

Bitiş: 27-11-2010
Avcamit.

Handwritten mark or signature.

muh: 104

"Mütadabilen müteselbil olan maksadın faaddüdü ve"

maksadların maksadı → fenayı mutlak olan aslına uruu etmek denmek olan me'vut makamın. Nihayet maksadın orada nihayet bulur. İste burada en yüksek ve en uzak'tır. Buradan devamlı insana aktmaları oluyor. Güneşin eşyaya aktmalarından daha üstün baplılıkla... Buntar aslından uzaklaştırılca, altımlardan farklılaşıyorlar. Getirdikten çıkan çiçek, tat vs gibi. Buntara fitratlarına dokunulup bozulmorsa birbirlerine baplı, birbirlerini tamamlayıcı, eksikliklerini telmil, kompleks hakkını eda etmekle kelama vüs'at ve aramet verir. Eğer böyle bir makamdan çıkıp gelmiş kelamsa, veya senin kelamın orayı, o hedefi, o fenayı mutlakı kasd etmişsen... O zaman kelamına aramet ve vüs'at verir. Çünkü fitratlar fitrata baplılar. Süreta başta başta görünüşlerde birbirini var'etmiş olurlar. Çünkü hedef aynı. Buntar kelamın içinde oluyolar. Bizim anlayışımız kompleks hakkı değil. Yaa düşünün ki tek ev olsa oraya köy denmediği gibi, tek mana mertebesi olan kelam veya söze Ses denilir. Yani tahtadan çıkan ses, duvara vurunca çıkan ses. Sipsirin sesi. Nasil basit manasından basit söz kalıyorsa, kompleksü olmayana, yani bütünlüğü olmayan tek manasında böyle basit söze olurdu. Öyle mana bütünlüğü olmali kelamda "Güya birini var'etmekle öteki ve diğeri ve başkasını ve daha başkasını var'edir. Kelam öyle yapılıyor ki "kasr-ı müseyyede sine kuruyor"; yani binayı kuruyorsun daha sonra o binayı bölümlere ayırıyorsun. Bahirde bina sade. İçerisi wc, mutfak, odalar, kilerler vs vs'ler... Kullandığın kelamın manayı külliyyeyi ifade ediyorsa her atlin ifadesi imiş gibi olur. Sanki senin atlin diğer akılları emanet almış ve kelamı hep beraber söylemişler ve de sonra sen akılları geri iade etmişsin gibi kelam kullandın, istihdam ettirmiş oldun...

Sanki çeşitli maksatların cemolduğu her bir maksad, her bir maksad birbiri işine girmiş daireleşmiş... her bir maksad külli maksadın bir cüzüdür. Nasilki siyah bir nokta birisinin kulupü, birisinin gözü, birisinin burnunun delipü ve hakeza kelam-ı alide dahi öyle noktalar vardır. Böyle bir kelamda göründüğü zaman anlattır ki cüz-i iradeden değil ve basit tasavvurdan değil diye anlamak lazım.

mh.104

2- "mütenevilen murtebat olan mekalibin teselsülü ve"

Bu cumlelerin açıklama 105 şhdteki ikinci nokta:

mütenevilen: Doğup büyüyen. Tenasül eden.

Murtebat: Bölü. irtibatlı. Birbirine bitişik. Etkli

Mekalibin: istekler. Arzular. Taleb edilen şeyler.

Teselsül: Zincirleme. Zincir gibi birbirine bitişik kısımları olma. Silsile peyda etme. Ulaştırma.

Mürekkeb: Terkiib edilmiş bir kay maddeden yapılmış. Kurşunmuş. Muhtelit. Biterek yer. Münbit. Asıl. Esas.

Müteşaab: Şube ve kısımlara ayrılmış.

mekalib: istekler. Arzular. Taleb edilen şeyler.

Tenasül: Türlemek. Nesil yetiştirmek. Urmek. Birbirinden doğup türlemek.

Teselsül: Zincirleme. Silsile peyda etme. Ulaştırma. (Delil-i ihtira)

Mühmel: ihmal edilmiş. Bırakılmış. Kıymet verilmemiş. Bakılmaması.

Karma olan bir şeyi başka bir karma olmuş olana kıyas etmeje kıyas-ı mürekkeb denir. Misali: Toprak mürekkebtir. Gök ayıtlı elementlerden yapılmış tek şey. Başka bir mürekkeb olan çekirdek. Çekirdekte tek şeyden yapılmaması. Bu iki mürekkeblerin kıyaslanmaları... bu bir

ikinci sır ise "müteşaab sırıyla" bu da kıyastan ortaya çıkıyor. Mütetellim bu müteşaabın içerisindekileri dışarıya çıkarabilmesi için kıyas yaparak asya çıkarıyor. Yani kıyas-ı mürekkeb se } sırıyla.
kıyas-ı müteşaab }

İliside sırları, hazineleri ve gizli manaları işlerinde barındırıyor. Bu gizlilikleri dışarıya çıkarmak kıyasla mümkündür. Bir şeyi ifade etmek ötekilerinde ifade etmiş gibi kendilerini ifade ediyorlar. O zaman önümüze birbirini ifade eden veya birbirine zemin olup ortaya çıkan ve birbirinin zaruri neticeleri olan mana mertebeleri silsileniyor, silsile şetlinde manaları ifade ediyorlar. Mana manayı doğuruyor, onun çıkmasının tetijini basıyor. Sonunda Manalar uzun bir silsile şetlinde diziliyor. Mütetellimde o mananın bir uunu fabrik edince silsile sıralanmaya başlıyor. Buna misal mh:105deki "Alem güeldir. Demek sanii," diye devam eden güzel bir örnektir.

Bu misal 104 teki "mütenevilen murtebat olan mekalibin teselsülü"nü izah etmiş oluyor. Bu cumlelerin açıklama bu ikinci nokta...

mh:104

" netice-i şahideyi tevliid eden asılların istımarı ve "

Tematüce: Neticeleme. Bir birini netice vermek

Usül: Asıl istinadgah. Rasih delil, kaid. Asıllar, kökler, temeller. Bir istinadın asıl mevzuundan önce öğrenilmesi lazım gelen esaslar. Bir hedefe ulaşmak için tutulan düzensiz yol. Tarz, metod, tertib.

Tek neticeyi (tek manayı, gayeyi) netice verme adına çeşitli asılları cem ve ortaya koymaktır. Bu müteaddid usüllerden her bir usül o ana gaye ile kasden ve bizzat irtibatı olmaz ise, em azından ana gayeyi hareketlendirip intisafa getirmeye vesile olmalı. Buna misal mh:133'deki **Öaüncüsündeki** usüllerin birbirini ihtıza ve intisafına vesile oluyorlar...

Misal buradaki usüller: insanın zınnete olan meyli. (bir)

2- insanıyete layık bir suret-i taayyüze olan meyli-i fıtrisi.

3- insanın mesken, elbiseye, yemeğe ve çeşitli sanayilere muhtağdır (üç)

Böyle sıralanıyor 133'de. Bunların her biri usüllerdendir, esaslardandır.

Mezahir: Eşyanın göründüğü yerler. Eşyanın görüne tarafları. Zahir ve meşhud olanlar. Çiçekli yerler.

mh:157'deki usüller: 1- Bir şahıs çok fünunda müteahsis ve meleke sahibi olmaz. 2- Hem de bir kelam iki müteahhiminden mütefaivittir, başkalaşır.

3- Ve hem de funun, mürker-u zaman ile telahuk-u etklerin neticesidir...

gibi sıralanmış usüller var. Hepsi belli başlı esaslardandır, usüllerdendir.

Hem 167'deki ayrı ayrı usüller 1- Kainattaki nizam-ı ekamel 2- hemde hilkattaki hikmet-i tamme 3- hemde alemdeki adem-i abesiyet....

gibi hepsi belli başlı usüllerden ve esaslardandır.

"Netice-i şahideyi tematüce eden usül-ü müteaddideyi cem ve jikretmektedir"

Bu cümleyi yukarıdaki 157+167 sayfelerdeki ayrı ayrı esaslar, usüller çok güzel örnek teşkil ederler. Herbiride asıldır, esaslardır, usüllerdendir.

Usül denilen → mezahir ve } ihtilafıyla
→ ayınelerin }

İhtisat: Ulaşmak. Bitişmek. Yakınlık. Başlılık. Kavuşmak.

teccrüdü: Sayınmış. Herşeyden baş olma.

Usül zemindir, tarhtadır. Aynıda bütüddür. Herşey orada görünür farklılıklar da görünür. Usüllerin değişik olmalarıyla, asılların farklı farklı olmaları ve netice ve tecelli edenin şahdetiyle, yani tecelli edenin birliği ve ortaya çıkan

şeyin tek olmasıyla, maksadın tecerrüdüne; yani o aynalarda görülenlere benzer tecelli eden zatın maksadına. O silsile şeklindeki deliller, misal haşir o silsile şeklinde olan asıllara, usültere benzemez, onlardan tecerrüd etmiş ve o ülvîyetini bitamamihâ gösteremez. Misali 167'deki haşirin isbatına dair usülterin sıralanışı, her usülterin farklı farklı olması aynı gayeye hizmet ettiği gibi, maksad haşirdir. O usülterin işaretleri onlara benzemeyen, usülterden tecerrüd etmiş haşirin varlığına işaretlerdir. Misaller haşirin ülvîyetini bitamamihâ tutamaz ve gösteremez. Haşir başka, misaller başka. Ama onu isbat için kullanılmış.

Öyle kelâm kullanacakmış ki karnatı kulağlayan, harekete geçiren ve karnatın hakikati olan hayata uygun olmalı, ona yakın ve işaret etmeli.

mh:104 " her biri ayrı ayrı semere veren farû-u kesirenin istinbatına istinad veya tarammunu iletir "

Furu: Bir kökten ayrılmış kısımlar. Dallar. Budaklar. Cüzi hüküm ve kaideler.

istinbat: Bir söz veya bir işten gırtlı bir manayı meydana çıkarmak.

Tenaküs: Neticelenme. Birbirini netice vermek.

ifrağ: Bir holden başka bir hale sokma. Kalıba dökmek. Şekil vermek.

Boşaltmak. Akıtmak. Dökmek. Carı kılmak.

Telvik: Paçklamak. Zahir ve aşkare kılmak. Lüzumlu şeylerden bahsetmek

süretle olan kinaye. Mesela: Filanca'nın mutfağında çok odun sarf olunur denildiği zaman, bundan, mutfakta çok yemek pizirildiğine, ev sahibinin cömertliğine ve misafirin çokluğuna istiklal edilir.

Meraya: Meriyetler. Fijilikler. Halketler.

fer'i: Esasa öit olmayan. Kollara ve şubelere ait ve müteallik.

Şehare: Büyü gibi bir kuvvetle şken. Büyü yapan. Çok aldatici.

Ber: Yararlamak. Halketmek.

Wauki: Tıklar. Kökler. Damarlar.

Müteşâbike: Beraber ve karışık olanlar. Birbirine karışanlar. Birbirine karışmış ve çirilmiş vasyette olan. Giritli.

Mütenasika: Birbirine uygun olan. Münasib ve nizâm üzerine dizilmiş olan.

Müteşâ'ibe: Şubelenen. Birbirine karışmış. Dallı, budaklı, kollara ayrılmış.

Müteanika: Birbirinin boynuna sarılan.

Mütenexias: Çeşit çeşit. muhtelif, çeşitli, dâşik, türlü türlü.

Kelamı ruhundan dışarıya, kâğıda öyle dikmelisin ki, pek çok dalları, pek çok ahkama me'hal ve pek çok manaya ve pek çok muhtelif vecihlere yönü ve yolu olsun, olmalı. Kelam bu sıfatlara sahip olursa manaca kuvvetlenmesi, diğer manaları içine toplamasına imkan tanısın ve ortaya konduğunda da bunları döksün. Sanki kelam mahşer yeri. Yani çok çeşitliliklere zemin etmiş meydan gibi. Bir meydan düşün. Bir merasim veya düğün zemini, nasıl büyükten küçüğe, yaşlıdan genç, hanımlardan erkeklere, birbirine küs insanlardan, birbirine güd fikirlere, isteklere vs vs'lere harnite etmiş meydan. Bunları emeden mana merasim. Bunları hareketlendiren iradeyi gösteren davulcu, zurnacı. 30 "Güya aklın barozanı denilmeye şayan olan irade ses etmekte, kalbin karartık köşelerinde yatan manalar sıplak, yata ayak, baş erik olarak sıktıklarından mahall-i suver olan hayale girerler"

Ö davulcu ve zurnacıya tümü uyuyor. Özelliklerini, ayrıcalıklarını kenara koyarak. Ortak nokta ephanelemek yani nefis... ortak birlik. Ö oynamalarda kimse ayrıcalığına şikâretmiyor, oyun onun üstüne örtüyor. Kelamda böyle olmalı. Ö meydana farklılıklar nasıl el ele tutuşup aynı şeyi yapıyorlarsa kelamda kişinin özelliklerine, hissiyetlerine mahkum olmamalı. Buna misalin en büyüğü malum-u vecih ile Kur'an, hadis-i küsi, hadis-i şerif, ve asrın imamlarının eserleri, kalamları...

Ö davul ve zurna jurubu → irade.

Üstüb → Lambanın şişesi. İçerisindeki dışarıya ulaştırma, yayma vasıtası, vesitesi. İçerisinin görüldüğü yer.

Kelamın bu istidadi tarzının ile kelamın kuve-i namiyesinin kuvvetine telvih, yani ifade ettiği manaya bakması, kelamın içerisindeki mana mertebelerine kişilerin yükselmesine yol açar ve de haslatının kesretini gösterir. Sanki o fûrû ve mana çeşitlerinin mahşeri ananasına olan kelam, ta ki kelamın bu meziyetleri ve ortaya koymuş olduğu çok çeşitli güzellikleri muvazenele ortaya koyub...

Buna misal kisse-i Musa dâk-ı mesel buna güzel bir misaldir. Ne kadar inceltsen, ne kadar farklı yönleriyle bakarsan bir mutlak kullanılacak taraf ve hakikatleri bulacaksın. Kisse-i Musa hem en zıve mana mertebelerinden, hemde efal alemindeki en derinlik ve kesretin en uzak tabakasına ışık tutacak öğütleri ve üsülleri ortaya koyar... bu sanki sana öyle bir açıcı zihnine getiriyorki, yani kelamın camıyeti şöyle bir açıca benziyor: öyle birbirine karışmış kökleri, yani toprağın altında öyle

geniş sahaya, öyle derin ve uzatlardan basteniyor ki, uzun birbirine uygun, tamamlar, birbirinin kuvvetine kuvvet verir, güzelleştirir bölümleri, dalları, budakları var ki... birbirine sarılmış, birbirlerine kuvvet verici meyveleri, faydaları var ki; yani bir oğaç, iken adeta oğlanmış ve her dalı farklı yapraklarıyla, meyveleriyle, görünüşleri, kokuları ve yayılma düzenleriyle beraber, bütünlük içinde bir oğaç hayal et. Buna bir misal 37 sahifedeki Altıncı mes'ele güzel bir misal dir. Kelamın semerelerini işlerin kelam harpî mertebelerinden netici yüklenmiş, harpî makamlardan manaları üzerine almış. bunu karşıya gönderinci aynı geldiği alemleri karşıya taşıyarak karşısında o alemlerinin uyanmasına vesile oluyor.

Şey öyle birbirine sarılmış 7 oğaç düşün. Nası ki asma oğacı sarılmış gibi. 7 tane oğaç birbirine sarılmış, kökleri birbirine girmiş. Dal budakları birbirine karışmış. Kokuları, renkleri, çiçekleri, meyveleri ve yaprakları birbirine girmiş bir şekilde görünen oğacı düşün. Bu oğaç toprağın altındaki gizlilikleri ve havanın ve güneşin gizliliklerini ortaya çıkarıp serpilemiş olan oğaç. Hem toprak hemde sema tabakalarının gizliliklerini istifademize sunuyor. Hem fikir manasına olan kuşlar yuva yapıyor, basteniyorlar ve konuyorlar. Her bir kuş ayrı ayrı yönlerinden istifade ettiği gibi; insanın fikirlerinde o kelam denilen garib oğacın kah bir dalından, kah bir çiçeği, meyvesinden vs' istifade ediyorlar... her bakanın kuş misali olan fikri ve zihni oradan bir dane-i hakikat çıkarıyorlar...

Kurandaki kısı-ı musayida süzer-i müteaddide gösteriyor. Buna şecer-i hakikat diyor.

mh: 107. **Önünce Mes'ele**

tafrotik: Yukarıya sıçrama atlama.

istibak: Örülmek. Öğülenmek. Karşılıklı birbirine geçmek.

temessül: Benzeşmek. Cisimlenmek. Bir şeyin bir yerde suret ve mahiyetinin oksetmesi. Bir şekil ve surete girmek. Bir kıssa veya atosöz söylemek.

Sedad: İstikamet ve kasd. Haklı ve doğru şey. Akıl.

Müstekarr: Karar bulan. (karardan). Bir yerde sabit ve sakin olan. Kararlı. Durulan yer.

Terneyyüz: Benzerlerinden farklı ve üstün olma. Diğerleri arasından kendini gösterme.

Selaset: Anlatıştaki kolaylık ve rahatlık. Açık, kolay, akıcı ve ahenkli ifade.

Tevakkî: Çekinme. hazer etme. Sakınma. Korunma.

Tederrâğ: (dereceden) Derece derece, adım adım ilerleme.

in'ikası: Aksetme. Tersine çevrilme. İpek veya sesin bir şeye çarpıp geri gelmesi. Aynada veya parlak şeyde eşyanın temessülü.

Muhakî: Benzerin, benzer olan.

müşakîl: Diğerine uygun olan, şeklini benzeren, şekilce benzeren.

istihak: ilhak olmağa, katışmağa şalışma.

Keennehu: (Teşbih edatıdır) Sanki, göya, öyle gibi

Celeşepe: Sopa-sola.

feşerrebî: Suyu kendine çekme, içme. Mışreb sahibi olma.

Zenav: (zenav). Suların biriktiği yer. Havuz. göl.

Mültele: Kavuşup buluşulacak yer, itişeyin birleştiği yer. Kavşak.

Mesil: Benzer. müsil. Gibi. şibin. Eş. nazir

Kelamın selaseti ise; Kelamı rahatça ifade edebilmek, kişiler arasında fikirlerin, hislerin okabilme yolu ve boğın odidir kelamın selaseti. Kelamı bazan kişiler arasında boğ kurar. Bazanda tabiatla, fitratla boğ kurar. İki ayrı şeyin arasındaki boğın odidir selaset. Bu kelamın akıcılığı, fitekliliği, kapsayıcılığı gibi sıfatların okabilmesi için kelamın nasıl olmalı'nın ilmini anlatacak. Kelamın fitrata ne kadar yakınsa, fitratla ne kadar özdeşleşirse o kadar akıcı, ahenkli, kapsayıcı, fikirleri ve hisleri daha sıhatli oktarılır: karsıya...

- Kelamın selaseti ise: → Bir derece hissiyattan tafatlak etmemek
 → bir derece istibak etmemek
 → tabiatı taklid
 → hâricce temessül
 → mesil-i garazda sedad
 → maksad temeyyüzü.
 → müstekarrin temeyyüzü.

Tek tek inceleirise: "hissiyattan tafatlak etmemek: Hissiyattan uzaklaşmamak. Kelamı kullanırken kelama hissiyatta da hisse vermek, hissiyatsız kelam kullanmamak. Herşi şöyle kural var: Kelamdaki fiiller karşının fiiriyatına. Kelamdaki duygular karşının duygularına, kelamdaki hissiyat karşının hissiyatına cevap olmalıki hislerini uyandırır. Kelamdaki vicdanîyat varsa karşının vicdanîyatına cevap verip uyandırır. Kelamın içerisinde de hissiyatını da koy....

istibak etmemek: Tutarıda anlatıkların birbirine girmemesi lazım. Hissiyattan uzak olmamak. Je hissiyatların çorba gibi birbirine karışmaması lazım. Net belli olmalı. Mevzunun hissiyatıda olmalı. Karşın görmeyen birbirine girift hissiyatlar olmamalı.

tabiatı taklid etmeli. Fitrati ifade etmeli. Bunun ziddi riyakarlıktır. Karşının fiiriatına cevap olabilmesi için senin fiiriatından çıkmak, fiiri hali ifade etmeli. Je hâricce temessül etmeli. Kelamın hem hissiyatını taşımalı, hem fiiriatından çıkmalı hemde hâricde karşılığı olmalı. Temessül demek; Getirdiğin aşya olması. Teressüh demek; Bşyanın çekindeje hulasalarının demektir. Kelam işte böyle olmalı. Kelamın insanların dışında da aşya gibi olmalı. Aynı zamanda kelamın karşı tarafı hâricce tanıstırmalı. Kelamını dinleyen gözüyle de senin kelamının karşılıklarını gösteriyle müşahade etmeli...

mesil-i garazda sedad; Kelam maksadı faritmalı, farit etmeli ve onu hedef tutmalı, garazına, maksadına kuvvet vermeli ve ist tutmalı. Maksadın istikrarında olmalı. Kelam atıl meratiblerinden geçirmeli, istikameti, kasdını ve hedefini belli etmeli ve onu kuvvet verici olmalı... Je maksadın temeyyüz etmeli; maksadın kelamın içinde aşışmalı, net olmalı, karşı taraf net görmeli maksadını. Güntü kelamda müteaddid maksadlar görünebilir. Senin için onlardan biri maksadındır. Karşı taraf senin maksadını fevilsiz görmeli ve temeyyüz etmeli... Je kelamın müstekearrin temeyyüz etmeli; yani o kasdın, maksadın net kararlı olmalı. Yani kararın sabit

ve kararlılığını göstermeli. Kelamın durduğu yer net olmalı. Hedefi net olmalı. Kelamdan maksatların, hissiyetlerin, hedefleri ve gayeleri net ve ayneak görünmemeli.

"Kelamda hissiyette tamama olmadan çifte olmamak," yani kelam hissiyeti net ifade etmeli. Karşı tarafın hislerini altak bullak etmemeli. Kaos oluşturmamalı. Hissiyetlerine alt üst etmemeli. Yani karşı tarafın hissiyatını tamama etmeden, uyandırmadan başka hissiyatını uyandırıcı kelam kullanmamalı. Hıtle bu kelam karşılığını bulsun. Hıtle tek hissiyatını uyandır, çifte olmak manasına olan iki tekme olmanın, tek tekme manasına gelen hormede bileceği tek tek uyandırmalı. Yoksa gıda zehirlenmesi gibi olur. Kelamın içerisinde tek hissiyatı koy. Sonra tabanca atar gibi tek tek at. Aynı kelamın içine bir kaç hissiyatı koyarsan karşı taraf karışır, terakid edemez, ayıklayamaz, Makamlarını beceremez, **başkasıyla mezzetmek** Su gibi olmalı. Su nasıl sıra sıra akıyor. Suyun toptan akmasına ise sel demir. Hem zuyun yolu kaldıramaz. Suyun yolu seli taşıyamaz hem hedefi fahrib eder. Düşüncü yoğurtu tarikleri 1 saatte yoğurt miktarı bir anda düşse sel olur. Hem toprak emenden kaybolur. O zaman yoğurt tarikleri tek tek yoğurtmalı ki toprak emsin, emebilsin, sel olmasın... sıraya koymalı, zamana yaymalı. En son incek yoğurt tarikleri ilk incek beraber incek atar olur, Toprak kaldıramaz. Sıralama yapılmalıdır, başıyla sonu mezzetmemelisin. Yoksa **selesetini taşıyır eder**. Ahenkli, anlamlı, hormede hormede akma olmaz. O zamanda selesetini anlatmadık anlamadık tolayıklar kalır. Kelam oğir olmaz. Açık olur, açıklayıcı olur gıda zehirlenmesi gibi boymamız olursun, karşıya hormetme zamanlarını tanıması olursun. Sıralandı için bir ahenk görünür kelamda. Apacın büyümesini gösteriyor musun? Nasıl uzun zamana yaylıp kendisini ifade edip tamamlıyor?! Battı ki şerkerdeği attırı hem apay oldu. Apacın tamamlama sürecini ortadan kaldırırsan ne olurdu? Kelamda öyle sırala. Sıralama ile kendini tamamla. İlk önce filizi çıkar. Büyüt onu. Sonra dallarını, budaklarını, sonra yapraklarını, sonra çiçeklerini, sonra kokusunu, sonra şeklini, rengini tamamlayıcı gibi olsun. Kelamda aynen bir apaca benzer. Fitratta getirdiğe benzer. Muhatablarda apacın istifade eden kuşlar, hayvanlar, insanlar, melakeler... etirler. Nektardan istifade edildiği kadar, apacın getirdiğten apay olana kadar ki sürecin kendisinden de istifade ediyor... sırf neticeden istifade edilmiyor. Kelamın da böyle sırala...

ve "nizamız istibakla tevakkü laumdır" ta karşı tarafı karıştırmayın. Tani

nizamsız mana yijine pından uzak durmalı. Mana çeşitli olmalıdır ama olmalı, fakat nizamsız, karmakarışık olmamalı. Yani kelamda mana çeşitlerini tek tek görmeli. Birbirinin hükmünü cezib etmemeli; kaldırmamalı, kapatmamalı.

İnsan ilk önce sanatını niyet eder, sonra hayal eder. Alemdeki her şeyi fitratta karşılığı olmalı, tabiat olan fiyat onu kabul etmeli. Örneğin fitratta, tabiatlarda iade ziyaret edilir ve tabiat sanatına in'ikas eder. Niteki Osmanlı ruhunu sanatına aktirebilmiş... öyle sanatın olması lazım oldu-ju gibi, sanatının kelam olarak ifadenizinde de tabiata - fiyata - uygun olmalı, kelamına tabiat in'ikas etmeli ya fi'ri olsun.

Her düşüncelerinde hariciyata benzer ve sanatında hariciyata benzemeli. Her düşünce, her de düşüncüyü zihninde şekillerdiriken hariciyat şaplonundan başma... Eğer böyle düşünce ve şekillenen kelimeler hariciyata çıkarsa, haric onları içine alarak tutabilmeli, ve haric dışındaki bu kelamın içeriği ve manası benim manamdır sonra kelama dönüştürmüş demeli. O kelamı haric içine almalı ve benim ifade demeli...

Her de garazın mesilinde teferruk etmemek ve } için sedad etmek,"
kaidin mecrasında teferruk etmemek }

maksadın sevk edilmesinden ayrılmamak. O kaidin hedefinden ayrılmamak için mecrası olan yukarıda bahsedilen izahlardan inhiraf etmemek... söpü sola meylenmemektir. Kelamın hedefinden ve kullanılan doğru mecrasından başka tarafların cezbine kaymamasına dikkat etmek lazım. Yoksa kelamın ehemmiyet eder... belki kişiler manasına olan kelamın asıl direktleri ve kelamın içinde olan canlılığına ve kelamın tetafeti gibi özellikleri ve sıfatları havuz gibi kelamın hedefine ve usul-u yapısına kuvvet vermeli ve etrafında toplanmalı, havuz gibi...

Herde kelamdaki kaidin kararlı duruşu, bu kararlı duruşu diğer oymak kelimelerden farklı kılıyor. Kelamda gayenin belli ve net olma yeri olması selasetin selameti için şarttır. Kaidin, gayenin, hedefin net belgin olması, kelamın hedefinden inhiraf etmemesi, maksadın kelamda net olması, yani sani kelam yol kaysöpi gibi makamların, maksadların, usullerin kuvvetleri yer olması, böyle kelamın selasetinin selametine lazımdır.

mh:108 Onbirinci Mes'ile

- Hüküm:** (Hüküm) Karar. Emir. Kuşuk. Hatimlik. Amirlik. irade. Fikisler ve tasavvurlar arasındaki rabitayı tasdik veya inkar etmek.
- Levazım:** ihtiyacı maddeleri. Lüzümlü madde.
- mebadis:** (mebde. c.) mebdeler. başlangıçlar. ilk unsurlar. Gekirdekler. Preasibler
- alek:** (alek. c) Vasıtalar. Aleller.
- tekallük:** Bir şeyi üzerine alma. iltizam edip boyuna alma.
- ictinad:** Bir yere toplamak. Aldanmak. Meyve toplamak.
- münazarah:** (münazarahanın cemi). Görüşler. Fikisler. Münazaratlar
- zübde:** (c: zübüd). Netice. Sonuç. hulâsa. Bir şeyin en mühim kısmı. Kaymak.
- şeytan:** Şeytanlar.
- istifrak:** Sirkat etmek. Gelmek. Hirsızlık etmek.
- mahmutû:** Yüklenilmiş. Ham olmuş. Bir şey arkasına yüklenmiş olan. Üzerine alınmış. Bir cümlede faile yükletilen iş, oluşu veya hâli gösteren fiili. Müsned. haber. İnsan natik cümlesinde insan mevzu, natik mahmutdur.
- tekyid:** (Koyd. den) Koyut ve şarta bağlanma. Şart koşma. Bağlama. Deftere yazmak. Harfe nokta ve hareke koyma.
- tasvif:** Vasıflarını söylemek. Bir şeyin iş yüzünü, ne ve nasit bir şey olduğunu anlatmak. Vasıflandırmak. Bilgi. ilim.
- mudafâ:** mudafaa eden. Koruyan. Def eden.
- mühayye:** (Hey'e den) Hazırlanmış olan. Hey'et-i mecmuası tertib ve tesviye olunmuş olan.
- Kuyudak:** Kayıtlar.
- mücehhez:** Noksanları tamamlanarak hazırlanmış, lüzümü olan silah ve sair şeylerle donanmış. Cihazlanmış.
- Selameti:** Kurtuluş. Tehlikeden salim olmak. Doğruluk, Söylamlük.

Beyanın istikvâmetine devam edebilmesi, sağa sola saptırılmamasının tevile musade edilmemesi, kaygan olmaması, bundan sen bunu kastedtin denememesinin sıhhatine koruyabilinmesi ise, kelamda kararlılığını, iradenin içerisindeki hükümün net, bunu teyid eden levazımının sağlam ve gayeye himmet ve hizmet etmeli, öz ana gekirdek gaye ve maksadından inhiraf olmaması için mudafa delillerinide etrafına zirh olarak konmalı. Gelebilecek suat-i mukaddere cevap olan kayıtlarınida üzerinde olmalı.

Yani kelamın içerisinde olmalı. Böylelikle bu anlatılanlar nazara alınan bir kelam sanki meyvedar bir ağaca benzer. Ağacın kökünden, gövdesinden, dalından, budajından, dikeninden, yaprağından, çiçeğinden, meyvesinden, tohumu ve tozundan ve renginden, kuşların konma yerlerinden, yuva yapma mahallerinden, etraflıklarının nazarına celbetmesinden, güneşi buraya taşımasından, havanın içerisindeki elementleri ve toprağın içindekileri taşımasına dikkat edilirse aynen kelamda böyle olmalı. Ağaç bunları taşıdığı gibi, kelamda böyle olmalı. Ağacın nasıl dikenleri, yerden yukarı oluşu, meyvesine hemen ulaşılmasını diye ağacın ucunda, uzağında oluşu gibi olmalı. Efendim kelamın her mertebesine niye hemen ulaşılmasını, niyin mana derinlikleri yani bizden uzak durması, hemen elime niye geçmiyor diyerekte ağaç güzel misaldir. Ağaca cinayet ve koparıp talan edilmemesi için hem yukarı olması, hem uç noktalarına meyveleri taşıması hem dikenlerin olması, hemde ulaşılması ve çıkılması zor olsun diye korunma tedbirleri alındığı gibi, kelamında böyle korunma güçleri olmalı. Yani: İçerisinde pek çok münazaraların neticeleri, bozulması, farklı düşünülmesi olmayacak şeyler zor olsun diye kök ve merkez mananın sabit, net fevle iradani olmayacak şekilde merkeze konmalı. O zaman evham şeytanları kulak hirsizliği, zihin yarılgısı, başka yöne battırıcı imkanlarının yolunu kapamalı.

Her bir ağacın zemini, bölgesi farklı olduğu gibi; yani çayı adanada, oca meyvesini doğda, doğ ağacını ovada yetiştirildiği gibi, kelamda böyle olmalı. Veya müzik orkestra salonunu düşün. Birbir çeşit aletler var. Hepsinin görüntüsü, çalmanın fitri ve hissi, aletin sesi ayrı ayrı olduğu halde aynı notayı vurması. Veya Canlı ve ruhlı ayna düşün. O aynada gördüğünü hissediyor, zevke diyor ve gördükleri şeylerin vasıflarına boyalanan ayna düşün. Bu aynayı bahçeye tut. Veya bu aynayı insanların yaşadığı cemiyete tut. O aynada görüntü bizim bildiğimiz şekillenme ve yansıtma değil, aynanın gördüklerine dönüyor ayna. Onların ruhlarıyla ruhlaniyor, hisleriyle hisleniyor, zevkleriyle zevkleniyor bir ayna düşün... Kur'an ayetleri de böyledir. Ağaç güneşi burada nasıl ifade ediyor, görmediklerimiz şekilde güneşten nasıl istifade ediyor. Gözle görünmeyen kopmayan devamlı devam eden baki varso, kur'an ayetlerinde sıfat-ı subutiyle öyle münasebeti var...

Kelamın mertezini korumak için kelamın 6 cihetini sur çekilmesi...
 Yani mevzuu veya failin yüklendiğini, yani kelamın özünü ana gayesini
 hücum edilemez hale gelebilmesi için takyid edip 6 cihetten kuvvetlen-
 dirilmek... veya kelamın işerisine mukadder sualleri cevabların koorması,
 işaret veremiz, ima veya gışünün ve fünün, zahran, batnın, evvel ve
 ahir mana meratibiyle destekleyip sebmin hücumuna musaid nok-
 talarda birer müdafî tebit ve teviye etmek, bunları da kelamın sıhat
 ve selametine kuvvet verici ahrepte olmalı. Manolar inişli çıkışlı
 farklı farklı dalga boyları olmamalı, birbirini işincede ahentli, hükümünü
 örtmemeli, sade, akıcı ifade şeklinde olmalı. Bu anlatılantar hepsi
 beraber bir kelamda olmalı, fakat pratika yol gibi, inişli çıkışlı olma-
 malı. Asfalt gibi bir dağın eteğinden girmeli, döne döne çıkmalı, inmeli,
 Sopi solu seyretme imkanı vermeli, dağın tepesinde bulutları, tarı, nemi tanı-
 malı, ovaya seni indirip birsürü sebze salkarla seni tanıştırmalı, nehirlerle,
 denizlerle, şehitlerle tanıştıran ASFALT gibi olmalı, kelamın... veya insanın
 her halinin ifadesi olup karşının her haline cevap olacak ruhumun ifa-
 desini olmalı kelamın, ruhumu yitkenmeli, karşına taşıma... kelimeler ara-
 sındaki boğa misal anlatıyorum yoldur. Yol kelamdaki gayemi, gerojimi,
 maksad ve hedefimi belirtiyor. Bu yol asfalt misalim gaye ve hedefi-
 me işaret ediyor, onu ifade etmesi için kullandığım miseldir... Sente
 aynadır. Etrafı seyrediyorsun. Seni gezdiren vasıtalarda harfler gibidir.
 Seni gezdiren trendir, uçaktır, gemidir, araba çeşitleridir veya yayadır.
 Senin aynası ruhuna çekerecin yanmasından sana hasil olantların
 cemidir senin ifaden, kelamın. O gezdiklerin senin ruh ve akıl ayna-
 sında nasıl görünüyor, cahilin bu işle tefekkürü olmayanda o yolda
 gezdiriyor. Fark ne ise nurunun kuran okumasıyla cahilin kuran
 okuması farklı gibidir. Araban, sen, yol, etraf... 4 düde farklı...
 anla...

mh:109 Onikinci Mes'ele

- Salamat:** Kurtuluş. Tehlikeden salim olmak. Kurtuluşlarından, fenalıklardan kurtulmak. Doğruluk, sapılamalık.
- Rondeq:** Tahlatların yüzlerini pürüzlüden kurtarıp dümdüz etmek için marangozların kullandıkları alet.
- hil'ah:** Yüksek mertebedeki zotların beğendip kimseye ve takdir edilen zevata gıyâdipki kıymetli, süslü elbise. Kaftan.
- fevzi:** Paylamak. Herkesin hisselerini ayırıp vermek. Pay ederek dağıtmak.
- mahkiyyun anhi:** Kendisinden bahsedilen, kendisinden anlatılan.
- hulûl:** Girmek. Dahil olma. İşine girilse giriz. Bilinin veya birkaç kimsenin sevgi veya itimadını kazanmak. İşlerine onlardan görünüp girmek. Halklaşmak. Bir menzile inmek.
- ihfâmâm:** Özenmek. Fazla dikkat etmek. Gayret ve dikkat etmek.
- istihkak:** Kazanılan şey. Hak edilen. Hakkını almak. Hakkını istemek.
- cilve:** Tecelli. Hoşa gidem görünüş. Cilve ve nazar eden. Cilveli. Tecelli eden
- Üslûbu mucerred:** (sade üslub). Bu üslubda tabilik, akıcılık, selaset, kısalık, mana ve maksada kifayet sıfatları vardır. Bu üslub, alet ilimlerinde, ders kitaplarında, konuşmalarda ve beşeri muamelelerde kullanılır.
- Üslûb-ü müzeyyen:** (ziynetli ve parlak üslub) Bu üslub terhib ve terhib (tervik etme ve satındırma) gibi hususları tazammun eder. Hitabiyat ve inaiyatta kullanılır.
- Üslûb-ü ʿâli:** Üstün ifade tarzı. ifadenin yüksek ve nazik olanı.
- İslûb:** Tarz. Yol. Bişim. ifade tarzı. Dizmek.
- ma'ez (ma'îz - ma'îz):** Bir şeyin arzolundupü yer. Göründüpü yer. Göründüpü yer. Süpî. Mesher.
- Delâil-ül i'car:** (Delilin emi). mucize delilleri, burhanlar, isbat vasıtaları.
- Esran:** (sır. c): Sırlar. Gizli hitmetler ve manalar. Bilinmeyen şeyler.
- müşevveş:** Karma karışık. Anlaşılmaz. Düzensiz.
- mezur:** Nezali. Ölçülü. Tartılı. Düzyün. Yakışıklı. Her bir vasfı ölçülü ve itidal üzere bulunup,
- ifrağ:** Bir halden başka bir hale sokma. Kalıba dökmek. Şekil vermek. Boşaltmak. Akıtmak. Dökmek.
- nümayiş:** Gösteriş. Görünüş. Gösteri.
- vefa:** Ahdinde, sözünde durma.

- ihtisarı:** icmal etmek. Sözün kısaltılması. Kısaltmak. Sadeleştirme.
- tekeffül:** Boyuna almak. Birine kefil olmak.
- asabiye:** Fort-ı gayret. Hamiyet. Aşırı derecede aslına koruma ve iltizam gayretli
- marzu:** Bahis. Hattine durulan mesele. Konulmuş. Verilmiştir. İşlenmekte olan. Geçer olan.
- kıssat:** (Kıssa. c) Kıssalar. Hikayeler.
- tevezi:** İhtiyas maddesi. Lüzümlü madde.
- tevabi:** (Tabi. c) Mailyet. Bir kimseye tabi olanlar. Bir mektebe bağlı olan yerler. Evvelki kelimeye göre hareket alan kelimeler
- kıf'a:** Parçalardan her biri. Parça. üz. Bölük. Kısm. Taraf.
- medd-i nazar:** Uzağa bakma. Gözün görebildiği kadar göz alımı.
- Delaleh:** Delil olmak. İşaret. Yol göstermek
- Ulum-u âliye:** (Alet. den) Alet ilmi. (Grammar, sarf, nahiv, belagat ve mantık gibi).
- dibace:** mukaddime. Başlangıç. önsöz.
- San'at:** Üstelik, hüner, marifet.
- beraatül-istiklal:** Bir eserin içindekileri güzel bir başlangıçla baş tarafında anlatmak. İyi bir anlamak. Güzel bir başlangıç. Bir ibarede müradik ve mukni bir tağ kelime bulunması. hüsn ve insicamdaki ibarenin veht-i meğub üzere ta'lif ve tirkibi. Maas, Rütbe, nisan için hükümetçe bildirilen yarı gibi vesika.
- Muhâsif:** (husuf. den) inhişaf eden. Sönükleşen. Daha mükemmel bir şeyin yanında sönük kalan. Değersiz. Gözelenmiş.
- Süha:** Dir yıldız ismi. Yıldız kümesinden gözü kuvvetli olan kimselerin görebileceği en küküt yıldız.
- fenn-i maani:** Güzel söz söylemeyi ve güzel yazmayı öğreten. Edebiyatın bir sübhesi.
- mezaya:** meziyetler. İyilikler. Hasletler
- amden:** Kasden, bile bile. isteyerek.
- nasbi:** Dikme. Bir rütbe alma. Bir memurluğa tayin edilme. Arabçada kelimelerin i'rabının mensub (üstün) olması, yani; (e, a) diye okunusu.
- fenn-i bedi':** ilmi beyanın üç bölümünden üçüncü bölümüdür ki, bediyyat da denir. Mukteza-yı hale uygun bir kelamın lafız ve mana bakımından daha da güzelleştirilmesinin kaidelerinden bahseder. Bu kaidelere Edebi sanatlar da denir. Her şeyin güzellik cihetinden, bilhassa arabi fertikiblerden bahseder, kelamın güzelliğini ve mukteza-yı hale muta bakatını

ve vuzuh-u delaletini isitmeye ve ruha mülayim ve hoş gelecek sûrette in-
tisak, insicam, tertib ve intizamını bildiren usul ve kaidelerin itimidir. Cem'i
olarak hepsine ulum-u bedi'a dendiği gibi, ilm-i bedi diye de söylenir. İki
kısma ayrılır. 1- Muhassinât-ı maneviyeye: Kelâmın manasına ait sanatlar.
Tevriye, hüsn-ü t'elil, üslub-u hatim... gibi. 2- Muhassinât-ı lafziyye: Ke-
lâmın lafzına ait sanatlar. Seci, cinas... gibi

Pesîde: Örtülmüş. Örtü. Örtülü. gizli.

hakikat-ı hariciye: Hayat gibi alem-i şehadete gelmiş varlık.

Sektab: Delici. Dalañ

inne: Tebki edatıdır. Katiyet ifade eden Baş harfler ve fiiller vardır ki
başına geldikleri isim cümlesinin İsmi mübtelasına, İsmi haberine
fe'le ederek onların adını ve i'rabını değiştirirler. Bunun için bun-
lara "nashedeler" başka bir hale getirip değiştirirler "manasına" "nev-
vasih" dendir. Şu altı edat (harf), başına geldikleri isim cümlesinin
mübtelasını merfu' iken mensub kılarlar. Sıra ile bu harflere "inne
ve ehvatihâ" (inne ve kardeşleri) ismi verilir ve şunlardır. İnnema,
inni,

tahtik: Doğru olup olmadığını araştırmak. veya doğruluğunu ve yanlışlığını
meydana çıkarmak. incelemek.

teberri: Alakasız olma.

taçlit: (Galat. dan) Yanlışını çıkarma. Yanıltma. Karıştırma.

Fehim: (Fehm. den) Anlayışlı. akıllı. zeki (kimse). Zihnen kavrayış.
Anlayış.

ifhamdan: Bildirmek. Anlatmak

müstemi: İstima eden. diyalogcu.

muhfelle: Bozuk. Karışmış. işgal ve ihlal edilmiş. İntizamsız. Nizamsız
olması.

varak-pare: Kâğıt parçası. Yaprak parçası. Ehemliyeşiz yazı.

Nahı: (Kürdçe). Öyle ise. Şöyle ki. işte.

Salıs üşüncü.

iktisar: sözcü kısa kesmek. Kısaltmak (Kasri. dan)

Telvîh: Anıtlamak. Zahir ve aşikare kılmak. Züğümlü şeylerden bahsetmek suretiyle
olan kinaye. Mesela: Filanının mutfakında çok abun sarf olunur dendiğinde 30-
man, bundan, mutfakta çok yemek pişirildiğine, ev sahibinin cömertliğine ve
misafirin çokluğuna intikal edillir.

Tenbih: Gaz ayırmak. Gıybetten ihtar etmek. İş hakkında yapılan nevi had.

Kelamın → selâmet
 → rindeşlenmesi
 → itidat-i mirâci

} ise

her kaydın, her takib edilen maksadın, takib ettiğin hedefine uygun kul-
 landığın vasıtaların istidadına göre himmetini kanallıze etmek, yani takib
 ettiğin maksadına uygun kelam kesmek, hedefine uygun kelam kullanmak,
 ne fazla ne de az kıymet verme. Üslûb libasını terzi etmek, ona uygun üslûb
 kullanmak. Üslûb kelamın libasıdır. Eğer bir kişiden bahsediyorsan, kin-
 disinden bahsedilen kişinin yerine koyup üslûb kullanmak. Çünkü kelam
 ve onun libası olan üslûbü etkileyen kullanan kişinin kullandığı geyesine,
 maksadına, hissiyatına ve de fıriyatına yakın üslûb kullanır. O zaman
 kullanan kişiyi tanımadan onun kullandığı üslûbü kendi aleminde yanlış
 manalara gelir. O üslûb kullanan kişinin alemine kendini farzet ve o za-
 man üslûbü anlamaya gelir. Onun kalbinde misafir ol, hissiyatıyla his-
 sen sonra lisaniyle onun üslûbunu kullan. Eğer sen kendin üslûbunu be-
 lirliyorsan, kelama, üslûba özenmek, kıymet vermek, kıymetine itibar
 vermek istiyorsan, üslûbun, kelamın her kaydın hakkına ve rütbesini na-
 zara almak ile adâfet etmen lazım. Üslûbunda maksadına, gayce ve
 ortaya koymak istediğin şeyin istidadına göre kesmen lazım. Taki maksadını
 yüklersin üslûbun. Üslûbundan dolayı ortaya koyduğun şeyde kıymet alsın.
 En âli maksadını, meramını anlatırken eğer üslûbun ona uygun değilse
 o âli makam ve mana kıymetsizliğe düşer. Zira üslûb çok önemlidir. Ki
 Üslûb ehilleri üslûbun esasları üçtür dermişler.

Birincisi: Sade üslûb. Bu üslûbta tabilik var, akıcılık var, selâset var,
 fıkrılık var. Alet ilimlerinde, mana ve maksada tabiliğini muhabaza eden
 üslûb budur.

ikincisi: Kelamı süslemek, teşvik etmek, râşettendirme kte, hitabette ve
 iknâiyatta kullanılan üslûb budur üslûb-u müzeyyene.

üçüncüsü: Üslûb-u aliddeki ifadenin yüksek ve nezih olması, mevzunun üslûbeti
 bu üslûbu ortaya çıkarmış. Mevzunun ve meramının derin ve genişliğinden ortaya
 çıkan üslûb budur. Üslûb bu mevzuya değil, mevzunun yüksekliği üslûbu ortaya sı-
 karmış. 1, 2 deki gibi değil. Onlarda üslûbun özelliği ile mana kıymet ko-
 zarıyor. Bu 3 cüsünde fârn fersi var. Mana üslûbuna feris edip, üslûbunu
 kıymetli kılıp şekillendirmiş.

Eğer Allahın emirlerinden ve nehiyelerini bahsediyorsan, usul bahis ve mevzuunu işliyorsan, Allahın ccc) kurandaki bazı mevzularındaki şiddet ve kuvvet ve heybeti tamamın eden ifadelerini kullanırken üslub-u alî kullan. Çünkü bu üslub mananın özameti fitri olarak üslubu kendi ortaya koyuyor. Misali: Şirkten bahsedin, Allah isyan edilen şeylerde...

Allahın azamet ve kibriyasından, rububiyetinden bahsederken...

Allahın saltanatından, heybetinden, kibriyasından bahsederken...

Bu mevzular nazih ve yüksek ifadeler olduğundan üslub-u aliden başka kalıblarla ifade edilemez.

Eğer hitabiyet ve itnâiyatta isen, zinet ve parlaklık ve teşvik etmek, korkutmak gibi manalar için üslub-u müzeyyeneyi elinden gelirse elden bırakma. Fakat bu üslubu kullanırken gösteriş, tasannu ve avampirestane gösteriş etmemek gerekir.

Eğer muamelat, amellerden, olayları nakletmeletteki konuşmalarda ve muhaverat ve alet olan ilimlerde isen bu manaları korumaya şefâli olan bu manaları icmal eden, yani laf kalabalığıyla karşıyı boğmıyan, karşı tarafa ve de manayı bozmamak, manaya zarar vermeyen, mananın net, akıcılığını gösteren, açık, kolay, akıcılığını ve fitriliğini ve tabiiğini tekkelif eden, üzerine olan sadelipi ile ana maksadı gösteren, kelamın kayıpsız olan zahir ifade eden sade üslub manasına gelen üslub-u mücerredeyi ihtisar ederek kua kes...

Kelamın → kunoat ve

→ istijnası ve

→ asabiyeti ise

} makamin haricinde üslubu aramamaktır.

Ne demek?

Şöyleki: Mananın kametine göre bir üslubu kestirmek istediğin vakit, mevzuun içinden, menbaından, yani kelamın menbaı manadır gayedir.

Üslubunu kelamın içinde ara. Üslubun menbaı kelam, kelamın menbaı ise mana ve maksadıdır. Kelamın makaminin haricinde üslub giydirmeye mevzuyla anlatılmak istenen şey manayı fabrika gibi üretir kelamta ve üslub ile ifade edilir. Kelamın tamamın edip içine aldığı mevzuun veya kıssatın, kuranda veya büyük şafların kıssalarında veya kelamta meşkul olduğun sanatlarında ifade edip gösterecek kelam... mevzuuya bağlılığını koparmadan kelamını kullanmak ve buna uygun üslubu giydirmektir... zaruret olmadan harice nazar etmeden, harice boykot etmekle kelamın kuvveti tezayüd edip kuvvetlendirdiği gibi, mevzuun meşkul olduğun sanatın, kelamın içeriği

ve serveti dopulmamasına en büyük esastir. Demek mana ve makam ve sanat ise kelamın ifadesine, kelamın ifade etmek istediğine yardım edebilirler... Nasıl kelam, ifadesiyle, ifadelerin mertebe ve çeşitleriyle manayı gösterir, öyle de:

Demek → mārā ve
 → makam ve
 → san'at } ise, kelamın delalet-i var'iyesine yardım edebilir.

Nasıl mı?

Nasıl ki kelam, delalet-i var'iyeye ile manayı gösterir ... gösterdiği gibi kelamın var'iyeye manayı gösterdiği gibi öyle de üslub da tabiatıyla manaya işaret eder. Üslub'da manaya hizmet eder. Sırf kelam manaya hizmet etmiyor, üslubda manaya hizmet ediyor. Bak. Defter 10/34 sh. 68/10 Def. sh: 54.

Bu anlatılara misal alet ilimleri olan sarf, nahiv, belagat ve mantık kitaplarının başlangıçlarına şu sanat-ı belagat olan kelamın aslına kanaat ve istihpanası ve esabiyeti manasına olan aslına koruma ve aslına iltizam-ı gayret buna, mevzuya güzel bir başlangıçtır. Yani o mevzuya örnek teşkil edebilecek, örnek olabilecek güzel bir başlangıçtır. Yani alet ilimlerini anlatan kitapların başlarındaki giriş bu anlatılara misaldirler. Nereye misali? Anlatılan mevzuyla kelamla ifade ederken üslub-u mecerredeyi kullanmak, makamın haricinde üslub aramamak, ifadeye kanaat, haricte ifade aramamak ve de mananın içerisindeki ifadeyi korumak, belagat yapacağım diye kelam ve üslub için manayı terpilememek. Manayı en iyi anlatan mananın kendi ifadesidir. Buna kanaat edilecek, harice boykot yapılacaktır...

Hatta zaruret olmazsa, etkâr ve mesailde ve misallerde ve esalibde harice boykotaj etmektir. Mananın ifadesi kafi. Güzel ifade edeyim diyecek allayıp pullayıp manayı görünüşte feda etmemek. Fakat haricte onu daha iyi ifade edecek tevafuk etmiş kelam ve üslub varsa febihaaa...

Makam olsun ki; belagatte güzel söz ve yazı yapması, beyanın iğelikleri ve hasletlerinin belagatça mübim bir şartı, kasden ve bile bile maksadın cihetine emaretle işaret ve ulametin kayla ve gösterip kelamın muradını göstermektedir. Adama tesadüfen o manaya denik gelebilecek kelamın maksat ve kasd net olacaktır. Burada kasden Fena-i Hediin ve tezyinat-ı lafziyenin bu makamda kasden kullanılmayı, kullanılmamalı. Ejer tesadüf etmişse sen.

ve sen kasd etmemişsen habiba... Veya o kelimelerde tesadüfen tabiat-ı manaya denk gelmişse ne ala. Ama sen kasden bu ilimlerin ortaya konup ifade lenişinde tabiat-ı manaya bağlı olacağını, fenn-i bedii veya trazyinat-ı lopsiye ile sakın bu ilimlere müdahale etme. Nedir bu ilimler? Bunlar daha üstte ve öncedinde bahsettiğim gibi sarf, nahiv, belagat ve mantık gibi alet ilimleridir. Buna belagat, süslemeler giydirilmez. Tabiat-ı mananın kelamı bunlara kafi...

Örtülü, gizli olmasının bu makamda kelam manaya tabii ve tabiat-ı manadan kelam ayrılmasını lazım demistik alet ilimlerinde. Fakat alet ilimlerinden bazıları tabiat-ı hakikat-ı hariciyeye delalet eden ve hükme ü zihniyi kanun-u harici ile rabt eden; tabiri caiz ise perdeyi delerek altındaki hakki gösteren âletlerin en deleni Şa-ı doğruluğunu ortaya çıkaran sorularına edatidir. Yani bak buda alet ilimlerindedir ama harice bakıyor. Tabiatı, hakikat-ı hariciyeyi gösteren menfzdir. O zaman bu alet iliminden bahsetmek ister istemez zihnin harice gidiyor. Buda hatırına gelmesinki hari tamamen harice boğkot edecektik. Alet ilimle harice bakmayacağız demedik. Haricteki usul ve kaide ile temel ilimlerimize karıştırmayacağız, etbiyatın o taraf larını sarf, nahiv ve belagat ve mantık ilimlerine karıştırmayacağız. Ama böyle haricin ayırtı olan inne gibi edatlar vasıtasıyla harici içeriye sokma. Sen bu menfeze araya bak. Bakmak seni şüphelendirmesin. İnnenin bu haysiyetine binaen Kur'anda kasretle istimal olunmuştur.

Tenbih: itaz ediyorum, iş hakkında sana mülumat veriyorum:

Bu makaledeki kavranın-i latife, şu perişan üslûbdan atakasır olma, davran ma. Çünkü kolay ister değil. Kolay ve hemen ulaşılan şeylerden olsa hem hatalar olmaz veya az olurdu, hem de hatayı yapanlar hatalarını anlarlardı. Ve hem mevzuyla gelip buntarla meşkul olmazdım. Hem mevzu derin ve geniştir, o zaman buntarı anlatmada kullanılan üslûbda giydirebilecektim. Ey ustad sen hem ümmisin hemde üslûb giydiremedin deme. Ben ulemalar arasında da yanlış anlatılmaya vesile olan bu mevzuları izah edip, karretlerine uygun üslûb giydirmeye çalışıyorum. Adam sanatını bilir ama ifade edemez. Veya bunun tersi ifade edebiliyor ama sanatkar değil. Adam ilim sahibi ama ama sanatı manasına gelen belagattaki ifadesinden aciz. Hem birşey kışide durup, kişinin malı olmaya duruyorsa il'î-merkeziye olan ilmi kışide tutan caribesini devam ediyorki kışide onun ilmi duruyor. Ejzer o ilmin caribesi devam etmeseydi amel-merkeziye olan dışarıya atıp kendisinde amel olmayan, onunla amel etmeyen cinsden olurdu. Kışide o ilim duruyor, onunla amel

ediyorsa o ilmin cazibesi kişide devanı ediyor demektir. İnce hisler lisanı getiremez, ifade edilemez. Biliriz ki kulayın dimağa yakınlığı akl ile devanlı yakınlığı, fitri bağlılığı vardır. Halbuki maden-i kelam olan kalb ise, lisanın uzak ve ecrabidir. Düşün ki; kulayın dimağa yakınlığı... lisanın kalbe yakınlığı... burada ifade edildiği zemin de düşünülür. İnsanın fıtratında okuma, bilme daha gelibir ki bunu cazibe ile ifade ediyor. Fakat kalbin ince, derin ve geniş mana ve hissiyatlarını lisanla ifade etmeye göre aklın anlaması daha kolay. Bir taraf sesi anlama. Bir taraf da sesi ifade etme, veya derinlikleri sese dönüştürme.

Kelamın madeni, kaynağı, kelamın içerikliğini dolduran kalptir. Zaman söyle diyebilirmiyim? Anlama nisbeti dimağın seviyesini. } gösteriyor.

Kelamın içerikli ve genişliği kalbin seviyesini.

Kelamın münacatın, kendini ifade etme vesikesidir. Bunun da kaynağı olan maden-i kelam olan kalb.

Silah-ı rahm aynı soydan, aynı zeminde gelmişler manasında var. Dilde öyle. Gözde öyle. Yani kapadalar. Kalb ise bu kapadan uzak. Kalb ise lisanın silah-ı rahmi değil, ecrabidir, yabancıdır.

Anlamak anlatmaktan daha kolaydır. Anlatmak ayrı, anlatıpına şekil verip ortamın, zamanlamaların, doğru kişilerin ve doğru üslubun kullanılması anlatmaya girdiği için bu zordur. Anlamak ise, iste, oryulu ol ve kulayını ver oraya yeter.

Dar, ince ve karanlık yol olması demek ayda pek kullanılan yol değil, kullanılanlarda ay. Bilinen, istek ve kolay yol değil. Çünkü bu ilim derin ve menbaından bahrediliyor. Yok diksiyon, yok çelişkenlik, yok edebiyat deniyor. Elbette bunların yeride var elbette. İfma bu tezahürde. Bu ikinci makale ise kelamın kaynağının ilminin yapıyor. Bunların kaynağı, yani kelamın ırkı tava ruhun sıfatlarına kadar gidiyor. Biz farkında değiliz. Ruhunu, maksudını ve meramını kelama yükleyebilmek normal olmazsa gerek... Dışarıya kelam görünüyor ama ırk tava hissiyata, duygulara, lafifelere ve de vicdana dayanıyor, burada ontar ifade ediliyor. Ne acıib mücize de cahillipimizden bitiriyoruz.

mh:86 ikinci makale.

Belogahin ruhuna faalluk eden bir kâş mesalenin beyânıdır:

Birinci mes'ele:

nazm: Sıra, tertip, kafiyeli, vezinli söz. Dâiri olan şey. Kur'an ayetleri.

"fitrin mecrâ-yı tabisî olan nazm-ı mâni'den zevk-i belogah nazm-ı lâfzî çevirmişlerdir"

Fitrin fitri mecrâsı, gâhına şekli mananın dâiri olması, manayı esas alıp lafzını ona göre dizmek olması gerektiğinden belogah yapacakların zevklerinden tafzin dâiri olmasını esas almışlar. Manayı tabii deyim, lafzun ifadesindeki söylemişken tut inessine kadar her şeyin süretini, mülkünü esas alıp konuşup yazıp çizdiler.

müşeyyed: Yüksük ve sâhilam, metin yapılı, muhtem

üslûb: Tara, yol, biçimi ifade tarzı. Dimekt.

Dehak: (Dakik.c). İncelikler. Anlaşılması çok dikkat isteyen incelikler, keşifçilik.

mahiyet: Bir şeyin özünü. aslı. esası. Bir şeyin neden ibaret olduğu, kuvveti. esası.

hakikatı. (Mahiyet, hakikatten daha umumdür. Hakikat, mevcudatta, mahiyet ise, hem mevcudat hem de mevdumatda müstemseldir).

nâfidir ise işleyen. Dalip geçen. işeri giren. Sözü geçen. Kendine itaat edilen. İstisnâ, nüfuzlu.

mümid: İmaded eden. Yardım eden. Hzatın, uzatıcı.

müstemsid: (meded. den) imaded isteyen. Yardım isteyen.

Hüsün-ü mücerred: Gayr olun olmasının bir zat gösterilen şey. Biri ora veya çizgilerin mütenasib tertib ve tertibiyle haal olan hüsün, hüsün-ü mücerred değildir. Şartları zail olsa, hüsün de zail olur. Fakat, vücud, hayat, iman gibi varlıklar hüsün-ü mücerreddir ve bir zat gösterildir. Gözellikleri başka şeylere bağlı değildir. Harishte maddi vücudu olmayan ancak aklın mevsufsuz düşü nülebilen hüsün ve zihnen anlatılan güzellik.

Efkâr ve hissiyatın mecrâ-yı tabiîsi mananın garazı, hedefi, maksadı uygun diziılması. Manayı hedefe uygun dizilmesi gerekir. Sonda olması gerekirken başta, başın sonunda konması ve söylenmesi nazm-ı mâaniyi bozuyor.

Manayı sıralamak mantığın ortaya çıkmasına da hem vesile olucuyor, hem de mantığın zemini oluyor. Bu nazm-ı mâana olmasıyla mantık sıralanması, ve iktizaları ve neticeye götürücü iktizalar sıralanamazdı. Mantığın ifâde tarzı, mantığın mantığı hakikatların dizilmesine bağlı. Doğru manalar da olsa birbirine girmiş deşirularda birbirini iktiza eden sıralamalar olamazdı. Bunun temelinde hakikat denilen esmaların mertebelerinden geliyor. Hakaiki unutmaz, esmaların nihayetsiz mertebelerinin adlarıdır, isimleridir. Fikrîler detâiki mahiyet denilen mananın incelikleri, manaların kaynaklarına girip işlemesi lazımdır. Fikrîler nazm-ı lafızla meşkul olmaları lazım. Fikrîler hakikatların, esmaların mertebeleridirler, bunlarda karşısında hakikatların menbaı ve kaynağı olan mahiyete bakmalıdır. Yani inâne bakmalı, ortaya bakmamalı. Yani Lafız gir içeriye fikrîler. Fikrîlerin inâne gir hakikatlar. Hakikatların inâne gir mahiyetler. Fikrîler burada işlemeli, buraya yönelmeli. Bu silsilelerin bütünlüğünden de mantık çıkar.

Bu mâna inceliklerinde âlemin en mükemmel nizamından yardım alıp, yardım istiyor. Yani mahiyetin inceliklerinde âlemin nizamına bakıyor. Nizam-ı âlemde her bir hüsnün menbaı olan hüsn-u mücerredin inâne bakıyor. Hüsn-u mücerred ise Nâcib-ül vücudun bakıyor. Bunun haricte vücudun haricisi yet. Varlığı başka şeye muhtaç değildir. İman gibi, vücudun hayat gibi.

Sıralama yaparsak:

Efkâr → hissiyat → manaların hakikatlarına göre dizilmesi → Bu silsilelerin sıralanmasından → mantık ortaya çıkıyor. Bu sıralamanın temânün ifâdesi olan mantık da → hakikatlere müteveşihen bakıyor. → Hakikatlerde ince, derin manaların mahiyetlerine bakıyor. → bu detâiki mahiyetde âlemin nizam etmesine hem yardım ediyor hem de oradan besleniyor, yani mananın mahiyetinde âlemle nizam-ı etmelidir → nizam-ı etmede → hüsn-ü mücerred olan mahlukiyetten sıyrılması, mahlukla olmayı mecbur olmayan kâinatın ruhu manası şeye şeye kışkıran kâinatın hayatı gibi düşünülebilir. Tabiki bunun da insanda kasullıkları olan vücud, hayat ve iman gibisi... → Bunlarda yani insan-ı laki bu hüsn-ü mücerredlerde insanın meziyetleri, iyi hallerinin ve de lakifelerinin oluşturur. Bunlarda belâgat sıgıktentatı zeminlerdir. Yani insandaki hüsn-u mücerredinde meziyetler, lakif duygular ve maddyeyle alakası olmayan ulvi meziyetleri ortaya çıkarır. Bu lakifeleri ve ulvi meziyetleri de belâgat denilen

çiçeklerin bostanıdır, Jemini'dir. Çiçeklerin bostanı

cinan: Cennetler

çilveger: Çilve ve naz eden. Çilve. Tecelli eden.

ezhar: (zehre. c) Çiçekler. zehreler.

nağamati: nağmeler. ahengli güzel sesler.

cinan-ı hilkat niye denmiş? Yoklukta kalmak sensuz köhülük olacağından, varlığa çıkmasından nihayetsiz ihtik yapılmış olundu. Nihayetsiz iyiliğin manasınada cinan-ı hilkat denmiş. Yaradılan, hilkate çıkan her şey yokluğun cennetleri, hakikatlerin, esmanın nihayetsiz emeratiblerinin ortaya çıkmasının jemini olduklarından cinan-ı hilkat denmiş...

Bu cinan-ı hilkat olan varlığın hakikatında tecelli edip çilvelenen çiçekler, varlıklar, hakikatlere perestîş eden şair denilen bülbüllerin nağmeleridir, manaları hakikatlerine, mahiyetlerine, nizam-ı alemdeki izleklerine, hüsn-ü mücerredlerine, hüsn-ü mücerredlerin ortaya koymuş olduğu insanın letailterine ve bu silsileleri yokluğun cennetleri olan varlıklara nazar edip aleminde şekillenendirip, yapıp ve manalandırarak ifade eden belagat bülbüllerinin bu silsilelere riayet ederek ortaya koymuş oldukları manaların bütünlüğünü ifade eden sözleridir, ahengli nağmeleridir. Belagatçıları konuşturan, aheng-i ruhanî veren nazm-ı ma'înidir, bu manaların sıralanışını farketmesidir. Belagatçıların ruhani tarafını uyandırıp ifade edilmesi o manaların dizilişini yakalayıp görmesi, bu nazmın farkına varmasına bağlı. Hal böyle iken, Araptan olmayan dahil ve küfeyli ve acemiler, belagat-ı arabiyede uduba sırasına girmeye çalıştıklarından, iş çipirından çıktı. Zira bir milletin mizacı o milletin hissiyatının menşei olduğu gibi, lisan-ı millide hissiyatının makesisidir...

mizac = Huy, tabiat, fıtrat. Bir şeyle karıştırılmış olan başka bir şey.

Bir milletin huyu, fıtratları, mizacı hissiyatlarının menşei ve menba-dırlar. Yani hissiyatlara mizaca, huyu, fıtrata dayanıyorlar. Lisan-ı millide hissiyatının makesisidir, akleden yer, yani aynasıdır. Hissiyatlarında lisanlarında görünüyor. Lisan ayna gibi. Aynaya yansıyanlar hissiyatlarıdır.

Milletin emziceleri muhtelif olduğu gibi, lisanlarındaki istidadat-ı belagat dahi mütefavittir.

emzice: mizacılar, tabiatlar, huylar, meşrepler (mezc. den)

Milletlerinde huyları, fıtratları muhtelif olduğu gibi, lisanlarındaki istidadat-ı belagat dahi mütefavittir. Mizacıları, huyları ve fıtratları milletlerin bir-

Birlerinden farklı olduklarından, hissiyetleri farklı olacak. Hissiyatların aynası olan kelimeleri farklı olacak. O zaman belagatları da farklı olacak. Çünkü belagatın malzemeleri lisantardır. Ve de belagatlarının istidadları, kabiliyetleri de farklı farklı olması mecburi olacaktır.

Kasîyemâ Arabi lisanı gibi nahvî bir lisan olsa.

nahvî: İlahî ilmine ait. Gramer

Nahv yani gramer bakımından Arabi gramere ve nahv ilmine hiç bir lisan yoktur ki ona ulaşsın.

Bu sırta binaen cerayan-ı etkâra mecra ve belagat çiçeklerine çimengah olmaya çok derece nâik ve kusa ve kuru ve kir'âv olan nazm-ı lafzî, mecra-yı tabiisi olan nazm-ı mânâyâ mutabekle ederek belagatî müsevvef etmiştir.

Bu sırta binaen fittelerin cerayan etmesine, fittelerin çoylmasına yol almaya ve belagat çiçeklerinin yetipmesine zemîn olmaya çok derece nâik ve kusa ve kuru ve kir'âv (çorak tarla) olan nazm-ı lafzî; yani yukarıda anlatılarak gelen mevzuların tahakkuku için nazm-ı lafzî buna hiç müsait değil iken, mâlesef bu hatikatların mecra-yı tabiisi olan, fittesi olan nazm-ı mânâyâ mutabekle ederek belagatî müsevvef etmiştir. Yani olması gereken nazm-ı lafzî yerine nazm-ı mânâ olması lâzımdı ki belagatın zemini çimengah olsun kir'âv, çorak tarla gibi olmasın...

Mh:87p2 "Eira acemiler...."

heverri: insandan beslenen, zîli iken zaman zaman acıya çıkan. Gözükini görüyor ama onu ortaya çıkaran zemine itibar edilmiyor. Aram buna batar. Mana aleminde "ne kadar mesafe kat'ederse önterine çok müşâ'şâ' sahralar kendilerini göstermek yanında olan tertib-i maânide olan tağalgulden zihinlerini çevirip."

Mana alemi yolu böyledir. Ne kadar meşgul olursan ol, bir mana sahrasını seni öteki sahraya taşıyor. Manalar o kadar birbirine bağlı ve birbirinin ifadesi... fakat acemiler, bu mana sahralarının ifadesi olan lafızlara o kadar ihtimam etmişlerki, şekil için manayı fırapanlamışlar, el-fazın arkasına koşup doluşuyorlar. Buna ya suri ihtiyardan veya bu lafız perestliğe serk-i ihtiyaktan lafızın tertib ve tahsinine maân-i lügaviyenin tahsiline daha ziyade ihtimam etmişler. Yani maânisine ihtiyacıları daha çok olduğu halde onlar lafızın tertib ve tahsinine daha çok ihtimam göstermişler.

Lafız ve elfaz mecra olmak cihetiyle... yani lafız mecra olması manaya bu vesile ile ulaşılması lâzım iken; onlar "dahvî asân ve zühîr ve nozar-ı sâf"

hiye daha munis ve hevam gibi (yani bulasıca, gemirini bulunca hemen ortaya çıkıp yayılma istidadında olan) gibi avamın nazarını daha cesibedar (avamın nazarında tafirperestlik daha cesibedar) ve avam-perestane nümâyışlere daha müsait bir zemrin olduğundan "kelampirestlik", avam bunlara daha itibar ettiklerinden "elfaza daha ziyade sarf-ı kıymet etmişlerdir".

Maanîyi tasavvur ediyorlar sonra bu manaya tafir elbisesini giydirmek istiyorlar, fakat fitirleri bir maanîye batıyor bir de tafir bakarak fitirleri gatalıyorlar. Çünkü maanî bu libasa uygun düşmüyor ve giymiyor.

Gitgide elfaz manaya galebe etmekle istihdam ederek "lafz", manaya hizmet etmek" olan kariye-i tabiiye aksine çevrildiğinden, tabiatı belogattan böyle tafirperest mutasallıfların sanatına kadar, "belogatin tabiatına, fitratına aykırı olan tafirperest şartlarının çıkmasına ve tasannu yani uymadığı halde zorlayarak belogatin ruhıyla tafirperestlik arasına zorlaya zorlaya çok uzun mesafeyi sokmuşlar. Duntardan biride Haiiri şartları... gibi şahıslar. İlginçtir ki tafirperestlik bir hastalıktır ama bilimezki bir hastalıktır.

Sarf bu tafirperestlik değil hastalık olan; 1- lafiz 2- sûret 3- üslûp 4- teşbih 5- hayal 6- kafirperestlik

lafza ziynet verilmesi; → fakat fiyat-ı mâna istemek şartıyla...

sûret-i mânaya hasmet verilmesi; → fakat meâlin iznini almak şartıyla

üslûba parlaklık verilmesi → fakat maksudun istidadi müsait olmak şartıyla...

teşbihe revnak vermesi → fakat matlubun münasebetini gözle almak ve rızasını tahvil etmek şartıyla...

hayale celexan ve şaşaa verilme → fakat hakikatı incitmemek ve çür getirmemek ve hakikata misal olmak ve hakikatten istinad etmek şartıyla gerektir.

canlandırır, birbirleriyle söylerler. İşlerine ya adaveti veya muhabbeti aktar. Hem de manaları tecessüm ettirir. Kelamın ruhuda manalardır. Manaları da cisimleştirir beyan olan kelam. Senin vehtmindedir, vehtinin üstünde olan hayalinde yoku var ettiriyormu kelam? ettiriyor. Hem oralara delayısıyla sana menfi veya müsbet hayet verir, işinde hareket-i görüştüğü derecedir. Buna 2 tane çok güzel misal veriyor 89 sahifede. Biri "sinemde" birini de "yeğin yepimur ile muşaka ve şekvasını ditle".

Kelam kalıptır. Manası ise kelamın ruhudur. Karşıya zerkettiğinde kelam yani mana tecessüm etmeli, cemadate veya cemadat gibikere refh-i ruh etmeli. Onları canlandırmalı, ruhlandırmalı. Karşılıklı konuşmayı, cevaplaşmayı, aterminde mübahaseyle canlandırmalı. Sanki vucudda varlık-yokluk birbirlerine hucum ettirmeli, birbirleriyle mübahase ettirmeli. Kelamda sihr-i beyan var.

mh:116

Kalb deniken → avâlim-i gayba karşı olan penceresinde
Kurulmuş olan → latife-i Rabbaniye deniken fotoğraf makinesi.

Bu latife-i Rabbaniye fotoğraf makinesi alm-i gayba bakıyor. Bu makine fotoğraf çektii. Alm-i gaybin turn fotoğrafını çektii, o çektiği resmin harita-i nuraniye ortaya çektii. Bu resmin adı da Eshedü...." dir.

Kalb → Penure

Latife-i Rabbaniye → Fotoğraf makinesi. Ağaybın enmureci.

Alm-i gayb deniken harita-i nuraniyenin tamamının ismi ise → Eshedü el...

Kuvve-i sehmiye niye saldırıyor gözün musallat oluyorun bir sebebi: Zihin cüz'iyeti sebebiyle mecmuunda görüken, görülebileni her cüz'ünde araması, tamamını her bir misal ve delilde bulma arzusundan zihin aciz kalıyor. O zaman kuvve-i sehmiye hemen devreye girip musallat olup tasallut edip tereddütlere düşüyor ve hakikati evhamlarla örtmeye çalışıyor.

mh:118

Halikatın keşfine mani olan: → arzu-ju hilâf

→ ihtisam-ı muhalif

→ taraftar-ı nefis cihetiyle aslız evhamını bir ula irca etmekle kendini mazur göstermek ve

→ müşteri nazarı gibi yalnız meşyibi görmek

→ çocuk tabiatı gibi bahane ile mahane tutmak gibi

emirlerden nefsinin tecrid ile"

İstidanda → nokta-i istinad

→ nokta-i istimdad

} iki vazife-i mühimme ile meşuldür.

Kalbtaki ukde-i hayatiye olan → marifet-i Sani' amel ve müyul-ü müteşâ'ibeye neşri hayat eder. Neresine? - Cesed gibi istidadât-gayri mahdude-i insaniye ile (insanın hududsuz istidadına) neşri hayat ediyor. Bu nihayetsiz

istidada nefs-i hayet navl ediyor? - Lezzeti içine atıyor ve o şeye kaymak verir ve bast (genişletip devamlı devamını sağlıyor). Ortaya çıkan kalat-i ruhienin adında nokta-i istimedat.

O amel ve müyüt-u müteşâ'ibeye lezzeti atıyor. Bunları çalıştıran demek lezzettir. O zaman lezzet o amel ve meylin, istidad ve kabiliyetlerin bilfiile doğru apas olmalarının benzinidir lezzet... Zaten bilkuuve istidadın bilfiile çıkmasının adıdır lezzet... Zaten insanın nokta-i istimedatı iman-ı bilahirettir. Ahiretin insandaki bilkuuve karşıtı olan istidadları var. Adeta ahiretin şubeleri... Ahiretin şubeleri olan o nihayetsiz amel ve müyütat istidadların, bilkuuve durumundan bilfiile çıkmasının lezzeti içine atınca ortaya çıkanda bilfiil lezzettir. İstidad motorunu çalıştıran benzinin adıdır lezzet...

İtikad → Şişeli lamba

Şişeli lambayı yapan → ilân-ı sâni

Avâlim-i gaybiyenin emurcisi olan → Latife-i Rabbanîye

Latife-i Rabbanîyeden → ilân-ı Sâni yapıyor. İlân-ı Sâniyi Latife-i rabbanîye yapıyor.

"her bir zerre müvazene-i cereyan-ı umumîyi muhafaza" → Sani'in kasd
 "her bir nisbette ayrı ayrı mesalihin intac ettiklerinden" → hikmetini izhar
 "kiraet ettikleri için" → Sani'in delâilini

hikmet nazarıyla → bak } Teki mele-i a'ladan gelen selasit-i resâil
 Fikri hakikatla → sorul } seni dâ'ye illiyin-illiyinini yakine çıkarsın.

Viedan → Alem-i gayb ile Alem-i Şehadetin nokta-i iltisakı ver berahî
 → iki alemden birbirine gelen seyyâratın mültekası

viedan denilen fitrat-ı Bîzuurdur. (im: 246)

Fitrat + Viedan

Akla bir penceredir.

Bir şeyin kibliyi → Arşidir, yönüdür, aslına bakar ve aslına doğru seyyâhatler. Aslına asılan koridordur.

Bu manada **Ars**: Kemalat yolu. Birşeyin aslına uzanan koridor. Aslına doğru uruc etmek. Aslına doğru hareket ve seyr-u sülük etmenin ifadesidir. Gözgelik. Kürsü. taht. yace makam. Allahın kudret ve saltanatının fecelli ettiği yer.

Tasfiye: Saplaştırmak. Temizlemek. Nefsi terbiye ederek bunun neticesinde ilhamı mazhar olmak.

اشراق **ışrak**: Güneş doğmak. Işıklandırmak. Güneşlik yere dahil olmak. kalbe manaların doğması...

Muhakkikîn-i sofîye: Eht-i tasavvuf. Riyazet ve nefisle mücadele ile hakikati bulan. Hakikatlara tasavvufî, riyazetle, tasfiye ile ulaşan eht-i tahkik olan büyük islam alimleri.

Funun-ı Kainat bitamamihâ mevcudatın silsilelerindeki halkulardan asırlaş olan mesalih ve semerati ve intilabat-ı ahvalin telafitinde (birbirine girmiş ve sarmamış, gizliliklerini birbirini içinde saklamış) olan hikem ve kevaidi göstermek ile Sani'in kasd ve hikmetine parmak ile şehadet ve işaret ettikleri gibi, şeyâtin-i evhamıya karşı birer nezm-i söktübdür.

İlfehî: Eht-i mürekkebi intal eder ve nozar-ı sathîyi tevliid eden.

Evhamın yuvası olan mümar esât-ı elzemiyattan (evhamı orlaya sıtaran melekelerinden nefsinin elzemiyetle boşaltılan)

Madde ve Kanun nedir? Başka bir noktadan: Madde ya madde yapılmış enerji. Bu atom-madde denilen şey en kesif durumuna gelmiş. Bu hale gelene kadar ne kadar makamlarda ve mertebelerden geçerek suretini, hakikatını değiştirerek gözükür hale gelmiş. Misali: Atom → Kuantum → Esir → Enerji → Madde-i hayat → ve Nur-u muhammedi (asım), Ta nur-u muhammediden başlayan seriyeni atomda bitti. Evet atom olarak gözükte gözükmesine, enerjinin, esirin, kuantumun herşeyi ile atoma dönüşmemiş. Dönüşmemiş ama atoma beraber gözüküyor halde bulunuyor. O enerjinin atoma dönüşmeyenleri atomun sıfatları olarak atoma gizli, gömülü duruyor. İşte o gizli, gömülü atomun-maddenin-sıfatlarına kanun diyoruz. O sıfatlardaki atomu devamlı canlı ve aynı durmasına vesile oluyor. Dini literatürde ise esmanın en kesif fecellisine → madde. Madde de olupda kesifleşmeyen esmanın cilvelerinde → Kanunlar deniyor.

Bakılan şeyi şöylece: Ne vakit teberi bir nazar ile bakılırsa, sıhhatine bir ihtimâl verilir. Fakat iman-ı nazar eyledikçe ihtimâl-i sıhhat ber-farâf olur.

Tabiat & Matbaa-i ilâhiye: Alem-i şehadet denilen, cesed-i hilkatin anavir ve âzâsının ef'allerini intizam ve rabt altına olan şeriat-ı fıtriyeye-i ilâhiye vardır. İste şu şeriat-ı fıtriyedir ki, 'Tabiat' veya 'Matbaa-i ilâhiye' ile müsemmedir. Tabiat, hilkat-ı kainatta câri olan kavânin-i itibariyesinin mecmu ve muhaselesından ibarettir.

Kuvâ dedikleri şey, her biri şu şeriatın birer hükmüdür.
Kavânin dedikleri şey, herbiri şu şeriatın birer meselesidir.

Herde insanın kıymeti ve mahiyeti, himmeti nisbetindedir. Himmetin derecesi ise: Maksad ve istîpâl ettîpi şeyin nisbetindedir. (mh:127)

İnsan hangi şeye temâşa ederse, şubette matbaasını ve esaslarını kendi nefsinde arayacaktır. Ejr bulmıyorsa, etrafında ve ebnâ-yı cinsinde arayacaktır. (mh:128) (izahını: Ben böyle işem o da öğledir. Hatta Cenab-u Hakki bile bildiklerine kıyas eder. Kendisinin fiilinin haliki zanneden, Tabiatıda fail kabul eder. Terümlemeyi almına göre olacağından öyle zannetmesi insani ve hayati yorumlamasından kaynaklanıyor.)

Birinin âsarı muhakeme olunursa, onun hassasını nazara almak lâymdır.

mh:130 " gaibi şahid suretinde görmek " olmayan şey, olmayacak şey, mümkün bile olmayan şeyi olmuş gibi görmek ve göstermek kıyas-ı hâdi ile (yani aldatıcı kıyasla) ve ebnâ-yı cinsini muhakeme ettîpi gibi....

Kainatta Cenab-u Hak bir kurnını maddesiz ibda' ve bir kurnı dahi maddeden inşa ile şu kadar hayret-fizâ vasâr-ı mu'cize-ile kudret-i kamite-i ilâhiyeyi göstermekle beraber ondan sarf-ı nazar etmek.... ve böyle olmamış gaib olan bir şeyle aldanmak, aldatmak, gözü önündekileri yok sayıp gaibi şahid görmek ile kıyas-ı hâdi yapmak....

mh:130 " Muhterattan kat-ı nazar; manuvatin en zahir ve münevver ve "ziya" dedikleri olan nûr-u ayn-ı alemîn kavânin-i acibesi "

Senin aklının almadığı meseleleri, nasıl ki çok meselelerin anlatılmasına işe yarayan ziyâ temsili, yine aklının almadığı meselelere bu temsil yoktan var etme sana yardım eder, anlamana dürbin olur. " ve onun semeresi ve misal-i mu-

sıggarı olan nur-u basarın nevamis-i bediasıyla münevver ve musavver olan kemal-i kudret-i ilahiyenin cānibinde;"

nasıtki güneş misali çok meseklerimize ışık tutuyor, dürbün oluyorsa, ayın öylede onun misali musıggarı olan gözün nurun bedihi kanunları...

bedia: Yeni icad edilmiş şey.

nevamis: namuslar, kanunlar, şeriatlar

her bakışta gözdeki nurun yeniden yaratılıyor. Devamlı gözden nurun çıkması hep yeni, sanki yeniden yaratmaya misal.

münevver: nurlandırılmış.

musavver: Zihnen düşünülen. Tasarılar olunan. Tasvirli.

Bu güneşin ve nur-u basarın "nevamis-i bediasıyla münevver ve musavver olan kemal-i kudret-i ilahiyenin cānibinde;"

Yani bu güneşin ve göz nurunun nevamisinin kaynağı olan kemal-i kudret-i ilahiyedir.

Bu kudret-i ilahiyeyi güneş ve gözün nuru kanunıyla ona bak.

Çünkü bunları münevver ve musavver kılan kudret-i ilahiyedir.

İşte güneşin nurunu, gözün nurunu böyle kılan kemal-i kudret-i ilahiyeye cānibinden bakarsan; "mukāreneh nokta-i nazarında gayr-ı mekūl ve uzak fevkhüm olunan meseile temāşa edilirse, me'nus ve ayn-ı aklın kirpikleri ortasında görülecektir"

bu güneşin nuruyla gözün nurunu kudret-i ilahiyeye mukāreneh etsen yani gözün nurunun önündeki şahid olandan, bunu bakılan gayr-ı mekūl ve uzak fevkhüm edilen meseile temāşa etsen görülecektir ki gayet me'nus olacaktır.

mh:130 "Tebih: Nasıtki, zaruriyattan nezariyat ten nezariyat istintac olunur. Öyle de āsar-ı Sāni'in zaruriyatı, mahfiyat-ı sanatına burhandır. itisi beraber bu meseleyi isbat eder"

Tani: Şu görünen alemdeki sanata bakıp, bunu böyle yaratan yaratılmayan imkanda olanıda yaratabilir. ve şu kainatı böyle yaratan zat ahiretde yaratabilir. Şu gövükten sanati, gövükten sanatına delil oluyor. Kainata bakıp nazari düşünceleri düşünmeye başlar. Şuhudi olan varlıklar nezariyatını da düşündürüyor.

Varlıktan varlığa intikal edemiyorsun da varlıktan yokluğa nasıl intikal edeceksin. Fiilden faile intikal edemiyorsunda fiilden failsizliğe, sanattan sanatkara, maharettten maharet sahibine, ilmi iktisā eden fiilden alime intikal edemiyorsun cahile nasıl intikal ediyorsun.

Bilmek görülmek, idrak edilerek yapılmış olduğu anlaşılan su kilden bilene, idrak sahibine, görerek, bilmek birisine intikal edemiyorsun da utlarına nasıl intikal edeceksin. Her tarafıyla harika + mucize + Fevkalade antik eşyayı görüp mucizekar ustaya intikal edemiyorsun da zıddına nasıl intikal ettin. Nasilki zaruriyattan nazariyat istinat olunur. Elbette yela varlıktan çıkıp onun üzerinden düşünceler konur. Yoksa varlığı bir kenara biratarak, nazariyatı ele al. O nazariyat üzerine zaruriyata mecra ver. Zaruriyat nazariyata mahkum edilemez. Nazariyat zaruriyata tabi oluş olmak zorunda.

Duvar: Yakalanmış. Çatmış. Mübtela. Alışmış.

Sekte: Durma. Kısılma.

Varfa: Her çıkur yer. Naurum. Kurtuluşun yer olduğu yer. Tehlike. Muhafaza.

Muhakkik: Hakikatı araştırıp bulan. İş yüzüne inceletiyerek vakıf olan. Hakikat alimi. Hakikatlara hakkı ile vakıf ve ehli tahlik olan büyük islam alimi.

Sofî: Ehli tasavvuf. Rızâyet ve nefisle mücadele ile hakikata ermiş çakşır. Tarihata mensub. Manevi kimalat için çakşır.

Şatahat: Manevi şaşkınlık. Kendinden geçer bir hale gelmek ve böyle istiprak halinde iken söylenen müvazene sözler.

Cedavili: Cedveler. Su yolları. Listeler.

Ehvan: (kevan): Alemeler. Mahluklar. Varlıklar. Oluşlar.

Mh.131 "Müşâbih hükmünde olan muhakkik-i Sofî'nin şatahatını ki:"

Tasavvuf, rızâyetle hakikatı bulan ve bulmaya çakşır büyük islam alimlerinin kendinden geçer halleriyle ifade ettikleri sözleri...

"Vücut-u Akdesî haur-ı nazar"

Allah'tan başka hiç bir şeye nazar etmeyecek hali-i rubiyeleri... ona kilitlenmek. Alemde onun başkasına nazar etmeye niyet ederek şatahat...

"istiprak":

O haur-ı nazarla kendinden sıyrılmak, bulunduğu yeri ve zamanı muhakeme ve muvazene edememek... Sırf gördüklerini söylüyor, keşiflerini, intibahlarını söylüyor. Bulunduğu yeri, konumu ve cemiatı unutmaları nazarın silinmiş hali...

"mümkünattan tecerrüd cihetiyle"

Fenay-ı mutlaka geçmek. Mümkünattan tecerrüd olunca STG:149 da geylani için kullanılan "fenay-ı mutlaka" meşhur olmuş deniyor.

"matmah-ı nazar ettikleri delil içinde neticeye girmek, yani alemde Sanî"

müşahade etmek tarzıyla"

O kadar hirs ile hedeflerine kilitlenmişlerki delil içinde neticeyi müşahade ediyorlar. O kadar mumkunattan sınırlanmışlar ki atımdan Suni müşahade etmeye kadar gitmişler.

"tabii ettikleri melek olan

→ cedavil-i ekvanda cereyan-ı tecelliyatı ve
→ melekütiyat-ı eşyada serayan-ı füyuzatı ve
→ merâyâ-yı mevcudata tecelli-i esma ve sıfatı ise;

diku'l - efor
sebebiyle

→ uluhiyet-i sarıye ve
→ hayat-ı sarıye

tabii ettikleri halâiki
başkalar anlamadılar...

Su-i tefehüm ile (Kötü ve fena anlayışla) ile kendi istidad-ı sürelerinden (birşey yetiştirmeye müsait olmayan çorak gibi kabiliyetlerinden) zuhur eden evham-ı vâhiyye (munavî) ahmakça düşünceleri, astıyla alakası olmayan kişinin kendisine has realiteye, hakikata yakınlığı olmayan), muhakkinin kelimat ve şatahatını tatbik ettiler. Tuha onların akıllarına!..

Süreyya derecesinde olan muhakkinin efor-ı mucerredeleri (müşahhas olmayan vucuda gelmiş eşya ve eforun şakil ve süratlerinden ayrı olarak düşünülen her keyfiyet ve mefhumu veya nisbet mefhumuna ait fikirleri. Eşyanın hakikatlerine ait fikirlerine...), sera derecesinde (yeri, aşoî) olan mukallid-i maddiyyunun efor-ı sekilesinden (hakikatla hiç alakası olmayan, hatta hakikatleri aşoîhyan aşoîlik fikirlerinden) birler derece uzaktır.

Evet, şu iki fikrin (Yani: muhakkin-i sofîyenin fikirleriyle mukallid-i maddiyyunun fikirlerinin mukayese edilse) tatbitine çalışmak (Yani birisi doğru ama şu zamanda tatbik etmek müddiç zarara vesile olabilecek olan muhakkin-i sofîyenin fikirleri ve de uluhiyet-i sarıye ve hayat-ı sarıyyeyi yanlış anlayan ve hatta eşyaya sirayet etmiş uluhiyet gibi batıl inanç sahibleri olan mukallid-i maddiyyunların fikirlerini şu zamana tatbitine çalışmak aynen şuna benzeri) şu zaman-ı terakkide atlı beşerin düşar-ı sekte olduğunu (şu zaman-ı terakkî olan zamana miza insanların akıllarının durduğunu, akıllarının gelişmediğini, anlamay-

olduğunu düşünmek. Öyle en çok altı beşerî geliştiği esirdir bu esir. Yani ziddini ziddinden çıkarmak... ve varta-i mente düşüncesini ihbar etmek-
tuhi: (yani bu esirin etkilerinin yanlışlık vartalarına, etkilerinin ölümlerine düşüncesine ihbar etmek kadar güçlüdür.) Maddiyunların ve muhakkikîni sofiyenin mesrebleri o kadar birbirinden uzak ki? Hem bu iki mesrebin mesleklerini tatbitine çalışmak oklu inkar veya varda olması demek kadar güçlüdür. Quntî bu iki mesrebide oklu kabul etmez, edemez.

Mh:132 işaret: Sunlar vahdetü's-suhuddurlar. Bunlar o derece Vâcibe hasr-ı nazar etmişler ki: Mümkinatın hiçbir kıymeti kalmamış. Bir vardır derler. Nazarlarında mümkinat yoktur. Herşey O'dur demişler. Vâcib adına herşeyi inkâr etmişler, mümkinatı görmemişler. Maddiyunların mesleği ise: maddiyata hasr-ı nazar ve istisnal ettiklerinden, efkârı fehmi-ülubiyetten tecerrüd edip uzaklaşmışlar. Madde adına Sanîini inkâr ettiler, maddeden başka birşey yoktur dediler. Ve herşey budur dediler. O derece maddeye kıymet verdiler ki: Herşeyi maddede görmek, hatta ulûhiyeti anda mezzetmek gibi bir meslek-i müteassifeye girmişlerdir. Bunlar Sanîini inkâr adına maddeye herşey O'dur demişler. Fâkat ehl-i vahdetü's-suhud olan muhakkikîni sofiyeye ise o kadar Sanîinine hasr-ı fikir, hasr-ı nazar etmiş ki: O'nun adına mümkinatı inkâr edip gördüğünde mümkinat kabul etmediğinden herşey O'dur demişler. İkişide gâbirde herşey O'dura birleşmişler ve birleşmişler.

Onlar Sanîini inkâr adına mümkinata katıp herşey O'dur demişler. Sunlar ise Sanîini esas alıp mümkinat nazarlarında yok olduğu için herşey O'dur demişler. Eyneşerri minbureyya... Bu iki meslek hakikat noktası nazarında sarsız mesafe var aralarında.

Hubemalar; vücûd görükenden ibarettir diyolar.

ittisali: Ulaşmak. Bitişmek. Birbirine dokunmak. Yakınlık. Bağlılık. Kavuşmak

ittihad: Birleşmek. Birlik üzere âmîl olmak. Birlik. Aynı fikirde olmak.

hulûl: Girmek. Dahil olma. Zuhur etmek.

mh:133

mişlak: İçine lamba konulan hücre. İçine ışık konulan.

Züccâces Cram, şişe.

(usm) efendimizin kalbine a'lem-i gayb konmuş ve gösteriyor.

Ozan kalbî; hem lamba, hemde şişe... kalb tabiri cemr-ül cemdir. İçine konul-

ma tarafı ayrı, konuları ifade edip gösterme tarafı ayrı... böylelikle canlı delil. Acaba küfürün canlı delili olurmu? Kafirin fitri ve tahrib olmuş, ölmüş kalbi var.

Mh:136 "Kalb denilen lakıf-i Rabbaniyenin pası ve zengâri hükmünde olan:

- arzu-yu hilaf ve
- itiraz-ı taraf-ı muhalif ve
- mâzur tutulmak için kendi evhamına bir hak vermek ve
- mâzur tutulmak için kendi evhamını bir asla irca' etmek ve
- mecmuun neticesini herbir ferdden istemek

Bu za'fiyetin sebebiyle neticenin reddine bir istidad-ı seyyle verilir"

Bunlara dikkat et. Bunlar senin za'atların veya dikkat etmen gereken şeytânların.

Hem bahaneli göçüklük tabiatı,
hem de mahaneli düşman seçiyisi,
hem de yanlış ayıbı görmek şarında olan müşteri nazarı

jibi emirlerden o mir'atı (asmi' ve de ilişkide oldukların muhatab-
larını) tasfiye (citalandırmak manasında olan; karşındakini bu 3 bahane
ile örtme, zülm etme) ve tasfiye et (onları aleminde temizle, arındır ve
saflaştır). "Ekser emaratın imtizaından tezahür eden halikatin şule-i cu-
valesini karine-i münevvere et" (Ü insanın ekser emaratı hangi yönde işeli,
müvane-i arnal düstürünce hareket et. Yoksa ilk önce kendine daha sonra
karşındakine zülm etmiş olursun); ta ekaldaki evham-ı müzlimiyi tenvir ve
def' edebilsin... (evham insanda asıl değil feridir. Böyle metodlarla, veya
bunların varlığının farkında olarak yapar ve bakarsan ekaldaki evha-
m-ı müzlimiyi bertaraf edersin)

Mh:137 "Maddiye ve maneviyeye olan nex-i beşerdeki nizamatı,"

insanın maddi ve manevi denarimlerinin nizam içinde ahentli olmaları.
Hem ruh canibindekilerin nizamlı olmaları, hemde maddi tarafı olan cemiyet
hayatındaki yapısı, duruşu ve ifadelenişi...

"hem de hasiyeti aklın kuvvetiye"

aklin hassiyeti gereği kendisiyle ve alakadar olduğu çevresine karşı alakalı hassiyet, yani aklının gaye-i muayyen olmasıyla herşeyle alakadar ve "taht-ı tasarrufuna alınan şek' envain ahvaline verilmesi" insanın aklının hassiyetle insan aklı taht-ı tasarrufuna alınan envainin intizam vermesi, insanın ontolojik tasarruf edip intizamını ve nizamına müdahale etme hassiyetle.

Böyle bir insanın intizamı muhtemel bırakılır mı? İnsan nasıtki aklının hassiyetle taht-ı tasarrufuna alıyor ve intizamına kurşunlar sıkarken diriyorsa, bütün insanlarda bu var. Özgür insanlık alimi ne hale getirdi bu işlevine intizam verilmemiş olursa. Böyle hassiyet-i camiaya sahip olan insanlığın dünyası ve yaşadığı alimin intizamının bozulmaması için "intizamın merkezi ve madeni hükmünde olan nübüvet-i mutlakanın burhanı"...

bu intizamın da intizamı var ki mutlaka bunlardan imtiyazlı bir hakikat kaynağı olmalı, insanlara da intizam vermeli. Intizamsız kulan beşer ne hale gelir malum. İnsanın sair hayvanata tasarrufu aklın hassiyetinin gereği işe; insanlığın bu hassiyetine de intizam verilme, ve de intizam altına alınmalıdır. Neden loyim insanlıkta nübüvet? Çünkü insanın 3 hassiyetinden dolayı böyle bir merciye ihtiyacı vardır.

Neu-i beşere maddi ve manevi nizam var, verilmiş.

Bu nizam iki şeyin harışteki nizamları, ahentliliği...

Neu-i beşerin mürcide olan ihtiyacı zorurisi ki nübüvet-i mutlaka yani peygamberlere neu-i insanın muhtaç olması... bu muhakkak gerçektir. Çünkü insanı hayvandan ayıran 3 noktada olan terakküsidir. İlk okıldan tahsilimizin, sanatımızın sonuna kadar ne kadar mürcidlerin atölyelerinden geçtik...

1- İnsan amel olmadan fikren fikredip amelin sonunu, neticesini fikirde görür. Fiil olmadan fikredip, sonra ilmedir ve sonradan da amel eder insan. Bu amelinin yaptığını sonra amelinin görmez. Ya da, amel olmadan, netice olmadan fikren amelin ahirini görür insan. Birde bunun teminide yapar. Yani ortaya konan amelin maksadını, gayesini, failin fikrini ve de niyetini insan fikredebilir. Amelden laaa ameli yapmanın ameli yapmadan önceki fikrine, ilmine ve de niyetine amelden intikal edebilir. Böyle camia alt insan... Şöyle Nur-u nazar ile (nazarın nuru ile, nazar karşısına nurunu vurur karşısı ortaya çıkarır ve fikir o ortaya çıkana düşünür ve onu zihnindeki atölyede işler).

illet-i müteselsile: Zinir gibi birbirine bağlı olup devam eden sebepler, illetler, illet (illet. e). illetler. Esaslar. Temeller. Sebepler.

Müterettibe: Terettüb eden. Sıralanmış. Sıra ve tertibe girmiş. Meydana gelen.

icab eden. Delayi.

Müteseviti: Birbirini tabii eden. Zincirleme, orası, uzayıp giden.

ilel-i müterettibe-i mütesevite: Zincirleme birbirine bağlı olup uzayıp giden esaular, temeller, sebepler.

terettübü: Sıralanmak. Gerekmek. Lüzum gelmek. Netice olarak çıkmak. Bir yerde üstü kırılmamak, bir vesik üzere sabit ve pâyidar olup durmak. Zuhura gelmek. Muayyen sebeplerin, muayyen ve mukannen olan neticeler vermesi.

Meyan: Orta. ora. vasat. miyan.

"ilel-i müterettibe-i mütesevitenin meyanında olan terettübü keşfederek"

Zincirleme birbirine bağlı olanların bağlılık keyfiyetleri ve bu birbirine bağlı silsileden terettüb edecek, neticelenecekleri önceden bilmek. Yani keşfederek... keşfetme insana mahsus bir özelliktir. Sebeplere bağlı olan neticeyi önceden keşfetme..

"umum kemalât-ı insaniyenin tohumu hükmünde olan, mürekebatı mürekebatı tabii ve serâ' etmekle hüsl olan kabiliyet-i ilim"...

insanı hayvandan ayıran özelliklerinden biri de önüne konarı tabii etmek, mürekebatı mürekebatı olmayan şakleki besaite tabii etmek, çevirmek, yani mürekebatın işine girip, tek teklere ayırmak, mürekebatı tek teklere indirmek. Bundan da insanın kabiliyet-i ilmi ortaya çıkıyor.

"ve tertib dedikleri kavânin-i cariyyeyi istimal edip, san'atıyla tabiatı muhakât olan kabiliyet-i sanattan"

Tertibin işine giriyor. Onları ayırıştırıyor. Ayırıştırıklarını tekrar birleştiriyor. Onunla tabiatı taklid ediyor. Sanatını bunların üzerine kuruyor. Bu süreçte kabiliyet-i sanatı inkişaf ediyor. Tutarıda "kabiliyet-i ilim" mi, burada ise "kabiliyet-i sanat" ı diyor. Yani burada eyleme geçiriyor. Mîsâl: Kuşu bakıp uçup, balığı bakıp deniz altıları vs'leri ortaya koyuyor.

İnsan buki hakikattan nazarını çekse veya nazarının kusurunu; yani bakış tarzını ki manay-ı ismi ve harfiyi bilmeden bakarsa, "euhamin müzahemeti" insana gahmet verip isel-enfus-almünde hakim olamaması ki; nasilki yukarıda tümünü teke, tek tek incelemeye müktedir olan insan, kendi aleminde de mürekebat olan ruhundakileri tek tek incelemeli, hakikat ve mahiyetlerini keşfedip hakkı hayatını vermeli. Mîsâl: Enfusteki euhamını tanımasa, bu sefer alemi alt üst olur. Euhamını diğerlerinden ayır. Nasilki tertibleri ayırdığın gibi. Alem-i Şehadet nasıl tertib ise sende öylesin...

"sevk-i insanîyetin adem-i kifayeti cihetiyle" insanın kendi hakikatına ve mahiyetine sevk, meyl, ihtiyac, istiyak ve incedabına kendi kendisi kafi değildir. Niye? Daha kendini tanıyamayan, alemindeki tecrübeleri tek tek layemeyen insan, aslı olan kâinata nasıl irtibatlanıp insan-ı kâmil olacak? Aslı ne olduğunu bilmiyorki oraya sevkini isterin.

"bir mürsid-i nebîye ihtiyac gösteriyor;" ta, âlemdaki nizam-ı ekmelîn müvazenesi muhafaza olun"

Kendini tanımayan hâliyle kasıdakileri, âlemde tanıyamaz. O zaman attığı adımların tamir mi? tahrib mi bilemez. Âlemini âlemine mütâbil getiremez, dolayısıyla âleminde ve âlemde tahribçi olur çıkar...

mütenahi = nihayete eren. biten. Sonuçtan

mahsur: Etrafı çevrilmiş. Muhasebe altına alınmış. Hasrolunmuş. Hududlanmış. Kuşatılmış.

mh:137

"ikincisi: Gayr-i mütenahi olan beşerin istidadı,

gayr-i mahsur olan emâl ve muvâlat ve 2 ✓

gayr-i mahbut olan tasavvurat ve etkârı, 3 ✓

gayr-i mahdud olan kuve-i şehviye ve gazabiyesidir... 4 ✓

mahbut: Zabtolunmuş. ele geçirilmiş. Sajlam. Yazılmış. Kaydedilmiş. Hatırda tutulmuş. Değerli toplu. Muhafazalı. Korunmuş. Belli. Belirtilmiş.

Mahdud: Sınırlanmış. Çevrilmiş. Hududlanmış.

mh:138 "Ta gayr-i mütenahi bir zamanda,

gayr-i mahdud ve geniş bir âlemde,

gayr-i mahsur olan istidadını bilfiile çıkarabilirsiz"

Şükârdakiyle birleştirsem:

Gayr-i mütenahi bir zamanda → beşerin istidadı.

Gayr-i mahdud ve geniş bir âlemde → kuve-i şehviye ve gazabiyesi.

Gayr-i mahsur olan istidadı olan emâl ve muvâlatını bilfiile çıkar...

Cevher-i insanîyetin → en küçük

→ en hasis hizmetkârı

→ en hakir hizmetkâr,

→ sultan-ı insanîyetin gâiri, sanettârı, tasvirçisi

} olan HAYAL.

Cevher-i insanîyetin - Sultan-ı insanîyetin - → en küçük

→ en basıs

→ en halis hizmetkârı

→ gâiri

→ Sanatkârı

→ Tasvircisi

olan
HAYAL

Kainattaki sırr-ı Hikmetin delilleri: → Ademü'l-âberiyet

→ Saniin hikmeti

→ mevcudaki teannük

İnsanı hayvandan cihat-ı selase ile olan temayyüzü → mh: 140/3 cüsü
Konuntar canlıdır fakat hayal bakışlarının hangi mertebesinde dir. Misal:
Gekirdetleki ukle-i hayatiye. Bizim bildiğimiz meratible değil. Ama hayattı.
Gerek itmi vücudlar olsun, gerek mahluk vücudlar olsun hayattıdır. Müh:
140p-6 da şeriatın Zihayat olduğunu söylüyor. Şeriatın aslı şeriat-ı fıtrî-
ge. Onunda aslı Evamir-i tekvinîye. Vücudu haricisi Kainat. Vücudu haricisi
olmayan da konuntardır, evamir-i tekvinîyelerin illet-i tammesüledir, şeri-
attardır.

Muaddete: Eski hali değiştirilmiş.

munazzam: Tenzim olunmuş. Yoluna konulmuş. olan. İntizamlı teşkilat. Nizamlı.
Adaletli. Düzenlenmiş.

mh: 141. "Öyle de, vicdana hakim olan kavânin-i şeriat ve fazilette eşed-i iht-
tiyâq ile muhtaçtır. İste şöyle mevhum olan mekte-i ta'dit-i ahlâk,
kuvâ-yı selaseyi hikmet ve iffet ve şecâatta muhafaza etmesine kâfi
değildir"

Vicdana hakim olan kavânin-i şeriat. Nispetin hakim. Çünkü vicdan
denilen kavânin-i şeriatın misal-i müşâhîri olmavındadır. Kavânin-i şer-
iatla ihtiyâq var. Günlü vicdanın derinliklerini uyandıracak ancak kavânin-i şer-
iatla

Daha başka neye ihtiyâq var? - Fazilette.

Bunlar beşeri adaletle vasata getirilmiş zannediliyor, ve hâmediliyor.

Kuvâ-yı selase olan; 1. Kuvve-i aktiye. 2. Kuvve-i gazabiye. 3. Kuvve-i
şehviyeyi hikmet ve iffet ve şecâatta muhafaza etmesine kâfi değildir.

Yani: Kuuve-i aktiyeyi beşerin adaleti hitmete } tutup muhafaza et-
 Kuuve-i gazabiyeyi beşerin adaleti şcaatto } mestne kafi dep'idir.
 Kuuve-i şehviyeyi beşerin adaleti iffete }

Çünkü netice itibarıyla o adaleti koyanda insan o dünyü için kafi geliyor. Yani vicdanın derinliklerinden haberi yokki ona kaide getirilsin veya getirilmesin. Bunların ifrat ve tekrifleri ise, istidatı ifsad ediyor.

Bu üç kuuve ahlâkînin alt yapısını oluşturuyor.

Ö zaman **Ahlâk:** 1 - Kuuve-i aktiye } istidatla getirilmiş hali
 2 - Kuuve-i şehviye } olan vasatın haki-
 3 - Kuuve-i gazabiyenin } katıdır. Şeyh mecmu-

u hulasadır. Ahlâkînin alt veri tabanını oluşturuyor.

"**tekrif**" tan bir Ahlâkînin temel veri tabanlarına anlıyorum.

174:142 **Kavaidi** (Kaide. c.) Kaideler. Hareket programları.

ittisaki Dizilmek. Bir nizam dahilinde sıralamak. Beraber olmak. Tamam olmak. Toplanmak.

mesalibi (Maslahet. c.) Maslahetler. İşler.

mâyesii Esas. Temel. Bir şeyin meydana gelmesi ve ekşimesi için konulan madde.

Ulde-i hayat: Hayat düpümü (Çekirdek gibi).

Emri-i âheri: Başka, diğer iş, madde, husus, hâdisse.

Umuri (Emir. c.) Emirler. İşler. Hususlar. Maddeler.

ittisaki: Ulaşmak. Bitişmek. Yatınlık. Başlılık. Kavuşmak.

âkileti: Etrafta bilgi edinmek. Aynı ayrı hâdiselerdeki müşterek vasıflara dikkat ederek umumi bir netice çıkarmak. Umumi araştırmak. Fırtından umuma ait hüküm sahibi olmak.

Kutubs: (Kutb. c.) Kutublar.

Mubteli: Bozuk. Berberd. Karışmış. İzzal ve ihtâl edilmiş. Talizamsız. Nizamsız olmuş. Fatir kimse.

"**Meşalih-i külliyyinin kutub**"

Külli maslahatların, işlerin başları olan nebilere.

"**mihveri**" bu nebilere birbirine bağlayan ortak birlikleri, yani ortaya koydukları aynı hakikatların birliğinden doğan birlikleri, ve bu birliklerinden doğan tek vücudlarındaki kuvvet. Düşünebiliyor musun: iki Lardış bile bir meselelerde ittifak edemeyişleri ortada iteni; aynı zamanda, aynı mekânda, aynı toplumlara,

Yani fitratının karşılıkları olan iman-i billah ve iman-i bilahiret gibi fitratın gayelerini iktidip fitratının karşısına koymak...

Nübüvet hakikatı tamamen bu gibi işlerinde istimal edilen, geliştirilen bir müessesedir. Nübüvet fitratın karşılıklarını fiilen yaparak gösteren numine-i imtisal şahıslardır. Beşerde bundan dolayı zaruridir. Fitratına ayıne olurlar. Adeta fitratında bilginin cisimleşmiş nümunesi...

"Faraza olmazsa, perişan olan nev-i beşer; güya muhtel bir alemde, şu muntazam aleme düşüp cereyan-ı umuminin ihlal ettiği kabul olunursa

Nübüvet nev-i beşerde zaruridir. Şayet zaruri olmazsa nev-i beşer perişan olur.

Sanki insanın fitratı nübüvet hakikatına gidi! Sanki insan mükemmel alemde gelmemiş! Bide insan bu geldiği aleme baksın. cereyan-ı umumi ne kadar ahentli. Cereyan-ı umuminin ahentliliğine yukarıda eğer 'terle, hem hem'lerle anlatıyor. Sair kainat alemlerine yüzümü ko- larmı? O alemleri burada ifade eden, adeta etkili olan insan, davranış- ları ve itidatlarıncı taşımış olduğu ve etkili olduğu aleme uygun davranmamakla, sanki o alemleri ifade etmiyormuş gibi, o alemlerin hakikatlarını taşımıyormuş gibi davranmaya insanın hakkı yoktur.

Bizi o alemlerden müteşekkil getirdiğimiz yapıldı. Sonra toprak altına etkiler ki burası dünya. Toprağın altından getirdiğimize uygun davranarak malzemeleri celbedip, toprağın yüzeyi manasına olan ahiret alemlerinde habire apacının tamamlanıyor. Her bir davranışımızın germedişimiz toprak üstünde apacımızın inşasına katkı sağlıyor.

Bu öyle apaç ki cem-i zideyi. Ne alırsan getirdiğine dışarıdaki apaçında kullanılıyor. Yani zettali getirdiği armutun malzemesini olsa apaçta ar- mut görürmez. Biz böyle değiliz. Getirdik tek yapılmadığından, o getirdik- te yok yok olduğundan her malzeme apaçta kullanılabilir, kullanılı- yor, apaçta görür hale geliyor.

Nev-i beşer niye perişan? - Bak 124 enbiya, 124 milyon evliya geldiği halde beşerin variyeti ortada, ya gelmemiş olsalardı variyeti nasıl olurdu sen kıyas et! Anlaşılmay bir kitabı muallimsiz olsa manasız kâğıttan ibaret kalırdı kaidetince sen kendini ne kadar tanıyorsun?, tanıyacaktın?

Bu alemde insanın perişanlığını itidatlarına ve dolayısıyla geldiği aleme alakası yok. Öyse mükemmel alemlerden mükemmel denarınlarla bu aleme geldiği halde... şumuntajam aleme düşüp cereyan-ı umumiyi

bozmamamız lazım. Yani senin bu alımı bozmaya hakkın yok. Güntü senin bozuk yapılmadan ve de bozuk alımdan bozukluğunda gelmedi. Bozmak nerden çıktı. (6) (?)

Deediklerinin bir kısmı yanlış ve tasvibe maruz kalan bilim adamlarına itimadının şüphe bırakmıyoruz. Her yaptığı ve söylediği fıtratında ve hakikatta karşılık bulduğunu ve zaman geçmesiyle hadiseler onu tasdiklediği halde peygamberlere itimad etmemek, edinemek... ki bunlar mucizelerle de tasdiklanmıştır. İljinekti ki; bu nebiler peygamberim dememiş olsalar dı daha çok inanmaları olurdu, bilim adamları gibi. Her yaptığı, her söylediği zamanın geçmesiyle doğrulanan bilim adamını kim kabul etmez ki... Herkes edirdi ve verdiği reçetelere bilasüphe uygularlık. Şifa bulurduk ve dünyada rahat ederdik. Ve çok minnetçilerde olurduk bu bilim adamına. Bu insana ayıttan mucize verilse ve ben peygamber seçildim dese hemen inkâr geçitmesini anlarmıyorum. Eli bednimme ne fesi isel alemime, kelarai aktıma, feysi subuma, yaşantısı istikametime şifaya vesile olan ve mucizelerle denatılan bu insana inanmıyıda; bunun alternatifide yok. Bunu inkâr edenlerin alternatifide yok.

Fenler eşyaların birbirlerine karşı münasebetlerinden, insana ifadelenişinden ortaya çıkan kaimatı insana tercüme eden tercümanlardır. Yani eşyaların birbirleriyle ilişimlerinden, ittisaklarından ve de insana olan münasebetinden, varlıkları başka varlığı ortaya çıkarıp ifade etme zemini olmalarından... Eşyalar; işler ve olaylar ve hadiseler; altında insanın ifade edildiği zemindir.

Kainattaki fenlerden sonra nübüvete neye bağlıyor. Bahirde alakasız görünüyor. Nasilki insanın mhi:137 p4 kabiliyet-i ilim ve kabiliyet-i sanatıyla kainatın hem zahirine hem batınına nüfuz ettiği gibi; Nübüvet de hem nübüvet hem risalet erenahlarıyla cevheri ruha nüfuz ediyor. fen kainata ne derece lüzümü var ise, nübüvetinde cevheri ruhaⁿ ihtiyacı vardır.

Arinterinin yaptığı ve söylediğini tasdik etmemiz için ondan ne mucize istedik ne de fıtratımıza danıştik.

1774:143

istikrai Görmek. Dolaymak. Etraflı bilgi edinmek. Ayır ayrı hadiselerdeki müşterek vasıflara dikkat ederek umumî bir netice çıkarmak. Umumî araştırmak. Fenlerin umuma ait hüküm sahibi olmak

mücerred: (c. mucerradat) Yalnız tek. Halis. Saf. Katıksız. Karışık olmayan.

Tek başına. Gıptak soyunmuş. Tek başına yaşayan. Evlenmemiş. Biter.

Edb: Kur'an yarısında noktasız harflerle yazılı mensur veya manzume. Bu şekil

yazıya mahfuz veya muhtemelde denir. **Fels:** Müsahhas olmayan. Vücuda gelmiş esya veya et'alin şekil ve süretlerinden ayrı olarak düşünülen her keyfiyet ve mefhuma veya nisbet mefhumuna denir. Bunun zıddı müsahhasıttır, esyanın bütün vasıflarıyla ile zihinde hüvüldür.

Mirkuşi: (Nakş. dan) Nakş olunmuş. İşlenmiş. Nakış yapılmış. Boya ile süslenmiş.

"**Hakikati, yani cihetü'l vahdeti tevir-i zaman ve mekân ile zirdipi sûretlerden tecrid edebitinsen göreceksin ki: inayeti ilâhiyenin ziyası olan mehasin-i mucerredenin şütesini olan hukukullah ve hukuku ibadî, enbiya düstur-u hareket ettiklerini**" mh: 143

Peygamberlerin birlik yararı ki vahiyidir, vahyin hakikati dir. Sen vahyin hakikatını zamanın ve mekânın tevirinden sıyrılırsan göreceksin ki; Allahın inayetinin ziyası olan mehasin-i mucerred, yani muayyen şekile ve de maddi keyfiyete girmeyen hakikatlar insanın Allah'a karşı hukuku. Yani Allah ile kul arasındaki hukuk. Je de kullar arasındaki hukuki bünâda hukuku ibad denir. Bunları ortaya koydular. Enbiyalar ortaya koyduklarına en ziyade ittiba ederler yine onlar. Yani yaparmışlar bu hakikatları. Ve nevi beşerinde enbiyaya karşı keyfiyet-i telakkilerini de görmek isteyen insan-ı taribe muracaat et. Je bu nebilerin ummetlere karşı suret-i muameleleri

Yani 1 şık: Nebilerin hukuku ibadî ve hukukullahı yapmalarından dolayı nevi beşerin enbiyaya karşı keyfiyet-i telakkileri.

2-şık: Enbiyaların ummetlere karşı suret-i muameleleri ve

3 şık: fert-i menafi-i şahsiye etmeleri

4 şık: Je sair muameleleri

Bunların cemii hayatlarında görülmeleri onlara Nebi dedirtmişler.

Je nebilerin nübüvete medar olmuş olan esastarı asım efendimimizde daha okseni ve daha ulvi ve küllisi mevcud.

İnsanlığınun tekemmüle ve olgunluğa götüren ustadı ve arab yarımadasındaki dersanebinde ali ilimlerin menbaı ve dersane hıvası olan Zât-ı Muhammed asım da daha ekemel ve daha arhar bulunur... Yani yukarıda onlara nebi dedirtten vasıflar Muhammed asım da daha cami bulunur.

muttarid: Muntazaman devam eden. Bir külli kaideye mumaril ve muvafik olan. Sıralı. Düğün.

mih. 143 "istikrā-i fām ile, hususan nev-i vāhidde,"

Alime, şekil vericilere, insanlık alimine kattı saflayanlara, yasa ve kuralıyla mükemmelliklerine gösterip bana istikameti öğretmeleri araştırıp, bunlar kimlerdir diye cevap ararsan cevap olarak nebileri göreceksin. Buna istikrā-i fām denir.

hususan nev-i vahidde; yani nebiler içinde... nebilik hakikatında araştırma yaparsan ana nabi dedirtenin en cemii olanın Muhammed asmi' göreceksin.

hususan külli kaideler ortaya çıkan intizamta, yani külli kaidenin ortaya kayduyu netice intizamdır. Kaidenin düğün olması, Sıralı olması, devamlı olmasından intizam ortaya çıkar. İşte bu intizam-ı muttarid üzerine muesses olan kıyas-ı hafinin; yani illeti kolay anlaşılması zor olan gizli kıyasın gardirmıyla; yani ruhun taava derinliklerine yaptıkları tehirlere bakılarak olunursa, en derinlikleri uyandırmaya muvafik olan muhammed asmi olduğunu göreceksin. Nispet kıyası hafi denmiş. Çünkü ortada deşiller. Onlar geçmişte idiler. Hakikatleri zahir olmadılarından, maziye geçip araştırmanın kolay olduğundan, neticelerini ruhunda deşirlerendirilmesi gerektiririnden kıyas-ı hafi denmiş. Onların hakikatları gizli kalmış. Ama bu zor. Bundan daha munavib, kolay yol olan kıyas-ı euk-sinin te'yidiyle ki bunlarda o bölgeye, o kavme, o zamana peygamber gelmeleri zahirdir. Ki fām zamanları, mekânları, kavimleri ve hakikatlere cevap olacak durumları yoktur. Bu kıyas-ı euk-sinidir. Bu zahirdir.

fenkik-ül menat: menatın, yani illetin ayıklanması. Usul-u fikihin kıyas bahsine ait bir istilehtir. Kıyasın 4 türünden biri olan illetin, diğer bazıları hususiyetlerden ayıklanmasıdır. Şöyle ki: Şâri (Allah cc) bir hükmü bir sebebe bina eder. Fakat o illetle beraber hükmü fesiri olmayan birçok özelliklerde bulunur. Bu yabancı özellikleri ayıklamak ve esas sebebi meydana çıkarmak gerektir. İşte bu, bir fenkik-ül menat galımasıdır.

Yani şöyle böyle şeylerde meşkul olmadan. Aslında bütün nebilerin yani cemii enbiyanın hususiyetini kıyas etmeden, meşkul olmadan; onların ana gayeleri, deşilleri ve esas ortaya koymak istedikleri 'Vucud-u Sani'i' dir. Bu 'Vucud-u Sani'de Muhammedi, yani Allahın cc) muhammedi (asmi) ortaya koyması, Allahın te'yid etmesi. Allahın burhan-ı böhiresi Muhammeddir. asmi. Yani: Muhammed asmi in sidkına delil Allah'tır (cc) dir.

mübalaat: Kayırmak. Dikkat etmek. itina göstermek.

Bila perva: Korkusuz, Gelinmeyerek. Pervasız.

mh:156 " *Elcevab*: Neam, la!.. Zira öyle bir fevleke *iki*: Hüsn-ü isabet ve mevki-i münasibde (Fevleke: Hülâsa. Netice. Öz. icmal) Kur'anın veya asrın min fevlekeleri; Hüsn-ü isabet: Tam ve mükemmel isabet. Olaylara, hadiseler ve insanın fitratına çok güzel isabet edilmiş fevlekeler).

mevki-i münasibde: Öyle münasib mevkide söylenmiş ki, siyak ve sibakına nazara alınmış.

ve münbit bir zeminde: İnsanların fitratına, ortamlarına, hake-i rubi-yelerinin müsait olduğu zamanda ve zeminde denmiş. Yani öyle birşey yaparsın ki zemin reddeder. Burada ise zemin münasib. 23 sene beklenmesi, 23 seneye yayılmasının bir hikmeti de budur. Doğru birşeyi söylersin fakat zemin münbit değil olmaz zarar görürsün veya zarar verirsin...

istimal gibi sübutan mezkûr swir noktalar ile; daha buna benzer toplumun hassas olduğu noktalar, toplumun ört ve ananesi ve kültürünü, hassas noktalarını nazara alınarak söylenmiş.

Cam gibi; nazilli cam birbirini gösterir. Öylede getirilen şeylerle fitrat birbirini gösteriyor. Birisi yazılım birisi insan fitratı. İkisinde hake-katları aynı. Yani fitrata bakınca kuranın hakikatları görünüyor. Kurana bakarsanda insanın fitratını seyre diyorsun...

maverasından ittılâ-ı tam; Fevlekelerin ifade etmiş olduğundan tam itimad var, çünkü isabette tamdır. Yani bu fevlekeleri söyleyebilmesi için o ilimlerin kanunîyetlerine, ruhlarına tam ittılâ, yani haberdar olmak lazım.

melekeyi gösteren fevlekeler; Sözlerin arkasındaki ilmin tam ittılâ sahibi olması ve o ilme melekesi olması bu kadarı diyebilmiş. Yoksa diyemaz.

Evet, kelâm-ı vahid iki mütekellimden sıbarca, birinin ehline ve ötekinin ilmine; birisi düşünmeden gayr-i muntazam bir suretle siyak ve sibakına bakmadan, zeminin münbit olup olmasına dikkat etmeden söyler zarar eder ve zarar verir. Ötekisi ise yukarıda geçen noktaları nazara alarak söyler faydalı olur. O zaman bunun ilmine, yani işi biliyor, meseleye hakim ve fitratın hassasîyetine ittılâ var demektir.

bazı umur-u mermuz-i gayr-i mesmuu ile delâlet eder; bu fevlekenin bir sihatide şalayı yoldan işaret ve remiz ile veya benzetme yaparak işitilmemiş, duyulmamış ile delâlet ettiriyor, ediyor. Yani arkadaki inceye,

duyulmamış mevzulara, hakikatlara da remizle, işaretle delâlet edip o manayı ifade etmeyi ihmalde etmiyor, hakikatı rencide etmiyor. Mîsal eş-şemsü tecrî gibi...."

mh:157 "Hem de müstakbeldaki bedihî birşey, mazide nazari olabilir!"

Buna psikoloji nokta-i nazarla bakarsak: Keşke, niye, nasıl düşünmedim, niye dedim, niye demedim, nereden yanlışlırdım gibi seni yeyip bitirin keşketlerini bırak. Çünkü şimdi bildiklerini o zaman bitmiyordun. Şu anda malum olan o zamanda nazari idi. O nazari olan dinin açık emri deşildiki muhalefeti sanki dine muhalefet etmişim gibi yorumluyorsun. İsbet olmamışsa 1 sevabın var ve günah da olmay hem şiradi o kadirdir. O zamanki doğrularına göre doğruyu seçmiştin.

"Hem de maziyi müstakbeldaki bedihî birşey, mazide nazari olabilir!"

Yukarıdaki gibi aynı kanunu. Bu kanun fende olduğu gibi, insanın anlayışında da layısıyla da insanın tercihlerindedir. Bu adestullahın kanunlarındandır. Sen şu anda 1 sene sonra konuşacağın, bileceğini ve tercih edeceğini konuşmadığın, bilmediğin ve tercih etmediğin gibi... her bir zamanın bir hükmü var. Zaman dahi iyi bir müfessirdir. İrade sıfatında sende nihayetsiz meratibîleri var. Her bir mertebai herbir zeminde ortaya çıkıyor. İradende mukemmelle, idrakında, karar mekanizmasında hep mukemmelle gidiyor.

"Hem de maziyi, müstakbele kıyas etmek, bir kıyas-ı hâdi-i müşebbittir!"

Mazidekilerini şimdiye getirmek, şu andaki davranışlarıyla düşünmek, kıyas etmek ve tercih etmek ayak kaydırıcı tehlikeli kıyastır. Ayapın kayar... dikkat et. Yani bunalmaya sokar seni. Sen dün değil bugünü yaşamam lazım. Hem o yol felâhî olmayan yoldur. Eğer hata almışsa bu zamanın hatasıdır, o zamanın doğrusu idi. Günahsa terbe et.

mh:161 "Şu gibi meseleler, müstakbeldaki nazariyata kıyas olunmaz."

Şu zamanda tecrübe ile ortaya çıkmış fenni meseleleri 10 asır önce bitirip gitse kelvîh, remiz, işaret veya ima ile anlatılmalı ve de işaret olunmalı... Sanki insanların anlayışları her zamanda aynı imiş gibi davranıp konuşmamalı. Şu zamanın fenni meselelerini Allah aşkına 10 asır evvel açık ifade ile söyletebilirmiyeydi, söyletse idi insanlar kabul edip nasıl hoşmedeceklerdi. Şu zamandaki fenni kâin şayeleri bile avam kabul ede-

mezen...

"Zira müstakbele ait olan şeylere hiss-i zahir taalluk etmediği için iki ciheti de muhtemeldir. İhtikad olunabilir. İmtan derecesinde dir. ifmi'nan kabildir."

Ahirete hiss-i zahiriye taalluk etmediği için mümkündür. Ama hiss-i zahiriye kabul edemeyeceği şeyi söylese idi yanıtına olurdu. Hiss-i zahir demek görüme için önünde olan hadiselerin aksini söylemek. Misali: Güneş durur dünya döner hiss-i zahire yiddir. Çünkü zahir bunun tersidir. Görümün gördüğüne hiss-i zahir denir. Sen kalkıp bunun aksini bana söylersen nasıl inanırım... Lakin tefiyat-ı fenniye; eski insanlara göre, imtan ve ihtikad derecesinden çıkıp, muhal ve imtina derecesine girmişlerdir. Çünkü gözleriyle gördükleri şeyler, onlarca bedahet derecesine girmekle, onun hilafı, onlarca muhaldir.

"Onun hakk-ı saribi, tasrih etmektedir"

Ahiret hiss-i zahire taalluk etmediği için ahireti tasrih etmek, açık bir şekilde anlatıp hissiyatına yakınlaştırmak lazımdır.

"Lakin kinaki hissini galatı bizim "ma nahnü fih" imizi. imtan derecesinden bedahete, yani ceht-i mürekkebe çıkardı."

hissini yanıtması mevzu olan fenni meselelerin o zamanda söylenmesi. yani imtandan imkansız durumuna çıkardı. Yani: Gözyle gördüğü dünya dönüyor olması, dönen güneşin sabit olması imtandan bedahete çıkma yanıtına olurdu. Yani açık yanıtımadır. İmtan değil artık. İmtan iki tarafa açık yönü olması. Bu zahir olanın iki tarafa açık yönü yok. İnsanları ceht-i mürekkebe kanıtlanmış olurdu. Adamın gözü güneşin dandığını söylüyor, görüyor, sen hayır o sabit dünya dönüyor diyorsun... İddiyi yanıtına olurdu.

"Onun nazar-ı belagatte his imtân olunmaz olan hakkı ise, ihham ve itlaktır"

Belagati bitenler bitirki o fenni şeylerin hakkı ihham ve itlaktır. Yoksa sarahata indirse 10 asırdan öncekileri yanıtlanmış ve hidayetlerine mani olmuş olunacaktı.

"Fakat hakikate telvih ve remz ve ima etmek gerektir"

Fakat hakikate da ihmal etmemek lazımdır. Ona da işaret, remz, ima edilmiş yer verilmiş. Niçin ima vs yapmış? Çünkü "efkâr için kapıları açmak, dihuile davet etmek lazımdır." Tali fikirleri de zemiri olsun, onlarda cevelan ekintiler, araz fursunlar, buluntar, çıkarsın ta ki bilkuvve

hakikatları bilfiile çıksın. Nasilki "Şariat-ı Carrâ öyle yapmıştır" ki mezhebler, müfessirler ve muhaddisler yetişti ve çıktı. Böyle yapmamış olsaydı bunların kabilyetleride çıkmazdı eskilerin de hidayetlerine mani olunurdu.

mh-162 "Tensih: (sözünü açtırmak, nasihat etmek): Mukarredir ki (şek ve züphestdirki) Delil, müddeâdan evvel mâlum olması gerekir."

Delil iddia edileni isbattamak içindi. O zaman delil olan şey avamın nazarında mâlum olması, umumun idrakine mâluf olması lâzım. "Bunun içindirki; bazı **musûsun** (Tevile ihtiyacı olmayan söz ve delil.) **zevahirî, ittihaz-ı delil** (delilin aşık, vâzih ve aşkâr olması) ve **isti'nas-ı etkar** (o fikirlerle, delillere ürkekliğin kalkması, ülfet edilmiş olması, o delile alışılmış olunması) için cumhurun **mu'tekadât-ı hissiyelerine** (hisleriyle görüp inandıkları. İnanıklarını hisleri kabul etmiş) **imale** (meyil ettirip kışıye mal etmek.) olunmuştur.

Fakat delalet etmek için değildir. Aşik ve hislerine uygun olan o deliller, ifadeler delalet etmek için değil. Bizzatibi onlarda hakikattirler. Yani Kur'anın o açık ifadeleri ille bir yerleri aşmak, izah etmek için değil.

Bir yerleri de aşabilir, izah eder ama o açık nusustar olan naslar bizzatibi kendileri hakikattirler, gerçeklerdir. ille bu açık olanlar delalet etmek için kullanılmıyorlar. Aslında Kur'anın kimlere ve ne için indirildiğine suurları olanın Kur'anın bu yönüne boyun olmamaları mümkün değildir. Bundandırki bazı ayetler → ittihaz-ı delil } için cumhurun, in-

→ isti'nas-ı etkar } sanların avamın

hislerinin kabul ettikleri-seviyede gösterilmiş.

Yani 1- Delilin aşık, vâzih ve aşkâr olması...

2- Hislerine uygun olması, iddia olunanın hisleri red etmemesi...

Bu 2 sıfat olursa avam alip kabul eder. Yoksa ya taklid eder ya da red eder.

"Bira Kur'an; âyâtının telâfîfinda öyle emarat ve karâini nasb etmiştir ki; o sadeflerdeki cevahirî ve o zevahirdeki hakikatleri ebt-i tahkika parmakla gösterir ve işaret eder."

Telafile: Öyle telik edilmişler ki; birbirlerine girmiş ve sarmışmış, ayte birbirlerini tamamta gibi sarmışmışlar ki dışardan bak tek şey zanneder. Öyle ayrı ayrı olanlar sarılarak bir organ, bir ip gibi senti-

olmuşlar.

Kuran ayetlerinde aynen bunun gibi o kadar birbirine sarmaşıp dolanmışlar, öyle birbirlerinin içine girmişler yetek bir bitti vücudu gibi görünüyorduk sanki tek şey imiş gibi telif edilmiş. Mesela: Tek bir ayeti düşün. Herbir kaideyi vur oradan ayrı mana çıksın. Yani sarf itmine, nakif itmine, cari ve mecururuna, suçunun, gussunun, zahrun, battın, muttalaun veya köif itmine vs vs vs kaidelerle her bir ayeti kazmaya kalksan mana cevheri bulacaksın. Bir daha yarı: Topraktan çıkan karışmış madenlere; yüksek fırında °C derecesini farklı farklı vererek farklı madenleri ayırıştırıp çıktığı gibi... o cihanada daha hassas muamele tabii tutsan daha da ince manalar zahir olurlar, fa ile nihayet olan alema, elektrolanta → nötron → kuark → kuant → enerji → esir → m. hayat → m. muhammedî.

ayetin telifini büyüktür. Madde nası ki yukarıda saydıklarının mertebeler sanki ayrı şey imiş gibi duruyorlar, alt veri tabanları ne kadar farklı ünvan ve isimlerle kendilerini kendi olarak tutuyorlar. Zahirde o tek şey imiş gibi görünüyorlar. Bu mertebelere emarat ve karine nab etmiştir deniyor.

"o safedlerdeki cevabiri ve o zevahirdeki hakikatleri" işte hakikatleri telifindeki mertebeleri. Mucize tarafı şu: O mertebeler ayrı ayrı oldukları halde, özelliklerini yani mahiyetlerini bozmadıkları halde, zahirdaki hakikatlerinde sanki o tek şey imiş gibi görünmeleri acıba mucizedir ki hayran oluyorum kullana...

"ehl-i halkiki parmakla gösterir ve işaret eder"

Parmakla gösterir hâşşetki hakikatına. İşaret eder ise onun insandaki bilkuvve nümunesine işaret eder.

Evet "kelimetullah" olan Kitab-ı mübinin bazı ayetleri, başısına müfessirdir! Alem-i şehadete Kitab-ı mübinin bir süresi deniyor. Burada alem-i şehadete yani melekütun tüm mülk tarafı → Kitab-ı mübin deniyor. Kitab-ı mübinin meleküt tarafına İmam-ı mübin deniyor. Ve mevcudata da ayvât deniyor. Bunlarda birbirlerine nübet olup şekh ediyorlar. Yani hem nıbbi oluyorlar hem de jem'in oluyorlar, orada ifade edilip de manalanıyorlar. "Öyle ise; bazıları diğer bir bo'za karine olabilir ki; manayı zahirî murad değildir"

Karine olabilir; Yani: Birinin gizli tarafını, zahirden görünmeyen tarafının acıba sıkıp anlaşılmasına diğeri ipucu, delil, işaret ve jem'in veya Vahid-i ti-yasî veya da malzeme ler olabilirler...

↳ Yaptıklarımı okudum.

= **VİCDAN AZABI**

3-4-2011 (z.bur)

↳ S:28 → Kadir-i Zülcelale → dayanıp
→ tevakkül etmese
→ itimad edip
→ teslim olmazsa } vicdanı daim
azab içinde
kalar.

↳ S:153 → "fevbe etmek" → vicdandaki gazabın kalkmasına vesile
→ buda zihniyle olur.

↳ S:367 → Kuranın → Ait → irade
→ İstik → His
→ Safı → Latiferi Rabbaniye
→ Solu → Zihin
→ işi → Şuhud

↳ S:381 → Vicdan azabının bir sebebi de → Zenn ve gıybet

S:463 → Kader → İslamiyetin → hâli
Cür-i ihtiyari → imanin → vicdani
Vicdanın şahıvını, hududunu çiziyor

ŞİS22 → insanın fitrat-ı Zıjuurdur

S:522 → "Kim kendi uyarık vicdanını dinlerse."
Vicdan uyuruz. Cennette de uyku yoktur. O zaman
Cennetteki tarafımızı vicdandaki fitrat-ı aaliyemizle alacağız.

S:522 → Vicdan fanî ile daymaz. Faniden azab geliyor. Bakıye
muhatab edilsen, faniden yüzünü çevirirsek azabı kalkan.

↳ S:522 → Vicdan mahkumdur.

S:700 → Vicdanda incizab ve getirme var. Bunların karşılığını
görmezse, göstermezsen azabda kalır.

5:732 → İmanın yeri kalb ve batını olan vicedandır.

İmansızlık: Vicedana, → te en derin yerinde
 → hem bir hiss-i elimi, } Suur onu
 → hem bir şedid elemi, } gösterir.

5:744 → Ruh vicedanla müteazziz olur, oluyor.

m:59 → Vicedanın lezzet-i tamımı, Kuranın mahiyeti ve hakika-
 tiyle muhatap etmekle olur.

m:190 → Vicedanın itminanı → Kuranın nurlarıyla mümkün.

m:259 → Vicedansızlık demek vicedanın 4 unsurunun işlevsiz hale
 gelmesi veya sekteye uğraması veya gereken seviyede enerji ala-
 mamasından.

m:359 → Vicedanın canavarında var. Ve o insan canavar olur.

m:438 → Murtedin vicedanı tefessüh eder.

L:198 → Sadakatsızlık, ağıt sağıtlık vicedana zarar verir.

L:209 → Günahlar vicedanın hastalıklarıdır.

ş:292 → Şekkat, hakikat perestlik vicedandan ayrı latifelerdir.

ş:756 → Vicedanın rahate ve lezzeti → nokta-i istinaddır
 → nokta-i istimdadır.

ş:756 → Allahları, ahiretten haberi olmayanların vicedanı daima
 muazzeb olur.

ş:758 → Vicedan bulunduğu ortamdan menfi veya müsbet
 müfessir olur.

İs:42 → Vicedanın dibi yok. Gözü zaman lisan arayı ifade edemez.

İs:42 → Vicedan-ı beşere ihşan editen → bir nur } dir iman.
 → bir şua }
 İmanın yeri vicedandır, araya konmuş...

İs:42 → Ebede ait tohumlar vicedana ekilmiştir.

İs:43 → Vicedanın muhabetini namaz celbediyor.

İs:60 → Vicedanî lezzet hidayettir.

İs:64 → Celal → vicedana tecelli edince → reca } husule gelir.
 Cemat → vicedana tecelli edince → havf }

İs:71 → Vicedana nur-u iman tecelli edince → menba-ı kemalat
 → Vicedan hayattar
 → Vicedan ziyadar
 olur

Mün:45 → Müslüman neslinden gelen bir adamın vicedanı hiç
 bir vakit İslamîyetten vaz geçemez.

Mün:86 → Vicedanın ziyası → ulûm-u dîniyedir. } imtihazından
 Aklin nuru → funun-u medeniyedir. } ibtisnânim-
 tihazından hakikat tecelli eder.

D.H:10 → Arabın aslı vicedandadır, vicedanîdir.

D.H:58 → Hakim ve } insana hakim olursa yanlış yapamaz.
 Emir-i vicedan } Toprada hemen döner.

OL:684 → Müminler mabeyninde → husumet ve } bir şeyyedir.
 → adaret } Bunun içinde

Ruh. + kalb

sıkıntılara boğacak

bir ezab-ı vicdaniyi alicenab ruhlara hissettirir.

Ö. iş: 5 → Vicdanî beye cana getiren → Şeffakî cinayenin uyandırılmasıyla
→ Nefret-i umumiyeye mürur
kalmamak korkusuyla getirilebilir.

Ö. iş: 10 → Cenab-ı Hak (cc) hidayet-i fitriyenin şerhinde vicdanî nimiyeye diktmiştir.

Ab: 561 → Vicdan daimi lezzet istiyor. Faniyi istemiyor.

Ab: 620 → Ceza din namına olursa vicdan müteessir olmaz.

S: 741 → Bütün fanileri vicdan yutsa tok olmaz.

S: 743 → Vicdanda gizli, saklı şeyler bulunmuş "insani bir rûz"
bu demektir.

S: 745 → Vicdan tabrik edilirse lezzeti ziyade olur.

Ateşi → nur olur

Sırası (kışı) → yaz olur.

Ş: 349 → Risale-i Nurun esas meselesi olan → Şeffakî
→ hak
→ hakikat
→ Vicdan } olduyu için
bükleri şiddetle siyah
setten men etmiş.

İş: 70 → Küfür ile vicdan → Zulmetli
→ ıssız
→ haşerat-ı murirra } Yuvasına intilab eder.

İs: 74 → Fitret ile vicdan → ihtiyari emirleri } Tekrir eden gıslî bir
 → izdirari emirleri } şeyin vücuduna se-
 hadet ediyorlar ki...

(Bana ait notum: Ene'den haber veriyor. Yani kâinatın mec'ulün-
 dan. Cilve-i ferd ve ehad ta'ayyün ve teşahhüs ediyor kemale...)

İs: 77 → Vicdan mahall-i iman → En evvel sanî'i arıyor
 → En evvel sanî'i istiyor
 → En evvel sanî'in vücuduna
 delalet edip ilan edendir.

İs: 77 → Marhar-ı hissiyatı → vicdan } kalb.
 Ma'les-i efkârı → dimağdır }

İs: 78 → Kalbin hâkimi, delaili kalbiye ve vicdaniyeye aittir. Kal-
 bi mühürlendikten maksad, kalbin batınisi olan vicdandır.

İs: 80 → Zahirî mütenehi isde } vicdan
 Batınî mütenehidir }

İs: 81 → Cehennem abîi olsa ebed isterim diyen vicdandır. İste-
 mayen nefistir.

İs: 83 → Vicdandâkiler ibadetle neş u nema bulurlar

İs: 140 → Ümid ve korku vicdandadır. Vicdani'dir.

İs: 164 → Vicdanın tekemmülünü aşılardan şeriatlardır, yani dinlerdir.

İs: 209 → Vicdanın derinliği yoktur. Herşey herşeyle bağlı. Vicdanda ve
 fitratta kopukluk yoktur.

İm: 246 → Vicdan bazarın aklı penceresidir. Ürûdan seyredir.

İm: 253 → Vicdanıyla meşveret etmeden sırf aklı ve hissi karar
 verme.

im:254 → fitrat ve → nokta-i istinad } hatikat-ı zaruriye-
Vicedanda → nokta-i istimedat } dirler

im:255 → Vicedan seni'ini unutma.

♣ K:30 → Vicedani besleyenlerin en muessiri şairlerdir.

♣ E1:79 → Munafık → itikadsındır
→ Kalbsizdir
→ Vicedansızdır

♣ E2:120 → Manevi cehennem vicedandadır. Manevi cennetde vicedandadır.

E2:244 → Bir müslüman dinini bıraksa vicedani tefessüh eder, ve zehir olur

♣ Mh:120 → Vicedan nezdardır, kalb penceresidir.

♣ H.Ş:143 → Vicedan gıybetten rahatsız olur, azab duyar.

H.Ş:145 → Günah nisbetinde insan vicedansız olur. Müslüman olursa böyle. Kafir vicedansız olmaz. Vicedansız münfiktir kafir değil.

H.Ş:145 → Arzu-yu mastiyet vicedandaki sadasını susturmadanla intişaf eder. Vicedandaki sadasını bastırmadan rahatça günah işleyemez, vicedanı devamla onu rahatsız eder.

♣ Mün:19 → Din → Hissin → Ulviyetidir.
→ Vicedanın → Selametidir.
→ Saadetin → Ziyasıdır.

İş:81 → Vicedan → Akıl } harsci ebedi azabın ferhibinden
→ Vehim } müfessir olur.

İs: 220 → Vicdan mevlukatın tümünü ihata etmiş...

İm: 246 → Alem-i gayb ile } nokta-i ittisakı ve birzahi ve o
Alem-i şehadetin } iki okmden birbirine gelen seyya-
ratın mültetası (kavuşup bulu-
şulacak yer, iki şeyin birleştiği yer, kavşak) vicdan denilen
fitrat-ı ZİŞUURDUR.

Br: 348 → Vicdandaki his başka bir histir. Akılda, kalbde, ruh-
da da his var. Vicdani his ayrı bir histir.

Er: 146 → Hakikat-ı imaniyenin şahidi ve izanı hakikatları
vicdanda oluyor.

Mu: 155 → Herşeyde olduğu gibi vicdani dahi terbiye ve eğitilen-
dir. Ejiltmeye muhtaçtır.

Mü: 20 → Vicdan terbiye olmazsa ondan hakiki hamiyet ve
sadakat ve adalet beklenmez.

S. T. i: 27 → Vicdani kutiyet tahrik ediyor.

S: 687 → Vicdanın → nokta-i istinad } ihtiyacı var ki oda
→ nokta-i istimdad } Allah'a iman ve
Ahirete imandır.

S: 700 → Vicdanda → incizab (çekilme) } var.
→ Cezbe (Çekme)

S: 745 → Vicdanda firdevslerin kapıları açılır, dünya olur bir
cennet.

İs: 71 → iman vicdanda → ibret
→ fikret
→ Unsıyet
→ Usare
→ Şirolarında } iman balını yapıyor.

S: 414 → Kalbi → Sekemsiz (bozukluk)

Akli → Müfetim

Vicdanı → Marasız (hastalıklı)

Zevki → Selim (refah ve selamet üzerine olan)

Her →

S: 522 → Fitrat-ı Zisuur olan → Vicdan

Vicdan; fitratın zisuurudur. Ruhun, atlin şuuru ayırıldık.

L: 122 → Müfedin vicdanı tamamen bozuktur demektir ki yılan gibi ısılmaktan lezzet alır.

İ: 28 → Vicdanda: binler emāl (emeller)

ve emāni (istekler, gayeler, arzular, dilekler)

Eğer bunlara cevap verilip hedef gösterilmezse cinnet getirecek bir hale gelir.

koludur.

İ: 140 → Vicdanı canlı tutan → ferah ve } yani { umid ve
→ ferahib } korku

hisleri tozumdur.

im: 255 → Vicdanda uyku yoktur. Cennette de yoktur. Hıyusuluk nasıldır diyenler vicdanlarına girsinler.

H.Ş: 136 → Vicdanın işeripi, alt veri tabanı → irade,

→ Zihin,

→ his,

→ L. Rabbaniye

Mu: 86 → Vicdanın → Ziyası → ulum-ı diniyedir.

İ: 42 → Vicdanında bulunan bütün emel ve istidadlarının tohumları...

İ: 60 → Hidayet → ruhun cennetidir

→ Vicdanî bir lezzettir.

hüde

Yadern Kuranın beyanında → güzel bir selaset
 → rāna bir tenasüb } görün.
 → hoş bir ahenk
 → yekta bir fesahet

İs: 67 → Vicdanî iz'an yok. İz'anın yeri (bu maktamda vicdanda)

İs: 83 → emirlerin → yapmaktan } ibaret olan ibadette.
 nehiylerinden → sakınmaktan

Vicdanî ve } imani hükümler
 Akli olan }

terbiye ve } edilmese
 takviye }

eserleri ve } zayıf kalır
 tesirleri }

Yapmak eylemdir ki kaynağı vicdandır. Ki terbiye ihtiyacı var.

Yapmak eylem değil muhatapı akıldır. Gücü yetmesi için takviye ihtiyacı var.

Yapmak eser ortaya çıkar

Yapmamakta insan ferri büyük olur. İbadete çok büyük tesiri olur ve katkı sağlar.

H.Şi. 77 → Vicdanî bir yasakçı → hissin karşısına çıkar, susturur
 Hadd-i şeriyi tahattur ile → ulvî zecer ve
 Vicdanî bir yasakçı o hissin karşısına çıkar, susturur.

im: 201 → fıtrî olarak vicdanda suur ile → bir zat hisse dilen
 vicdanîyatın esası.

Vicdanîyat: Vicdanın ana sırrı erbaası mecmu-u hülasasından ortaya çıkana vicdanîyat denir. Çıkarmış haline yani

anarar-ı erbaanın ahentli vicdandaki haline de suur deniliyor.

S: 745 → Cesed ruhla mülteziddir (lezzet alır), ruh vicdanda mütetezzizdir.

Sıra şu Cesed → ruhiye } lezzet alır
ruhda → vicdanla }

O zaman: Cesed → ruh → vicdan

İm: 254 → Burada da vicdan-ı beşer → fitrat-ı Zişuurdur.
vicdan fitri suur sahibidir. Doğruyu yanlışı, batılı
hakkı, sanisini arayan yöndür, pusuladır.

İs: 42 → iman → vicdan-ı beşere ihtvan edilen bir nur ve
bir şua'dır ki,

vicdanın iş yüzü-
nū ışıktandırır.

S: 522 → Vicdan mahluktur.

İs: 74 → Vicdan eneden haber veriyor.

İs: 77 → Dini hislerin zahir olduğu yer, dini hislerin kaynağı.

İm: 246 → Vicdan canlı ve ruhludur.

S: 522 → Vicdan mahluktur

İs: 77 → Dini hislerin zemin, kaynağı.

İm: 246 → Fitrate vicdanda deniyor

K: 253 → Vicdanın hem elemi hem de lezzetide vardır.

Ei: 146 → Sifat ve esmayı katî ve şuhudî ve iz'anî anlayan vicdandır.

Ei:146 → Eneyi seyreder vicedandır.

S.T.i:27 → Vicedanı hareketlendirip canlı tutan kutsiyettir, islami esaslardır ve de şairlerdir ve hamiyettir.

S.T.i:27 → Vicedan → Lajım
Lajımın lajımı → kutsiyettir.

♫ S:687 → Nokta-i istinad → ezek bakar
Nokta-i istimdad → ebede bakar

♫ m:469 → Vicedan zifıurdur. Aynı zamanda Vicedan → fitrattır.
Aynı zamanda fitratta → islamiyettir.
Toporlarsama
Vicedan = Fitrak = Islamiyet

♫ S:522 → Vicedan fitratin zuurlanmış, uyanmış hali.

im:246 → Houtma Vicedan → berzaktır

H.Ş:136 → Zifıurdur → Zihin → Marifetullah
Vucud-u harsidir → irade → ibadetullah
Zihoyattır → His → Muhabetullah
Konun-u Emri dir → Latife-i Rabbaniye → Müşahadetullah
Ruhun yapısı Vicedanın yapısı ikisinin neticesi
Zahir Batın Evvel & Ahir

İŞ:43 → Namaz → fitratin hulasası, çekirdeğidir.
Fitratta → insandaki karşılığı vicedan...
O zaman Namaz → Vicedanın hakikatidir

Mu:86 → Vicedanın Ziyası → Ulum-u diniyedir.

♫ H.Ş:141 → Sükr-ü örfi → vicedan

S:522 → incizab (çekilme)ın kaynağı → gaye-i hakikiye
 Cezaenin (kendine doğru çekme) kaynağı → hakikat-i

cezaibedanın bıraktığı, bize ettiği, koyduğu nûminelerdir.

İs:60 → Vıcdanın lezzeti hidayettir. Ve hidayet ruhun cennetidir.
 Dalalet vıcdanın → elemi ve Cehennemidir.

İs:67 → İz'an vıcdanda oluyor

İs:78 → Kalbin hakmi → vıcdanın bozulup tefessüh etmesidir.

Hs:102 → Hiss-i diyanet → vıcdanda

E1:147 → Kalb → zahir Vıcdan → zahir
 Vıcdan → batin His → batin

O zaman sıralama: Vıcdani → hissî → Şuhudî

İs:42 → Vıcdani inkıraf edene Zısur deniyor.

T:693 → Vıcdani besleyen malzemelerden → Şairler & İslamî esaslar

fiili yapıntılar.

m:438 → Vıcdani bozulanın zehir hükmüne geçiyor.

İs:74 → Vıcdan daha gizli taraftan haber veriyor. İhtiyarî ve iz-
 dirarî emirleri tefrik eden gizli bir şeyin vucudundan
 haber veriyor. Bu gizli şey 'ene' galiba.

im:246 → fitrat ile vıcdan okla bakan pıncere olur.

Mu:120 → Vıcdanla şuhudî oluyor. Vıcdandaki Lafife-i Rabbanîye ile
 gizli bir yere bakıyor ve orada şuhudî nazar oluyor.

S.T.i:27 → Vicedani tabrik eden kutsiyettir.

Mu:119 → Vicedanın ukte-i hayati marifet-i sanidir.

S:745 → Cased → ruhla ruhda → vicedanla lezzetlenir.

S:745 → Vicedanda Cennet & Cehennem muaccel yaşanıyor.

S:745 → Firdevs-i Cennet vicedanda yaşamak bu dünyada bile mümkün.

Im:201 → Hasenatın canlı ve ruhlu olduğu.

Ş:80 → Ezel ve Ebedin ayrıldığı mükemmel nokta vicedan.

Vicedandaki incizab (çekilme) → Ezele

Vicedandaki cezbe (Kendine doğru çekme) → Ebede } bakıyor.

S:466 → ihtiyarın vücudu vicedanla bilinir. Vicedan iradesiyle bilir.

Çunki bilinen → ihtiyar. Bilen ise → Vicedandaki irade.

S:466 → Her bir duyguyu aslına bağlayan hisdir. His duyguları kaynağına bağlıyor. Aynı zamanda da duyguların zemini his...

İş:80 → Vicedanın zahiri → kalb } görünüyor.

Vicedanın batınası → ene }

İş:28 → Vicedanın emelleri ve emani (emniyetler, niyetler, gayeler, istekler, arzular, dilekler, emirlikler, korkusuzluklar) ile dolu olduğu.

İş:164 →

Vicedanın tekemmülünü → teklif eden, yani aşılardan → Şeriatlardır → Zihindir.

Vicedanın tekemmülünü → ilham eden → Peygamberlerin gönderilmesi → His.

Vicedanın tekemmülünü → hayat veren → Dinlerdir → Latife-i Rabbanîye

Vicedanın tekemmülünü → vücud veren → Teklifdir → irade.

İm:255 → Vicedanın gözü var o da daima açıktır. Karşısı seyrediyor.

H.ş:136 → Vicdan fitratın karşılığı olduysa.

Vicdanın anaşir-i erbasi.

Bu alemdeki fitratın anaşirleri: 1-Toprak 2-Su 3-Hava 4-Nur

Karşılaştırırsak:

Toprak →

irade

Su →

His

Hava →

L.Rabbaniye

Nur →

Zihin.

mu:19 → Din = Saadetin gıyasıdır

Din = fitrat = Vicdan

Din = Hissin ulviyetidir

Aynı mahiyetin hakika-

Din = Vicdanın selametidir

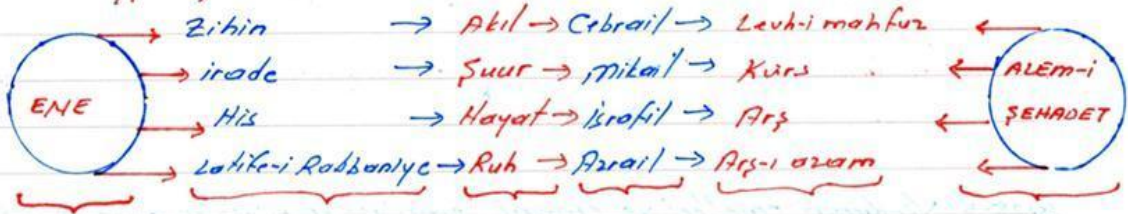
tıdır.

Din = Kemâlin cematidir

is:42 → Vicdanda bulunan emel ve istidatların tohumları var...

is:29 → Vicdanın dimağda bıraktığı şübesi → zihin.

is:29 → His duygudan daha latif. Çunki vicdanda his var. irade
duygu değil sifattir.

Zata bakar	Şuunat-ı Zatiye	Şuunat-ı Sifat-ı	Sifat-ı	Esmâ-i
Mahiyet-i Zatiye	Sifatiye	Zatiye	Zatiye	ilahiyeye
			Subutiye	Cilved
Eneye	Vicdan	Kalbe	Ruh	Hayat
				Cemat
				Nakış

H.Ş:102 → Hamiyet vicdanı tahr ediyor.

E:146 →

Arz-ı ezam → L. mahfuz → Arz → Kürs ⇒ Maddi. H. Muham. = nur = fitrat = Şeriat
Latife-i Rab. → Zihin → His → irade ⇒ Manevi. H. Muh. = mana = Vicdan = Din

L.336 → Risale-i Muhammediye (asm) → Hayat + hisa Şuur + Akıl

Vicdan = fitrat = İslamiyet

Vicdan arabi hakkında atıflardan aldığım notlar:

- Vicdanın berzah olması - im:246
- Avasim-i gaybiyenin enmureci olan Latife-i Rabbaniye - im:247
- İrade-i ilahiyeye cihesi olan → evamir-i tekviniyye

ve o emirlerden (e.tekviniyeden) vücud-u hâricî giydirtmiş bir kanun-u emrî ve Latife-i Rabbaniyye olan ruh.

- Ahdi'nizi bozmayın. Yani: Ameli ilimden kal'eylemek..

Zekadan ilmi kesmek...

İsti'jaddan zekayı koparmak..

Akıldan mâ'rifetullahı kal'eylemek

Kuvvetten sa'y ve gayreti kesmek...

Cesarettten cihâdi koparmak ve hakeza...

gibidir. Evet, kuvvetin insana verilmesi, tekvini bir emr-i manevidir ki: "Çalış" demektir. Zekânın verilmesi, "ilmi elde et" diye emr-i manevisidir. İth...

Nicdan buraya aldım: Çünkü: Vicdan arabinin bir unsurunda bunun içinde. Zekânın verilmesi ilim istedi. Bunun ilerisinde marifetullahıdır o luki vicdan arabinin 4 unsurundan bir unsurunun gemini ve sebebi. Yani Marifetullah olmasa vicdan arabden olur. Uşa utilları marifetullahı küster.

- Esmenin durbünüyle, kalbinizle Rabbinize bakarsınız. - S: 262 -

Yani: "Senin hayatının aşinasında temessül eden Şems-i Ezelinin envarını hissedip sevmektir. Zisuur olarak Ona sevk göstermektir. Onun muhabetıyla kendinden geçmektir. Kalbin göz bebğinde aks-i nurunu yerleştirmektir." S: 129.

Burasıda hayat → His → Videdanda olan.

Bu anlamları his seviyesi. Videdandaki his.

Birde bunun işi var ("Muhabetullah içindeki lezzet-i ruhaniyyedir". "M: 223 Eksete, bütün hakiki saadet ve hâlis sürur ve şirin ni'met ve sâfi lezzet elbette Marifetullah ve Muhabetullahdadır. Onlar olmaz olamaz. Cenabı Hakki tanıyan ve seven, nihayetsiz saadete, ni'mete, envara, israra; gaybiluuvve veya bilkiil mashardır. Onu hakiki tanımayan, sevmeyen, nihayetsiz şakavete, olama ve evhama maran ve maddeten mübtelâ olur."

..... insan sahibini → tanımasa, → rahmetine iltica eder
mâlikini → bulmasa, → hudretine âtinad eder

→ bir lincizzühgaha döner

→ bir ticaretgah olur.

HŞ (meat-i remnelisi): "Sabahleyin kalkıp arzusunun çözü dünya olan kimsenin kalbinde 4 huy bulunur. 1- Bitmeyen üzüntü 2- tutanmayan meşguliyet 3- Zenginlik haddine ulaşmayan fakirlik 4- Sonu gelmeyen umid"

m: 223 → Muhabetullah içindeki → Lezzet-i ruhaniyye

Bütün HAKIKİ → SAADET

→ HÂLİS SÜRUR

→ ŞİRİN Nİ'MET

→ SÂFİ LEZZET

elbette

MÂRİFETULLAH VE

MUHABETULLAH DADIR.

Bunlar

Bunlarız olamaz.

Burası olanca saadette, hâlis sürurde, şirin ni'mette ve sâfi lezzette olur. Yoksa arama, olmaz.

Feki Marifetullah nereye bakıyordu? → Zihne } bakıyorlar da.
Muhabetullah nereye bakıyordu? → Hisse. }

Marifetullah → Cenab-u Hakki (cc)-tanıyan.

Muhabetullah → Cenab-u Hakki (cc) → seven

Onu Hakiki:

→ tanıyan ve } nihayetsiz → Saâdetle, } ya bilKUUVE } mazhurdur.
 → seven } → ni'mete } ya bilfiil }
 → envâra }
 → esrâra }

Onu Hakiki → Tanımayan } → nihayetsiz → şikavete } manen ve
 → Sevmeyen } → nihayetsiz → âlâma } maddetin
 → nihayetsiz → euhama } mübte'la olur.

Evet şu perişan dünyada: insanın fitratına zehirde zid çalışıyor dünya
 âvâre nev-i bâşer içinde: Gaye-i hayalin, hedefin olmalı. Kâfiruna yaşanır ve
 ölünebilecek davranış olmalı ki...

Semsiz bir hayatta: Gündü hayatın Sıfır noktası olan ecelinde herşey
 "0" sifira iniyor. Tuhaflık burada.

Sahibsiz: Birde kainata ve kendine bakışın, nazarın böyle ise!

hâmisiz bir suretle: Fırtınalarında sipinilecek limanın aklında, ruhunda
 yoksa! Fırtın olunca ben nereye sipinileceğim sorusuna
 cevabın yoksa...!

âciz, müstkin bir insan: Fatiha bir şeyi var gibi. Müstkinin hiçbirşeyi
 olmayandır. Olaylara, hadiseler âciz ve müstkin işeki
 öyledir...

bütün dünyanın Sultanında olsa kaç para eder: Birşeyin sonu başta olan-
 ların kıymetini ve taktirini o koyar. Hayatın
 sonu "0" sıfır ise o zaman insanın amelleri ve
 kendisi kaç PARA ederti?.. Neticesi kaçkoca SIFIR
 a kim kıymet verir, aklı varsa...!

Eğer sahibini bulsa → neredeki bulması isteniyor? - Fitratının her yerin-
 de ve taava enenin içinde...

Melikini tanısa: Hava. Bulmak yetmiyor. Tanımak lazım.

bulursa → rahmetine iltica eder. } → U vaksetmiş dünya ferezzüğe olur
 tanısa → kudretine istinad eder. } ticarettüğe olur.

Hilkatin en yüksek gayesi → "insan, küçük bir milyarda, kainattaki
haleik-i imanîyye şühud derecesinde
gösterebilir (L:335)

→ Vicdanî ve hissi bir derece şühud olan
halikat-ı insaniye haritasını ve enaniyet-i
beşeriye fibrîlerini ve mahiyet-i insanîyesini
mütalâa ile imanın şüphesiz ve veresâsiz
mertebesine çıkmaktadır; sır-ı akrebiyete
ve veraset-i nübüvete bakar. (E:147)

Aynı zamanda hilkat 'Enî'nin → mana tarafına bakar.

• **fitratin en yüksek neticesi:** → Fıtrat = Vicdan = İslamiyet aynı halikat-
ların depozit zuhuratlarıdır, bu da 'enî'
nin → nur tarafı.

Aynı zamanda:

- Mahiyet-i Muhammediye (asm) → Manevî. H. Muhammediye (asm) →

→ mana → Hilkatin en yüksek gayesi. → Muhabetullahı - ruh-u beşere →

Halikat-ı Muhammediye (asm) → Maddî. H. Muhammediye (asm) →

→ nur → Fitratin en yüce neticesi → Marifetullahı → kalb-i insana →

Saadete Gelelim:

Vicdandaki → Zihin → Marifetullahı buluyor.

Vicdandaki Zihinde Marifetullahı olursa: Saadet }
: nîmete } bilguve veya
: envara } bilfiil manen
: esrara } veya maddeten
mazhar olur. Buna-
da Vicdanın Cen-
neti olur.

Vicdan arabının Zihin yanındaki karşılıkları: Şekavete }
: âlâma } bilguve veya bilfiil
: evhama } manen ve maddeten
mübtela olur. Ande

Vicdandaki Hissin karşılığı Muhabetullah: lezzet-i ruhaniyedir.

Vicdandaki Hissi Muhabetullahı olmazsa: Elem-i ruhanidir.

∂

Daha daha neticesi:

Vicdandaki Zihnin marifetullahı olursa: Bilkuuve ve manevi

→ Saadete

→ ni'mete

→ envara

→ esrara

mazhar olur.

Eğer Vicdandaki Zihnin marifetullahı olmazsa: Bilfiil ve maddeten

→ Şekavete

→ âlâmia

→ euhama

mübtela olur.

Vicdandaki Hissi Muhabetullahı olursa: lezzet-i ruhaniyeye mazhar olur.

Vicdandaki Hissin Muhabetullahı olmazsa: Elem-i ruhaniyeye mübtela olur.

m:443 → " zevki, hâli ve bir derece şuhudî kâtaik-i imaniye ve bir derece şuhudî Kur'aniye.

marharıyet

Vicdandak → Latife-i Rabbaniyeye → Şuhudî.

Vicdandaki → Hissio → hâli

Vicdandaki → Zihnin → zevki

♀ Vicdanın → Zihin } Takva 4 ünü tamamını ediyor.
 → His
 → irade
 → L. Rab

♀ Özaman Takvadan maksad Vicdandır.

♀ Takva denile → ibadet-i tamile.

♀ ibadet-i tamilede → Vicdanın itibak hali.

♀ Nasilki ruhun libası → imandı (S: 261)

♀ Vicdanında libası → Takvadır (HŞ: 136)

Toprak → Ubediyet → irade → Kürs → Sifat-ı ilahiyeye

Su → islamiyet → His → Arş → Esma

Nur → iman → Latife-i Rabbaniye → Arş-ı Azam → Şuunat-ı Zatiye

Hava → Evamir-i Kuraniye → Zihin → Levh-i mahfuz → Sifat-ı subutiye

Vicdanımız hâricede sırayet eder. Vicdanımız yalnız kendi fiilimize değil, başkalarının fiillerini de takdir ve mebbe-i hayra mütabakat ve ademi-i mütabakatları hakkında bir hüküm verir. O fiiller hakkında bizde ya bir his-i muhabet, yahut da nefret hasıl olur.

Vicdan böyle öleü olmaktan başka, bizi devamlı hayra teşvik eder. **Mesihur Volter dedi:** "Dinsiz, yani mesuliyet-i uhreviyeye imanı olmayan, cezasız kalacağını bilse her türlü fermalipi irtikâb edirdi."

Eylemlerin önce onun hayır veya şer olduğunu haber veren dir vicdan. Hazir meydanındaki adalet terazisinin bir küçük misali vicdanımızdır.

mh:163 " Evet, mestajî nefis-i hak ve mezhebî ayn-ı sıdktır. Hak ise; tedlis (aldatma) ve tağlîl (yanıltma) etmekten müstağnîdir "

Burada realiteye, fecere-i hikmete → hak deniyor. Bunun insandaki bilkuve karşılığında → sıdk deniyor.

Hakkın insanda ifadelenip görükmesine Sıdk deniyor. Je onu gösteriyor. Eğer sıdk yoksa Hak'ka ayinedarlık yapıyorlarsun demektir. Yani şuruna gelmemiş.

mh:164 **iclasat:** (asm) nübüvetinden önce, evvel zuhur eden harikulade hallerki, bunlar peygamberliğine delil teşkil eden hadiselerdendir.

müteavviz Geşit geşit, muhtelif, geşitli, değişik, türlü türlü.

istifaza: Feyz alma. feyz bulma. Feyzlenme. ilim, irfan ve manevî zenginlik kazanma.

Hassas: Duygulu. içli. Alınan. Çok ve çabuk kimseden. Hissi galib olan kimse.

Hiss-i kabl-el vuku: Bir şeyi vukuundan önce hissetmek.

Tayyar: Havaya kalbolup gâib olan

Tahaddi: Meydan okuma.

Âhadî: Rivayet eden bir veya iki koldan olan veya mütevatir mertebesinde olmayan hadis demektir. İstihar haddine yetişmeyen hadistir. Şartları tamam olursa zaman-ı galib ifade eder, mukterası ile amel vacib olur.

mütevatir-i bilmana: Nakledilen bir haberin başka ifade ve kelimelerle, başka başka şekilde ifade edilerek tevahür hale gelmesi. Manaların çok insanlarca başka başka kelimelerle nakledilmesi. Bir haberin veya hadisenin farklı ifadelerle, başka başka şahıs veya topluluklar tarafından nakledilmiş olması.

Schavet: Cümerlik, el aşkıpı. Mühtaç olanlara çok ihsan etmek

iclasat: Hayırlı işlerle uğraşmak. (asm) min nübüvetten evvel zuhur eden harikulade hallerki, bunlar peygamberliğine delil teşkil eden hadiselerdendir. Bu da türlü türlü, geşit geşit, muhtelifdir.

istifaza: Feyz alma. feyz bulma. Feyzlenme. ilim, irfan ve manevî zenginlik kazanma.

Tahaddi: Meydan okuma.

mütevatir-i bilmanadır: Nakledilen bir haberin başka ifade ve kelimelerle, başka başka şekilde ifade edilerek tevahür hale gelmesi. Manaların çok insanlarca başka başka kelimelerle nakledilmesi. Bir haberin veya hadisenin farklı ifadelerle,

başka başka şahıs veya topluluklar tarafından nakledilmiş olması.

Sohavet: Cömertlik. Mühtaç olanlara ihsan etmek. Zenginlik.

Maye: Esas. Temel. İktidar. Göç. İlim. mal.

Zülat: Saf, bereket. Tatlı.

hacer: Taş, kaya.

Sine Kaleb.

Çakı: İyi, güzel, sıhatli.

Tahvil: Değiştirmek. Döndürmek. Bir halden başka bir hale getirmek.

Matla': Güneşin veya yıldızın doğdukları yer, ufuktan çıkan yer. Yıldırım veya güneşin zühur etmesi.

Müberra: Delil ve berraklı. isabetli. Delillerle sabit olmuş.

Maruf: Bilinen, tanınmış. Belli, meşhur.

Meşhure: Tanınmış, herkese, çokların bildiği.

Mahsus: Herkese mahsus olmayıp bazılarına ait olan. Yalnız birine aid olan.

Hususilemiş: Ayrılmış; tayin edilmiş.

Meşhurdur: Doldurulmuş, dopdolu.

Tedvin: Bir araya toplayarak tertiplenme.

Lazım: Lüzümlü, gerekli. Bir şeyden başka ayrılmayan. Müteaddi olmayan.

Feyran: Maddi ve manevi kaynağıp fişirmek. Coşmak. Depresmek.

(asm) efendimizin herkese bilinen ve meşhur olmuş olan zahiri-i harikaları ve ona ait mucizeleri... siyer ve tarih kitaplarında doludur.

Ulema-i kiram onlar hakkında tefsir ve bir araya toplayarak ibraz etmişler. Bunları tekrar ele alıp anlatmak malum olan kabilinden oldupundan tefsirlerinden kat'i nazar ettik, ele almadık.

Şu havârik-i zahirenin herbir ferdi eğer gersi tıpa tıp aynı kelimelerle ifade edilmiş. Ona mukavetir-i bilmene olan aynı hadiseden bahsedilmesi, yani aynı hadiseyi başka başka kişilerin farklı kullandıkları kelimelerle anlattıkları... anlattıkları hadise aynı... bu harikalarda birleşmiş bir indendir.

Bir nevi': (asm) efendimiz deyimadan önceki eşit eşit, türlü türlü olan olaylar ve hadiselerdir. Göya O ASIR peygamberden (asm) istikade veya feyz olarak keramet sahibi olmuş hassas kalbinden vukuk daha ortaya çıkmadan (asm) min geleceğini hadiselerde, olaylarla haber vermiş.

Çok ilginç tarafı ise; o asır sanki şuurlu, kalbli, hisli ki (asm) dan haber veriyor. Asır nasıl haber veriyor. Burada asrın kalbi hassasından ve hiss-i kalbi-sukuundan bahsediliyor. Asır nasıl hissetmiş?.. Nasıl keramet sahibi

olabilmiş? O zaman asır nedir?

asır → keramet sahibi
 → kalbi hassas
 → hiss-i kable/vuku sahibi

} o yüzden ihtisatla Fahr-i Âlemin geleceğini işbar etmiş

O zaman asrın şahs-ı manevisi canlı, ruhludur

o asır → Peygamberden (asım) istikade ve ütikafa yani fayıl almış.
 O asır asım dan nasıl istikade ve ütikafa etmiş? - Ahmen deriz ki; teşbih-
 tir. Hayır. Nasilki şahs-ı manevî canlı ve ruhludur ki her bir şeyin
 mübet hallerinin toplanıp cem olunan yerdir ki o da canlı ve ruh-
 lu olur. Aynı bunun gibide asır meydana getiren güneşten, yapımur-
 lardır, rüzgarlardır, topraktır ve us'lerin mecmuunun oluşturduğuna asır
 deniyor. Hadiseler canlı olacak da onların cem olduğu yer nasıl canlı
 olacak. Asır bir şahs-ı manevîdir. Herbir nevi, herbir hadise onun efradı
 hükmünde. Nasilki oya büyüyüp boyut geliyiyor. Hayat büyüyüpü için
 oya onun karnetine uygun büyüyor. Muhtekeli gibi. Herbir asır müs-
 tatil canlı, şuurlu ve ruhludur cem-ül cemdir veya cem-ül ezbaddir. Eşya
 veya hadiseler onun eza ve efradı hükmündedirler... (burası çok
 iğnâ bir yerdir). Hakikatsiz teşbih olmaz. Teşbih en özünden ruhuna
 yalın olacak. Nasilki her sabah şems Allah'tan cez'înin alıyor.
 Yani Onun muhtekeli alıyor. Eşyanın muhtekeli olduğu gibi, eşyanın
 mecmu olan asrında muhtekeli vardır. O asır muhtekeli keramet
 sahibidir...

Mb:164 "zaman ve mekân-ı muayyenin kâğıtlarını kırmış"

zaman ve } kâğıtlarını kırmış.
 mekânın }

Tukarida zamanın eşyanın ruhu manasına olan melekutiyetinden bahsedildi.
 Eşyalar zamana ortaya çıkıp gâib oluyor. Sanki ezelden zaman seridine
 konmuş ebede doğru gönderiliyor eşya. O zaman zaman: Eşyanın, maddenin
 ifade edildiği yerin. Eşya yoğunlaşmış enerji diriyor. O enerji zaman. Aslında
 enerji yoğunlaşmış madde olduğu gibi; zamanda yoğunlaşmış mekân olarak
 görülmüş. Zaman mekânın ve eşyanın veri tabanı, yazılımı, enerjisi...
 50cm x 50cm boyutundaki bilgisayar ekranıyla bütün mekânlara ve

zamanlara giriliyor. İnternet mekân kavramını adeta kaldırmış. Neredeki bir bahçenin resmini çektin. Onu bilgisayarla attın. Aynı resme dünyanın her yerinden ona giriliyor. Adeta o mekân her yerde. Herkese aslı olan bahçede bulunup, grip sanki aslı olan bahçeyi seyrediyor. Gündelik hayatına dikkat etse görürsünki çözümlenmiş mekân ve zaman kavramı dışında işlerimiz oluyor.

Zaman ve mekânın → kayıtları nelerdir.

Geçmiş haydi ne ise. Geleceğin her tarafını görmüş ve bize göstermiş asım.

Mekâna giren insana mekânın ve zamanın tesiri etkiyi gibi. Tefekkürle, rüya ile, internetle ve fikirle, sözle vs'lerle insanı sanki asıyla muhabbet olmuş gibi tesir alıyor. Rüya ile alemde girdiğin gibi, internetle de o alemlere, mekânlara giriliyor ve de mekân sıkışıklığı da olmuyor. Mekânın ve zamanın sınırları var. Nedir onlar?

İnternetle uydu vasıtasıyla her yere girip, her bahçeyi seyredebiliyoruz.

embelâ Mubarek olan parmaklarından suyun nebe'üdür. → hissen tasvir ediyor.

Maden-i şehadet olan → yed-i mübarekından → maye-i hayat olan → suyun nebe'ıyla, Menba-i hidayet olan → lisanından → maye-i ervah olan → Zülâti hidayet'in feneri.

hissen tasvir ediyor! - hissi tasvir örneği, misali.

Bunlar insanın hissiyetlerine nasıl inilip tesir edileceğinin misalleri. Yani eğilimin gösterilmesi. İnsanın fıtrına değil hissine tesir etmenin yolu fiil olduğunu. Bunlara hissi harikalar deniyor. Ki hidayet madraklerini tetikliyor. Suyun hayatı ortaya çıkardığı, tetiklediği gibi. Suyu hidayet'in karısına konuyor. Getirdiği su ne ise, içindeki uyandırmak için suyun içine alınması gibi; hidayet de ruhun içine girince Mahiyet-i Zâtiyeye bakan taraf onu emer, arzularına emelini değil kendi hakikatını ifade eder, gösterir.

Burada da dikkat edilirse görülüyor ki:

Suyun nebe'i → Zülâti hidayete (4) → ? icma mı?

Maye-i hayat → maye-i ervaha (3) → ? kıyas mı?

Yed-i mübarek → Lisanına (2) → ? Sunnet mi?

Maden-i şehadet → Menba-i hidayete. (1) → ? Kitap mı?

Mhi:165 " Tekellüm-ü şecer ve hacer ve hayvanadır. Güya hidayetindeki hayat-ı maneviye, c emadât ve hayvanata dahi sırayet ederek nutka getirmiştir "

Tekellüm-ü şecer } hidayetindeki hayat-ı maneviye, c emadât ve
 Tekellüm-ü hacer } hayvanata dahi sırayet ederek nutka getirmiştir.
 Tekellüm-ü hayvan.

hidayetteki hayat-ı maneviye umurun batınlarını tetikliyor. Nasülki demirin konuşması, DVD'nin, kasetlerin konuşması normal olmadı gibi. Bunları bilgisayar konuşturuyor. Yoksa big DVD'deki şaklı ve sesleri bilmezdik. Onun konuşturana bilgisayar ise; hidayetde ayağ, taş ve hayvan DVD'lerinde hidayet bilgisayarı konuşturmuş. Burada da hidayete vesile olması adına hissi misallerden... karşı tarafın hissini tetikleyip hidayetine vesile oluyor. O zaman hidayet ile his arasında ciddi bir bağ var. Hissini tetik edince hidayetini ortaya çıkarıyor. Sanki hayat-ı maneviye demek → hislerin mecmuasına deniyor... Tabii hissinde tetik-vasat-ıfrat mertebeleri olduğu gibi. Hidayet tarafı ise → hissini vasat mertebesi, tarafı...

Nasülki çekirdeğin içini → toprak
 → hava } beri ettiği gibi...
 → Güneş
 → Su

Ağacın içini de → ateş beri ediyor. } odunun içindeki: ısı, ışık ve Nurd Nuru
 → toprak beri ediyor. } duman x kül (toprak) x vs enerji boyutları...

Taşın içini de → Yüksek ateşli fırınları beri edip içindeki maddeleri dışarıya ifade ettiriliyor. Taştaki demiri ayıklayarak demiride konuşturulduğu gibi...

Hayvanların içini de → hiss-i ma'ş. } hayvanlarını içini de beri ediyorlar.
 → Gözle saçları
 → Nezaret edenler

Bu üç şey asmi'ni nasıl dinliyorlar? - Demek asmi'nin elinde bu üçünün içini ağrısı, onların hakikatlarına nüfuz etmiş elinde hakikat var.

Demek elindeki hidayet hakikatları ötelinin ifadesi veya şecere-i hikmetin mahiyeti ve hakikatıdır. Birtaki nerye vurursa onun batınıyla muhatap oluyor, içini beri ediyor.

mt:165 " insikak-ı kamerdir Göya kalb-i sema hükmünde olan Kamer, mübarek olan kalbiyle insikakta bir münasebet پیدا etmesi için sine-i saf ve berretini mübarek parmağın işaretleriyle istiyokan şak ve çak etmiştir

Burada da hissi bir telkin ve ders var. İnsanı tasvir ediyor. Kainat büyük insan kabul edilirse sema insanın sanki göpüsü. Pyda kalbi hükmünde. Asm efendimle bir münasebet پیدا etmek için parmaklarının temasına, emrine, uzatılmasına icabet etmiş ay. Çak ederek yani güzel bir şekilde asm'a icabet etmiş ve çak ederek cevap vermiş. Burada da hissiyat tasvir ediliyor. Herşeyi zahire havale ederek zahiriyun olduk. Herşeyde batına havale ederek batiniyyun olmamak lazım. Hükmelerini karıştırmamak lazım. Niçin buntar "havarik-i hissiyedir" Çünkü bizzat elini ayağına vurmamış. Uzaktan te'sir almış. Ben kalemi elime almam zahir. Bide elime almadan yazmaya kalkar-sam zahir değil. Hissi bir beşin yapılanmasından haber veriyor. Yani suyun elinden akması zahir.

Ruhuna müdahale edip hidayetini zırratını olması batın ve hissi....

Apaştan birşeyler yapmak zahir.

Apaştan, taşın ve hayvanların konuşup asm'ı tasdik etmesi batın ve hissi.

mt:166 " Vaktle kainat tarafından

hükümet-i hikmet canibinden

müstantik ve sahil sıfatıyla → gönderilen → fen-i hikmet, istikbale teveccüh eden nev'i beşerin talimatlarına rastgelmiş; birden fen-i hikmet şöyle bir takım sualleri irad etmiştir ki:

Kainat canibinden → Aluru Muhammediden (asm) sorarakiler

hükümet-i hikmet canibinden → Kelam sıfatının azamı geminini tekil eden kubi mahfuz makamı ki aynı zamanda fen-i hikmetin mercei...

müstantik → ilk ifadeyi alan. İlk soruşturma şahikati aşan. Soru hakimi. Soru soran.

talimatlar: Casusları hükmünde olan hisleri ve duyguları. Cimler ve

şeytanları. Vehimlerimiz. Fenter.

"O vakit nev-i beşerin hatib ve mürsid ve reisi olan Muhammed (asm) aygıra kalkarak"

nev-i beşer makamı → Xüs makamıdır ki beşerilik oradan başlamış.

hatib → Levh-i mahfuz makamı; kelam şefaatının en oyanı tecelli yeri

Mürşid → Rüşde ulaştırıcı. Hakkı hak bilip hakka döşöyör. Bafılı batıl bilip batıldan uzaklaştırma makamıdır. Arşın bu alemdeki hülasası olan kalb-i insanidir. O alemde ise Arş'tır.

Reisi → Alem-i şehadetdeki alem-i gaybı birleştirip hayatında ifade etmesi ki sünnet-i seniyesi makamı. 15 suada (asm) Efendim için diyor ki: Alem-i gaybı alem-i şehadete taşıması:

Aygıra kalkarak → Nübüvetini ilan edip yaşayarak...

"Fenn-i hikmet söyle bir takım sualleri irad etmiş ki:" Sualleri Cenab-u Hakkada meleklerde sormuşlardı. İ. 136 da "Yerde ferad yapacak, kan dökecek kimseleri mi yaratacaksın" Melekler "ya Cenab-u Hakkın i'lamıyla bitmişlerdir veya levh-i mahfuz'a bakıp ondan anlamışlardır veya had insanlardaki kuvve-i garabiye ve şehviyeden anlamışlardır

Fenn-i hikmet → Bütünlükle bakamayan, anıne bakan. Mülk ve mekteku-ju, şehadeti ve gaybi ihata edilemeyen makamın ifadesi.

Buda ۛ ۛ Kof α nun teğahi.

hikmet: Bu manada farklı bir manası sukii: İstispa Allah'a bakan tarafına → ilim.

İstispa insana bakan tarafına ise → hikmet

halt etme → Görseldir.

Safsata yapma → isitseti deşitirmek

İsittipini deşitirip söyleyene → Safsata yapma derler.

Halt: Karıştırmak. Ryıkloyamamak. Hakkını ifade edmemek.

"Ey hikmet

halt etme ve

safsata yapma l..

Gördüğüün ve

isittipini gibi söyle l.."

Hikmet burada fenerle ifade edilmiş.

Fen-i hikmet → Hikmetin fena.

O zaman Cem edisek

Fener ← Hikmet → ilim

Mh: 167

"Hase-i cismanidir." Nisgin ruhanidir demiyor?

Her nefis ölümü tadacaktır. Nefis ise; cisminle alakalı hisler, duyguların mecmuuna nefis deniyor. Hani nasıki açlık, uykusuzluk, riyazet gibi şeyler nefise darbe vurulup öldürülüyor. Öyle bunlar cesedir, cesedin mukavemetini kırıyor, yaptırıncılığını ortadan kaldırıyor. O zaman nefisten murad kûm-i baseridir. Ve cesetle alakalı hislerdir, duygulardır. İste bu ölecekki bunun dirilmesinden bahsediliyor. Hase-i ruhani değil, hase-i cismanidir. Dirilmek ölümlere mahsusdur. Mevte hayata bakar. Ruhda ise hayattan başka şeyleride var. Ruh hayata mahsus değil. [L: 336] "ruh dahi, hayatın hâlis ve sâfi bir cevheri ve sâbit ve müstakil ZÂTIDIR"

Hayatın zatıdır, hayattanda müstakildir. O zaman mevt ruha arıy olamaz.

Ruh ise: $\begin{array}{c} \uparrow \\ \text{Eşuurdur} \leftarrow \text{RUH} \rightarrow \text{Kanun-u Emiridir} \\ \downarrow \\ \text{Zihayattır} \end{array}$

Süvud-i harici sahibidir.

Hayat; Subuti sıfattan biridir. Ruh ise tûmüne camidir.

"Burhanın en vâzihı → Muhammed (asm) dir"

Burhan → asm efendime bakıyor.

İmanın malzemelerinden biride → Burhan, delil, Sıra, Esare, İbret, Fikret, ünsiyet

mh:168 1- "Evet, saadet-i ebediye olmazsa
 nizam bir sûret-i zâife-i vâhiyeden ibaret kalır.
 Cemî' maneviyat ve
 revâbit ve
 nisb, } hebarın gidir.
 Demek nezzamı,
 saadet-i ebediyedir"

nizam: Sıra. Düzen. Dizilmiş olan şey. İcaba göre yapılan kanun. Bir kaideye binaen tertib olunmak ve ona binaen tertib olundukları kaide. Bir işin sebat ve tıyârına medar, sebep olan şey ve hâlet.

lahi: Manasız. Ehemmiyetsiz. Zâif.

revâbit: (Rabîta.c). Rabîhalar. Bağlılıklar. Münasebetler. Düzenler. Sıralar. Tertibler.

nisb: Kıyaslamalar ve ölçüler.

nezzam: Nizam veren. Düzenleyen. Tertibleyen.

Hep hasrın pozitif tarafından isbatına gidildi. Var çünkü denildi. Varlıkla varlığa intikal edildi. Burada ise müsbetten negatifliğe, yokluğa kıyas yapılıyor. Bu kainat var mı? Var. Farklı farklı şeyler bir bütünlüğü ifade eden nizami var mı? Var. Sani birbirini tanıyor imiş gibi canlıların cansızları, şuuruların birbirlerinin işini bilip tamamlıyorlar gibi yardım etmeleri. Adeta farklı şeyin varlığı veya varlığının devamı için var oluyorlar ve ona uygun hareket ediyorlar. Kainattaki eşyada da S:679 "Evet, o'naun mahiyetinde olmayan bir şey, esaslı bir sûretle meyvesinde bulunmadığı delaletiyle;

fecer-i kainatın hassas meyvesi olan nev-i insandaki ciddi aşk-ı lâhuti gösterir ki;
 bütün kainatta -

-fakat başka şekilde-

hakiki aşk ve
 muhabbet } bulunuyor.

Öyle ise kalb-i kainattaki şu hakiki muhabbet ve aşk, bir mahbub-u Ezelî'yi gösterir.

Hem kainatın sırasında çok sûretlerde tezahür eden incedarlar,

cezibeler, cazibeler;

"ezeli bir hakikat-ı caizledarin cezbıyla oldugunu hüyyor kâlbilere gösterir."

Buradada kainattaki maneviyat. Nizamından ortaya çıkan maneviyat...

Eğer süretteki bu nizamın alt veri tabanı yoksa, nasıl yüzeyde, sürette tezahür edip görünüyor? Demek batınlarındaki hakikatin varlığını zahirinde suretinde aksetmiş olması bu hali aliyorlar. Misali: insanın farklı farklı parçalarından meydana gelen cesedinin, suretinin altında hakikat yoksa zahirde de olmaması lazım. Batın zahirinin kayyumnu olduğundan zahirden daha kesin varlığını ifade eder. S:16 "Batındaki çirkinlikler zahirine aksetmiş" kanunu burada da cari.

Batın safların olmaz ise zahirinde nizam olurmu? ciddi devam eder mi? Zahirinde o kadar nizamı bozacak keşmekeşliğe rağmen zahirdeki nizam korunup devam etmesi batındaki ciddi hakikatten kaynaklanıyor.

Cami' maneviyat: Maneviyatın her çeşidi. Yani cesedin arkasındaki bütün hisler, duygular ve latifeler hepsi batının zahirine aksetmiş halleri. Bunlar cesedin sıfatları değil. Merhamet, gadab, inanmak, kıskanmak, hased, iddial sahibi olmak, iradeyi kullanmak, daha mükemmeli hedeflemek gibi manevi haller cesedin sıfatlarıdır. Bunlar farklı maddi parçaları bütünlük içinde tutup gaye-i maksadlarına sevk eden, maddiyatı canlı tutup kemalata doğru yönlendirmek, maddiyatı manalandırıp mana ifade eden düzende, tertipte, sırada durmasına vesile ve sebep olan batındaki manevi veri tabanıdır. Bunlara ateistler 'enerji' demişler. Demek zorunda kalmışlar. Maddenin şuurlu hareketini, hedefe doğru yönelmesini madde ile iğah edemediklerinden mistik ve mezheplerine şiddet olan batını, enerjiyi kabul etmek zorunda kalmışlar. Öğre onlar herşeyi maddenin kendisinde ve hareketinde arıyorlardı.

cevaib: Büyük maksad ve gaye uğrunda ölçülü, mana ifade eder tarzında birbirlerine bağlı mevcudatın... alt veri tabanından, batından birbirlerine ölçülü, maksadlı bağlı olmasalarda zahirde de mana ifade eder tarzındaki halleri olmazdı. Aktı beyer ferrin-i hakikisini

kainattan yazamazdı. Zahirdeki haller hem evvellerini hemde gayeleri olan istikballerini gösteriyorlar zahir halleri. Misali: Ejir batınları insanı bilmiyorsa zahiriileri için insanın hizmetine kısıyorlar. Zahir-i kainat için insana. Çatıyor?

nisb; öyle bölülükleri, gayeleri vakti zahirilerinden nihayetsiz. nisbi, kıyasi manalar ifade ediyorlar. Zahirî manalı, mana ifade etsin fakat batını kör, cahil ve manasız olsun mümkünmü? Eşyada dönük fakat mana yok. Kıyaslanma ve nisbetle nihayetsiz mana çıkarıyoruz.

Demek bunlara nizam veren, birbirine manalı bağlayan saadet-i ebediyedir. Çünkü kainattaki her hadise daha mükemmelere hamiye. Niçin herşey daha mükemmelere gidiyor? Çünkü alt ve üst tabanının hedefi orası. Daha güzel makam, yer olmazsa eşya oraya gitmek için çabalar mı? Gözün sorsan ne olacağını hemen şu, bu olacağım der. Ejir öyle makam yoksa ne istek ne de hedef ne de hareket olur. Dikkat etsem anlarsın ki herşey mükemmelere doğru gidiyor. Demek öyle bir makam ve mekan var. Ki aramızda saadet-i ebediyeye deniyor. Yoksa maddenin önü hızlık. Arkası hızlık ise; iki hızlık arasında varlık olur mu? Hem fizikte jiddir. İki hızlık arasında da varlık olmaz.

mh: 168 ^H Evet, inayet-i ezeliyyemin timsali olan hikmet-i ilâhiye; kainattaki riayet-i mesalih ve hikem ile } mücehhez olduğundan

saadet-i ebediyeyi ilân eder.

Zira saadet-i ebediyeye olmazsa, kainatta bilbedahe sabit olan hikem ve fevaidi karşı } mütebarak edilecektir "

inayet: Yardım. Lütuf medet etmek. Meşkul olmak.

timsali: Suret. Sembol. nümüne. Tasvir. Bir şeyi başka bir surette göstermek. Vuran değil, vurulan aynı değil aynıda gözüken. Bunu karşıtırma. Misallenenler, görünenler

mesalih: Maslahatlar, işler. (Maslahat. c)

hikem: (Hikmet. c) Hikmetler.

mücehhez: Aksamaları tamamlanarak hazırlanmış. Cihazlanmış.

fevaid: (Fayda. c). Faydalar. Faydalı şeyler.

mükabere: (Kibir den). Kendi sözünün hakaretini ve karşısındakinin deşirulupunu bildiği halde kabul etmemek ve niza çıkarmak, karga çıkarmak, kendini büyük görmek.

Hikmet-i ilahiye inayet-i ezeliyyinin timsalidirler. Kainatda düşünme, iş yapma bilme, geleceği planlayabilme için kainatda nizamın olmasıyla mümkün. Herşey her zaman karışık, neyi nerede olacağı, meşgul, ilim, planını ve hesabın yapılması mümkün olmayan germinde, kainatda yaşasaydık hangi ihtiyacımızı karşılanacaktı?

Allahın yardımı kainatın yardımı olarak görünüyor. Kainatı böyle nizamlanışki oradan hem ilim alalım, hem kainatda kendimizi hem hissedelim. Sistem ve kaidelerle çalışan kainatda yaşamak yoksa zaman geçerken, herşeyin alt üst olduğu kainatda mı yaşamak... Kainatın bu elverişli tarzın edilip insan ölü oradan hem faydalanmanın hemde kütüphanesini doldurması sisteminde kurmuş. Bu sistemin adına Hikmet-i ilahiye denir. Böyle yaparak inayetini, yardımını, lütfünü göstermiş oluyor. Allahın inayeti esyadati timsaligörünmesi hikmet-i ilahiye olarak ifade ediliyor. Kainatın bu haline hikmet-i ilahiye deniyor. Hikmetin zıddı \neq abeste istigal etmektir.

Bu kadar kainattaki hikmetlerin + faydaların + maslahatların neticesinde ahiret yoksa bunlar zıddına hizmet etmiş olmaz mı?

Yani: hikmet \neq abesteye

faydeler \neq zorarlara

maslahatlar \neq gayesteliye

} hizmet etmiş olmaz mı?

Uzaman netice olan ahireti inkâr etmeden önce kainatın onu gösteren, ona doğru hareket eden hareketini inkâr etmeli.

Kainatın bu yapılanması kendi kendisi için olamaz. Allahın meyve vermesi kendisine fayde olur mu?

Hikmet; kolay düşünmeye hem gemindir hemde vesitedir. Bu Allahın yardımıdır. Çünkü düşünme geminin neticeye en uygun. Eğer varlığın suudu belediye çöplüğü gibi olsa, onun ayıklanmasını ve bulmasını gerekeni bulmasını istense idi? zor olmayacaktıydı.

Fıtratımızın isteğini, lisansının cevabını nereden nasıl bulacaktık.
Fıtratın ne istiyorsa varlık onu gösteriyor, ona işaret ediyor. Bu fıtratına yardım dâğıtını?

Saadet-i ebediye ile karnattaki hikmet ve faydali yaradılışla ne alakası var? Sen kainata sorsan: Niye hikmetli, sonatlı, mana ifade eder tarzta tarzım olunmuşsun, neden karnata dâğıru hareket ediyorsun? Desen kainat sana ne der? Herşey mukemmelle gidmesi öyle bir makamın, varlığın ve alemin varlığını gösterir. Tersini düşün. Yani hep mukemmelle gidiyorum takti öyle bir makam olmadığımı için. Mana ifade ediyorum ta cehaletle hizmet edeyim. Varlığım hissiye hizmet etsin. Hep mukemmelle dâğıru gidiyorum ki ta yokluğu isbat edeyim. Bu ifadeler dâğıru olurmu? İşte yokluk bu manaların ziddi oldupuru çarpışma halindedir. Ama varlık gelib, yokluk vehmi makamda kaldı.

ilim ≠ cehaletle
 varlık ≠ yoklukla
 hikmet ≠ abesiyette
 mukemmellik ≠ Gayri mukemmellikle

} mücadele ediyor. Birisi var olursa diğeri vehmi vucudda olur. Çünkü ikisi ziddiler. Cem-i ziddede bir arada olmaları mümkün değil.

mh:168 Alcam: Evet, olur manasında cevap edatıdır. Tasdik ve tahsin kelimesidir.

istikra: Etraflı bilgi. Aynı ayrı hadiselerdeki müşterek vasıflara dikkat ederek umumî bir netice çıkarmak. Umurî araştırmak. Fertten umuma ait hüküm sahibi olmak. Akıl + hikmet + istikranın cemî ile kesin neticeye varmak.

Adem-i sırf: mutlak yokluk. Adem değil. Adem-i sırf

Abesi: faydasız boş amel. Lüzumsuz ve gayasız iş.

İşaret: Bir şeyi bir vasıta ile gösteren, bildiren nişan, işaret, alamet, belli bir iz.
 Akıl + hikmet + istikra = Bu 3 ün cemî hikmetle adem-i abesiyetin olmadığını gösteriyor. Bunlar diyor ki: Madem

bu mevcudat var. Hem mevcud iş boş abes, manasız değil. İşi boş olan şeyin ne biryerleri majiden hale taşıy, ne de hali istikbale taşıyabilir. Akli-bâşer fennî hikmet kütüphanesini hikmetten dolurmuş. Adem; varlığın ifade edildiği, ilme perde ve ünvan olmuş.

Adem-i mutlak ise; yokluktur. Bu varlığın, fitratin zıddıdır. Fırta da zıddır. Zira başı ve sonu hiçlik olan şeyin ortasında varlık olurmu? İki hiçlik arasında varlık! Varlığın arkası ve önü yoksa bunu izah - bu varlığı ki; hikmeti, mesaleti - izah edemeyiş, edilemez. Niye bunlar var; ve nereye, kime ve ne için hizmet ediyorlar? i cevap - liyormazsın.

Adem; m: 59 "Him adem-i mutlak yoktur; çünkü bir ilm-i muhit var. Him daire-i ilmi ilehinin harici yet ki, birşey ona atılsın. Daire-i ilim içinde bulunan adem ise adem-i haricidir ve vücud-u ilmiye perde olmuş bir üvandır"

"Daire-i ilim içinde bulunan adem ise"; yani kudretle vücud çıkarmaz. Yani ilmi vücud kudret faalluk etmemiş ilmi vücud olarak kalmış. Eğer ilmi vücud, programla kudret faalluk ederse vücud-u hariciyeye çıkarır, ve mahluk olur. Yoksa ilmi vücud olur. Mimarın kafasındaki projeler gibi.

"Vücud-u ilmiye perde olmuş bir üvandır" Perde demek; toprak perdesi gibi veya sinema perdesi gibi. Yani ilmin içerikleri, gizliliklerinin ortaya çıkıp ifade edildiği zemindir. Yoksa perde örtün manasına geliyor. Adeta ilmi vücud gelmiş mahluk olmuş. Mahluk mahluğundan çıkıp ilim olmuş. İşte bu iki si arasındaki ince bir hat veya beyah. Nasilki aynadaki yansıtma ile kesif arasındaki ince beyah adem detildir. Yok denemesinin sebebi mahluk değil. ilmi vücudu da yok. Mutlak yoklukta değil. Varlığı "Daire-i ilim içinde bulunan adem ise"

Baksana daire-i ilim içinde. Hiçlik, yokluk ilim içinde olurmu?

Birde Adem-i sırf var. İşte bu yoktur. Çünkü mutlak yokluk. Misal: Allahın zıddı yoktur. Bu yokluk mutlak yokluktur.

Toparlarsak:

Hakikatların zıddı → Hakikatın zıddı → Adem
Mahiyetlerin zıddı → Mahiyetin zıddı → Adem-i mutlak, sırf.

Hakikat → Esmaya } bakıyor. Onların isim ve üvânları.
Mahiyet → Sıfata }

Eğer hakikatda değilse o şey Ademdedir. Ademden başını çıkartıp

vücuda gelmemiş. Adem-i sırftan, Adem-i mutlakadan bir şey vücuda gelmez. Birşey bir yerden çıkıyorsa, çıkabiliyorsa çıkmadan önce orada idi. Ama oçyo çıkmamıştı. Dıyodarı dıyarıya çıkarmak gibi. **S:430** " ister istemez geliniz, hikmet ve kudretine ram olunuz. ADEM'DEN çıkıp, vücuda meşergah-ı sanatına geliniz" dedi."

Sakin ha adem-i mutlak değil. Bu: Daire-i ilim içinde bulunan, ve vücut-u itirisi olup vücut-u haricileri olmayanların adidir adem. Külliyyatka çok var. Nümüne için bir tanesini koydum:

Varlık işaret ediyor. Nereye? - Varlık alametiyle, teressühatiyle işaret edip gösteriyor. Belki vesikasını gösterip ibraz ediyor. izini gösterip aslına delalet ediyor. Gölgeyi gösterip aslına intikal ettiriyor.

Bunların ziddini cemedersék:

Gölge →	Günışe	} Bunların ziddine intikal zordeğilmi?
Sanat →	Sanatkarı	
İlim →	Alime	
Vücut →	Yacıbe	
teressühat →	Menbaino	
.....	

Eğer bu mevcudatin itirisi, neticesi cehalet olmasa ne olur?

Yani herşey cehalete, adem-i sırfı, cehalete hizmet etmiş olur. Herşey ziddine döner. Zidda Ziddına intikali muhal. Hem bu mevcudatin işi baş, manası, abes, aldatmaktan ibaret imiş olur. Bu mevcudat: Faidelisiz, manasız + Lüzümsüz + Baş ve Cehalete dönmüş olur. Mevcudat böyledir demek manasına gelir.

Jani: Aldanmışızık: İlim dediyimiz[?] meşer cehaletmiş.

Varlık dediyimiz - şey meşer hiçlikmiş

Manalı dediyimiz - şey meşer manasızmış.

İş baş dediyimiz - şey meşer iş başmış.

olmamıydı.?!

Ham kainatda görünen hikmet & İnoyet ve Rahmet netleri ta -

zammun ediyor?

Hikmet → Kasd & Suur & iradeyi tazammun ediyor

İnayet → Lütüf + Tezyin + Tahsin + İhsanı tazammun ediyor

Rahmet → Sevdirmek & Tanıttırmak & İnam + İkrâmı tazammun ediyor

Mh: 168 4-

Fitret: Yaradılış + tıynet + hilkat. Fitret yalan söylemez. Meyelanlar yalan söylemiyor. Yalanla ≠ fitret taban tabana ziddiler. Yalan fitretin zıddı.

Yalanın vücud-u haricisi yektür. Vücud-u ilmi vardır. Daire-i ilim içindeki adem gibi. Yalan var daire-i ilimde. Fitretta yektür. Nasıki adem varlığın ifade edildigi zemindir. Sıkt'te kendini ifade ettiği zeminde kızıktir yalandır. Yalan ademi vucuddur. Vücud-u harici ile Vücud-u ilmi arasındaki bağlantı intikali zordur. Adem hesabına çalışıyor. Unutma **Yalan: (Kırb) = Vücud-u harici ile Vücud-u ilmi arasındaki bağlantı. Ademde böyle.**

Meyelan sıktır. Fitri kanunlar.

alem-i supra: İnsan. **Mh: 35** "Asıl insanîyet-i kübra olan islamiyet"

insanîyet-i kübra: Hakikat-ı islamiyettir.

Hakikat-ı islamiyet: İslam esasları sırf 6'dır. **K: 199** 6 erkân-i imaniye ile beraber 5 İslam esasları. 5 İslam esaslarını 1 kabul edilecek. Yani

Namaz + Zekat + Hac + Kurban + K. Şahadet ⇒ cemline

Hakikat-ı islamiyet

Ø zaman ⇒ **İnsanîyet-i Kübra:** 6 İman esasları + (5 İslam esasının yokününe - 1) denir.

Toplam: 6+1=7 ⇒ hakikat-ı islamiye.

Müyalat: meyiller, arzular. (meyl .c.)

Namzed: (Nâm - zed) isteyen veya istenilen kimse. Sözlü. Niçanlı. Bir vazifeye tayin edilmesini isteyen veya istenilen kisi. Fday.

Hilkat: Yaradılış. Yaradma.

İstidat: Alışma. Ünsiyet etme. Doğrulma. Birşeyin kabûlüne ve kâzanı

masına olan fitri meyil. Kabiliyet. Akıllılık. Anlayışlık. Kabiliyet kuvvetleri.

Manevî: Manaya ait. Mücerred. Ruhani.

Efkör: (Fikir.c). Fikirler. Düşünceler.

Müyâlat: (Meyl.c). Meyiller. arzular.

Alamzed: (Nâm-zed) isteyen veya istenilen kimse. Sozlu. Mişarî. Bir vazifeye tayin edilmesini isteyen veya istenilen kişi. Aday.

Fıtrat: Seciye. meziyet. Karakter. Fıtrat-ı salime ve fıtrat-ı şantiyenin cemii.

Hilkat: ilk yaratılış. Yoktan var edilmiş tarafı, yönü.

1. " **Kitâbiyyen bilki:** Hilkatin en yüktük gayesi ve } **iman-ı Billah'tır.**
Fıtratin en güce neticesi }

2. " **Ve insanıyetin en üli mertebesi ve } **iman-ı Billah içindeki**
beşerıyetin en büyük makamı } **marifetullah'tır.**"**

3. " **Cin ve insan en parlak saradeti ve } **marifetullah içindeki**
en tatli nijmeti } **Muhabetullah'tır.**"**

4. " **ve Ruh-ı beşer için en hâlis sürur ve } **o Muhabetullah içindeki**
kalb-i insan için en söfi sevinç } **lezzet-i ruhaniyedir.**"**

Hilkat: Yaratılış. Allah variken hiçbirşey yok idi. Hiçlikten, yoktan mevcudatı yarattı. Bu mevcudatın içerisinde meziyetler, seciyeler, karakterler, ahlaklar, huylar kayıms. Bu hilkate konulanlarada fıtrat deniyor. Başka bir mana ile; Hilkat hiçlikten yaratılmış olan kainat. Fıtrat ise onun neticesi olan hakikatına camii çekirdek olması. Ağaç → Fıtrat. Çekirdek → Fıtrat.

5: 360 " **Hayati sana vermede** → cüz'iyetten bir nevi külliyyete; ve

insanıyeti vermede → hakiki külliyyete; ve

ülumıyyeti vermede → ulvî venuranî bir külliyyete; ve

marifet ve muhabeti vermede → muhit bir nura seni çıkarmış "

Fıtrat: Hilkatın içine konulan meziyetler. İnsanda hilkata canni yara-
tırılmış, ayrıyetten hilkatte olmayıp insanın fıtratında var. Fıtrat,
hilkatın içine konulan

Fıtratın Yapısında hasetten kainatın şeridipi olan insanda,
ve insanın sırf zahiriyle meşgul olan fani bile insanı meydana
getiren aralarında israf olmadığını... insanın zahiri, mülk tarafı,
ki kelif tarafına bu kadar dikkat edilirse, israf edilmezse, acaba
bunun batını, aslı olan ruhlu beşerin fıtratındaki kadar hiç israf
olurmu? Eve dikkat etmek içindediler içindir. Arabaya bu kadar
donanım ve meziyet içinde olan insan izendir. İnsanın kılıfı,
binası, arabasına bu kadar dikkat edilirse, israf edilmezse... fı-
rat-ı insaniyedeki mehilleri, mücerredat-ı sırfaları, istekleri, arzuları,
fitri özellikleri, ünsiyet ettikleri, ve onların varlığına inanmasıyla
rahat nefes alan insanın fıtratı hiç israf edilirmi? Nefere bu kadar
dikkat. Fakat orduya bakmamak gibi netice çıkmaz mı?

insanın fıtratının temelini oluşturan; 1- istidat-ı maddiye
2- a'mâl 3- efkâr 4- müyâlatları... bunların gösterdikleri, işaret
ettikleri, adeta onlarla nişanlanmış olan insanın fıtratı...
Fıratı saadet-i ebediye orreden çıktı diye tuhaf karılıyor. On-
lara karşı ünsiyet + ülfet + kabullanma + aleminde istemesine cevap
olduğundan dövrülmesi... bunların aksi aktin mümkün olmadığı
halde fıtratının dövrülmesinden, isteğinden, işaret etmesinden
şüphelenmek tuhaf... santi yokluk var. Delilide insanın fıtratı
yokluğu istiyormuş (!). fıtratın ziddini aktin, fıtratın isbat et-
meye dövrü itilmeyi başka bir fıtrat olan şeytanın ve nefsin
varlığını isbat ediyor.

israf: Yerinde, zamanında, miktarında, şyak ve sibatına bak-
madan, dikkat etmeden sarfetmek demektir.

Kainatda ve insanda buna dikkat edilmiş. İnsan bile israfı sevmi-
yor. Yarık oldu diye vahlanıyor. İnsanın bile hastanmadığı ve karı
çıkıpı şeye insanın ve kainatın sahibi tevessül eder mi? Etmez.
Çünkü o bize hem fıtratın, hem menafi'ül'-o'zannın şahadetiyek
irafa şiddetli karşı çıkıyor. İstememesinin bir nümunesine bana
kaymış. Birimkiyle aslına intikal olarak diyorum ki; o fıtratı,
israf etmeyecek. Çünkü ben malımı israf etmiyorum. Bu aze-

ondan gelmiş. Üzaman. onda en camisi var.

mh: 168/5

Hebaen: Boşuna olarak. Foydasız yere depilmiştir.

Fey: Yahu. Hayret ifade ediyor.

Fey kılaleb: Hayret ve taaccüb!

Cevher: Birşeyin özü. Nektar Harf. Varlığın özü. Bütün varlık bunun esasıdır. Varlıktan özellik almıyor.

Maddeden enerjiye. Enerji de kanunlar dairesinde ortaya çıkıp kendini devam ettirebilir. Üzaman enerjisi de tuş olan kanunlar ise, enerjide cevher olamaz. Enerji maddeden aslı kaynağına döner. Güçlü sürecin bir beyah boyutu. Enerjide varlığın bir boyutu. Kaynak, cevher, öz ile madde arasında beyahı teşkil eder.

Cihan: Kainat. alem.

Baha: Kıymet. Değer. Bedel. Parha.

itina: Çok dikkat etmek. Üzlemek.

Gubar: Toz. Ünu örtün. Astını gösteren.

"Evet, fitratta ercümle alem-i süpra olan insanda,"

ercümle: Bu cümleden, meselâi bunun gibi.

Burada fitratı varlıkta manasında kullanılmış. Yani yaratılmış herşeyde demektir. İnsanda dahil yaratılışların içinde.

İnsanın oralarında israf etmediği gibi; fitratta da israf yoktur. Burada fitratın karşısına "âlem-i süpra olan insanda," kullanmakla fitrat şecere-i hikattir. Kainattır. Çünkü bunun karşısına âlem-i süpra olan insanı karşısına koymuş.

Yaratılmış her şeye fitrat deniyor.

Kainatın kendisinden şüphelenmiyor ama gösterdiği, işaret ettiği yer olan ahiretten şüpheleniyoruz!

Ağacın hayatlılığını sırf çekirdeği ile mümkün değil. Eğer arkadan ve önden, yani kökünden ve semadan beslenmezse içini dışarıya çıkaramadığı gibi, maziyi müstakbele taşıyan çekirdeğini ortaya koymaz. Ağaç kururdu. İnsanda bir çekirdeğe benzer. İnsanın ebede bakan tarafını beslenmezse, önüne istediği olan bekayı koymazsa istidadi kurur hebaen gider. Toprak zemin. Ruh gibi. İslamiyet su.

Toprak ubudiyet toprağı. Muamele-i kimyeviye evamir-i Kuraniye-ye iratısah. Güneş ise imana. İpıacın sekirdeğı gelecek baharın hakikati.

Düşüñki çok değerli bir şeyin kılıfına bu kadar dikkat etmek onun ta-
sirini aldığını cevher iştir. Onun korunması, devam etmesi için bu kadar itina,
emniyet verilsin sonra onu samura atsın, kırsın ve emniyet
vermesin mümkünmü? Kılıfa bu kadar itina onun - cevherin- ha-
fızası iştir. O cevher ruhdur. O kılıfda ceseddur.

Nasılki güneş, zahirde bir faaliyeti yok gibi, ama hem semadan hem
toprak perdesi altından bastandığı gibi; insanın ruhuda devamlı
ötelelerden besleniyor. Nasılki cermadaki güneşin kayyumı semadaki
güneşin temsilatı olmalı ki devam etsin. Ruhun burada ifadelenişini
de ötelelerden devamlı canlı tutulması lazım. Hayali alem-i mi-
salden devamlı akıyor, oraya bağlı. Hiç kopmuyor. İnsanın bütün
hassaları böyle...

mh: 168/6

Sabitani: Bundan önce, evvelce

istikra: Aynı ayrı hadiselerdeki müşterek vasıflara dikkat ederek
umumi bir netice çıkarmak. Umumi araştırmak. Fertten umuma
ait hüküm sahibi olmak. **istikra-i tam:** Cüzden küll. Küllden cüze
bakmak. Kainatı bir bütünlük içinde bakabilmek. Fertte küllün
hakikat uslarını görmek.

intizam: Tertib. Düzen. nizam üzere olmak. Kendi üzerine cereyan
etmek. Eşyanın kendisi, karşısı değil.

Kamil: (Kemal den). asım e kendinin bir vasfı. Yayını kasını almış,
terbiyeli ve görgülü kimse. Alim, bilgün kişi. Bütün. tam. olgun.
eksiksiz. Kemalde olan. Kusursuz. Kemal ve fazilet sahibi.

intizamı Kamil: Kemalatına cami. İntizam kişiyi gösterir, eşyanın
kendisini ifade eder. Öyle ki tam kamil tam: bütünlüğü ifade eden.
Cem-i kainatı zatında cemetmiş. Herşeyin bir şey olması. Herşeye bir-
şeyden cemetmek, seyretmek seviyesinde olması. Kusursuz denmesinin
hikmeti baktığı, ifade ettiği, işaret ve delalet ettiği aterni burada
çok güzel ifade edip isbat etmesindedir. Yoksa eşyayı buraya göre
çok noktaları görünebilir. Demek kendini değil istikameti gösteren

trafik kuralı gibi.

tekmül: Olgunlaşmak. Kırmak ve döşemeye gitmek

Ömr: Yaşamak. Hayat. Yaşayış.

Haşr: Toplamak. Cemetmek.

Mazhar: Sahib olma. Nail olma. Şereflenme. Bir şeyin göründüğü, ishar olunduğu yer. Çıktığı yer.

Sadek: Özünü, idni muhafaza eden kabuk. Şeffafa yakın.

iktiza: Lazım gelme, gerekme. Lüzüm, ihtiyac. Gerek. İşe yarama.

ihtilal: (c. ihtilalat). Ayaklanma. Devlete isyan. Bozukluk. Farişlik. Şerre çalışmak. Düzensizlik.

halâs: Kurtulma. Kurtuluş. Salamele ermek.

Cisman: Manevi ve ruhani karşılığı. Maddi ve cismani olmak.

Cemi' fünunla haşıl olan

istikrâ-i fâni ve sabit olan } → intizam-ı kârrî

o intizamı ihtilalden halâs eyleyen ve

tekmül

ömrü ebedîye

ve } → mazhar eden

haşr-i cismanînin sadefinde olan → Saadet-i ebedîyeyi kârarure
iktiza eder.

Cismani haşrin içinde olan saadet-i ebedîye.

merkezin ahvalidirki zahirinde tezahür ediyor.

İnsanın cesedi yaşlı değil. Hücreler hep değişir. Onun-cisman- o şekli
olması ruhun hissiyatını bedensel ve hal olarak ifade ediyor.

Demek sürelerin tebdili ve tebeddülü batının dışı vuruşundandır.
... kapıda bu hali aldılar der ya...

Demek cisim manaya hizmet ediyor. Ona göre adını veriyor.
Bakwana cisim devamlı tekamül ediyor. Tohum, ağaç, meyve ve şer-
kirdel... **s: 530 "Lüb, kıymın zararına kuvvetleşir. Lâfz, mâna zararına
kalınlaşır. Ruh, cesed hesabına zayıflaşır. Cesed, ruh hesabına incelişir"**

Bütün inkılablar, tahavvuller batınındakini dışarıya şıkarp ifade
etmek içindir.

Cemi fünunla haşıl oluyorsa ehti fen niye görmüyor? fen başkadır,
ehti fen başkadır. Ehti fennin nazarı kendi alemiyle alakalı. Fünun
ise realitedir, vücud-u hariciyeye bakar.

Eşyanın vücudunu inceleyen fen eşyanın intizamlı olduğunu. Bu intizamın nizam içinde cereyan ettiğini. Ejr atomun ve eşyanın bir sıra, düzen ve sistem içinde mükemmel doğru hareket edip hareketlerini değiştirdiklerini, ejr bir kaideye göre hareketleri olmamış olsalarda ilim ve feler çıkmazdı. Bütünlük içinde eşya bir gaye, bir hedefe doğru hareket ettiklerini, yani istikbal işaret ve delalet ediyorlar. Ejr istikbal yoksa ona varmak için eşya niçin hareket ediyor. Nokta-i kemalleri olmazsa, ezbe olmaz ezbe'de olmaz. Eşya niçin kemalata doğru hareket ediyor? 1. cevabı: Hiclipe isbatlamak için. Manasılığa hizmet için. Gayeriz olduğunu göstermek için. Yarlıpe ve ilmi hiclipe boşaltmak için. 2. Cevabı ise: Eşyanın hareketi nokta-i kemali bir makama ve mertebeyi göstermek, işaret ve delalet etmek için. Nizamlı ve intizamlı bir hedefe doğru hareketi ilmi hizmet, her mertebe-i makama ait ilmi ortaya çıkarmak için.

Herşeyin mükemmel doğru hareket eden dünyanın mecmu- hic bu dünya manasılığa, hiclipe hizmet eder mi? Dünyanın içindekilerin en kerifi bile mükemmel doğru hareket etsin, fakat bunların mecmu olan dünya hiclipe hizmet etsin (!)

Her eşyaya, her neye bir fen teşkil etmiş veya etmekte. Hepsinin lisansı farklı. Malzemeleri ve meşyuları farklı. Ama her neye, her fen kendi nevinin, fininin son uçlarına, istikballerine, nokta-i kemallerine işaret ve delalet ediyorlar. Ve ona göre hareket ediyorlar. Biz felerinin tümünün içerisine baksak ortak nokta şu çıkıyor: Her fen nokta-i kemalleri olduğunu, ona varmak için hareket etmiş olduğunu işaret ve delalet ettiklerini görürüz. Her fen ayrı ayrı lisanslarla aynı şeyi gösteriyorlar.

Cem' fununla ve istikra-i farda → havl olan ⇒ intizam-ı kâmil.
Tam bir intizam: Yani eşyanın her biri umura mesalibe, menfaate, umumî ahengi, umumî sisteme ahengli olması. Eşyanın her birini umumî sisteme en mükemmel, ahrekli, uyumlu, ve de hakikatını tamamlama noktasında tam mutabık olan eşya ve ondan hasil olan funun. Bütünlük içinde en güzel münasebet. Eşyanın her birinin en mükemmel münasebetin adına → intizam.
Ferdlerden hasil olan umumî ahenk ise → nizam denir.

o intizamda ihtilalden hata eden; yani umumî sisteme zarar vermemek, umumî sistemini, ahengini, istikrarını bozmamak, umumî hedefine katkı sağlayan intizamıdır. Eşyanın her biri. Onlardan hasıl olan Fenerin her biri umumî katkı sağlıyor. Umumî hedefine o da hizmet ediyor.

Eşyanın ve ondan hasıl olan fenerin tekemmülünü tamamlamak için hedefinden, nokta-i kemaleinden ayrılmamasıyla mümkündür. Bir şeyin tekemmülü o şeyin nokta-i kemaleine bağlılığıyla mümkündür. Onlarında en nihayet kemalleri hakikatlerine en camii ayna olmakla mümkündür ki onların yeride dar-ül ahirettir.

Eğer bir şeyin tekemmülüne sebep olan nokta-i kemaleini hedefinden kaldırır, son ihtilal eder. Yani umumî ahengin içinde olmasının mantığı kalmaz.

Eşyanın tüm süreçleri ömür-ü ebedileri olan hakikatlerine en camii ayna olmaktadır. Burası - Dünya - esmanın en kesif tezelli makama ve yeridir. Eşyayı hareketlendiren aulina olan meylidir. Esmanında en camii zuhurat yeride alem-i gaybtır, melekute eşyadır. Burada süreçler değişiyor fakat hakikatleri değişmiyor, hakikatleri daha sak kuvvet buluyor.

Cennet ve gayb cıya melekut bir kılıftır. Batını ise ebediyeti taşımasıdır. Lübbü ebed olduğu için süreti olan şekli bu hali alıyorlar. Süretlerin şekilden şekile, tahavülden tahavüle değişmesindeki hikmet ise; katmanlarını oluşturan hakikatlere göre süretlere, tebeddülere mazhariyet eder. Bu noktadan haşr-i cismanide sürettir. Lübbü ise suadet-i ebediyedir.

Eşya en latiften; mahiyetten → hakikate → hakikatten gayda → Gaybtan melekute → melekutten cisme sürecini tamamladıktan sonra, bu sefer bunun tersi hareket başlar. Şu anda alem-i şehadetdeki süreç bu süredir. Aulina doğru tekemmül ederek ebede en camii ayna olmak. Haşr-i cismanide, cennetle bu sürecin farklı farklı hakikat süreçlerinin zuhurat zemiridirler.

mh: 169/7-

Yevm: Gün. Yirmidört saatlik zaman. Sene. Asır. Devir. Devre.

Ömr: Yaşama. Hayat. Yaşayış.

Beşer: (Beşere). İnsan derisinin dış yüz leri. İnsan. Âdem.

Deveran: Dönüş. Dolasmak. Tedavül yerinde durmamak. Devretmek.

Mukaddime: Evvel gelen. Her şeyin evvelisi.

Mevl: Ölüm. Dünyadan gitmek. Ahirete geçiş.

Destgah: İş yeri. Tezgah. İktidar. Servet. Kuvvet.

Fitr: (Fikir). Akıl. Râ'y. İstek. Düşünce.

Ezman: Zamanlar. Vakitler. Müddetler.

Mahdud: Sınırlanmış. Qeysitmiş. Az sayılı. Hududlanmış.

Mahsur: Fırız göz. Yorumuş. uzun uzadıya bakmaktan donuklaşmış ve görmeyen olmuş göz.

Sermedi: Daimî. ebedî. Sürekli.

Mükerrer: Tekrarlı. Teker olunmuş. iki veya daha fazla aynı yapılmış.

Remz: İşareti. İşaretle anlatmak. Güç anlattır. Gizli ve kapalı söyleme.

İşaret: Bir şeyi bir vasıta ile (el, göz, kâş veya parmakla) göstererek bildirmek. Nişan. âlâmet. belli bir iz. Doğrudan doğruya olmadır.

Şahadet (Şahadet): Şahitlik. Bir şeyin doğruluğuna inanmak. Delâlet. Âlâmet. İşaret. iz.

Saatin:

Santye ve

Latika ve

saat ve

günteri → sayan

Yevm ve

Sene ve

ömr-ü beşer ve

deveran-ı dünya,

saniye → Yevm
 dakika → Sene
 Saat → ömr-ü beşer
 Günü → devran-ı dünya

s. 437 " Evet, dünyaya zaman girdiği için,
 gece ve gündüz → o saat-ı kübranın → saniyelerini sayan →
 iki başlı bir mil hükümündedir.
 Sene, → o saatın → dakikalarını sayan bir ibre varışta kındadır.
 Asır ise → o saatın → saatlerini tüdet eden bir iğnedir "

Emvaci: Dalgalar.

" melan itibarıyla dahiyine dünya,
 zelzeleli gayr-i sabit bir saat hükümündedir "

Cevu-i hava → saniye sayan mil
 mekan-ı arz ise → dakikaları sayan bir mil
 Zelzelelerle eibalin çıkması ve hastalar vuku bulması → saatleri sayan bir mil
 Semâ mekânı ise → haftalık saatte → günleri sayan bir mil.

Burada 3 tanesi ki saniye, dakika, saat olan gece, ¹gündüz - ²Sene -
³asır bunlar vücud-u haricileri yoktur. Somut d-şiller, soyut. Dördü -
 le somut ki vücud-u harici sahibileri; cevü-i hava - mekân-ı arz -
 batinındaki ³inkılabat - semâ ⁴mekânı.

Burada ilginç yerden biride:

" Bütün → mazi ve istikbali

ademe verip

yanlız zaman-ı hâziri vücuda bırakır

mazi ve istikbali ademe veriliyor. Yani vücud-u itmi dairelerine
 veriliyor. Aynı zamanda buna İmam-ı mübin deniyor. Aynı
 zamanda buna alem-i gayb deniyor. Buna Adem demesi çok
 ilginç. m:59 ü hatırla.

Dünyaya zaman girmiş. Makinaya elektrik girdiği gibi. Zaman ho-
yutlu, canlı, şuurlu ve ruhludur. Esyanın hakikatine nüfuz ediyor.
Nasılki elektrikte tek hakikat ve sıfat yok. Isı, ışık, renk, hareket,
hararet vs vs'ler var. Zeminini bulunca tezahür ediyor. Zaman'da
böyle. Girdiği yerin hakikatini ortaya çıkarıyor. Yani bilki ve hakika-
tı bilki ile çıkarıyor zamanıdır. Zaman hayır zamana bakar.
Vucud-u harisin hem zemini, hemde işini hareketlendirip ortaya
çıkarıyor enerjisidir, veya malzemesidir, veya hayatıdır.. Hayatın hem
geçmiş hemde gelecek ve de şimdiki zamanı içine alır. İşte hayatın
şimdiki anındaki zemin ve malzemesine ZAMAN'da deniyor.
Zaman dönüklüğü harekete geçiriyor. Sanki canlandırıyor. Zaman
dünyaya girmemiş olsaydı dünya nasıl olurdu. Yani sular atıyor,
apaç büyümüyor, insanlar doğmuyor ölmüyor, Olduğun gibi öyle
kalacaktın. Yani herşey anda olacaktı. Tabiki burada, atom seviye-
sindeki dünyada. Alın-ı gayb ise orada hayatın her mertebesi, her
hakikatının ifadenişleri var. Hayatın her mertebesi tezahür
etmiş. Zaman dünyaya girince tesiri herşeye farklı farklı
olmuş. Zamanın tesiri altına girmiş. Zamanın tesirine girmiş-
se esyanın her hakikat mertebelerini ortaya çıkarıp gösteriyor.
İşte zamanın bu gösterme tarafına ustad FERİT'dir diyor.
Canlandırdığı işin ^{perdedir} diyor. Bir bütünlük içinde mana-
landırdığı, birbirine nisbet ettiği için NEHİR'dir diyor.

S:520 " Allahın dünya denilen büyük saatındaki yevre, sene, ömr-ü
başer, devran-ı dünya, birbirine mukadderne olarak birbirin-
den haber veriyor, döner işler."

Zamanın dünyaya verdiği şekil:

- 1- Gece ve Gündüz → saniyelerini sayan mil hükmünde.
- 2- Sene → dakikalarını sayan bir ibre hükmünde.
- 3- Asır ise → saatlerini taded eden bir ipnedir.

İşte zaman, dünyayı
emvâc-ı zeval üstüne atar.

"Mekân itibarıyla dahi yine dünya,
Zelzeleli } bir saat hükmündedir"
gayri sabit

"Gündü

4- Cevu-i ha va mekânı sabuk tazayyür ettiğinden,
bir halden bir hale sür'aten geçtiğinden
büzü günde bir kaç defa bulutlar ile dolup boşalmakta

sanıye sayan milin sür'et-i tazayyürü hükmünde
bir tazayyür veriyor"

5- "Şimdi, dünya hanesinin tabanı olan MERKÂN-İ ARZ ise,
yüzü;
mevk ve hayatça, } pek sabuk tebeddül ettiğinden
nebat ve hayvanatca

datikaları sayan bir mil hükmünde"

6- "Zemin yüzü itibarıyla bağlı olduğu gibi,
batındaki inkilabat ve } ve onların neticesi cibalin sıkmaları
Zelzelelerle } ve haşlar vuku bulması,

saatleri sayan bir mil gibi dünyanın şu ciheti aşırıca
mürur edicidir, gösterir"

7- "Dünya hanesinin tavanı olan sema mekânı ise,
ecramların hareketiyle,
kuyruklu yıldızların zuhurıyla,
küsufat ve khusufatın vuku bulmasıyla
yıldızların sukut etmeleri gibi } tazayyürat gösterir ki;

semaat dahi sabit değil;

ihtiyarlığa, } gidiyor
harbiyete

İnanı toğayyürati:

"hakkalık saatte güleri sayan bir mil gibi çenden ajır ve geç oluyor"

"Fakat her halde geçici ve
zeval ve
harbiyete } karsı gittiğini gösterir."

"İşte dünya,
dünya cihetlikle şu gedi rükün üzerinde
bina edilmiştir."

Saatın dişlilerden birinin hareketini gören diğer dişlilerin hareketinden şüphelenmezler. Birbirlerine işaret edip delalet ediyorlar. Dünya saati de öyle; geceden sonra sabahdan, kıştan sonra bahardan, senenin bitmesinden diğer senenin başlamasından şüphesi olan olmuyor.

Adeta dakikanın önceden haber veren sarıgeledir. Çünkü onun dönüşü bir hedefi gösteriyor. İlerisi, hedefi, yoksa niye ve nereye doğru gidiyor? Güneş gölgesinin varlığından daha kesindir. Gölge öteklerin buradaki ifadesidir. Dünyanın dönüşünün buradaki ifadesine gece ve gündüz diyoruz. Oysa dünyanın dönüşü gece ve gündüzden başka öncedir ve varlığı daha kesindir. Hem nasıl ki balık kokudan, nane renkten, çığır sesken öncedir. Hem bir şeyin hakikati her yerde farklıdır. Misali Dünyanın dönüşünden burada gece - gündüz var. Dünyanın dışına çık, galaksilerde ol. Gece ve gündüz yok. Yalnız uzaktan yuvarlak bir küre dönüyor. Bir tarafı siyah bir tarafı beyaz görünür. İçine girersen senin için gece ve gündüz olur.

Hem saatteden sonra dk'nın, dk'dan sonra saatin olacağını; saatin dışında olmayıpından inkısal ediyorsun. Ama zerre olup saatin içinde olan buna inanman dışındaki gibi kolay olmaz.

Dışarda olan ihata etmiş için cürü küll, külliyi cürü gibi bütünlük içinde görür. Çünkü ihata var. Nasıl ki karnem için geçmişin - ve gelecek zamanı senin evucunun içi kadardır. Bak onun için 3 zaman senin için hayranı hükmünde.

Bir şeyi ne kadar bölersen, aslından ne kadar uzaklaşırsan aslına varmak için o kadar daha büyük çabalar. Misali Saati 60 a böl

Bölünenin her birine de de. Bu de'lerinde 60'ın böl. Her bölünenin her birine sn'ye de. Sn'ye yi de 60'ın böl salise. Burada, anda böl böl böl... böl hırları ne kadar artacak! Bunların hırları aslına varmak içindir ki koşuyor, koşuyor koşuyor - larki de olan aslımıza intikals edelim.

Zaman bir bütündür, fakat zamanın içerisindeki farklı farklı mertebelerini çarklarda ifade ediyor. Zaman şeyanın hakikatına girince onda zamanın bir başka boyutu zahir oluyor. Zaman şeyaya sırf hareket vermiyor. Aynı zamanda hayatlanıyor, aynı zamanda büyüyor. Şeyanın büyümesi demek; dışarıdan malzemeleri alıp alını göstermektedir. Hani arabaya bir parça ekleriz. Parça ekleriz araba olur. Tomurcuk öyle değil. Başu ile sonu aynı hücrede. Sonra tomurcuk. Sonra içini dışarıya açs açs içi dışında ifade edilmiş olur ve meyve olarak kendisini ifade etmiş oluyor.

Birşeyin hareketliliğinde durmaya geçerse onun ölümü deniyor. Oysa başka bir hakikatını ifade ediyor. O araya kadar. Oradan sonra daha başka tarafını gösterir.

Hareketi, hakikat ayırır eşya ayırır. Misali Zamanın bir sıfatı olan hareket çarklara giriyor. Çarklar onun testinde kalıp canlanıyor. O hareketi bünyesine alıyor ve kendi hakikatının ifadeleşmesinde malzeme olarak kullanıyor.

Çarklarla saniye, dk ve saatle ne alakası var. Hareketin o cisme yaptığı test, cisimde görünüyor. Çarkin hareketi bütün ifadeleşisi... Hareketi şeyanın içine salmasın eşya öylece durur, tek boyutlu olarak. Biz zamanı şeyanın davranışlarında görüyoruz. Zamanı görün yed- tur. Zaman şeyadan daha kesin hakikat iken, ve ondan önce iken görmiyoruz. Olduğunu eşyaya yaptığı testinden anlıyoruz.

Zaman ve hareket aynı zamanda yönü belirtiyor. Geldiği, bulunduğu ve de yandı/dışı yeri bize gösterir. Hareketler birbirinden kopuk değil. Len birbirine mukaddime olarak dönerler. Hareketleri bütünlük içinde. Hakikat temelde tek. Terazide farklılıklar görünüyor. Misali Hücre tek. Bize geldikçe tomurcuk, çiçek ve meyve olarak görünüyor. Ama merkezde tek hücre idi. İnsanda böyle tek hücre idi. Bölüne bölüne kendi iç hakikatlerini dışarıya gösteren gösteren insan driten mabed ortaya çıktı.

Hareket denemesi için birbirinden kopuk olmaması lazımdır. Kopuk olan tek şey

hareket denmiyor hal denir. An denir. Zamanda eşyaların işareti geçmiş elektrik gibi. Eşyaları hareketle getiriyor, birbirine bağlar. Birbirine ince münasebetli kuruyor. Bunun neticesinde eşyalar kendi hakikatına doğru hareket ediyor. İşte bu hareketin adına büyüme diyoruz. Büyüme demek; nihayetsiz hakikat mertebelerini zaman denile zeminde ifade etmenin adıdır.

Eşyanın kendisiyle müstakil bir manası var. Diğer eşyalarla münasebetinde ayrı-ince bir manı var. Misali: Dünya kendi ekseninde hep dönmeye gece ve gündür. Hiç dönme se tek gece veya gündür. Güneşle beraber dönmeye kıy yap. Hem kıy gecesi, kıy gündür. Hem bahar gecesi hem bahar gündür. Dünya ve Güneş komple Şemsi şümü etrafında dönmeye ayrı şekil, ayrı bir manı ortaya çıkıyor. Böyle ile yerm-il manayı düşün. Bu atomdan başka ka kabî kenseyi imkân ve vücub vaktüne kadar devam eder. Bu bir rın leuh-i mahv isbatla kadar olan yere kadar zaman diyoruz. Ondan sonraki yerlere başka imkânlandırıyoruz. Birbirlerini ifade eden haberler. Haber bu manada 3 zamanın bir anda ifade edilmesidir. Yani: Geçmiş, hal ve istikbalin simdiki zamanda ifade edilmesine deniyor. Saniye dakikanın geleceğini hareketle söylüyor ki bundan şüphelen yet. Bu 3 zamana DESTİĞÂT deniyor. Destigâh ayrı zamanda; serin derinliklerinde bulunan hakikatlarla uyandırmayandan ibarettir. Nasılki 3 saatte ki - sn, dk, h'in ayrı yuxarlat saatte bulunuyor kalundaki saatte içinde vüç zaman. Sn, dk ve saat serin kalundaki elips saatte içinde. Ama dış dünyanın küçük dünyadaki ifadelerinde. Güneş sisteminin hareketinden doğan hakikatlarını küçük bir alem olan saatte konup sana ifade etmesine haber denir. Ateşin güneş sisteminin küçük bir hülasası saat. Bütün alemi inceleyince cemeleyle gibi, leuh-i mahv isbatla kadar tüm faaliyetlerinin hülasası cemesi olan kalundaki duvardaki saatte zamanında gelirdi. Onun hareketinin işareti oradaki haberler yerleştirilmiş. Büyük alemi hareketini küçük almece yerleştirilmiş. Hareket geleceği ana taşıyor. Döner gibi; topaşa yırtta yırtta yol açıyor gibi. Zamanda makine. Eşyanın hakikati zaman, teprak. Zaman üzeri eşyanın zaman hakikatını yırtta yırtta yol açıyor. Seni oraya taşıyor. Dünyanın bu geçişin hareketleri nedir istedi.

deki saman cöplerinin hareketine benzer. Biz zabirde cöpleri
 görüyoruz, zabirde. Aslında nehr-i azimin hareketleriyle esyaya, cöpe
verdiği şekillerden ibarettir. Biz suyu - akan suyu - görüyoruz.
 Cöplerin üstündeki hücre, otamın mesabesindeyiz. Biz yanlış cöplerin
 birbirine yaklaşıp ayrı bir sabit, ayrı bir mana ifade etmelerine
 şahid oluyoruz. Ama bunların nerede yadüpiğini bilmiyoruz. Suyun
 ne olduğunu, nereden nereye aktığını zaten hiç habermiz yok bile.
 Zira dur-a fikir onun ameline göre bir vusud vermişki, o fikir
bütünlük içindeki yeri, neyi ve nereye ifade ettiğini fikir nuru
göstereyor. Fikir manı ve müstakbeli harira tasviru bir nurdur.
İnsanın derinliklerinde bulunan emellerine, istidad ve kabiliyetlerine
ashar gösterir fikir nuru.

S:325 "İnsanın cihazatı cihetiyle zenginliği şu siredendir ki: Akıl ve
 fikir sebebiyle insanın hasseleri, duyguları fazla inkişaf ve imdidad
 peyda etmiştir"

ömâl: (Emel, c.), emeller, arzular, dilekler, istekler. Yani düşünme
 insanın istidad ve kabiliyetlerinin cermi külasasına verilen isimdir.

Bizim en büyük hatamızdan biride; burada görünenleri buraya göre
 yorumlayıp izah etmeye kalkıyoruz. Öysa birşeyin ne olduğunu kendisiyle
 değil harikle izah edilir. Müali: Saatin millerinin dönmesini çarklarla,
 saatin izyle izah edilemez. Onun buradaki hareketleri harik, bir
 süterain, varlığın buradaki ifadesi olduğuna... saatin bakıyorsun
 güneş 1/2 battı gibi ifade ediyoruz. Saatin hareketinden güneşin gö-
 rünmeyen hareketine intikal edip şüphesiz ineniyoruz. Çünkü güne-
 şin buradaki ifadesi.

Saniye → Yem → Geceden sonra sabah
 Dakika → Scene → Kışın sonra bahar
 Saat → ömr-ü beşer → Mevkin sonra kıyamet
 Günkü → devran-ı dünya → -

"o destgahları çıkacağını haber veriyor"

Gecnin içinde gündüzü
 Kışın içinde baharı
 Mevkin içinde hayatı } saklamış de o jeminde tezahür ettirmiş.

Hayat başka zeminde değil mevt deniken zeminin içinden çıkıyor. Oradan tezahür ediyor. Mevt başka yerde hayat başka yerde değil. İki-
side aynı yerde. Nasilki akirden içinde ukde-i hayatın kondurmuş gibi...
ilginçtir ki saatın içinde hem dakikayı, hem saniyeyi, hem salise-
leri, sâdisleri yerleştirmiş, onun içine koymuş. Aynı hakikatın zaman
ve zemininde kendini farklı ifade etmelerinden ibarettir. Neticede,
kaynak itibarıyla aynı şeyler...

Aynı şeyin içinde: Saatin içinde dakikaları

Dakikanın içinde saniyeleri

2. Saniyenin içinde saliseleri
3. Salisenin içinde rubiaları
4. Rubianın içinde hamiseleri
5. Hamisenin içinde sâdisleri
6. Sâdisinin içinde sâbiatları
7. Sâbianın içinde sâmineleri
8. Sâminenin içinde tasiaları
9. Tasianın içinde âzireleri
10. Âzirenin içinde ila yeum-il kıyame...

Koymuş,
saklamış

Ustadım diyorki; başka tezahür değil. Aynı destgah çıkacağını haber
veriyor. Çok ilginç tebittir. İntikal için fazla zorlanma. Bak yukarı-
dakiler gibi. Neyi nereye koymuş. Saniyeyi dakikanın, dakikayı da saatin
saatı da günün, gününde senenin, seneyide asrın, asrıda devrin, dev-
ride deveren-i dünyanın içinde. Deveren-i dünyanın içinde kıya-
meti, kıyametin içinde hâsrı, hâsrın içinde de bkayı koymuş.
Nasilki birbirinin içindedeler ise; birinin hareketi tümünün ifadesi
olduğundan şüphe yoktur. Fark ifadelerin hakikatları farklı. Ama
aynı hakikatın ifadelerin mertebeleri olduğundan şüphe yoktur.
Meyvenin rengini, kokusunu, suretini, tadını komuruyunun içine koymuş.
Hepsi onun içinde. Dışarıdan birşey takılmıyor. Dışardaki farklılıklar bahının
zahirinde tezahür edip aksetmelerinden ibarettir. Rengi renkliz, karanlık
yerde sakladığı gibi, hayatıda mevtin içinde, mevtin içinde de hayatı
saklamış. Bekayı da faninde, fanide bekânın içinde aynı hakikatların
farklı zemin olarak saklamış.

Gece gündüzde oluyor. Onun içinden çıkıyor. Gündüzde gecenin içinden
çıkıyor.

"Haber veriyor" demek batını zahirinde tezahür ettiriyor. Yoksa onu oraya taşıyor manasında postaulik yapmıyor. Saniyenin varlığı ve hareketliği dakikadan haber verdiğini gibi.

Nasılki saat bir ferd gibi iken bir nev gibidir larrisinde dk, sn, saliseler vs'lar var olduğu gibi; insanda ferd gibi iken nevi taşıyor. Mahiyeti insaniye bittir inkisarnı gayr-i mümkündür şırı...

Bütünlüğün simgesidir insan. Bunun fikir nuru aslıni gösterip ona sıya- kat ettiriyor. Küçük, cüzi, muayyen olan sözlerini ve fiillerini bütünlük içinde büyük, külli, gayri muayyen oluyor

Fikir nurdur, mojluktur. Amal zemindir zaman gibi. Dünya küçük saat gibidir. İnsanda kalmanın saati gibidir. Kalınat bütünlüğünün birbirine girmiş dakikalar zincirinin dünyadaki son halkasıdır insan. İnsanın nuru fikri amaliyi genişletip şumune mal ettiriyor gibi, 30- mansiyatlarına nisbet ediyor. Fikir zamansiy hakikatın insandaki karşılığı.

Zaman leuh-i mahv isbatlır, oradan başlar. Zamansiylik bunun orka tarafı. Leuh-i mahfuzdaki mazi- hal- istikbalin hulasesini insana kon- mus. Bunun adında fikir denmiş. Veya 3 halin insandaki belirlenmiş, tezahürüne verilen addır, isimdir fikir. Amal ille fiiller değil, eylem- den sağılan sözlerde bunun şumune dahildir.

Sair ensain efradlarının mahiyeti,

kıymeti,	} ise cüzi ve	
nazarı,		şahsi ve
kemali,		mahdud ve
lezzeti,		mahsur ve
elem		anidir.

Beşerin ise → ulvî,

küllî,

sermedidir

İnsanın mahiyeti ūlvîdir, küllîdir ve sermedidir. Olduğundan diğer nevileri- de insanın mahiyetinde cemedilmiştir. Nasılki sn, dk hareketi saatin, günün, ayın hareketlerinin habercisi olduğu gibi, bu nevilerin yani insanın sn yisi hükmünde olan gündelik hareketler...

İnsanın seneyi hasrini gösteren nevilerin hasri...

Yani insanın gündelik ve } hasretlerini gösteren nevilerdeki hasretler...
sanelik } insan denem saat-i kibratlarının daha
yavaş dönen dişlilerinden haber veriyor.

Bunlar insan hasrinin daha çabuk dö-
nen dişlileri gibi. Bunların hareketi ve hasretleri insanın kıyameti-i
zahşiyeye-i umumiyeye → rime ve

→ işaret, belki } ederler.
→ şهادت

Beserin → Ulvi → rime ve
→ külli → işaret, belki } ederler.
→ Sermedi → şهادت

Fikir Levh-i mah isbatları daha cami, daha yukarı alemlerin hakikatıdır ki
"bütün ezmanı yukarı tok olmaz" ile ifade ediliyor.

Hem bu nur-u fikir yapılan amellerin kaynağını sana gösteriyor. Hem buradaki
fiillerin o alemlerin ifadelendiği olduğunu gösterip ameline vüsat kazandırıyor.
Burada görünen amellerin ruhundaki o alemlerin numuneleri taklit
edip uyandırıyor. Hem amellerin saat gibi birbiri içine girmiş farklı ma-
naların, alemlerin ifadelendiği olduğunu gösteriyor. Nasilki saatın içine
s'leri, sn'leri, saliseleri bindirilmiş ise her bir fiil ve amâl birbirine
bindirilmiş manalar ve alemlerin hülasası camialarıdır. Mesela: Na-
mazın hareketlerinde; kelam, mana, sûret, tatife, hissiyat, duygular,
fikriyat ve hassasiyetlerin mecmuu o fiile bindirilmiş saat gibi.

İnsan nasilki diğer mahlukların birer nevi gibidir. Saat de öyle.

Saat diyoruz ama içerisinde dk, sn, saliseleri..... cem etmiş.

Saatı daha inceye daha inceyi cem edebilsen, ifade edebilsen sonsuz
kadar içine hareket seslerini koyabilirsin. (Düşündüğü: "o dest-
gahın sıkacığını haber veriyorlar. Evet..." buradan nur-u fikre, zamana,
mahiyete, elemme, kıyamete atılmaları niye yapıyor diye çok düşündüm.)

Birbirine zid görünenler nasıl birşeyin içinde olabildiğini isbat ediyor. Saatın
hareketine zid olan süratli sn'leri kaydıru gibi, gecenin içine gündüzü,
kışın içinden baharı, aynı yerden çıkarıldığı gibi, elemnin içinden lezzeti.

Hem "kışın soğuk baharı içledikleri gibi" içledikleri kelimesi çok orji-

naldır. İstiyor, o zemine oluyor. Nasıltı çıkardığın görümeyle oyaçın çıkması gibi... görürseze diriltme olmayacak. Görümek, ölmek demek daha güzel bir hayat olan bitti hayatın diriltmesini ifade ediyor. Aletle kişi de didinirler ki baharı ortaya çıkarayım diye. Kiş baharın zemini. O zeminde onu çıkarttı gibi... Zıtlar birbirinin zemini oluyorlar. Dk saatten. Sn dakikadan çıktı gibi.

Cennette meyveyi kopardığın anda hemen yenisi, aynısi iade ediyor. Dünyada kopardığında 12 ay sonra yenisi iade ediyor. **Dünyanın hızını iki katına çıkarırsak meyve 6 ayda iade edilir. Dünyanın hızını 3 katına çıkarırsak meyve 4 ayda bir olur. Eğer dünyanın hızını 24 katına çıkarırsak kopardığın anda hemen oluverir. Eğer dünyadaki hr ibresi saati soyan olursa bunun 24 tane daha ilerisi ahiretteki hız seviyesinde bir hız katmanına çıkıyor. Oradaki hızın seviyesi niye buradaki hızdan çıkıyor. Yani dünyadaki hakikatın daha başka hakikat mertebesi ahiret... Yani dünya dışıyahından çıkıyor. Yani dünya hızının 24 katı olan bir ibre gibi... bunu "birbirine mukaddime olarak döner" tabiriyle ifade ediyor. Yani ahiret dünyanın içinden, dışıyahından çıkacak. Sn'yrain saatin içinden çıktığı gibi. Ahirede saatin içinden çıkıyor. Saatde günü soyan, günde ayları soyan, ayda yılları, asırları; ömr-ü bîser, devran-ı dünya, Leuh-i mahv übahtan, Leuh-i mahfuldan, arz-ı aleminden ve en nihayet nur-u muhammedî (asm) dışından çıkıyorlar. Bütün varlık bunun üzerine bindirilmiş. Herşey evvelini ifade etmek için deniyor. Her görünen hareket ortasındaki menbaini işaret ediyor. Je her görünürlerde dönmeye geleceği insaa ettiğini haber veriyor. "Haber" tabiri geçmiş ve gelecek zamanlardan...**

Ömâl- Emel. c). Emeller. Arzular. Gayeler. Dilekler. İstekler.

nur-u fikir insanın emellerine hedefler gösteriyor.

Vüsâti: Genişlik. Bolluk. Fırsat. Boş meyan. Kuuvet. Güç. Takat. Varlık.

Zenginlik. Bir şeyin boşlukta doldurduğu yer.

nur.. Zülmeki ortadan kaldıran. Eşyanın hakikati.

Fikir: Aktin bir sıfati; Re'y. İstek. Düşünce. Akıl.

Burada fikir emellerine ayte bir vüsâat vermiş ki **DEMİYOR!**

nur-u fikir deniyor

Geçmiş ve gelecek birşey için karanlık. Nur orayı aydınlatıyor.

İnsanın emellerini dalduran, emellerine aslini gösteren, burada bulunan emellerin aulları orası olduysun haber verip işaret eden, aslyla emellerini bağılı ve canlı kutan, emellerine orulardan malheme kri taşıyıp opla- rmasını teskin eden nur-u fitirdir.

Mh.169/8

Naame: Evet olur manasında cevap edatıdır. Pek iyi. Tasdik ve tahsin kelimeleridir.

Cevher: Birşeyin özü. Esası. Kıymetli. Fıtrat üzerindeki nakış. Varlığı kendisinden olan, var olmak için kendi dışında başka birşeye muhtaç olmayan varlık. Cevher Allahın zati sıfatından kıyam-ı dineksibi: Varlığı kendisinden olan sıfatını belirtilebilir.

Gayri mahsur: Hasrolunmamış, Sınırsız.

İstidad: Birşeyin kabulüne ve kazanılmasına olan fitri meyil. Kabiliyet. Akıllılık. Anlayışlılık. Allahın insantara vesair mahluklara verdi buyurdugu kuvveleri.

Mandemig: Dürülp sarılan. İşine sokulmuş olan. İşine alınmış olan.

Gayri mahdud: Hududsuz. Hissuz bucahsız. Sonsuz.

Kabiliyet: Dıştan gelen te'sirleri alabilme gücü. İstidad. Anlayış. Kabul edebilirlik. Kabul edici yüksek bir kuvvete mülk olmak, alabilirlik.

Neşet: Meydana gelmek. Vücuda gelmek. Büyüyüp kat ve karret sahibisi olmak. Yetişmek. İleri gelmek. Gelmek. Kaynak olmak.

müyalat: (meyl. c). Meyiller. arzular.

layetnahi: Sonsuz. Mihaketsiz.

Āmā'ī: (Emel. c) Emeller. Arzular. Gayeler. Dilekler. İstekler.

Tevellüd: Dopma. Dopum.

Gayri müfenahi: Sonsuz. niyabet bulmaz. Bitmez.

efkâr: (Fikir. c). Fikirler. Düşünceler.

tasavvurat: (Tasavvur. c) Tasavvurlar.

māxerā-i haşr-i cismani: Cismani haşrin maverası. Beden olarak yenisinden dirilişin arkası.

mavera: Arka. geri. öte.

medd-i nazar: Hıfza bakma. Gözün görebildiği kadar göz alımı.

mütevessit: Yönelmiş. Dönmüş. Bir yere doğru yola çıkan. Birisine karşı iyi düşünce ve sevgisi olmak. ihsan ve sevgi ile illifat üzere olmak. Pir-i fani olmak.

CEVHER: Böl. 285

S:107 "ve hayatın zati ve cevheri olan ruhu mevt-i ebedi ile idam..."
cevhere → ruhdıyor.

S:109 "Ve madem hayatın süzölmüş en safi hulasası olan, suur ve akıl ve latif ve sabit cevheri olan ruh,"
Burada da ruha → Cevher diyor.

"Ve histen süzölmüş, suurun bir hulasasıdır.
Ve ruh dahi, hayatın talis ve safi bir cevheri ve sabit ve müstakil Zatıdır.

S:521 " Beşerin cevher-i ruhunda dere edilmiş → gayr-i mahdud istidad ve
o istidadta mündemiç olan → gayr-i mahsur kabiliyetler ve
o kabiliyetlerden neş'et eden → hadsiz meyiller ve
o hadsiz meyillerden hasil olan → nihayetsiz emeller ve
o nihayetsiz emellerden tevellüd eden → gayr-i mütenahi efkâr ve
tesavvurat-ı insaniye

İste hiç yalan söylemeyen fitrat ve
fitrattaki şu kati ve
şedid ve } meyl-i saadet-i ebediyeye,
sarsılmaz

saadet-i ebediyenin tahakkukuna dair vicdana bir hads-i kati veriyor"

Burada cevher-i ruhunda deniyor. Ruhunda denmiyor.

Ruhun cevherinde deniyor. Ruhun cevherinde → Zihayettir.

→ Zişvurdur.

→ Kanun-u emridir

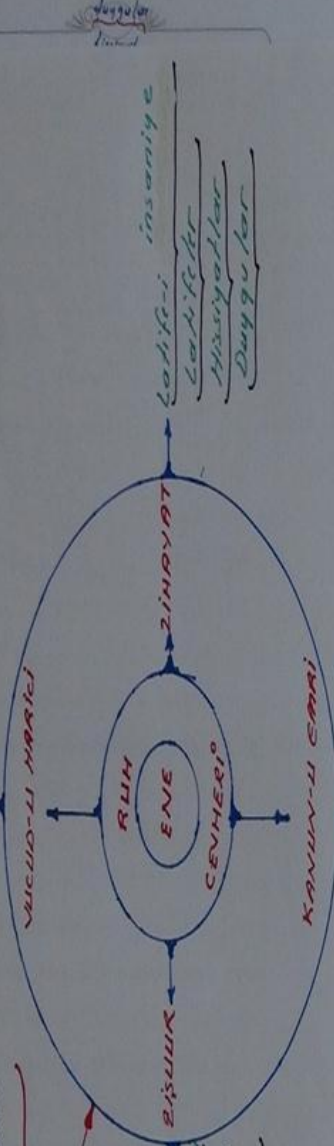
→ Vucud-u haricidir.

Bunların herbiri ruhun zemini, özü yani cevherini oluşturuyor. Bunları hülasa olarak ruh cevheri deniyor.

Bu zeminde → Gayr-i mahdud istidad → gayr-i mahsur kabiliyetler → hadsiz meyiller → nihayetsiz emeller → gayr-i mütenahi

CEVHER

Alimi Şehadet
Levh-i Mohabbat
Kürs
Ris
Levh-i Maahiz
Ris-ı Azim

50517 " Baki cind, cühüm homai ve yuvardir, libası dgarı Beki ruhun 12 bası, bir dirace sohi ve leflekke ruhun minarid bir gılef-i kılifi ve bir beşerî misaldir vordir. Bu 12 bası, merd kengününde bütün bütün çıpuk olmağı, yuvardan çıkas bedeni mürebbini şıyer "

Lehidi Kiyatı
Emri nahi' x Emri istidat
İrade x Cüz-i istidat

12720 ruh emri, hayatin hali ve safi bir cevheri ve sabit ve müstakil zafidir."

Burada 'cevherin emri olan ruh cevherine cevher diyer.

1170'da "cevher-i imaniye" diyor imana da cevher deniyor.

1180 "Çünkü kafirin cevher-i ruhu bozulmuştur."

cevher-i ruhundan maksad; ruhu meydana gelirin: Eihayattic. Zişuurdur. Kanun-u emridir. Vücut-u haricidir. İste bunlar tabir olmus. Veya H.Sc.136 "ruhun dört havası olan irade, Zihin, His, Lahif-i Rabbaniye" herbirinin bir gayat-ül gayatı var."

Bunlar da cevher deniyor. 1- irade 2- Zihin 3- His 4- Lahif-i Rabbaniye. Bunlar bozulmuş.

Zaten bunlar büyük insandakilerin küçük insandaki kopyaları.

Eihayat → His

Zişuur → Zihin

Kanun-u Emr → Lahif-i Rabbaniye. (Emri istidatın kopyası benzeri kopya)

Vücut-u harici → irade (şere-i hilkot olan kainatın bilkuvve insandak kopya)

11825 Anz cevher olamaz. Cevher ≠ anz.

Beyrin calna, bürne veyo hakikatına cevher deniyor. Müst: imaniye cevheri, ruhun cevheri, ...

H. Cizmisi: 114 " ruh dahi, hayatin hali ve safi bir cevheri ve sabit ve müstakil zafidir" 113 → " suur ve akil ve en latif ve sabit cevheri olan ruh "

Allin cevheri ruhdur.

NETICE:

Beyrin cevherinden maksad → ruhdur. Ruhun işrikli olanların her birilerine de cevher deniyor. Eihayattic, Zişuur, K. emri, J. harisi her birilerine cevher deniyor. imanada cevher deniyor.

Beyrin cevherinde → gayri mahzur üfided

→ gayri mahdud kabiliyet

→ mügülat

→ amel'in

→ gayri müstahi eflak ve tasavvurat

Bunlar hep birbiri içine konmuş. Mahiyetleri cezher. Bu mahiyetten tezahür eden farklı farklı hakikatlere verilen isimler. Sanki Bunun içinde bulunan su. Suyun içindeki elektron, nötronlar. Bunların içindeki enerji. Enerjinin içindeki esirler. Esirlerin ortasındaki madde-i hayat. Madde-i hayatın ortasındaki nur-u muhammedî (asım) veya:

Saatın içindeki dk.

Dk'ının içindeki sn.

Sn'yanın içindeki salise

Salisenin içindeki rabia.

Rabianın içindeki hamisler

hamisin içindeki Sadise

Sadisenin içindeki Sabialar.

Sabialar içindeki Samine

Saminenin içindeki Tasialar

Tasianın içindeki Asireler. gibi.

Dikkat edersen herbirinin hükmü ayrı ayrıdır fakat hepsi aynı yerde. Hakikatları farklı olunca farklı isim ve ünvan altında izah edilmiştir. Senin bu birbiri içinde olanlardan şüphelenir mi? Yani Saatın içindeki dakikadan!. Saat bir tarafta sn'ye bir tarafta değil. Hepsisi aynı şeyin içinde. İşte beşerin cezherinde de Ruh → İhtidat → Kabiliyet → müjülat → emel (emeller, arzular, gayeler, Dikler, istekler) → efkâr ve tasavvurat → sadet-i ebediyye.

EL:

L:133" Bismillah da, onun başı üstünde Rahmet-i ilahiyenin elini gör, şükür ile öp, ondan al. Yani ni'metten in'ama bak, in'amdan Mün'im-i Hakikiyi düşün. Bu düşünmek bir şükürdür."

Hakir: Zihin. Fikir. Gönül. Kalb. Hal. Tedbir. Nesvese.

İnsanda bulunan Fikir ile, eşya ile eşyanın kaynağı arasında münasebet kurma halinden insana yansıyan haller veya hissiyatlar veya hassasiyetler. Fikir eşyanın birbirlerine karşı alaka ve münasebet kurduğu gibi, aynı zaman da da eşya ile Allah' (cc) arasında bağ kurma meleküddir fikir. Başı kuruyor sonra eline alıyor manasına olan uhdesine alıyor. Nasıki el eylemi ifade ediyor. Göz ise yanlıy bağ kurar. El ise eylemin ifadesi.

Rahmeti ilahiyenin eli ise yedullah olan kudrettir. Bu kudret bizim bildiğimiz gibi değil. Kudret an be an tutuyor. Sani telefonun devamlı, canlı tutan sıyali gibi. Telefonun an be an bozuluydu. İyinin bunun gibi.

mh: 163/9.

Nam: Evet, olur manasında cevap edatıdır.

Alimeti: Hoş olmayan muamelelerle olan mücazât. Alimetin ziddi.

Halası: Kurtulma. Kurtuluş. Selamete ermek.

Yavelya: Gıplık. yaggara. fıryat. Eyyah. Yarak gibi üzüntülü ifadeler.

Reisi: Baş.

Tahavvul: Birtenden diğrine geçmek. Tabdil olunmak, değişmek. Dön-
mek. Bir halden başka bir hale geçmek.

Mülnevvis: Geyit geyit. Muhtelif. geyitli. Değişik. Türü türü.

Muhabbek: Sevgi, sevmek, sohbet. Ruhun kendisinden kazzet duyduğu
şeye meyketmesi (Ziddi buzetmek ve adavettir)

Aşk: İşk. Çok ziyade sevgi. Şiddetli muhabet. ittiba. Candan sev-
me. Alâka.

Sefkak: Karşılıksız, safi ivazsız sevgi beklemek

Fıtrak: Ayrılık. Ayrılmak. Hicran.

Hicran: Ayrılmak. Uzaklaşmak. Ayrılıktan gelen keder, sırt, acı. Destlûju ve ülfeti kesmek.

Sani-i Hakîm; Hikmetini sanatıyla beraber göstermesine veya
sanatını hikmetli olarak ifade etmesinden Rahman tırabür ediy-
yor. Rahmanın alt veri tabanı Sani + Hikmet.

Eğer ahiretin olmaması halinde bu üç sıfat ziddine döner. Zid
ziddine dönmeside fıtrata ziddir. Ahiret olmazsa; Sani + Hakîm
+ Rahman isimleri öldürme olmuş olur. O zaman Sani +
Hakîm (Hikmet) + Rahman isimleri ve hakikatları zıddlarına
hizmet etmiş olurlar. Yani sanat sanatsızlığı. Hikmet abası-
yete. Rahmet gülmeye döner ve onlar için çalıyor olurlar.

S: 630 " Ve o İzzin ve İzzin sehteri ise sun ve inayet manalarını
iktiza eder.

Ve Sani' ve Muhsin isimlerini, o mesnûun güzel simasıyla okutturur.

Ve o sun ve inayet ise bir ilim ve hikmeti iktiza eder

Ve ismi Alim ve Hakîm, o mesnûun intizamı, hikmetli arzusuyla okutturur"

Tezyin ve tahsin
↓ ↓
Sânî ve Muhsin

Sun ve İnoyet
↓ ↓
İlim ve Hikmeti
↓ ↓
Alim ve Hakim

Tezyin ve tahsin şer'ihri ise → Sun ve inoyet manalarını iktisad eder.

Sunda → ilim
İnoyetde → hikmet var

Cemi niami nimet'eden ve
nikmetlikten hâlis eden ve
kâinati firak-ı ebediden hâlis olan
savelyelerden hâlis eytegen } saadet-i ebediyedir ve bunu
nev-i bîşere verecektir.

"Zira şu herbir nimetin reisi olan saadet-i ebediyeyi verir." "

nişmetlerin reisi perdüz esmanın tecelli yeri olan saadet-i ebediyedir. Buradakiler nûminelerdir, gölgelerdir. Çünkü insanı işbo etmiyor, doyurmuyor, insanın hükrini, duygularını ve takatlerine cevap vermiyor. Zaten insanın kendisinde avıl değil. Göge olsun avıl olmasın, koku olsun balık olmasın mümkün değildir. Buraya saadet denmemiş. Her buraya ebedi olmamış. İnsan burada saadeti almıyorsa gibi ebediyetinde de cevap verilmiyor. O zaman insanın karşıtı olmalı.

Birşey devam ederken devamı tesitirse, devam etmese ziddi olmuş olur. Devam ederken devam etmiyor. Hapisi zey olursa onun devam etmiyorsa ziddi olmuş oluyor. Eğer saadet-i ebediyeyi vermeyecek olsaydı, bu alemi vermesinin mantığı olmazdı. Bu alemi gelmesini, etmesi emrimize vermesinin makul gerekçesi varmı? Hiç bir gerekçesi yok.

Yokluk alemi fitratin tamamı ziddidir. Varın var olması ziddini yok etmeye mümkün. Hiçliği düşünmek bile mümkün değil. Hiçliği bir hayal et bakalım, bir düşün bakalım nasıl birşeydir, nasıl bir mekandır (!) Hayalde mümkün olmayanın varlığı mümkün olması imitina derecesine iner.

Bu kainatın sonunda saadet-i ebediye olmaması demek kainatda rahmet ve hikmet hükmetmiyor demektir. Burada hükmeden rahmeti ve hikmeti kullanıyor. Bunlar var mı? Var. O zaman hakiki manada bunlar ziddi varlıkla hükmedemez. Hükmedene cem-i zıddeyn olurki fitratta ziddi. Varlığın kendisi rahmettir. Varlığın kendisi hikmettir. Yani rahmet ve hikmet varlığa hükmetmiyor. Dikkat et! Rahmetin ve hikmetin kendisi-dir varlık. Yani varlığın kendisi rahmettir, hikmettir. Hükmetmek ayrı birşey, o olmak ayrı birşey.

Ahret dünyanın varlığın uzantısı değil. Varlığın kaynağı ve çekirdeğidir. Senin fitratin onun resmi değil mi? Ağaç çekirdeğin uzantısı değil, çekirdeğin temessülüdür. Çekirdekte ağacın teressühâtıdır. Uzantıları değil. Sana deniyorki, sen çekirdesin. Ve toprak altındasın. Arkadaş bu çekirdeğin teressühâtı burada mümkün değil. Başka bir alem olan hava alanında teressühât etmiş. Ve orası füyledir bâykedir deniyor. Sende toprak altındasın. Hava alemindeki ağacı hayal edebilirmisin? Ölünce uyanırsın. Yani çekirdek ölünce kabuğunu yırtacak ve toprak alemine nüzül edip hava alanında temessül edecek. Çekirdeğin ölü mü hava alanında temessülü demektir. Sen fennen biliyorsunki varlık düzeyleri farklı olanlar aynı mekanda oldukları halde hem birbirlerini görmezler hemde yer tutmazlar, hem karışmazlar. Kainatın şahadeti olan çekirdeğidir. Ağacın şahadeti gelecek bir ağaçtır. Onuda ifade eden çekirdeğidir.

Birşey olsunda, verilsinde karşılığı olmasın? Fitratta var olan herşeyin karşılığı vardır. Veya aslı vardır. Hem verilen aslı isbat ediyor hemde karşılığını isbat ediyor. Misal: Muhabet + Aşk + Şefkat. Bunlar var mı? Var. Bir düşününki karşılıkları yok. Terende yok. Yani başı ve sonu hiçlik olanın ortasında varlığını olur? Bunlar var mı? Var. Varlığından daha kesindir istediği, karşılığı, apacı. Küçük çocuklardan erkek tabancaçta, kız çocukları ise bebekle oynuyorlar. Var olan fitratin fiile, eyleme dönüşmüş, çıkmış hali. Bunu ne kadar normal görüyorsun, saymıyorsun; Bundan daha kesindir saadet-i ebediye. Çünkü kadın ve erkeğin ortak fitratlarıdır.

Nevviki fani insanın içinde baki hakikatlar var, öylede büyük insan

olan şu dünya ve kainatta da baka alemi var. Naultı? Sen fanisin fakat bakının hakikatını nasıl taşıyorsun. Naultı kendi tanımına nisbetinde tanımlıyorsun, içine giriyorsun, goflet perdelerini üstünden kaldırıyorsun; öylede dünya dahi bir nefistir. Bunun üstünden de beryah-i perdeleri de kaldırırsan farına saadet-i ebediyeyi görürsün. Bunun içindeki suyu; suyun içindeki H₂O yu, enerjiyi, esiri, madde-i hayati, nur-u muhammediyi (caim) ve en nihayet yine aynı yerde esmayı müşahade edersin... aynen bunun gibi... naultı cloni hastalarını, şekeratta olanların gördüklerini, onlara karşı tavırlarını görüyoruz. Fakat bizi müşahade edemiyoruz. Bunun gibi...
Ağacın her bir detayının reisi olan ağacın naultı, her bir nimetin reisi de saadet-i ebediyedir.

Mesela: Dünyadaki ve insandaki nimetler naultı abireti gösteriyor. Onlardan bir tane "Mütevessül olan nimetlerden yalnız **MUHAEBET** ve **AŞK** ve **ŞEFAKATE** dikkat et. Sonra da, **firak-ı ebedi ve hicran-ı löyezalığı nazara al!**"

Burada sende var. Ne insanı insan yapan aul depelerinin buntarı. Peki bu sıfatların kayıpına bak bakalım nereji gösterip işaret ediyor. Faniye, burada kullanılan bütün sıfatlar, hisler ve duyguların hatla latifelerin buralı mı? Buntarın nüfus cüzdanlarına batıp nüfus kütüklerine bakarsan anlarsun ki buralı depiller. Ahiretin alameti depil buntar, buntar yani cürden dışında herşeyin oralı. Ne alameti. Tüm hislerin, latifelerin ve duyguların oralı. Ahiretin buradaki nümineleri, izleri, teraşühatları... muhabeti, aşkı, ve şefkati yok edebilir misin? Bekayı, ebed arzusunu gibi duygularını, emellerini, arzularını söküp atabilir misin? Madem mümkün depil. Yani batıyı isteyen latifeni yok edip faniye kanat ettirebilirsen? muhabetin kaldırıp adaveti koyabilirsin. Bunun gibi saadet-i ebediyenin yok olmasının birinci alameti; eğer sen fitretından bunu sıtıp atıp fani duyguları koyabilirsin o da o zaman mümkün olur.

Sen deki muhabet asıl depil. Teraşühütür, kokudur, gölge dir. Muhabeti, aşk ve şefkatten daha öncedir buntarın mehbasi. Sana onun ve oranın cilvesi ve nüminesi konmuş bu aleme gönderilmişsin. Hicran muhabetin taban tabana yiddir. Burayı, yani resmi yani kokuyu yok etmenin yolu orayı yok etmekle mümkündür. Kokuyu yok etmek istiyorsan balyın tendisiyi ilk önce yok et.

insandaki bekayı yok etmek mümkün değil. Çünkü bekânin devamlı bestedici, yayınladığı frekansıdır. Sen hava alemindedikleriyi, tv dalgalarından arındırabilirmisin? Havayı boş yapabilir misin? Çünkü yayın devam ediyor.

Bana diyarki ahireti inkâr et. Yok de. Feki fitratın var diyor. Nasıl onun karşısına çıkarayım. Hicron-i ebediyi muhabet karşısına çıkarayım. Kabul etmek red etmek fitratın celindekilerini öldürür ama yok edemez, yok sayamaz.

CEVHER (A'dim hacedan alınan noflar) Bak: 277.

Her mahmûlün bir mevzuu vardır, her tavır bir cevhere aittir. Diğer bir tabir ile şöyle denir: Hiçbir şey cevherde ve cevher ile olmanın var olamaz.

İffet inkâr olundumu cevherde inkâr olunur.

Başlı başına mevcut olmayan, bizzatiki olmayan arar derler. Mesela: Taş cevher, onun katılığı arardır. Yeni felsefe (felsefe-i cedide) cevher ve arar yerine mevcut ve hadise de denir. Var olan mevcut, görünen hadisedir. Eşaire itilâhınca Zât-ı Bari'ya cevher. felsefe-i cedide beyan olunduğu üzere mevcudat cevher ile arar-yat-ı muayyeneden mürekkebtir.

Cevher denilen mevhum, kendine başka bir mahmûl ilave olunan hadise ve kümesidir. Her şey arardır, mahmûldür, sıfattır. Hiçbir şey mütlak olarak zât-ı mevzuu değildir.

S:123 "Gizli definelerin cevherleri ise şu hakikatte esma-i külliyye-i ilahiyenin cihrelerin misalidir"

Küll: Bütün. Parçaları birbirine benzesin bezenmesin, her şey karşılığında kullanılır. Mesela: dağın bütünü, suyun bütünü, beden bütünü. ifadelerinde su, aynı cürlerden (kısımlardan) beden, et, kemik ve başka şeylerden; dağ ise farklı yapıdaki maddelerden oluşmuştur.

Küll terimi ise hangi türden olursa olsun her şeyi birliği (bütünü) ifade etmektedir.

Toplayıcı olan, bir çok şeyi ifade edercede cevher... Bundan dolayı zâtı olmayan külliye 'arar' adı verilmiştir. Misali insana özgü olan gülmek, eşeğe özgü olan arırmak gibi. Bir şeye (zûre) özgü olduğu için

bu çeşit araza "hassa" (özellik) denir. Pamuktaki beyazlık gibi.
 Bütüne küll } denir.
 Parçaya cür }

Külli varlıklar yarıdır ya da değildir. Zati olarak, bir şeyin kendisini tutan (onu o şey yapan), bir şeyin var olması ve varlığını sürdürmesi onun varlığına, bozulup dağılması onun yok olmasına bağlı olan şeydir demek istemiyorum. Sözgelimi Canlının varlığını ve yaşamasını sürdürmesi hayatın varlığına, bozulup dağılması (çürümesi) ise hayatın yok olmasına bağlıdır. Demek oluyor ki, canlı için hayat zati bir şeydir. Ayrıca zati olana cevher adı da verilir. Çünkü bir şeyin cevheri zati olanlara bağlıdır.

Zaman (cisim ve hareketten bağımsız olarak) mevcut değildir. Oysa zamansız cisim yoktur. Yani hareket varsa zaman vardır, hareket yoksa zamanda yoktur. Cisim varsa hareket vardır, cisim yoksa hareket yoktur. Demek oluyor ki cismin varoluşu hiçbir şekilde hareketten önce değildir. Cisim asla hareketten önce değildir. O zaman ezeli olamaz. Cisim zamandan önce olamayacağına göre, mahiyeti itibarıyla alemi sonsuz olması imkansızdır. Mahiyetçe alemi sonlu olması zorunluluktur, onun ezeli olması mümkün değildir.

Mahiyetleri itibarıyla cisim, hareket ve zaman daima birlikte bulunur, biri diğersinden önce değildir. Zaman bilfiil sonlu olduğuna göre, mahiyeti itibarıyla cisimde zorunlu olarak bilfiil sonludur.

Zamanın ortak sınırı, geçmişin sonu ve geleceğin ilki olan "an" dır. Her sınırlı zamanın bir başlangıçtan, bir sondan olmak üzere iki sonu vardır.

Bir şeyin kendi varlığının sebebi olması mümkün değildir. Buna göre, mutlak anlamda bir sebep bulunmadığı için bir şey kendi varlığının sebebi olamaz. Bu durumda, "Bir şeyin kendi varlığının sebebi yine kendisidir" diye iddia edilirse bu imkansız bir gelişki olur. Zira varlık ve var olan yoksa, bir şeyin kendi varlığının sebebi olması imkansızdır. Bu durumda bir şeyin varlık sebebinin yine kendisi olduğu iddia edilemez.

Bir şeyin kendi varlığını oluşturan sebep olma durumunda, varlığı

Kendi varlığının sebebi olmuş olur. Öyleyse sebep ile sebebi ayrı ayrı şeylerdir. Kendi kendisinin sebebi olunca, varlığı kendi varlığının sebebi olmuş olur.

- Birşeyin Gelişine ne kadar sevinip kalbini boyalamışsan ayrılışında da o nispette acı çekeceksin. Anamın kullandığı kuralları kullanma. Onların ötekleriyle öleme. Olayları yorumlama öteklerini ve birikimlerini gözalt ve yeriye. Nasilki bisikletin yürümesi ve ayakta durması için pedalin çevrilmesi (daima) lazım... bunu kendimiz için bir eğitim konusu yapmalıyız.

Yokluğu niye düşünemeyiz: Bizim öteklerimiz haricimizin nümereleri. Yokluğun bizde karşılığı olmadığından onu düşünemeyiz. Bizim dimağımız mekana zamana ve maddeye göre donanımlı. Pusula ile kâmur tutamazsınız. Barometre ile kibleyi bulamazsınız... gibi. Yokluğun zamanı, mekanı ve maddesi olmadığından düşünemiyoruz. Mesela: Suurumuz, hayalimiz, mutlak yokluk yoktur. Adem var. Ademi mutlak yoktur. Yokluk Allah'ın fiilidir. Yokluk, değişiminin bir başlangıcıdır. Herşeyin iki yüzü var. Bir mutlak Varlığa dönük olan yüzü, diğeri nefisine (kendine) dönük yüzü. Allaha dönük yüzüyle var, kendine ait olan yüzü ile yokluğa mahnıdır. Varlığın ve yokluğun münasebeti aydınlıkla karanlığın münasebeti gibidir. Demek maddenin olmadığı yer olduğu gibi, maddenin olmadığı zamanda mümkündür. Mekan, maddesi ifade etmez. Zaman da maddesi ifade etmez. Yokluk dediğimiz gerçekte yokluktur. Biz biliyoruz ve diyoruz ki yokluk diye birşey olamaz. Birşeyin yokluğu her zaman başka birinin varlığı olduğuna göre (ki biri ihitadiren veya bizim beklediğimiz olmadığı için bitmek istemeyiz), bir ortadan kaldırma, hiç bir zaman bir yerine koymadan başka birşey değildir.

Kanun bir irade işidir. Nerede bir kanun fitri varsa, orada bir irade söz konudur. Her kanun hem tesadüfi bir araya gelirmek imkansızdır, aynı öyle de her kanun herde iradesizliği bir arada görmek o kadar abestir.

Birşeyin sebebi kendisi olamayacağına göre, insanın hürriyeti Allah'ın mutlak hür olduğuna gösteriyor. Zaruretten hürriyet doğmaz. Hürriyet zarureti tayin eder. Zaruret hürriyeti doğurmaz.

Tabiat farkında olmadan, istemeden, tesadüflerle ama zaruri olarak, kendi zaruretinin dışına taşarak, hürriyet sahibi bir varlık olan insanı doğurmuştur demek doğru değildir.

Bizdeki tereddütlerimizin, kararsızlıklarımızın eşyanın zarurlu neticelerinden midir ki bizde mevcut?

İnsanın hürriyetini sonsuza doğru büyüt. O zaman bu hürriyetimizin eşyanın zaruretiyi koyar bir hale gelecektir. Doğruluklar bulunmayacak, son dayanak olacaktır. Doğrulukları bizzat yaratıcı olmuş olacaktır. Zaruret ile mukayese kalmayacak, sonsuz bir kudret ve hürriyetle kanun koyucu olacaktır.

Arapların Allah inkarları acaba bizim anlayışımızın Allah mı? Yoksa Yunan tanrılar anlayışımızı? Yoksa Hıristiyanlıktaki Tanrı anlayışımızı inkâr ediyorlar? Acaba bizim inandığımız Allahı biliyorlarmı ki inkâr etsinler? - Hayır. Kesinca bizim Allah anlayışımızdan çok uzaktalar...

Tabiatın maksat insan değilse, kendi varlığının bile enunsoğusunda farkına vardığı tabiatın ne manası olabilir?

Kazanılan alışkanlıklar, çoğu zaman ömür boyu değişmeden kalır. Alışkanlıkla elde edilmişse, neyle nasıl geçer? Zaten birşey kazanılmışsa işgüdü olmaz.

Köpek bir an içinde hem saldırıya hem kasmaya müktedir değildir. Canlılar içinde yalnız insan "birbirleriyle ilişisi" ve "birbirine zıt" işleri yapabilir. Farklı zıt ve birçok şeyi tanıma müsait olan beyin sadece insana aittir.

Zamanın aktığına insan farkına varan mahluktur...

* Mutlak ve Sıfır

Mutlak ve sonsuzun inkarı bizzat safinin ve sonunun da inkarı demektir.

Yalnız bırakılan zıtlar, çift oluşlar, yalnız bırakılan herşey, problem olarak ve kavrayışında sürer gider. İlminde çıkmaları böyledir. Psikolojinin değişmez problemi ve kavrayışı beyin-suur,

Sosyolojininki fert - Cemiyet,

filozofininki süje - objedir.

Problem ve kavrayış, duvarların yalnız ve karşı karşıya imiş gibi bırakılmalarından doğmaktadır. Mutlaka açılmayan her kapı, kavrayışa, çıkmaya, buhrana, ümitsizliğe açılır.

Sıfır herhangi belirli bir niceliğin reddi olduğundan muhtevadan yeksun değildir. Tersine sıfırın çok belirli bir muhtevası vardır. Gerçekte sıfır herhangi bir başka sayıdan, muhteva yönünden daha geniştir. Onun katılmasıyla diğer sayılar ancak değer kazanır. Sıfırın bu kullanışı tabiatında vardır. Sıfır eğer belirli bir niceliğin reddi ise, muhtevası şöyle dursun, maddeci teoriye göre hiç bulunmaması icabeder. Çünkü onlarca niteliği ve niceliği olmayan şey olamaz. Sayı değeri, olmayan, mevcut değildir. Halbuki sıfır her sayıya katılan, her sayıda bulunan, her sayının dayandığı bir mutlak sayı durumuna, getirmektedir. Sıfır olmadan $1, 2, 3, 4, 5 \dots 1000$ veya $-1, -2, -3, -4, -5 \dots -1000$ v.s. ye göre değil, bu sayılar sıfıra göre oluyor. Şimdi maddeciye tekrar sormak lüzumudur. Sıfır= ritik, sikk, üzüm değil ama meyve midir?

- İnsan cevhelerden müteşekkil camii cevher sahibidir.

miracda kendini gördü: İsmail hakkı Busrevi. Ferah-i ruh. Cildi: Cild-ül evvel:1 s. hf: 232

- Kader- i. mübin & K. Mübin misal:

Bir başka noktadan: İnsanın tek hücreden yapılmasına → İmam-ı mübin.

0 hücreden şimdiki zamanda var olan 100 trilyona yakın hücrenin gahirdaki varlığına → Kitab-ı mübin.

ŞAHS-İ MÂNEVİ: 9-2-2013

- S: 769 da Sunnet-i Seniyyeye uyan kişi adeta küçük bir şahs-ı mânevî hükümüne geçiyor. Çünkü hayatında tüm fitratların malzemesi olan Sunnet-i Seniyyeyi yapıyor, fitratına malzeme yapıyor. Tüm fitratların malzemesi ve binâni olan Sunnet-i Seniyyedir.
- L: 151. Şahs-ı mânevî ile hareket edilirse muafakiyet olamaz.
- L: 167 de Risale-i Nurun şakirdlerinin bir şahs-ı mânevîleri var. Oraya gir ve kurtul.
- Şeytanda hulasolanmış, şerhlerin yani adem-i vücudların şahs-ı mânevîleridir. Şeytan bir sıfatıdır. Aslında tüm adem-i vücudların şahs-ı mânevîsidir.
- Kuranı ancak bir şahs-ı mânevî tefsir edebilir. (is: 8)
- İm: 102 "Cemaatin ruhu olan şahs-ı mânevî daha mefîdîdir ve tenfizî ahtam-ı şer'iyeye daha ziyade müktedirdir" (hükümleri yürütme, kanunları tatbik etme)
- İm: 102 Cemaatin ruhu şahs-ı mânevîdir.
- Bri: 22 Ustada asrın şahs-ı mânevîsi muhatab olduktundan, tüm insanların ihtiyacını bu şahs-ı mânevîde görmüş ve Rahmet-i İlahiyeden cevapları istemiş ve aramış.
- Bri: 372 "Risale-i nurun → samimi } şakirdlerinin heyet-i mecmuasının
→ hâlis }
→
- kuvvet-i ihtlasından ve
→ fesanüdünden süzülen ve
→ tezahür eden
- bir şahs-ı mânevî".

K:7 Şahs-i manevi hükmünde bulunan → Risale'tin Nur'u ve

sirr-i tesanüd ile } manasında olan şakirdlerini "
bir ferd-i ferid

Sirr-i tesanüd ile meydana gelen şahs-i manevi ferdiyet manasında.

Bu şahs-i manevinin içindeki her bir şakide ferid makamında ve manasındalar...

- K:55 İstinad noktalarına kuvve-i imaniye baplanarak şahs-i manevi oluşuyor.

Nokta-i istinad olan şahs-i manevi...

Sende buradan kuvvet-i imaniye ile işine giriyorsun ve istifade ediyorsun.

- K:55 Eht-i dalalet bitmiyerek tebari işlediklerinden ruh-u habis manasında olan şahs-i maneviyeye kuvvet veriyorlar. Onların şahs-i manevileri ruh-u habis.

Her günah oraya kuvvet veriyor bitmiyerek dahi olsa.

- K:56 Risale'ti nurun → Sami ve } şakirdlerinin şakici
→ halis } maneri heyet-i mecmuusun in

→ kuvvet-i ihlasından

→ tesanüdünden süzülen ve

→ tezahür eden

Şahs-i manevi.

Bu iki sıfat olan ihlas ve tesanüde zarar veren otomatik olarak şahs-i maneviyeye zarar veriyor.

- K:101 Şahs-i maneviyeye karşı kaidelerimizi ona karşı mukafaza edemiyoruz.

- K:143 "Cemaattan çıkan bir şahs-i manevi → hükmeder ve → dayanabilir."

- E:84 hataik-i imaniye ve } bir şahs-i maneviyi oluşturu-
hataik-i kuraniye } yor.

Bu şahs-i manevi → Risale-i Nurun şahs-i manevisinin
cesedine girmiş ve
→ ezalarının libasını giymiş

- E:267 Bu zamanın hayiyeti ki geçmişle en birtaz farkı
ister ehl-i dalaleet ve ehl-i hidayet olan hepsinin bir
şahs-i manevileri var ve onlar birtaz görüyorlar...

Şahs-i maneviyi bozan sebebler → benlik
→ şahsiyet
→ şahsî makamları arzu etmek
→ şan ve şeref kazanmak
→ sırr-ı ihlasa muhalefet
→ kendini bejennemek
→ makamlara gözünü dikmek
→ uhrevî makamları ciddi orzulamak

- E:89 Şahs-i manevi → çok ruhların imtizacından
→ ruhların tesanüdünden ve } mezkur
→ etkarın telahukundan ve } heyetken
→ birbirine yardımından ve } çıkabilir
→ kalblerin birbirine in'italarından
→ ihlas ve
→ samimiyetlerinden

E2: 152 - Şahs-i manevi müceddidir

- S: 10 Bu zaman, şahs-i manevi zamanı olduğu için.

- T: 21 Şahs-i kemalat ve meziyetler o şahs-i maneviye giriş vesileleri olabilir, hem sana iade-i ziyaret zeminini olabilir.

- T: 23 Eht-i dalaletle karşı şahs-i maneviyeyi çıkar.
Şahs-i manevi → sedd-i Kus'ani ve } teşkil ediyor.
→ sedd-i imani }

müminlerin nokta-i istinadını tesis ediyor.

- T: 142 Babında şahs-i manevileri var.

- T: 699 "Risale-i nurda şahıs yok, şahs-i manevi var"

- Mu: 150 devleti şahs-i maneviyeye benzetiyor.

- G: 17 Ustada irtidaddır bir şahs-i manevi tecessüm etti. Demek şahs-i maneviler şahıs zemininde de tezahür ediyor. Misali: Ders yapma makamı da şahs-i manevinin zuhur makamıdır.

- S. T. i: 33 "bir şüca-yı âliye-i itmiyeden fevliüd eden bir şahs-i manevi"

- L: 23 Hz Ali ra şahs-i manevi-i Âli-i Beytin mümâsili ve

inveci şahs-i manevi-i Âli-i Beyt,
bir hakikat-ı Muhammediyeyi (asm) temsil ettiği cihette,"

Çok az dahi olsalar imam-i Ali gibi zatlın şahs-i maneviyenin mümessilleri olabiliyorlar.

Bunlar Aynı zamanda

Hakikat-i Muhammediyeyi (asm) temsil ediyorlar.

Mahiyet-i Muhammediyeyi asm değil!

O zaman Hakikat-i Muhammediye asm → Arş-ı Azamdan Taaa Arş-ı Kadim kadar olan alemlerin manevi ihataları mümkün olabilen zatlın mümessilleri olabilirler. O da Asrın müceddidleri olabilir.

Hz Alinin ra zatında temessül eden → Şahs-i manevi-i Al-i beyt
o şahs-i manevide vaset-i mutlak cihetiyle tealli eden
hakikat-i Muhammediye asm

Hakikat-i Muhammediye asm → Şahs-i manevi-i Âl-i beyt
temessül ediyor.

Hakikat-i Muhammediye asm da → Şecere-i bilkattin

O zaman Şahs-i manevinin hududları:

Taaa Arş-ı Azamdan başlar

Taaa Alem-i Şehadet-i İcine alır. Cemrül Cemdir.

-K:12 Nesveseden ancak bir şahs-i maneviyeye girmekle kurtulunur.

-L:151 en kuvvetli bir ferd olsa bile o muthiş şahs-i manevi-i dalalete karşı dayanmaz.

-E:152 Müceddidler şahs-i maneviyeyi temsil ediyorlar.

-S:318 enaniyetten, } varis bir parçası olan enaniyetlerini
hodfurusluktan } şahs-i manevide ve haiz-u müstereke
de erittiklerinden

Şahs-i manevi → harz-ı müsterek'tir.
 buz parçası hükmünde olan → enanîyet ve } hülâsa-i co-
 → hadfuruşluğun } mi'aleridir.

k:8

Şahs-i manevi şöyle doğar → yüksesk ve azîm heyetin tenasübünden
 → a heyetin telâhuk-u eflâkından
 → ruhlarının tenasübüyle

→ birbirine yardım etmelerıyla
 → hürriyet-i fikirlerinden
 → taassüblerinden azade olarak
 → tam ihtisârlarından doyan dâhî

bir Şahs-i manevî

k:190 Al-i beytin şahs-i manevisini → Hz Mehdi ve
 → cemaatindeki şahs-i
 manevide ancak ictima
 edebilir.

O zaman: Hakikat-ı Muhammediye (asım) → Şahs-i manevide

Şahs-i manevide → Hz Mehdi de.

Hız Mehdi de → cemaatinde ictima edebilir.

O zaman sıralarsam:

Habibet-i Muhammediye (asm) → At-i beytinde.

At-i beytinde → İmam-i Ali r.a da.

İmam-i Ali r.a şahsiyet-i maneviyesinde → Hz Mehdide (as)

Hz Mehdi (a.s) şahsiyet-i maneviyesinde → Cemaatda ıstima etebilen

- E1:266 Şahs-i manevi → Nur Fakirlerinin tesanüdünde tezahür ediyor.

- S.T.i: 33 Şahs-i manevi → Şûralar o ruhu temsil eder.

- Ş:493 Şahs-i manevi → hâlis, } hastaların şahs-i manevi.
→ muhlis } sinden.

- Ş:493 İnsan şahs-i maneviyeye girer dua ederse o dua reddedilmez. Şen hissen kadar duan makbul oluyor.

- Ş:493 Şahs-i manevinin içerisi: → uhrevî

→ Kur'anî

→ imanî

→ ilmi

→ hâlis

→ muhlis

} hastaların şahs-i manevilerinden

Şahs-i manevinin
içeri...

- T:495 Şahs-i manevi → Şahislerden çok ehemmiyetlidir

→ Sarsılmaz ve

→ Susmaz

L: 151 Şahs-i manevinin dehasıyla şahıs mücadele ederiz.
Kesinlikle şahs-i maneviyeye karşı şahs-i maneviyi
çıkarıp göstermek lazım.

L: 161 " Sizler ve bizler } öyle bir insan-ı kâmil ismine
lâayık bir şahs-i manevinin
avalarıdır "

Demek her bir nurcu → O insan-ı kâmilin avalarını oluşturuyoruz. Ama nerede bütünlük nerede-

Ş: 303 Şahs-i manevinin → siriyle
→ bereketiyle

K: 89 Tasarüdünürden havıl olan → Şahs-i manevi.

K: 249 Şahırları değil şahs-i manevilere kuvvet vermeli ve
onu öne çıkarmalı.

E: 72 Şahs-i manevinin → ehramı ve } bize
→ kıymeti ve } kafidir.
→ ustadlığı ve }
→ igadı }.

Ez: 132 Deccal ve Mehdi şahs-i manevileri şahıslarında cemetmişler.

Ş: 297 Kesretli cesetler ve } Şirket-i maneviyeye
bir tek ruh hükmünde olan } miz. Ve bundan

meydana gelen şahs-i manevinin → himmet ve
→ meded ve
→ şabat ve
→ mizanet ve → şefaati...

Sahsi manevinin → himmet ve
 → medet ve } fi var ise bakle...
 → Sebata ve
 → Metanet ve
 → Şafaat

- S: 142 Ne kadar R. Nura sadakatın olursa o nispetle şahsi maneviyi kullanabilirsin. Onun adına icraat yetkisi alırsın.

- S: 165 Cemaat olanların ruhlarındaki öne çıkmış sıfatları ne kadar imtizaz ederse ki bu da sadakat, hızm, met, fakva, istinob-i kebir ve hızmle mümkün...

Bu şahsi manevi → dir ruh-u manevisi oluyorki bundanda bir melek-i müekketi olacak.

Bu melek-i müekket ferdlerin imdadına geliyor.

Xaluki nurdan, nardan, manadan, gülmetten, rahiyeden, kelamdan, elektrikten vs lardan ruhani yaratıldığı gibi...

Senin ruhunun sıfatı ruhsuz olmayacağına göre...

Geçitli ruhların canlı ve ruhlı olan sıfatlarının bir araya gelmesinden meydana gelen insan-i kamil...

Ve bu insanı kamili temsil eden → ruh-u manevisi.

Ve bu ruh-u manevilerden meydana gelen şahsi maneviyi düşün.

- S: 259 Dâğlarında bir şahsi manevileri var. Çünkü üstünde ayıncası geçit mahlubat var.

- S: 512 Şahsi maneviler → birer vazife-i külliye görüyorlar.

- M:6 Şahutlar Şahs-i maneviyeleri seviyelerine göre temül edebilirler.
- M:372 Şahs-i maneviler xel'iy-i kamil hükümüne geçebil-
diğinden inayete mazhar oluyorkar. Şahs-i manevinin
mazhar olduğu inayete ve seviye ve mazharlarına göre şahutlara
yanıtlayabilirler.
- L:115 " Kendi ruhunda
Avrupanın lehinde şebadet eden
hissiyat-ı nefsaniyeyi susturmak için,"..
Ruh cam-ül ezdaddir. Yok yok.
- L:153 Kendi kuvvetine, iktidarına ne kadar güvenirse, şahs-i
maneviden o nispetle uzaklaşıyor olur demektir.
- L:167 Risale-i Nurun şahs-i manevisi bu zamanın bir
âlimidir. (Candir ve ruhudur)
- Ş:444 Risale-i Nurun şahs-i manevisi bu asrın
→ itimatî ve
→ ruhi ve
→ dini hastalıklarına şaredir.
- Ş:582 Eski zamanda Fikr-i infisadi galib olduğundan
cemsaat ruhu oluşmuyordu. Dolayısıyla bir şahs-i
manevi meydana gelmiyordu.
Sindide faasüb hastalığına düşer olanlarda o za-
manın yadigarları ve o zamanın evladları gibidiler.
- Br:171 Şahs-i manevi ferasetlere mazhurdur.

K:185 Fena - fil ihvan → yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-i manevileri içinde eritmeli. Bu da ancak enaniyetlerini biratmakla mümkündür. Ben yerine biz demeleri icab ediyor.

K:196 Risale-i Nurun Şahs-i manevisi ve o şahs-i maneviyi temsil eden has şakirdlerinin Şahs-i manevisi Ferid makamına mazhurdur.

Demek → has kardeşlerin → Şahs-i manevileri

Ferid makamına mazhurdur.

Bundan dolayı kutb-ül aramin tasarrufundan hariç kalıyorlar.

Ez:67 Herkes seviyesine göre Şahs-i maneviye namına karar verebilir. Şahs-i manevi namına kabul veya red edebilir.

Ei:140 Risale-i Nurun Şahs-i manevisi üstad makamındadır.

Ez: Üstadımıza şahs-i manevi namına ihtar yapıyor.

Ez:211 Risale-i nur şakirdlerinin → has ve
→ halis ve
→ hakiki fedakârlıklarından
çıkan şahs-i manevi.

Tr:168 Şahs-i manevi → Üstad-ı Küll hükmünde

Tr:457 İslamiyet nurundan ve

iman koruyulduğundan gelen bir kuvvet
bir rabita

Şahs-i maneviyi meydana getirerek, kâmilere
nokta-i istinad oluyor.

- M:426 " Bu heyetimizle şahs-i manevisinde
her birinin
bir duygu, } hükmündedir.
bir aza

İnsan-i kamil olan o şahs-i manevinin her bir nurcu:
bir duygu
bir aza hükmündedir.

K:99 Risale-i Nurun şahs-i manevisinde gelen şifa duası...

S:235 O şahs-i manevinin → Sath-ı arz bir masid
→ Meke bir mihrab,
→ Medine bir minber

- Ş:373 → dünyanın muvakkat şan u şerefini ve

- enaniyetini,
- haddi furusluğunu,
- şöhretperestliğini,
- nefs-i emmareyle mücadele etmek
- mahfiyet etmek
- benliğini bırakmak
- tasavvuf ve } yapmamak
- Riyakarlık
- fevcah-ü nasdan uzak
- hüsn-i zan ettirici davranışlardan uzak

- medihleri reddetmek
- iş aleminde hüsn-ü zanları kabul etmemesi
- fazilet-furşut yapmamak
- kendini ödi bir hizmetkâr görmek
- şahsini beğendirmeye çalışmamak
- harkın hüsn-ü zanların verdiği makam ve medihleri kabul etmemek

şahs-i manevinin girmene ve de
şahs-i manevinin yekününe ortak olmaya vesile ola-
bilecek sıfatların...

- ş:398 Risale-i Nurun hakikatlarına ve } şahs-i manevisi.
halis talebelerine

- K:190 Risale-i nurun hakikati ve } hakikat-i imaniye
şakirdlerinin şahs-i manevileri } muhafazasında
tecdid vasifesini
yaptırması.

Yani Müceddit → Risale-i Nurun hakikatları ve
→ şakirdlerinin şahs-i manevisi

- S:381 Herkesi ayrıyeten bir şahs-i manevisi var.

- S:494 asım efendimizin:

Şecere-i tûba-i nübüvvetinin getirdiği olan → beşeriyeti
umum envar-ı ıslamiye ve
hakikat-ı Kuraniye ile nurani muhtesem → şahs-i manevisi

- M:440 Bir şahs-i maneviyi temsil etmeyen muhalif bir

Sahsi manevisine karşı meylub olabilir.

- Ş: 442 " Risale-i Nurun şahsi manevisini haklı olarak bir nevi mehdi telakki ediyorlar.

- Eİ: 47 Kendimizi değil Risale-i Nurun şahsi manevisini ne-
zara vermedik lajım.

- Eİ: 80 Hastaların hayatı,
Risale-i Nura aittir ve
şahsi manevisini temsil eden
Şakirdleridir...

- Eİ: 223 Risale-i Nurun şahsi manevisini temsil eden
has şakirdleridir...

bunlar karar verebilirler. Çünkü şahsi manevileri Risa-
le-i Nurun şahsi manevisiyle boyanmış ve onu temsil edi-
yorlar. Bundan dolayı da HAS ŞAKİRD olmuşlar. Şahsi
maneviyi temsil ettikleri için has olmuşlar.

- Eİ: 266 " Risale-i Nurun şahsi manevisini haklı olarak bir nevi
mehdi telakki ediyorlar "

- Ş: 301 " Şahsi manevinin → sırrıyla ve
→ bereketiyle

- Ş: 434 " Şahsi manevinin harika ^{bir} kuvveti "

- Ş: 499 Şahsi manevinin bazı şahıslar muemessili oluyorlar.
Bunlarda → hakiki teşarüd sahibi olmak ve
→ birbirinin kuvvüne bakmayan hastalar...

hakiki has şakirdlerin sıfatları.

- K:185 Risale-i Nur dairesinin şahs-i manevisi hesabına şalışması:

→ eneyi nahnü'ya tebdil etmesi...

→ fena fi-l ikvan yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-i manevisi içinde eritmesi...

Riyadan nasıl kurtululur:

→ eneyi nahnüye tebdil etmesi... yani enaniyeti birleştiren, Risale-i Nur dairesinin hesabına şalışması...

→ ben yerine bir demeleri

→ şahsiyetini şahs-i manevisi içinde eritip öyle davranması...

- E:84 Has şakird fena fi-l Risale-i Nur olurca:

→ Risale-i Nur şahs-i manevisinin cesedine girmiş

→ ve eczalarının libasını giymiş olur...

- E:265 "Mehd-i Âl-i Resûlün temsil ettiği

kudsî cemaatinin

şahs-i manevisinin

üç varlığı var"

Mehd-i Âl-i Resûl → temsil ettiği kudsî cemaat

Bu cemaati temsil eden ise → şahs-i manevi.

Mehd-i Âl-i Resûl → Cemaatin şahs-i manevisini temsil ediyor

- E:274 "Risale-i Nurun şahs-i manevisinin

bir mümessili olan

Nur şakirdlerinin şahs-i manevisine"

Nur şakirdlerinin şahs-i manevisi → Risale-i Nurun şahs-i manevisini temsil ediyor

Yani tesanüdün muhafaza etmiş has şakirdlerinin şahs-i manevisi

nevisi temsil ediyor.

- L:151 Ehl-i devletinde: tesanüd sebebiyle de şahsi manevileri olur.

- Manevi deyince ille müsbet valla gelmemeli. Ruhlarda manevi; günahlarda, itikadlarda, hayalada manevidir. Bunların hem menfikri hemde müsbetleri de var.

- K:6 Ehemmiyet ve kıymet şahsi maneviyeye göre olur. Sen ne kadar buna kuvvet verir, hakiki tesanüd eder ve şahsiyetini şahsi maneviyenin içine eritmen nisbetinde senin ehemmiyetin ve kıymetin olur.

- K:127 " Risale-i Nur şakirdlerinin samimi tesanüdlereinden süzülen bir şahsi maneviye "

- K:101 Şahsi maneviyi kızdırmamak ve rencide etmemek için dikkat et.

- K:196 " Risale-i Nurun şahsi manevisi ve
 • şahsi maneviyi temsil eden has şakirdlerinin şahsi manevisi
 "Ferid" makamına müşahid oldukları için, "

Demek - Risale-i Nurun şahsi manevisi var.

- has şakirdlerin şahsi manevisi R. Nurun şahsi manevisini temsil ediyorlar.

- S: 756 Şahsi maneviden → Umumi sulh ve } temin eder...
 → umumi selamet }
 → bir inayete ve } malik...
 → kudrete }

- M:58 "Deccalın şahs-i manevisi insan gibidir"
Onu temsil edende cemedib tezahür ediyor. Fiillerinde,
tavirlerinde ve hallerinde ifade ediliyor.

- S:7-i:33 Cahillerin ceminde kutsi bir şahs-i manevi olmaz. Ceho-
letle tesanüd olmaz.

- S:332 Şahsiyet-i maneviye sahibi zât olabacak olduğu yer-
lere veya kâğıtlara tesir eder.

- İm:23 Şahsiyet-i maneviyeyi → en nezih halleri ve } cami
→ en nezih huyları ve } bir şah-
→ en yüksek seciyeleri } siyet-i
maneviye
sahibi...

- L:327 Şahsiyet-i maneviyeyi Muhammediye (asım)
→ umum ümmet avrullarda işledikleri umum hasenatlarına
→ umum ümmet, her günde ettikleri salavat duasının
→ ve umum ümmetin hâdsiz dualarının iktiza ettikleri makam
ve mertebeyi

Bu üçü Şahsiyet-i Maneviye-i Muhammediyeyi oluşturuyor.

- L:437 Şahsiyet-i maneviye-i Muhammediye (asım)
→ kainatın manevi bir güneşi ve
→ bu kainat denilen Kur'an-ı Kerim öyet-i kübrası ve
→ o Furkan-ı azamın ve } cilve-i azamının bir aynesi
→ ism-i azamın ve } olduğunu
→ ism-i ferdin

- L:271 meâzili şerhendirici ve nurlandırıcı Şahsiyet-i maneviye-i

Muhammediye olduğunu ve
kainat içinde nasıl bir güneş olduğunu...

Bir insanda şahsiyet-i maneviyeyi muhammediyeden ne kadar
hissesi olursa o nispetle girdiği haneyi → şerikendir ve
→ Ünsiyetlendirir ve
→ nurlandırır

L-25 Hazret-i Alinin o zatında temessül eden

↓
Şahsiyet-i manevî-i Al-i Beyt ve

o şahsiyet-i maneviyede
veraset-i mutlaka cihetiyle tecelli eden
hakikat-i muhammediye (asım)...

Yani Hz Alinin şahsiyetinde Al-i beytin şahsiyeti var.
Bu şahsiyet-i maneviyesinde → hakikat-i muhammediye
(asım) tecelli ediyor.

K:76 "Asare-i Mübessere-i Kuraniyeden olan
Ashab-ı Güzin (R.A) efendilerimizin bütün
şahsiyet-i maneviyelerini
küçük bir mikyasta temsil eden

→ Siddıklar, } kahramanları temsil ediyorlar
→ mücahidler, }
→ fedakâr

Hülasa: Siddıklar }
Mücahidler ve } Bu asrın ashab-ı güzün efendilerinin
fedakârlar } gibiler. Bunlar Cennette müjdelennmişler.

- m:394 " Medine-i Munevvere denilen → manevi menberi şahsiyet-i maneviyesi tezahür ediyor

- §:252 " Risale-i Muhammediye (asm) → Kainatın en büyük hatikotı
Zat-ı Ahmediyeye (asm) → bütün mahlukatın en şrefi ve

hatikat-ı Muhammediye (asm) tabir edilen → külli şahsiyet-i maneviyesi
→ ve makam-ı kutsisi
→ iki cihanın en parlak bir güneşi

- §:252 " O gâhin (asm)
Şahsiyet-i maneviyesi olan
Hatikat-ı Muhammediye (asm)

- §:632 " Muhammedin (asm) risaletini
bu kainatın manevi bir güneşi "

Muhammedin (asm) şahsiyet-i maneviyesi olan → hatikatını

- Bm:36 " Vazife-i risaletindeki → Şahsiyet-i maneviyesi

→ bütün pük ve } hastetleri
→ nezih } ve
→ yük } seciyeleri
→ ulvî } kendinde cem
etmiştir "

- **Bsm:81** " hem şahsiyet-i maneviyesi ile kemalat-i kainatın emmüzezi olması

ve bütün saadettlerin emmüzezi olan bir şeriat-ı garra sahibi olan

- ki o şeriat,

kainatı nazmeden bir mazu min nizamnamesi olduğu "

Bütün saadettlerin emmüzezi → Şeriat-ı garra.

Şeriat-ı garra → Kainatın nizamnamesi.

(asm) Şahsiyet-i maneviyesi → Kemalat-ı kainatın emmüzezi

Su andaki anlayışın ve tefekkürünü: Alem-i berzah, alem-i misal, alem-i mana, alem-i ervah ve's alemlerdeki benim mazi ve müstakbel tesb-ettiklerim ve tesbedeceklerimin tüm yetkünü'nün alem-i şhadette "ben" şahsiyetimde tezahür etmesi benim şahsiyet-i maneviyemdir. Bu şahsiyet-i maneviyem uydu gibi seni takip ediyor, navigasyon gibi 'kız edip' yol gösteriyor..!

- **Ez:291** " Bisak-i Nurun şahsi-i manevisi,

benim bedelime

Nur şakirdlerinin

has ve

hâlis ve

İslamiyetin haliki fedakârlarının

} şahsiyet-i
maneviyesi,

- Demek Bisak-i Nurun şahsiyet-i maneviyesini:

→ Nur şakirdlerinin

→ has

→ hâlis ve

→ fedakâr

} olmaları lazım.

- m:57 Hakk'ta ism (asım) Şahsiyet-i maneviyesinden ibaret olan

hakiki isenlik dini zühür edecek.

Rahmet-i ilahiyenin semasından nüzul edecek,

- m:97 Kişilerin hakiki mahiyetleri → Şahsiyet-i maneviyeleridir.

- Ez:106 " bir şahın en büyük bir mertebesi maneviyesi de bulursa,
yine vesveseleri bütün bütün izale edemez"

Eğer kişiye Şahsiyet-i maneviyesi olan Risale-i Nurun Şahsiyet-i maneviyesinden yardım alamıyorsa bütün bütün vesveselerden kurtulamaz.

Tani cemaata dahil olmayanın vesvesesiz olması imkansız. İstikametli olması imkansız. Düşünsene: ben cemaatin içindeyim te istikameti tutturmakta hem zorlanıyorum hem bazen dışına çıkıyorum, ya cemaati olmayanın... o cemaatin şahsi maneviyesinden feyiz almıyorsa, ferdîyetin içinde değilse hali nice olur sen düşün...!

- Im:86 Zahir nazarla kişilerin şahsi maneviyelerini anlayamazsın, bilemezsin.

- L:327 (asm) efendimin "Şahsiyet-i maneviyesi"

bu kâinatın bir güneşi"

- **Bems: 173** Kısilerin varlıkların sıratlarına
maddi ve sathî ve surî bir nazarla bakarak
şahsiyet-i maneviyeyi anlayamaz.

- **En: 211** Şahsiyet-i zahirisinde var. O da konuşması, hali, tavri,
ahval ve etvari onun şahsiyet-i zahiriyesini oluşturur.

- **L: 327** Şahsiyet-i maneviyeye-i Muhammediye (a.s.m)

↓
bu kainat içinde nurlu bir güneş olduğu

- **L: 437** Şahsiyet-i maneviyeye-i Muhammediye (a.s.m)

- ↓
- Kainatın manevi bir güneşi, ve
 - bu kainat denilen Kur'an-ı Kebir'in âyet-i kübrası ve
 - o Furkan-ı Azamın ve
 - ism-i Azamın ve
 - ism-i Ferdin
- } cilve-i azamının bir aynesi
olduğunu

Şahsiyet-i maneviyeye-i Muhammediye (a.s.m)

- ↓
- Kainatın manevi bir güneşi
 - bu kainat denilen Kur'an-ı Kebir'in âyet-i kübrası
 - o furkan-ı azamın cilve-i azamının bir aynesi
 - ism-i azamının cilve-i azamı
 - ism-i Ferdin cilve-i azamı

= Şahsiyet-i Manevînin =

HULASASI =

- Sunnet-i Seniye'yi yaşayan kendini yapamıyor tüm fitratların aslını yaşıyor. Bundan da kainatın şahs-i manevîsinin feyzine mazhar olur.

S: 769/290

- Şahs-i manevî ile hareket edilmezse muafakiyet olmaz.

L: 151/290

- Bir Risale-i Nurun şahs-i manevîsi var. Birde Risale-i Nurun has şakirdlerinin bir şahs-i manevîleri var.

L: 167/290

- Şeytan Adem-i vücudların şahs-i manevîlerinin temsilcisidir

İs: 8/290

- Cemaatin ruhu olan şahs-i manevî...

İmes: 102/290

- Ustad hâ'leri asrın şahs-i manevîsini görmüş, sıkıntı ve dertleri oradan bilmiş, cevaplarında Rahmet-i ilahiyeden istemiş

Br: 22/290

- Risale-i Nurun → samsiri ve } şakirdlerinin beyet-i mecmu-
→ halis } asriri

→ kuvvetli ihlasından ve
→ tesanüdünden süzülme ve
→ tezahür eden

ihlase ve tesanüde zarar veren şahsiyet-i maneviyeye zarar vermiş olur.

Br: 372 / 290

- Risale-i Nur şakirdlerinin sırr-ı tesanüd sırrıyla bir ferd-i ferid manevinde ve makamındadır. Bunların iktidarından çıkan şahsi manevi...

K: 7 / 291

- Şahsiyet-i maneviyeye karşı kaidelerimizi muhafaza edemiyoruz.

K: 101 / 292

- Cemaatten çıkan bir şahsi manevi → hükmeder ve
→ dayanabilir.

K: 143 / 292

- hatâik-i imaniye ve } şahsi maneviyeyi oluşturmuyor
hatâik-i kur'aniye }

E: 84 / 292

- Şahsi maneviyeyi bozan sebebler:

- benlik
- Şahsiyet
- Şahsi makamları arzu etmek
- Şan-ı şeref kazanmak arzusu
- sırr-ı ihlasa muhalefet etmek
- kendini beğenmek
- makamlara gözünü dikmek
- Uhrevi makamları ciddi arzulamak
- enaniyet
- hedefsizlik
- kendi kuvvetine ve } güvenmek
- iktidarına } güvenmek
- bir yerine ben demelerinden

1 - Şahsi maneviyeyi meydana getirenler:

- Gök ruhların imtizadından
 - ruhların tesanüdünden
 - etkânin telahutundan
 - birbirine yardımından
 - kalblerin birbirine inikavından
 - ihlas ve
 - samiyetlerinden
 - Yüksek ve azîm heyetin tesanüdünden
 - o heyetin telahut-u etkârlarından
 - ruhlarının tenasübüyle
 - birbirine yardım etmeleriyle
 - hüriyet-i fikirlerinden
 - taassüblerinden arzâde olarak
 - tam ihlâslarından doğan dahi
- bir şahsi manevî. (K:8)

- halis, } has şakirdlerin
- muhtlis } şahsi manevîlerinden (Ş:493/296)
- has şakirdlerin şahsi manevîlerinde bulunan → uhrevî?
- Kur'anî?
- imani?
- j'imi? (Ş:493/296)

- 6 → tesanüdününden
 - taassüb husulüne düğor olmadan
 - Risale-i nurun şakirdlerinin → has ve
 - halis
 - hakiki fedakârlıklarından
- çikan şahsi manevî
- Ez: 211.

- Şahs-i manevi müceddidir.

E:152/293

- Bu zaman şahs-i manevi olduğu...

S:4:10/293

- Şahs-i kemalat ve şahs-i meriyetler } Risale-i Nurun şahs-i maneviyeye giriş vesileleri ve iade-i girayet sebebi olabilir.

T:21/293

- Ehli-dalelete karşı şahs-i maneviyeyi uyar.

Şahs-i manevi sana → Sedd-i Kurani^â } teşkil ediyor
 → sedd-i imani^â

Sedd-i İmani

müminlerin nokta-i istinadını tesis ediyor.

T:23/293

- Batılinda şahs-i manevileri de var.

T:142/293

- Risale-i Nurda şahis yok, şahs-i manevi var

T:699/293

- Devleti şahs-i maneviyeye bezeriyor

Mü: 150/293

- Şahs-i maneviler şahıslar zemininde tezahür ediyorlar. Misal: Ders yapma makamı da şahs-i maneviyata gubur zemini ve makamıdır. Ehl-i Velaletinde irtidatkar bir şahs-i manevi Ustada tecessüm etti...

G: 17/293

- bir şüca-yi âliye-i ilmiyeden tevellüd eden bir şahs-i manevi

S. T. i: 33/293

- Hakikat-i Muhammediye (asm) → Şahsiyet-i manevi-i Âli'ye bağta temessül ediyor.

Hakikat-i Muhammediye (asm) da → Şecere-i Hikmet.

O zaman Şahs-i manevinin hududları: Alem-i Şehadetten başlar taâa Arz-ı varamında iktisade olarak kab-ı kavsiye kadar Cem-ül cümle makamlarıdır.

Z: 23/293

- Şahs-i manevi → Şahıslardan çok ehemmiyetlidir

→ Sarsılmaz ve

→ Cümle...

Tr: 495/296

- Mutlak veseselerden şahs-i maneviyeye girme nisbetinde kurulur.

K:12/294

- en kuvvetli bir ferd olsa bile

o müthiş şahs-i manevi-i dalalete ve tahakkürü karşı dayana maz.

L:151/294

- Müceddidler şahs-i maneviyeyi temsil ediyorlar

E:152/294

- Şahs-i manevi harz-i müsterekdir.

bu parçası hükmünde olan → enaniyet ve } hülâsa-i camialarındır.
→ hodfuruşlunun

Ş:318/294

- Şahs-i manevi → Nur fakirlerinin tesonüdünden ferahür ediyor.

E:266/296

- Şahs-i manevi → Şurular o ruhu temsil eder

S.T.i: 33

Bunu yazma. Daha önce listeye kondu ↓
- Şahs-i manevi → ahali } huaların şahs-i manevisinden.
→ muhlis

Ş:493/296

— Hakikat-ı Muhammediye (a.s.m) → Âl-i beyt'de.

↓
 Âl-i beyt'de → İmam-ı Ali (r.a) da.

↓
 İmam-ı Ali (r.a) Şahsiyet-i maneviyesinde → Hz Mehdi (a.s) da

↓
 Hz Mehdi (a.s)ın şahsiyet-i maneviyesinde → Cemaaatında istimo

edebilir.

K: 190 / 295

— Şahs-i maneviyeye karşı şahis-mucadele edemez

L: 151 / 297

— Sizler ve } öyle bir insan-ı kâmil ismine lâyık bir şah-
 bızlar } s-i manevinin azatlarıyız"

L: 161 / 297

— Şahs-i manevinin → Sırrıyla
 → bereketiyle

(F: 303 / 297)

— Şahistari değil Şahs-i maneviyeye kuvvet vermeli ve
 öne çıkarmalı

K: 249 / 297

- Şahs-i manevinin → ehemniyeti ve
 → kıymeti ve
 → vâkıdliyi ve
 → irşadı
- } bize kâfidir.

E: 93/297

- Deccat ve Mehdi şahs-i manevileri şahıslarında erme misler.

E: 133/29

- Şahs-i maneviden → himmet ve
 → meded ve
 → sebat ve
 → metanet ve
 → şefaaf
- } bekleyin...

S: 297/297

- Ne kadar Risale-i Nur'a sadakatın olursa
 o nisbetle şahs-i maneviye adına icraata yetkili olurs

S: 142/298

- Kisinin → hizmet
 → sadakat
 → ihlas
 → takva
 → iştinab-ı kebaire
- } nisbetinde şahs-i manevi tezahür eder.
 Bu sıfatlar kişinin ruhu manevisindeki

→ Marifetullah
 → Muhabetullah
 → İbadetullah
 → Muşahedetullah

zemin olur. Ve insan-
 mil denilen şahs-i manevî-
 nin ciddi bir arzusu hükmüne
 geçer. Bu nübette şahs-i manevî
 viyeyi temsil ederler.

S: 165/298

Şahs-i manevîler → birer vazife-i külliye görüyorlar.

S: 512/298

Şahs-i manevî veliyy-i kâmil hükmüne geçtiklerinden büyük inayetlere mazhar olurlar. Bu şahs-i manevînin sıfatlarında mazharların seviyelerine göre yansıtırlar.

M: 372/299

Risak-i Nurun şahs-i manevîsi bu zamanda bir alîmdir. Canlı ve ruhludur.

L: 167/299

Risale-i Nurun şahs-i manevîsi bu asrın

→ istimal ve

→ ruhi ve

→ dini

hastalıklara çaredir

S: 444/299

Şahs-i manevî kerametlere mazhurdur.

B: 13/299

- Her şahitlerin şahs-i manevisi → ferid makamına mazhurdur.
Bundan dolayı Kutb-u / or-
min tevarufundan haris ka-
tıyorlar.

888/300

K:196/300

- Hâsalar şahs-i maneviye namına hizmetin seyrinde kabul ve
red kararlar verebilir.

888/300

E1:67/300

- Risale-i Nurun şahs-i manevisi ustad makamındadır.

888/300

E1:140/300

- Ustadımıza şahs-i manevi namına ihtar yapılıyor.

888/300

E2:10/300

- Şahs-i manevi → Ustad-ı Küll hükmünde

Tr:168/300

- İslamiyet nurundan ve } gelen bir kuvvet ve rabıta
iman kardeşliğinden } şahs-i maneviyeyi meydana
getirerek insanlara da bir nokta-i
istinad olurlar.

888/300

Tr:457/301

- İnsan-ı kâmil olan o şahs-i manevinin her bir nurcu → bir duygu

- bir azası } hükmün dedir. m:426/301
- Risale-i nurun şahs-i manevîsinden gelen şifa duası. K:99/301
- 8 - Peygamberimiz (asm)'nin şahs-i manevîsinin → saati arz bir mescid
→ mekke bir mihrab
→ medine bir minber S:235/301
- 9 - Risale-i nurun hakikatları ve şâhidlerinin şahs-i manevîleri } müceddidlik. K:190/302
- 60 - Risale-i Nurun has şâhidlerinin şahs-i manevîleri olduğu gibi.. Her bir has kârdişimizde kendine has şahs-i manevîsi var. S:381/302
- 61 - Peygamberimiz (asm)'nin
→ şecere-i tüba-i nübüvehinin şâhidleri olan → beşeriyeti } şahs-i
→ umum envar-ı islahiye ve } mane-
→ hakikat-ı Kuraniye ile → nurani? } vîsi var.
- S:494/302

62 - Şahs-i maneviyeh meydana çıkması için:

→ dünyanın muvakkat şan ve şerefinin ne kadar manasız ve foidsiz

aldığını anlamak

→ Enanlyetin

→ Şöhretperestliğin

→ nefis-i emmareyle mücadele etmek

→ mahviyet etmek

→ beşirini bırakmak

→ tasannu ve } yapmamak

→ riyakârlık

→ teveccüh-u ma'dan uzak durmak

→ şahsını medh-u senadan kaşmak

→ Kendini manevî makam sahibi olduğunu bilmekten kaşmak

→ has kardeşlerin ziyade hüsn-ü zan yapmalarına sebep davranışlarından kaşmak

→ Faillet furusluk yapmamak

→ Kendini âdi bir hizmetkâr bilmek

→ Şahsını beğendirmeye çalışmamak

→ haricin hüsn-ü zanların verdiği makam ve medihleri iç aleminde kontrol etmek. (Ş: 373/301)

→ hakiki tesanüd sahibi olmak

→ birbirinin kusuruna bakmamak

→ eneyi nahnüğe tebdil etmesi

→ Fena fi'l-ıhsan yani şahsiyetini kardeşlerinin şahs-i manevisi içinde eritmesi

→ Samimi tesanüd

→ ...

- Bir şahs-i maneviyi temsil etmeyen
 bir muhalif bir şahs-i manevisine karşı mağlub olabilir.

M: 640/302

- Risale-i Nurun şahs-i manevisini
 haklı olarak

bir nevi mehd-i telakki ediyorlar

(E: 266/303) (S: 442/303)

- Risale-i Nurun şahs-i manevisini
 temsil eden hakların hayatı → Risale-i Nur aittir.

E: 80

- Risale-i Nurun has şakirdi

→ Risale-i Nur şahs-i manevisinin cesedine girmiş ve

→ eczelerinin libasını giymiş olur

E: 84/304

- Mehd-i Âli Resül → Cemaatin şahs-i manevisini temsil ediyor

E: 265/304

- Tesanüdü ve ihlas düsturlarını muhafaza etmiş has şakirdlerin
 şahs-i manevisi → Risale-i Nurun şahs-i manevisini temsil ediyor

E: 274/304

- Ehl-i dalâletinde ^{tesanüd sebebiyle} şahs-i manevileri oluşur

manevi denince ille müsbet akla gelmemeli. Günahlar, ruahlar, küfür, iman, kabul ve reddetmek, hayal gibi. bunların hem menfisi hemde müsbetleri de var.

L:151/305

70 - Ehemniyet ve kıymet şahsi maneviyeye göre olur. Sen ne kadar bunlara kıymet verir ve hakiki tesanüd eder ve şahsiyetini şahsi manevinin içine eritmen nisbetinde senin ehemniyetin ve kıymetin olur.

K:6/305

71 - Şahsiyet-i maneviyeyi kırdırmamak ve rencide etmemek için dikkat et.

K:101/305

72 - "Risaleci Nurun şahsi manevisi ve şahsi maneviyi temsil eden has fakirdlerinin şahsi manevisi "ferid" makamına mazhar oldukları için"

K:196/305

73 - Şahsi maneviden → Umumi sultu ve } temin eder.

→ Umumi selâmet

→ bir inayete ve } malik...

→ kudrete

S:756/305

- 74 - "Deccalın şahs-i manevisi insan gibidir"
Deccal o şahs-i maneviyi fiilen, hâlen, favren ve sözleriyle ifade eder.

m: 58/306

- 75 - Cahillerle fecanüd olamadığı için şahs-i manevide olmuyor.

s. t. i: 33/306

- 76 - Şahs-i maneviyi temsil eden hastaların alâfadâr olduğu mekânlara ve kişilere tesirleri özîmdir

s: 332/306

- 77 - Şahsiyet-i maneviyeye → en nezih huşleteri ve } camii bir
→ en nezih huşlari ve } şahsiyet-i
→ en yüksek seviyelere } maneviyeye sahi-
bidir...

(Bm: 36/308) (im: 23/306)

- 78 - Şahsiyet-i Maneviye-i Muhammediye (a.s.m) meydana gelirken:

- Umur ümmet, asirlarda işledikleri umur hasenatlarına
- Umur ümmet, her günde ettikleri salavat dualarının
- Umur ümmet, hadsiz dualarının iktiza ettikleri makam ve mertebeye

L: 327/306

79 - Şahsiyet-i Maneviye-i Muhammediye (a.s.m.)

→ Kainatın manevi bir güneşi ve

→ Bu kainat denilen Kuran-ı Kebirin Ayet-i Kübrası ve

→ o furkan-ı azamın ve

→ ism-i azamın

→ ism-i ferdin

} cilve-i azamının bir ayinesi olduğunu.

L: 437/306

80 - Şahsiyet-i maneviye-i Muhammediye (a.s.m.) → Kainatın güneşi olduğu.

Bir has şakirdinde ne kadar

Şahsiyet-i maneviye-i Muhammediyeden (a.s.m.) hissesi azım

olursa o nispetle girdiği haneyi → Şeklendirir ve

→ İnsiyetlendirir ve

→ nurlandırır.

L: 271/306

81 - Hz Ali (r.a) şahsiyetinde → Şahsiyet-i manevi-i Âli-i beyt var.

Bu şahsiyet-i maneviye-i Âli-i beyttede → Hakikat-i Muhammediye

(a.s.m) tecelli ediyor.

L: 25/307

2 - Aşere-i mübeşşere -i Kur'an'dan olan (a.s.m.) a.s.m.

(manevî) şifâ

Ashab-ı Güzin (r.a) efendilerimizin bütün

Şahsiyet-i maneviyelerini küçük miktarda temsil eden:

→ Siddikler,

→ Mücahidler,

→ Fedakârlar

} Kahramanları temsil ediyorlar

Bu asır, Ashab-ı Güzin efendilerimiz gibi Cennette müjdelemiş efendilerimizdir.

K: 74 / 307

3 - Medine-i münevvere denilen → manevî medinesi şahsiyet-i maneviyesi tezahür ediyor.

m: 394 / 308

4 - Risale-i Muhammediye (a.s.m.) → Kainatın en büyük hakikati.
Zat-ı Ahraediye (a.s.m.) → Bütün kainatın en esrefi ve
Hakikat-ı Muhammediye (a.s.m.) tabii edilen → Külli şahsiyet-i maneviyesi
 → makam-ı kudsi ve
 → iki cihanın en parlak bir güneşi

POE / 17: m2

Ş: 252 / 308

85 - O zatın (asm) şahsiyet-i maneviyesi olan → Hakikat-ı Muhammediye (a.sım)

Ş: 252/308

86 - Muhammedin (asm) risaleti → bu kainatın manevi bir güneşi.

Ş: 632/308

87 - Bütün saaditlerin enmüzezi → Şariat-ı gairada

Şariat-ı gairada → Kainatın nizamnamesi

Hz Peygamber efendimizin (asm) şahsiyet-i maneviyesi → Kemalat-ı kainatın enmüzezi

Sunnet-i seniye uyarak benim hayat boyu, yani mazi ve müstakbale/daki Alem-i misal, alem-i mana, daire-i ertaha, alem-i berzah ve diğer alemlere hakikatlarım temessül ediyor. Ve alem-i gaybin 18 bin alemlerdeki şahsiyet-i maneviyemlerin cemii hülâsası benim hakikat-ı maneviyem olarak beni takib edip yol gösteriyor ve yer yer itaazlar yapıyor navigasyon gibi...

Şm: 81/309

Risale-i Nurun şahsiyet-i maneviyesini:

→ has,
→ halis,
→ fedakâr

Risale-i Nur şakirdlerinin şahsi maneviyeleri alem-i şehadetde ifade edip gösteriyorlar.

Kişilerin hakiki mahiyetleri → Şahsiyet-i maneviyeleridir

m: 97/310

Bir şahsın en büyük bir mertebesi maneviyesi de bulursa, yine vesveseleri bütün bütün izale edemez"

Eğer kişi Risale-i Nurun şahsiyet-i maneviyesinden yardım almazsa, alamazsa; → vesveselerden tam kurtulamaz.

→ istikamet-i tamını tutturamaz.

Çünkü: Kutbiyet ve Gavsiyet ve Ferdîyetin içine giremeyenin ya ifrattadır ya da fevriyedir. Vasata zor vasıl olur. Ferdîyetin içinde olmayanın istikametsiz olabilmesi mümkün değil. Çünkü istikametsiz bir asırdayız. Asır musade etmiyor.

Bmes: 81/309

- Ölümü ölü veremez. Ölüyü yaratan ve yapan diri olması lazım...!
- Yapman gereken yerde yapmazsan yapmamış oluyun gibi, hem bu sahayı boş hemde heves ettirin yerdede o işe yaramamış olursun. Ben şimdi dershane de bu işi yapmam emredildi. Eğer bunu terk edip kendince zamanlarında başka bir işi yapsam hem onda musafak olamam hem bu cepheyi gafıflattırması olurum.
- H.Ş " Allah ee bir kişi hakkında hayır murad edince ona dini meselelerde derin bir anlayış kabiliyeti ihsan eder"
- H.Ş " Onlar öyle topluluk ki aralarında ne akrabalık ne ticaret ve ne de herhangi bir iş ilişkisi olmaksızın, sırf Allah için dest- kardeş olur ve sırf Allah için birbirini severler... Vallahi onların yüzleri nuranidir ve kendileri de nurdan biter minar üzerindedirler. İnsanların fark-fukları ve mahzun oldukları bir hengamda onlara ne bir korku ve ne de tava vardır"
- Haya ve ilim akıldan ayrı olmazlar.
- asım bürün olsaydı nüfuz cürdanı olur muydu? - Evet olurdu.
- Senin de nüfuz cürdanın var. Cürdanların şelli aynı. Peki fark nerede? - Nüssüç cürdanın tarifi ettiyi kişilerde. Senin cürdanın seni tarifi ederken, 'O'nun cürdanı asım efendini tarifi ediyor. Aynı bu misal gibi; Risale-i Nur'da bir kitab piyasada kilerde kitab fark nerede?.. - Anlatkısı, tarifi ettiyi şeyde... feemmel...
- Bir odada oyaq büyüdü ve tavana dayandı. Büyümeye devam etti ki kökü doğru oyaq inse. Büyüdükçe köke doğru küçülse o oyaqın ilk çıkantarı yok oluyu gibi, insanda böyle oluyor. Çocuklukları, gayr-i kemalleri yok olur.

- İnsan: (imam-ı Ali r.a)

- Senin itaun sende olduğu halde bitmiyorsun
- Ve illetin sende olduğunu görmüyorsun.
- Ve sen bir cinin-i sapir olduğunu zan edersin.
- Ve sen öyle bir kitab-ı mübinsinki muammer olan şey onun harfleriyle zahir olur.
- Ve sende vücudsun ve nefsi-i vücudsun ve senden mevcut olan şey harf ve tadada gelmez kitab-ı künuatada mestur olan şeyler hep sende huruc eyler.

= insan =

- İnsan-ı kâmil avelim-i ilahiyeye ve avatim-i kevnîyeye külliyyeten ve cüzîyyeten camii olan zavattır.
- İnsan herşeyi ve cümle mahlukatın sırazesi ve hakâik-i ilmiye ve kevnîyesidir.
- İnsan kütüb-i ilahiyeye ve kütüb-ü kevnîyeye camii olan bir kitaptır ki ruhi haysiyetinden müteber olursa → umm-ül kitab denilir.
- Kalb haysiyetinden → (kitab-ül levh-i mahfuz). Akfsi haysiyetinden → kitab-ül mahv isbat denilir.
- Bu bir sühuf merfue-i mutakaradiki onu mutaharlerden taharetle tafarrub ederler mesedilebilir.
- Hakâik-i ilmiye eger haline itibar edilmesse → ona (-huruf-u gaybiyye) denilir. Hakâik-i ilmiyyeye eger haliyle beraber itibar olunursa ona → (kelimat-ı gaybiyye) denilir.
- Hakâik-i vücudiye bita ahval müteber olursa → huruf-u vücudiye denilir. Hakâik-i vücudiye ile haliyle beraber müteber olursa ona → kelimat-ı vücudiye denilir.
- Kelimat-ı gaybiyye ve vücudiyeden her birileri cümle müfide üzerine şelâlet ederse → sûre denilir.
- Merûdat-ı vücudiye ve metkûdat-ı gaybiyenin farsîli itibariyle → furkan termiye edilir.
- Bunların cem-i itibariyle → Kur'an termiye edilir.
- Hakâik-i vücudiye ve hakâik-i gaybiyye farsîli itibariyle insanda bunlar cem oldığı için insan → Kur'an termiye olunur.

- İnsanın duyduğu iyiyeye kötü haberlerle alımı soruluyor ve ervak-ı habise o gündenün haberelerinden çıkıyorsa, senin şeytanın o kötü haberlere muhabab olmaktır.
- Hz. Ali r.a "Hilmetli sözlerle ruhtarınızdı dokundirin. Zira bedenlerin yorulması gibi ruhlarda yorulur."
- Bazan o kadar telefonda konuşuyorumki, kapalı olduğu halde hala kafamda zil çalıyor hissediyor ve duyuyorum. Yanımdaki telefona kulupuma kaldırıp yaklaşıtıyorumki acaba çalıyoromu? Birde kafamda gözlük olduğu halde gözlük arıyorum! İşte beyrin odaklanmaz, yorulmasından beni aldatıyor. Neastiki kafamda ki zil arşivden - hafızamdan duyuluyor - kendimi kötü hissetmemde yeni değil geçmişin kayıtlarından kaynaklanıyor.
- Mümin canını verirken anlamayacak. Şeyle: Cennette yeni kendisine gösterilince, e yere hoyran kalacak, istişrak içinde olacak ve ruhunun nasıl kabzedildiğini anlamayacak.
- Eğer kendini fethedemersen birileri avunda seni ekr eder farkındalığına varman lazım.
- İnsan nişin zahire tatmin olmuyor ille arkalarını da görmek ister? Çünkü aslına doğru faaliyet olduğuundur. İnsanın en büyük zevki aslına seferdir.
- Neastiki aslık yokken, aklına gelmemişken sen konuşsan, o konuşmalara denk gelsen veya yemeği hayal etse nasıl etkilesin? Bu suni açıkmadır fitri değildir. Meşkul olmazsan, başka şeyi düşününce yok olur ve fakluk hissedersin. Sikiatıda böyledir. Düşününce, hayal edince o his ortaya çıkıyor ve sanal kötü hissedersin. Tanıyan gider, tanımayan gelir siri burada...
- Sikiatılarını yok edicilerden biride soru sormaktır, soru bilmektir. Kesatikle soru sorabiliyorsun düzdesin ve yulardasın. Bulduğun hal aynı zamanda alternatifide var. Çünkü herşey jiddiyta vardır. Dertler bana derman imiş siriini da barındırır bu. Sen sikiatı tarapında durma. İlmni öne çıkar. Akil parçaları kütünlüyerek aslına bağlar. Birşeyden sıyıldığın zaman jiddiindasın demektir.
- Başkası bana büyük dersin diye çalınan enayi demektir ve sahite kârlıktır. Kendine çalınan, özüne dandığın çalınmalı. Bekasına çalınmış olur.

- Çocuklarda 5 hastet vardır ki onlar büyüklerde olsa elbette culiya olurlar. 1- Rızık için endişe etmezler. 2- Hastalandıklarında yarattıcıyı kimseye şikayet etmezler. 3- Yanlış yemeyi sevmeyizler. 4- Korktuklarında hemin gösterinden yaşlar akıtırlar. 5- Kavgaya ettiklerinde kin tutmadan hemin barışırlar" (imam-ı suyuti)

- Geçmişimle o kadar iş işe yapıyoru ki an da iten bazen geçmiş, bizanda geleceği yapıyoruz. Ciddi ve ilmi bir denarimta ancak ayırd edilebilir.

- Negatif düşünceler, pozitif düşünceler apaslarını ortaya çıkarırlar. Sen negatif çekirdeğini oluşturursan ondan pozitif apas olurmu?

- Engeller deşik bir yolundur.

- Rahat istiyorsan kimsenin işine karşarak rahatını bozma!

- Sen hiç ölü insanın meriyetine hased, kıskançlık yapıldığını gör-dünmü? - Hayır. Ölü'nün meriyeti bizi örtüyor da ondan. Demek yazayan, meriyet sahibine hased, rekabet, kıskançlık oluyor. De-mek yemişli apacı hisleriyle, rekabetiyle, davranışlarla taşıyor. Seni ihlala sevk etmesi için karşına bu tür sebepleri çıkarı-yor.

- Hanım ismi geçince hanıma, erkek ismi geçince erkeğe, mübarrize kelimesiyle tor dumana katılmış meydana savayna tahayyülün. tasavvurun götürdüğü gibi, her işittigin kelama, dördüğüün şekil senin aulina ve hafızana götürerek onunla alakalı bir hatıra vasıtasıyla enerji paketini açıpa çıkarır seni etkisi altında bırakır.

Tevhid: (5-3-2013)

- Hani uzaya fırlatılan torpito ve onu fırlatan rampanın teknolojisi ni düşün. Tasarımların ve mühendisliklerin herşeyin en nihayet noktalarını kullanarak işçisine insan oturtularak aya gönde-riliyor. 21. asrın en harka teknolojisi... Aynı bu misal gibi, anne karnındaki çocuğa cesedine ruhu konması için annenin ve babanın tüm hisleriyle -mühendislikleriyle- annenin ve babanın yedipi gıda maddeleriyle inşa edilen insan torpidasını dü-şün. insanınki; dünyadan aya... insan ruhunun alem-i şeha-dete intikal etmesi için anne karnına kadar torpito kulbonul-miyor. Ruh o kadar hassastir direk dünyada yaratılsa ruh

ötürdü, dünyaya intibak edemezdi. İlk önce üs olarak annenin karnında, dünyanın şartlarını anne süzgecinden geçirilerek ruh dünyaya aktırılıyor. Çocukun ruhu 9 ayda annenin ruhu ile besleniyor ve dünyaya hazırlanıyor. Çocuk annenin hisleriyle, duygularıyla ve fikirleriyle her geçidi mühendislik harikası olarak hem torpitosunu, hem de ruhunu besliyor. Ne zaman çocuğun ruhsal ve bedensel özellikleri dünya şartlarına uygun gelmişse yeryüzüne iniş yapıyor.

Çocuğun ruhuna; hem anne karnı torpito...
hem de anne karnındaki cesedi çocuğun ruhuna torpitoluk yapıyor...

- Sıkıldığında hem dua etmeye başla. Ellerinin arasına yüzünü koy.
- Abdest almayıb namaz kılmayan Şeytanın, abdestin olmaması, namazın olmaması demesinin hiçbir kıymeti yoktur. Misali: Usta olmadığın halde ustanın ustalığını bejirmeyen gibi...
- Pasport için teşvikiye ve harbiyeye gidiyordum. Kalabalık resimler avunlar cenaze törenine gittikleri belli. Kim öldü dedim. Meşhur müslim baba dediler. Peki hayatta en çok o ne severdi dedi guruba. Arica müzik severdi dediler. O zaman onun müziğini çala çala cenazeye gitmek daha iyi olmaz mı? Hem ona yetki zannediyordum... Onlar ölürmü arica... Cenazeye müzikle gidilir mi? Hem orada çalınır mı? - Ben. Ama o bu müzikleri çok severdi dedim. Durdular. Ben ekledim bunu yapmadığınızın göre birisi bunu ister miyor ve sever miyor galibey herhalde şade ondan yapmıyorsunuz? Evet dediler. - Kim O dedim. Tabiki Allah ce dediler. Demekki ömrünü verdiği şey kendisine menfaati olmuyor, olma yacatda...
- Psikoloji çözümleri ücretinin, derman ürettiği hasta birimi tanınması lazım. Sen tanımadığını nasıl tedavi edebilirsin. Kapa sırf akıl var dersen, dermanın meratiblerini bilmezsen neyi nasıl tedavi edeceksin işi 108 " İnsanı bir fennin esaslarını ve o fennin hayatına katkı eden noktaları bilmekle, yerli yerince kullanmauna vâkif olduktan sonra devasını o esaslara bina etmesi, o fende mahir ve mütehasşis olmasına delildir. "

- Kişiyi cevap vererek kendisini göstermekten önce cevap vermemek daha büyük cevaptır. Eğer cevap verirsen onun negatif enerjisinin sana atmasına yol açmaktır.
- Yapığın hizmette, para ve makam istemessen Rızay-ı ilahi oluyor.
- Suya düşen akrebi kurtarmak istersen akreb akreb öldüğü için sokar. Tekrar dener. Akreb tekrar sokar. Görenler derki; seni sokan akrebe niye yardım ediyorsun? - Adam der: Akreb akreklipini yapıyor. Ben de insanlığı yapıyorum, ben ne diye fitnatımı koruyam.
- Hanımların evdeki huysuzlukları çapınıtlukla dünya perestliklerinden kaynaklanıyor. Doymayan ki doyması mümkün olmayan heveslerinin tatmini dünyada arzu ettiklerinden...
- Sinir sistemini ifrad modunda çalıştırmaktan psikolojik sorunlar ortaya çıkar. Sinir sisteminde her hissin ifrad moduna getirilmesinden...
- Danıştığım kişi evliya olabilir. Buna dikkat et: O için ehlimi. O için ilmi var mı? Yoksa insanların duyguları ve hisleri ölsü olmaz. Ben çok iyi birisi, ehli-i kalbtir, Allah destudur deyiş danga-tipim kişilerden zarar gördüm. İlim onu tarf eder.
- Rızay-ı ilahi kendisi ücrettir. Bundan ücret arama. Tanrı Rızay-ı ilahi ettiğin anda ruhun ve kalbin hemen karşılıklarını ücretlerini alıyor. Demek muaceel lezzeti vardır.
- Hayatını iddialerinde, davanla, hedefin, hayatından daha kıymetli şeylerle mayalaki hayatın şerki bitmesin.
- Rüzgâr her daim istediğin gibi, istediğin yerden esmiyor.
- Alas ki rüyada elinin kesilib eci çettiğini duyarken, uyanınca o aşırının bir yerde devam ettiğini ve sonra yok o lduğunu görürsün... aynen bunun gibi, ehil uyku gibidir ilim uyanmaktır. Uyanıldıktan sonra devam etmesi geçmiş kayıtlarından kaynaklanıyor.
- İnkâr eden, ettiğinden mahrum kalır.
- Hak kapısındaki vefa, yolda kalmamanın en büyük teminatıdır.
- Cenab-ı Allah ee ellibin KUSURU DATTI OLSA vefalı kulunun ruhuna birpün mutlaka "Rabbim seni terk etmedi ve sana darılmadı" müjdesini duyuracaktır. Bir nur fâlekinin Hakka hizmetteki vefasına vefalikle cevaplanacağını umudun yitirmez, yitirmemeli...
- Telezüat-ı cismaniye hayatı Ne kadar fentis ederse telezüat-

zihniye o derece tezyid eder.

- Bizi seveni bulmak gayet güçtür. Fakat serebileceğimizi bulmak o kadar güç değildir.

Asla vazgeçme. Düştüğün yordan kalk. Hayalini hedefine yakın olsun.

Asla estiyi arama, çünki sen daha iyisine layıksın. O zamanki maddesi. Yapabileceklerini sınır koyan yanlış tasavvurlarıdır.

Küçük düşünenler hep korkaklar. Kurutlarıyla yüzleşince içini alırsın.

Aslında kötü iyi bir epitmenidir. Standartlarından dışarıya çık. Korkularını eplenceye dönüştür. Ona salım et. Düşünceler maksadına

varmak için yalundur. Düşündüklerin ne olacağını a temetleridir.

Gök zey yapmak değil doğru ve kaliteli yapmak. Adam sırf Alimden yerçekimini bulmuş, ifade etmiş.

- "Niyetle şükür yaparsan niyetin elinden çıkmasına korkmaşın" İdris İmami (Ali (sa))

- Niyetin haliş değilse başörtüsü yerine kaputasi diyebilirsin. Mümkün olduğu kadar asıl anlamları almaz...

- Bilmek, öğrenmek ve ilim sahibi olmak insan ölüştürür.

- İnsan kalınan çalideği olduğundan herşeyi ile, olayı ile alakadar olduğundan farklı farklı hislenmeler, duygulanmalar ve fikir dalgalanmaları ondan oluyor. Tırsın, ajala, hayvanların böyle

- şeyleri olmaması bundandır. Herkesin alakası herpi cinsten ve derecesi ne kadar da o nispetle menfi veya müsbet izlerini hissedip, fark ediyor, edecek...

- Sen süreci, niyetle, dua ile yönetirsin.

- Cahil isten en iyi şey susmaktır. Ne vakti, bunu bilseydi zaten cahil olmazdı.

- Alim; hat ile bakılı ayıld edebilendir. Ezberleyen değil.

- Hz Osman r.a "Allah nasib ettiğimeceği bir şeyi hata bile etmez"

- Hz Ömer r.a "Kıyete dua etme isteği veritmişse kabul onunda kerabedir"

- "Kubul etmeyeceğim diye kulunun diline sermem. Allah'a ajalaya rak için için dua eden"

- Mevsiminde ajala aş yapmazsan ajala meyveleri küçük, cılız olur.

- Maddi ve manevi hayatını da ihlasla aş yapmazsan bunun gibi olur. Meyvelerimiz amellerimizdir.

- Onu doğru bilmeli. Yoksa ilk önce yanlış bilirse doğruyu bulmak

- çok zor olur.
- Benim tesbitimki: Fırtına gibi, fırtınayon gibi sabit olmayanıb deyişken hastalıklar düşünce bozukluğundan gelib hissiyatını bozma manasına gelen psikolojik hastalık menşelidir. İstisnalarda Luideyi bozma.
 - Meserretke oyunu kullanırken Celaleddin-i hanzemah gibi ol. Oyunun peşine düşünme. Yarıfani düşün gelib olmaya çalışma. Metice senin istediğin gibi olmamışsa Eyüb as gibi hanzemahi ol. Olayları Yunus as gibi seyredici ol. Amel yaparken Şeriatçı Musa as gibi ol. Zaafatlarından çıkmaya çalışırken Yusuf as gibi ol. Rabbinde dostluk, güven, teslim ve vefa yaparken İbrahim as gibi ol. Tevbe ederken baban ve ceddin olan Âdem as gibi ol. Hişamette hizmet ederken Nuh as gibi ol. Davanı anlatırken Yusuf as gibi ol.
 - Sorubam sana 10'a 11 mi yakın 9 mu? Giride yaşayanlar 9 derler.
 - Didiz aynasıyla araba kullanılır mı?
 - Mücadele ruhunu geliştire...
 - Kelam minarının kibarıdır.
 - Kendini farketmeyenciler Allah'ı hep gökyüzünde aradılar...!
 - Sana bir video geldi. Yazılımı 01001110 gibi. İcini aynca hem ses hem sürüki var. Dinleyince seni etkiliyor. aynca Yunus gibi her bir kuranın her harfende de ilim ve irade ve kudret'i tezammun etmiş...
 - Gelecek şu anda var ama bizim mekânında yok. 3 dk sonra fusinarnı geliyor. O var bende varım. Bizim geleceğimizin işi dolu ve içinde ben varım. Geleceğimizin işi baş değil. Geçmişimizin işi baş olmadı gibi. Bizim geleceğimizin bizim mekânında ortaya çıkib görünürse 'an' da olur. Geçmiş ve geleceğimizin işi baş değil. Geleceğimden muttali olmamam aynı mekânında olma- dıradan.
 - Geçmişe tesadüf demiyoruz, demiyorlar. Tesadübi gafiller gelecek için kullanıyorlar. Geleceğe tesadüf derdi, o gelir yaşarım sonra meri olur. Maidekilere "tesadüfea yaşadıklarım" demiyor?!
O zaman tesadüf; anlamlandıramadığımız, kavrayamadığımız, izah edemediğimiz diyorur.

- Buz febedir, su auldir. Ve ondan öncedir. Buz suyun sıfatlanmış halidir. Buz suyun içindedir. Su buzun içinde değil. Bunu insan karnat ilişkisinde düşün.
- Dimağda gırm veya krndisi tasavvur veya tahayyül etkin; enerjiye dönüşür. Adeta enerji imal edilen yerdir.
- Düşünebilme fırsatı senden alınmadan şartlarla kendini göstermektedir.
- Siperine zarar verecek yerlere gitme. Yemleri takip etme. Kokuyla avını süren köpek gibi olma. Sonunda karşına ne çıkacağını bilemezsin. Muhafazaya emrolunduğundan ayrılma. Kocuyarı gibi gösterirken korunmaya senin ihtiyacın var. En büyük aular ani manevralardan ortaya görünüyor, sikiyor. Nefs-i emmare ve ervah-i habiseler seni yemlemesinler...! Az dahi olsa çok yakın dostlarına gaman ayırarak dostluğunu güçlendir. Çok ciddi, umumi hukuk olmadan dostlarını harcama. Arkadaşlarında paylaşmayı, bil ve koordinatlı çalış. Umuru hukuka taalluk etmiyorsa o barmı. Dikkatini başka yöne çevirip düşmanından gafil etme. Senin auması düşmanın malesef senin içinde. O seni ciddiye almış, sen onu ciddiye almıyorsun.
- Kendisine katkısı, saygısı ve değer vermesi yoksa sana haydi katki vermez ve bekleme. Değer verme özelliğini kaybetmişinden ne bekliyorsun. Kendisine faydesi, sevgisi yok sanamı olacak...!
- Doğru yerde doğru insanlarla çalış.
- Başkası olma, sadece sen sen ol ve kendini değiştirmeden dönüşür.
- Bu hayat sizin, o halde başkalarını yaşamayın, kendinizi yaşayın...!
- Mutlu insanlar herşeyin iyisine sahip değiller. İşte efendimiz (asm)'nin hayatı. Yanlı fıtrati yaşadılar sende fıtrati yaşa. Sana fıryakilerden git.
- (asm) "İnsan hata eder, hata edenlerin en hayırlısı tevbe edendir". İnsan suya düşüpü için değil, zuda çıkamadığı için boğulur.
- Şah damarına bakmayı akıl edemeyenler, Allah'ı cc çok yüvünste aradılar.
- İmanın iyi dolu. İmana girdiği zaman; "İman yanlı ilim değil imanda çok tafefin hisseteri var." (m: 334)

sonra, derecaya göre ruh, kalb, sırr, nefis ve hakera tetait kindine göre birer hisse alır, müsseder" (m:331)

- Yaşamından önce sen emir olı duru ol, sen kendine samimi ol...
= **Aklını, kalbini ve Ruhunu aktif et**
- Ses yok: Sazın telline, insanın içinden daha önce yok olan. Ve depolar-
dan çıkarılmayan sesler yeniden yeniyse yaratılıyor. O sesi sen depodan
çıkarmıyorsun... hislikten... buna vahyi, ilham, sünuhat, tuluat, rumuzot
mertebelerine göre farklı farklı isimlendiriliyor.

Havada ukteler ve düpimeler var. Buralara teit edilerak sibir yapıyor.
Garesi: R. Nurun göziyle bakmak ve kutsal vazifene ciddi ve şevkle hareket
etmektir.

hava tekvini emirleri etrafa yekiztir.

Sohbet ortamıyla günah işlenen ortama girersen maddi havanın da nasıl
farklı olduğunu açık görürsün.

havayı etkileyen: Zaman, misal: fuhur-u selase ve içindeki eşyalar. işinle
ekilen sesler ve süretler. İnsanların teveccühlerinin enerji boyutları.
ciddi himmetler (ağlam, fiili yaşantı). R. Nurun göziyle (muhakeme ve mu-
vazenerleriyle) bakmak. Davanda ciddi ve samimi gayretle.

Niyet ve nazar mehtyet-i eşyayı kopyir ediyor.

Nasılki su olan spermalar kılınç ve kışılınç kısmen naklettiği gibi,
havada karşıyı; rahim olan kopyayı (yumurtalıyı) döllüyor.

Su → bedeni ve } naklederek döllüyor.
→ ruhu }

Hava ise → Akli ve } hem kopyir hem döllüyor. Bunu zahirdede de göre-
→ kalbi } bilirsin. Avrupayı gören Türkiyeye gelince hemen
farkediyor. Hem ders ortamıyla kötü bir ortama
giren hemen farkeder.

Fikirlerle sibir yapıyor. Aşa-yı Musa (ki ilim onu) tord eder.

Hava → Emir ve } aşırıki unsur-u havadır.
→ iradenin } Hava ile sana emirler yükleniyor ve iradeni blote
ediliyor. Misal 25 kare buna misaldır. Hava ile
Ses üzerine ses, resim üzerine resim yüklenib si-
bir yapıyor. Haberin olmadan emrolunani yapıyor.

sun ve iradenle bloke edilebiliyor.

Berim emir ve irademi karşıya taşıyan hava unsurudur. Dua okutun-
da üfürülmesi, japonların suya yaptıkları taktiklerle suyun yapısının
değişmesi; büyük marketlerin seslere ve rektlere panolarına kullan-
dıkları 25 inci kare tavisleri...

Emirle → Akla

irademele → vicdanına komutlar verilip sihirleyebilisin.

havada serbestçe vucudları bulunan hurufat.

havada: O₂, Azot, CO₂, argon, neon, helyum, ksenon, kripton, H₂.

Argon ve neon: renkli ışık veren tüp lambaların,

kripton: madenci lambalarının,

ksenon: ise fotoğrafçılıkta kullanılan elektronik flaşların
ampüllerinde doldurulur.

Ayrıca insanların eliyle havanın bozulmasına; CO (Karbon monok-
sit) ve kükürt dioksit gibi SO₂

Hava unsuru → Emir ve iradeyi taşımam ediyor. Emir ise → Kudret
sifatının maharı olduyundan vucud-u hariciyeye çık-
ma noktasında yaptırılıpı halz... "Yani emr-i tek-
vini'den gelen hurufat, maddi kuvvet hükmünde vucud-u esyada
hükmeden. le emr-i tekvini adeta → aynı kudret } olarak her-
→ aynı irade } hür ediyor"

Hava nım-maddi' olduyundan "emr-i tekvini aynı kudret gibi
asarı görünüyor; belki aynı kudret olur." Adeta maneviyat ile
maddiyat arasında berzahî bir alem hava-alemi.

Gaybi şehadeti şehadeti gayba inkilab ettirildiği berzah. insan kendini
ötekere buradan taşıyor. Kelamın ruhaniyetin yaratılmasına vesile oluyor.
Havadaki harflerin kutsiyeti senin onun içine ettiklerin. Yani arabça
ile inkarilikta yapılıyor, imanda yapılıyor.

Senin 33 mertebeden çıkan mana nım-maddi', nım-manevi olan
havaya yükleniyor. Olanda dumanına ısıyı ısıyı & latifelipia mekân-
sız hakikati ve kulu berindirip'i gibi... havayı sen kullanınca

hava nereye gidiyorsa oraya da sen girmiş oluyorsun.

Zehiri yeyip de sağlıklı hayat beklemediğin gibi...

Hava nasil nim-manevi ve aim-maddi olma hasebiyle alem-i gayb ile alem-i Şehadet ortasında berrahîdir. Orada yaşayan ruhanîler de berrahî mahluklardır. Onlar ne alem-i gaybındır ne de atörâik, kasıf ve şuhudî mahluklardır... bunlar ruhanîyat, melâikeler, cin-ler ve şeytanlardır. Bu mahluklar bu almde yaşıyor ve meşken edinmiş-ler.

Senin gözünden gıkantlar hava alemindeki harfler ruh oluyorlar, bunlar-dan maddeye dönüşen var bazılarıda berrahî mahluk oluyorlar. Havanın herşeyi nakletmesi ve ruhanîyata meşken olabilmesi için olm-latîf olması lazımdır.

Kişinin kelâmı suret-i manevîyesine dönüşüyor.

Huruf-u mukataa'lar havadaki berrahî düğümler ve uktelerdir.

Hadeta huruf-u mukataa'lar cep telefon aleti gibidiler ki oraları buraya buraları oraya taşırlar ve böylelikle mekansız ve go-mansız mana dünyasına dönüştürüyorlar...

Alem-i Şehadet ile Alem-i gayb arasındaki münasebet-i hafîyin uşlacının merkezi ukteleri, düğümleri ve hassas düğümlerinin uçları hükmünde eldujundan.

Bu harflerin okunmasıyla se } maddi ilaq gibi şifa ve
yazılmasıyla } başta maksatlar hasil olabılır.

↓ Hani ilaq mideye iner. Doktorun kelâmının içindeki doktor dimağ midesine, oradan kalbinin midesine iner. Aynı zamanda hasta mad-deler onun konuşmasındaki havayı da ciğerine şeker...

Ilaq cesde batarken, nasihat hem akla, hem kalbe, hemde ruha bakıyor. Doktorun itatini, güvenini, teslimini, tevakkülünü, olaya hakimiyetini vs özelliklerini ve hassalarını kelime ile hava ile hastaya aktarıyor ki 1000 hasiyetli ilaqlar daha tesirli olur. **Br. 66** "Hem bilirsin, me'yus ve ümitsiz bir hastaya manevî bir kaselli, berrahî **BİN** ilaqlar daha ziyade nâfi'dir"

2. 220 "Siz gayet nâfi ve her derde deva ve hakiki kezzelli kutsî bir kıryak isterseniz: İmanınızı takîf ettiriniz. Yani tebe ve istiğfar ile ve namaz ve ubudiyetle, o kıryak-î kutsî olan imanı ve imandan gelen ilacı istimal ediniz... iman ilacı ise; perâizi mümkün olduktan

Okun du

yanına getirmekle tesirini gösteriyor. Goflet ve sefahet ve hevesat-ı nefsanîye ve lehtiyat-ı gayri meşrua, o tiryakinin tesirini men eder. Haliki imanın kudsi ilağlarından ve nurlarından tıbb ve istıfzar ile, dua ve niyet ile istimal ediniz." İlaçın içinde elementler var.

Doktorun kılamlarının içinde inancı var, ilmi var, hissîyeti, hassasiyeti, teslimî ve tevekkülü vs'leri var inancı doktorun ilağ cansızdır nasihat kılamları canlıdır ve ruhludur ve de ilimlidir.

Güneş edunun içine kendini nasıl taşıyorsa kılamlarda taşıya kişiyi öyle taşır.

Mobese kamerası, cep telefonu ve çekirdeklerde berzah gibiler. Ötelere buraya buraya ötelere taşırlar. Akustik ahizeler donüçün berzahları... öylede havadaki harflerde böyle. Seni değiştirmeden donüçürüyorlar.

O kadar latifki; latif ve nim-nurani olan havada uyuyorlar.

Kılamları, okullar, kulbler ve ruhlar arasında sefir ve etgalik varlığını yapıyorlar. Çünkü lopyız: Fikrin kayırmacı. Tasavvurun süsçet. (Tasavvurların nüfuz cürdanını gibi).

"Teremmülün bekası" (Etroflica düşünmek. Emr-i nisbi ve Emr-i itibarilerini kılamlına oturtmak).

"Zihnin emzidir" (Anlama, hatırlama kuvveti. Dimağın kuvveti; anlama kuvveti ki anladığında inanılmay sende güç ve kuvvetler ortaya çıkıyor).

"Fikrin kayırmacı": (Dimağ büküntüjünün ane-akib görünen yüzü.

Yani batının özü ve hülosası)

insanı aktif edenlerden biride nazar ifrat-ı muhabet ve ifrat-ı adasetten kayırdıklarınıyor. Birde bu nazarın haram olursa.

K.249 "Bugünlerde sıkıntıdan şekva ediyor. Adeta manevi havanın bozukluğundan, maddi ve umumî bir sıkıntı hastalığını vermiş. Hatta bana da bir gün sırayet etti. Bizim her derdimize ilaç olan Risale-i nur ile meşgul olanlarda, o sıkıntı hastalığı ya yok veya pek azdır. Risale-i nur ise hem aklını, hem kalbini hem de ruhunu çalıştırdığı için negatifler yok bulub çıkarmıyorlar.

Negatifliği imal edib yayan santral ise nefsi emmaredir. Bunu güçlü kılmamak için doğru yerde doğru kişilerle doğru iş yapmalı. Duada bunun panzehiri.

Sorumluluk özgürlüğün özüdür.

Mutlak hürriyet ise ademdir, hiçliktir. Yani bütün alemlerle bağlantılarını kesmek demektir ki bunun adı da Ademdir, yokluktur. Sen kendine yeterli olamadıkça hiç birşey sana yeterli olamaz. (Ülvi şeyler hariçtir).

Huzurlu olmak için hayatını disipline et.

İnsanlar eşit değil efsizdirler.

Zantlarını; kendi kendini kandırmaktır.

Farkındalığın ne denli güçlü ve şuurlu ise o nispetle akıl kalb ve ruh bütünlüktedir demektir.

Somut hayattan soyuta çıkarıp seni güçsüzleştirir; romanlar, Tv, internet, mecmualar, teksesler, tomiksler vs vs'ler...

Yalanlılık içsel gökünüze sebep oluyor.

Hak-perestlik hissi insanı güçlü kılar.

Fakr-ül ahbaktan, sahibizlikten neşet eden hüznü insanı zayıf kılar.

Bu hür-ü yetimi verir ve umut biriktirir. Seni hep masî ve müstakbele atar ve yapman gerekenleri yapamaz hale getirir...

İnsanı hayaline, tasavvurlarına hapsedir dışarıya çıkartmaz. Hayal ile alem-i şehadet arasında muhakeme ve muvazene kuramaz ve ahkâmlarını karıştırır.

Tiryakiliklerimizle ilahtastırılır tekiri düşünmez.

Tasavvur ve tahayyüllerindeki yapın bilgi akışı durdur. Bir site çok tiklanırsa o jaman çöter.

Beklentilerini matule indir.

Niyet, nazar, dua, manay-ı karpî, tevekkül ve teslim yani sunnet'i seniye insanı aktifliyor.

Akil midesine inen HERŞEY derecesine göre aktifliyor.

heves,

hexa,

optence ve

sefahet

memyucundan insan aktifliyor - menfi-

Asa-yı Musa sihirleri iptal ediyor.

Radio dile ile } herkesin kapasına sihirbaz ve zehisli üflmeleriyte.

Tv gözleple

mukaderat-ı basirîn → düşünce ve

üflmelerine

gizli planlarını,

tekin ediyorlar.

Sihiri asım efendimi yapılmasıyla gözümün yollarını öğretmiş oldu-
lar. Asım Şeytan ve cinliler zarar vermeyeceğine göre sihir nasıl iş-
ler etti. - Havadaki şifreli harflerle yapıldı. Onlar ukte ve düjme
hükümdeler.

Sesle → fahavurumya } sihir yapılabiliyor.
Resimlerle → tahayyülümüze }

- Bekar - Evli - 21
- Esmelerin zuhuratları - Arş - Bayut - 40
- Nur alminin bir anahtarı - 46
- Şehim nasıl musallat oluyor - 133
- Vicdan berzahler - 134,
- Kanunlar ve madde - 195.
- Ülket - 195.
- Funun-u kainat - 195
- Batılın şeni edurki - 196-
- Hayat - 205-
- Fenler - 209.
- Vicdanî azabı - 217-
- İsrâf ne demektir - 257-
- Deli, köle, hür, -2-
- Kur'an mahluk değil. Okudukça cahil olanlar - Ahiret - Harman - 3.
- İman - Şekilsiz düşünmek - 4-
- Delilerin hayvanların ve Gocukların imanı tasdik etmedikleri. - 6-
- Saat ve ahicet - 11
- Ü (nun) - 12-
- arkadaş - 23-
- Cevher - 277.
- Kull - Zaman - Varlık sebebi - 285-286.
- Yokluğu niye düşünemeyiz - 287
- Kanun - 287
- Rutlak, Sıfır - 288.
- Muhabet, aşk - Şekkat - 284-
- Miras da kendini gördü - 289-
- Kader, imubla K. müdin - 289.
- Şahsi manevi - 290-
- Hz Ali na göre insan - 333-
- İnsan - 334
- Zaman - 340
- Sesin yüksekten yaratıldığını - 342
- Havada hangi maddeler var - 343-
- Aklini, kalbini ve ruhunu aktif et - 342.

- mh:76, -63, 64
- mh:90 -67.
- mh:92 -68
- mh:96 -69
- mh:97 -70, 86
- mh:97 -74
- mh:97, 98, 99 -78
- mh:100 -81, 88
- mh:86-87 -85, 186,
- mh:97 -86, 70,
- mh:99 -88
- mh:101 -89
- mh:102 -90
- mh:103 -93
- mh:104 -97, 165
- mh:104 -165, 166, 167, 168,
- mh:107 -171
- mh:108 -175
- mh:109 -178
- mh:86 -186, 85
- mh:90 -13 defter - 283
- mh:94 -13 defter - 287, 288
- mh:89 -190
- mh:93 -69
- mh:87 -85,
- mh:73 -62
- mh:116 -193
- mh:118 -193
- mh:145 -15. defterin 156 da.
- mh:146 -15 defterin 156 da.

- Niyet - 1.

- İman gaybedir. Gayıplıktan gıktarsa iman, teybe kalır - 4 -
- Sabır - 10
- Empati - 20 -
- Sevgi ve saygı - 17
- Sırr - i ihlas - 16
- öfke ve kızgınlık - 15 -
- m. E.T. I.N - 4
- Vediz sözler - 5
- Evlilikte sorumluluk duygusu - 8 -
- Uzun vadeli sözleşmeler üretmeli - 22
- Saygı - 24 -
- Zaman - 31 - 33,
- acizlikte kuvvet vardır - 32
- muhatematın psikoloji tesbitler - 54 -
- Evlilikte sorumluluk - 50
- emel, umid - 65 - Karamsar, Eleştiriler
- iffet ayetleri - 64 -
- Aşırı tevazu - 58 -
- emeller - Eleştiriler - Karamsar insanlar - 65
- irade, üslub - 68
- Mana, vefa - 69
- Bilkuve - bilfiil - 50
- Kursi - 133 -
- Ayet - 118 -
- Fenay -ı mutlak - 149
- Sır - 149
- Şuur - 148
- Şahsiyet - i ^{maneviyeg-i} muhammediye (asm) - 150
- 10 nota - 152, 100.
- Marifet - 101
- Ayet - 118
- Ayet - 152
- Kursi - 133
- Nur-u marifetine yetişmek ve batmak için (k: 128) - 152 -
- Esmulünin zuhuratları - Arş - boyut - 40